Kauno arkivyskupijoje mirusių kunigų nekrologai

1951 m. 1

KUN.Š M U L K Š T Y S ANTANAS gimė 1886 metais,sausio mėn.16 d., baigė Seinų Dvasinę Seminariją ir 1914 metais Petrapilio Dvasinėje Akademijoje gavo Šv.Teologijos kandidato laipsnį.Dešimtį metų ėjo kunigo vikaro pareigas įvairiose Seinų Vyskupijos parapijų bažnyčiose.Nuo 1917 metų dėstė Lietuvių literatūrą Marijampolės gimnazijoje. Buvo rašytojas ir publicistas,pasirašinėjo pseudonimu Paparonis. Nuo 1920 metų lig 1926 buvo Lietuvos Valstybės Steigiamojo Seimo ir eilinių Seimų narys.Apie 1930 metus buvo Amerikoje vikaru pas Kle - boną Kunigą Dumčių.Nuo 1940 metų lig 1949 gyveno Kaune,savo namuose, Valžganto gatvė,10.1949 metais buvo tremiamas į Rusnę,bet apsigyveno Birštone.1950 metais,apsirgęs vėžiu,grįžo į Kauną gydytis.

Mirė 1951 metais,vasario mėn.27 dieną.Palaidotas Kaune,Petrašiūnų kapinėse.

PRELATAS G R I G A I T I S ALEKSANDRAS gimė 1877 metais, rugsėjo mėn.19 d. ir augo Beržupių kaime, Šakių apskrities. 1905 metais jis baigė Petrapilio Dvasinę Romos Katalikų Akademiją teologijos magistro laipsniu. 1905-1907 m. studijavo šv. Teologiją Šveicarijos Friburgo Universitete, 1907-1908 m. studijavo Šventojo Rašto mokslus Jeruzalės Biblinėje Akademijoje, 1908 m. buvo Seinų Dvasinės Seminarijos profesoriu, 1908 m., Romoje, Biblinėje Komisijoje prie Apaštalų Sosto gavo Šv. Rašto licenciato laipsnį. 1909-1918 m. dirbo profesoriaus darbą Petrapilio Dvasinėje Akademijoje, dėstydamas Senąjį Įstatymą, Šv. Raštą ir hebrajų kalbą. 1917 m. gavo Šv. Teologijos daktaro laipsnį. 1915-1918 m. Petrapilio Dvasinėje Akademijoje buvo vice-rektoriu, 1918-1922 m. buvo Seinų Vyskupijos Oficiolu, 1922 m. vasario 16 d. Lietuvos Universiteto Teologijos Filosofijos Fakulteto buvo pakviestas ordinariniu profesoriu Šv. Rašto Senojo Įstatymo katedros vedėju. Kartu dėstė ir hebrajų kalbą. Nuo 1923 m. buvo Seinų Vyskupijos Kapitulos prelatu, o Seinų katedros Kapitulos kanauninku buvo nuo 1916 metų. Parašė mokslinių straipsnių eilę žurnaluose "Vadovas", "Soter", "Tiesos Kelias". Jo išleistieji raštai: Cosmogonia Biblica, Senojo Įstatymo problemos naujųjų iškasenų šviesoje, II dalis, Babelio Bokštas "Soter" 1924 m. V., Egzegezės metodikos naujieji keliai.

Buvo savininkas 10 margų žemės ir turėjo namą Naumiestyje, Šakių apskrities.

Kai 1908 m., birželio mėn.6 d. kun. Grigaitis gavo Šv. Rašto mokslų licenciato laipsnį Romoje, prie Apaštalų Sosto, tai ta pačia data gavo iš Šv. Tėvo Pijaus X raštu pasveikinimą su biblinių mokslų neo daktaro laipsniu.

Prelatas Aleksandras Grigaitis į kunigus buvo įšventintas 1904 metais, gegužės mėn.8 d.

Mirė prelatas A. Grigaitis Aukštojoj Panemunėj 1955 metais, rugsėjo mėn.26 d., palaidotas Aukštosios Panemunės bažnyčios šventoriuje tų pat metų rugsėjo mėn.28 d.

Velionis turėjo Apaštališkojo Protonotaro titulą.

1964 m.

KUN.GALINAUSKAS JUOZAPAS,Petro s.,gimė Šiaulių parapijoje 1882 m., gegužės mėn.15 d. ir ten pat augo.Mokėsi privačiai Šiauliuose,o teologijos mokėsi Dvasinėje Žemaičių Seminarijoje 1903-1907 m.Į kunigus jį įšventė 1907 m.,spalių mėn.28 d.

Vikaro pareigas ėjo Šembergo bažnyčioje,Kuršo dekanate,1907-1909 m. Kurato pareigas ėjo Dunavos arba Padunojo filijos bažnyčioje,priklaususioje Dvetos parapijai,Žemygalos dekanate,1909-1920 m.Kadangi toji bažnyčia 1917 metais vasarą buvo karo operacijų ruože,prie fronto,tai Žemaičių Vyskupas Karevičius kun.Galinauskui buvo įsakęs,pagal Vokiečių Rytų vado patvarkymą,Dunavos bažnyčią laikinai uždaryti,nutraukiant joje pamaldas,kol karo aplinkybės ją vėl leis atidaryti.O kol visa tai įvyksią,vyskupas jam liepė vikaro pareigas eiti Pandelio bažnyčioje.Grįžo jis į kurato pareigas Dunavos bažnyčioje 1918 metais, liepos mėnesį.

Iš Dunavos kun.Galinauskas buvo iškeltas į Taujėnus vėl kurato pareigoms.Tai įvyko pagal vyskupo raštą iš 1920 metų,birželio 24 d.Taujėnuose jis ėjo,vyskupo leistas,ir vietos koperatyvo iždininko pareigas.Tose pareigose jis buvo atsargus,pinigų nešvaistė ir turėjo bendrovės visišką pasitikėjimą.1926 metais,lapkričio 27 dieną iš Taujėnų jis buvo iškeltas į Žemaitkiemį klebono pareigoms.Taujėnų parapijiečiai buvo vyskupą prašę kun.Galinausko iš Taujėnų neiškelti,nes jis buvo uolus katalikų tikėjime,daug gera yra padaręs bažnyčiai ir parapijiečiams,įsteigęs parapijoje daug katalikiškų draugijų,ir už visa tai taujėniečiai kunigą Galinauską vadino brangiu ganytoju.Šnekaučiškių kaimo gyventojai vyskupui reiškė net didelį nepasitenkinimą,kam jį iš Taujėnų iškelia."Labai visi norėtumėm",sakė jie," kad kuris kunigas buvo,kad ir vėl pasiliktų vietoje".

1926 metais,gruodžio 30 dieną jis atsikraustė į Žemaitkiemį ir ėmė eiti klebono pareigas.Vyskupui leidus,ten jis vėl buvo vietos vartotojų bendrovės valdybos nariu ir iždininku.

1940 m.,gegužės 10 dieną Kauno Arkivyskupas Metropolitas jį parkėlė klebonu į Pašušvį,o tais pačiais metais,liepos 30 d. jį paskyrė ir Krakių dekanato vicedekanu.1947 metais,gegužės 23 d. jam buvo pavesta,~~kaip~~ kaip vicedekanui,globoti Šaukoto bažnyčią ir beneficiją,kol būsiąs paskirtas naujas Šaukoto bažnyčios administratorius.

1950 metais,balandžio 17 dieną Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kanauninkas J.Stankevičius kunigą Galinauską paskyrė Krakių dekanato dekanu.Tais metais,liepos 1 dienos raštu Arkivyskupijos Valdytojas jam pranešė,kad reikalaujant Apskrities Vykdomajam Komitetui,Religinių Kultų Reikalų Tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos Įgaliotinis Lietuvos TSR Pušinis 1950.VI.30 d. pakartotinai įsakė Pašušvio katalikų bažnyčią palikti be kunigo.Tą įsakymą vykdant,kun.Galinauskas buvo atleistas iš Pašušvio parapijos klebono pareigų.Arkivyskupijos Valdytojo buvo kunigui Galinauskui įsakyta:"Kai tik gausite šį mūsų pranešimą,prašome Pašušvio bažnyčioje daugiau nebelaikyti jokių pamaldų ir iš Pašušvio, kiek galint greičiau,išvykti".1950 metais,liepos 12 d. jis buvo paskirtas Šiaulėnų parapijos altaristu išlaikytiniu,paliekant jį Krakių dekanato dekano pareigose.Tų pačių metų rugsėjo 7 dieną buvo atleistas iš Šiaulėnų bažnyčios altaristo išlaikytinio vietos ir paskirtas Pašušvio parapijos klebonu,paliekant jį Krakių dekano pareigose.Tų metų gruodžio 21 d. buvo paskirtas Šaukoto parapijos klebonu.1951 metais, liepos 18 d.buvo atleistas iš Šaukoto klebono pareigų ir paskirtas vėl Pašušvio parapijos klebonu.

Vykstant Krakėse konfliktui su Simaška,šis buvo pradėjęs dekaną kunigą Galinauską malti,ir to pasėkoje kunigui Galinauskui buvo atimtas registracijos pažymėjimas.To pažymėjimo kun.Galinauskas netekęs,sykiu neteko ir civilinės teisės eiti kunigo pareigas.Kada Simaškos reikalai Krakėse pašlijo,besteigiant jam Krakėse tautinę bažnyčią,Kauno Arkivyskupijos Valdytojas paprašė Pušinį,kad registracijos pažymėjimą kunigui Galinauskui grąžintų.Pušinis tą pažymėjimą jam grąžino.

7

1957 metais,rugpiūčio 25 d.kun.Galinauskas šventė savo kunigystės 50 metų jubiliejų.Į iškilmes buvo atvykęs Kauno Arkivyskupijos,Kaišiadorių ir Vilkaviškio Vyskupijų Valdytojas Kanauninkas J.Stankevičius, 23 kunigai,o žmonių prigužėjo pilna bažnyčia ir pilnas šventorius. Pats jubiliatas gana stipriu balsu atgiedojo Sumą,buvo kupinas energijos ir jėgų.Kan.Valdytojas per Sumą pasakė pamokslą,iškeldamas jubi - liato meilę ir atsidavimą bažnyčiai,ypač tada,kai Krakių dekanatas pergyveno skaudžius įvykius.Per iškilmingus pietus dalyvavo Kan.Valdytojas,kunigai,jubiliato giminės ir Pašušvio parapijos atstovai.Pasibaigus prakalboms ir sveikinimams,jubiliatas pirmiausia už viską padėkojo V.Dievui,visiems svečiams,o ypač Kauno Arkivyskupijos Valdytojui už maloningu apsilankymu suteiktą jam garbę,globą ir moralinę paramą.

1958 metais,sausio 8 dieną Kauno Arkivyskupijos Valdytojas kun.Galinauskui pranešė,kad Kauno Arkivyskupijoje,dėl dekanatų skaičiaus sumažinimo,išnykus Krakių dekanatui,tuom pačiu užsibaigė ir jo,kun.Galinausko,dekanavimas,tačiau iki gyvos galvos paliekamas jam Krakių dekano titulas.Už eitas Krakių dekano pareigas Kan.Valdytojas nuoširdžiai padėkojo,palinkėdamas,kad V.Dievas laimintų jo senyvą gyvenimą.

Pašušvio parapijiečiai 1962 ir 1963 metais,kovo mėnesiais,skundėsi, kad "mūsų gerb.Klebonas yra jau nusenęs ir labai neprigirdi,tai išpažintį atlikti negalima,nes reikia labai balsiai šaukti,taigi iš jaunesnio amžiaus niekas nenori eiti".Todėl 1963 m.,rugsėjo 21 d. jis buvo atleistas iš Pašušvio klebono pareigų ir paskirtas Radviliškio bažnyčios altaristu išlaikytiniu,o bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu - Radviliškio bažnyčios vikaru.

Kun.Galinauskas mirė Radviliškyje nuo kraujo išsiliejimo į galvos smegenis 1964 metais,lapkričio mėn.24 dieną,nuvykęs į ligoninę sveikatos tirti,aprūpintas Šv.Sakramentais,82 metų amžiaus,57 metų kunigystės,pats paskučiausias iš savo kunigų seminarijos kurso draugų.Laidotuvių pagrindinės pamaldos buvo atlaikytos Radviliškyje 1964 m.,lapkričio mėn.26 d.Šv.Mišias atlaikė Kauno Arkivyskupijos Kancleris Kanauninkas Steponas Telksnys,kun.Pranciškus Matulaitis ir kun.Bronius Sakalauskas Pamokslą sakė Šiaulėnų klebonas kun.Juozas Katinas.Pamaldose dalyvavo apie 30 kunigų ir nemažas skaičius tikinčiųjų.Palaidotas tą pačią dieną,lapkričio 26,Polekėlės kapuose,savo tėviškės šeimos kape,kur palaidoti ir jo tėvai.

Kun.Galinauskas buvo lėtas,ramus,pareigingas ir drausmingas kunigas. Tarp ko kito jis sakydavo:"Jei pasitaikydavo kokių mano klaidų,tai tik tais atvejais,kai aš pasiskubindavau".Buvo kunigas dorovingas,ir toje srityje jokių priekaištų jam nebuvo galima daryti.Remdavo,tautinės Lietuvos metais,katalikiškas organizacijas ir joms dirbdavo,kiek jis pajėgdavo.Be to,anais laikais buvo pavyzdingas ūkininkas,ypač Žemaitkiemy,kur buvo nemaža beneficija.Būdinga tai,kad savo testamente,sustatytame anais,tautiniais metais,kiekvienam savo klebonijos tarnautojui buvo užrašęs,padovanodamas ką nors iš savo ūkio gyvojo inventoriaus. Gyvendamas senatvės metus,tebeturėjo gerą regėjimą,visą laiką tebekalbėjo brevijorių,nors jam buvo leista rožančiaus kalbėjimu brevijorių pakeisti.Tačiau klausą senatvėje jau turėjo sutrikusią.Paskyrus jį altaristu į Radviliškį,buvo manyta,gal bus nepatenkintas,paskirtas iš klebonų altaristu.Todėl Kauno Arkivyskupijos Valdytojas nustebo,,kai kun.Galinauskas,iš Radviliškio atvažiavęs,padėkojo jam už tą paskyrimą. Kokio asketiškai paprasto buvo gyvenimo,matyti ir iš to,kad kartą, kai kunigų tarpe užsiminta apie odekoloną,jis pasakė:"Savo amžiuje nesu tokio daikto nei pirkęs,nei vartojęs" Su dideliu rūpestingumu ir tvarkingumu atlikdavo klebonui priklausančius kanceliarijos rašto darbus,pavyzdžiui - parapijos metrikus rūpestingai rašydavo net ir tada, kai tą pareigą Arkivyskupijos Valdytojas jau buvo nuo kunigų nuėmęs. Taip pat pamaldus buvo ir draugiškas su kunigais.Kunigui Pranciškui Matulaičiui,kai jis tebebuvo beturtis klierikas,daug padėjo,globodamas jį ir aprūpindamas materialiai.

KUN. G a r l a u s k a s Antanas, Antano ir Onos Maldutytės Garlauskų sūnus, Nemakščių altaristas, gimė 1880 m., lapkričio 16 d., Vaškų parapijoje, krikštytas to mėn. 19 d., augo tos parapijos Kaupų sodžiuje, Kyburių valsčiuje. Mokslus ėjo Mintaujos gimnazijoje 1895 - 1901 m., Teologijos mokėsi Žemaičių Dvasinėje Seminarijoje Kaune 1902-1906 m. Į kunigus įšvęstas 1906 metų pabaigoje. Kunigo vikaro pareigas ėjo Šenbergo parapijoje, Latvijoje, 1906-1907 m., Kūlių bažnyčios vikaru ir altaristu buvo 1907-1914 m., Upninkų bažnyčios kuratu - nuo 1914 m. balandžio mėn. lig 1920 m. gegužės mėn. 1920 metais, gegužės 6 d. prašėsi Žemaičių Vyskupo, kad jį iš Upninkų parapijos iškeltų, nes pastaruoju laiku kaskart dažniau pasikartoja Lenkų užpuldinėjimai ant Upninkų, ir jų karininkas Čiobiškio komendantas Golub yra pareiškęs Upninkų gyventojams, kad jį, kunigą Garlauską, areštuosiąs už surengimą Vasario 16 dienos iškilmių Lietuvos nepriklausomybės šventei švęsti. Dėl tos priežasties buvo parkeltas į Skaisgirį, vėl kurato pareigoms, nuo 1920 metų gegužės 11 dienos.

Kun. Garlausko įpėdiniui Upninkuose, kunigui M. Laučikui, Vyskupas Karevičius buvo atsiuntęs parapijiečio M. Jasionio skundą ant kun. Garlausko dėl 1.000 rublių aukos monstrancijai, ir buvo pavesta kun. Laučikui duoti tikslesnių žinių, nurodant, ar buvo ta 1.000 rublių auka savo laiku įtraukta į bažnytinę pajamų-išlaidų knygą, o įvykus Lenkų kariuomenės užpuolimui, ar buvo toje knygoje pažymėtas, ar kitu būdu konstatuotas, tarp kita ko, ir tos aukos išplėšimas. Deja, tuo klausimu kun. Garlausko asmenybės byloje daugiau dokumentų nerasta.

Nuo 1925 metų sausio 1 dienos kun. Garlauskas buvo iš Skaisgirio iškeltas į Pumpėnus, pagal jo paties prašymą, įvykus tarp kun. Garlausko ir Skaisgirio bažnyčios maršalkų nesutarimui, katroje vietoje reikėtų įtaisyti naująsias Skaisgirio parapijos kapines. Pasklidus Skaisgirio parapijoje žiniai, jog jų klebonas iškeliamas, labai daug parapijiečių pasirašė, prašydami Vyskupą neiškelti iš jų parapijos kun. Garlausko, nes jis yra nepamainomas jiems jų dvasios vadas. Ne - žiūrint to, kun. Garlauskas buvo į Pumpėnus iškeltas ir ten klebonavo nuo 1924. XII. 2 dienos lig 1930. IV. 22 dienos. Pumpėnuose 1929 metais jis turėjo piniginių ginčų su Pumpėnų mansionoriu vikaru kunigu Bijeika dėl jura stolae. Ta nesantaika blogai veikė parapijiečius.

1930 m., gruodžio 16 d. kun. Garlauskas buvo parkeltas iš Pumpėnų į Salaką. Ten pareigas pradėjo eiti 1931 m. vasario 24 d. Tais 1931 metais, birželio 5 d. Panevėžio Vyskupas Kaz. Paltarokas, kunigui Garlauskui prašant, davė jam ekskardinacijos leidimą inkardinuotis į Kauno Arkivyskupiją. Kauno Arkivyskupijoje jis gavo klebono pareigas Šaukote. 1939 metais, rugsėjo 19 d. jis iš Šaukoto buvo parkeltas į Labūnavą parapijos administratoriaus pareigoms. Labūnavoje jam klebonaujant, 1943. III. 10 d. jam buvo pranešta, kad Ordinariatas, apsvarstęs jo pastoracijos darbą Labūnavoje ir ~~[illegible]~~ atsiklausęs Arkivyskupijos sinodalinių egzaminatorių nuomonės, yra numatęs jį atleisti iš klebono pareigų ir parkelti į kurią nors altariją ir kad paskyrimo raštai bus atsiųsti vėliau. Kun. Garlauskui prašant, 1943 m. gegužės 5 d. jis buvo atleistas iš Labūnavos klebono pareigų, ir jam buvo leista apsigyventi pas jo seserį, Mažuknienę-Garlauskaitę, Panevėžio Vyskupijoje, Linkuvos parapijoje, Pagirinio dvare.

1944. VIII. 19 d. buvo laikinai paskirtas pavaduoti Mūniškių bažnyčios rektorių kun. Antaną Sabaliauską, iš Mūniškių pasitraukusį dėl karo aplinkybių. 1946 m., kovo 14 d. iš tų pareigų jis buvo atleistas ir paskirtas Vandžiogalos bažnyčios administratorium. Sekančiais metais, rudenį, buvo ant jo skundų, kurių pagrįstumą patikrinti Ordinariato įsakytas Josvainių klebonas kun. A. Tvarijonavičius pripažino kun. Garlauską netvarkingą buvus. 1947 m., spalių 29 d. jis parkeltas administratorium į Lesčius. 1949 metais, rugpiūčio 16 d. iš Lesčių jis buvo nukeltas klebono pareigoms į Kauno Petrašiūnų bažnyčią. Ten šiokiadieniais jis kartais laikydavo po keleriais Mišias. Arkivyskupijos Valdytojas jį įspėjo taip nedaryti ir pagrasino kanonų sankcijomis.

Tačiau po to,jis nusikalto kitiems Bažnyčios kanonams.Už tai 1951 m. jis gavo iš Arkivyskupijos Valdytojo įspėjimą.Tai buvo vasario 10 d. 1951 m.,birželio 11 d.jis buvo antrą kartą paskirtas Labūnavos klebonu. 1953 m.,spalių 22 d. buvo iš Labūnavos klebono pareigų atleistas ir duota leidimas išsikelti į Telšių Vyskupiją.

1952 metais,rugsėjo mėn.2 d.Kauno Arkivyskupijos Valdytojas į kun.Garlausko asmenybės bylą įra šė išvadą: "Paskutiniųjų metų patirtis rodo,kad kur Kun.Garlauskas benuvyktų,jam niekur duonos nepakanka.Prieš jį buvusieji ir po jo klebonavę kunigai iki šiol niekada nesiskundė,kad jiems trūktų duonos.Tai rodo,kad duonos trūkumo priežasties tenka ieškoti ne parapijiečiuose,bet pačiame Kun. Garlausko asmenyje".

Kunigas Garlauskas mirė 1964 metais,gegužės mėn.23 dieną Nemakščiuose,Telšių Vyskupijoje,nes ten buvo apsigyvenęs ir ten ėjo Nemakščių bažnyčios altaristo pareigas,turėdamas amžiaus 84-tus metus.

1964 m. KUN.J A S I E N S K I S POVILAS,Aleksandro sūnus,gimė 1894 m.Kovo mėn.22 d.Pašilės parapijoje,Batakių dekanate.Augo pas tėvus ten pat.

Nuo 1904 lig 1910 m.mokėsi Maskvos X-tojoj gimnazijoj,o nuo 1911 lig 1915 m. teologijos mokėsi Žemaičių Dvasinėje Seminarijoje Kaune. Kadangi dėl karo klierikas Jasienskis negalėjo pagrįžti į tėviškės namus,tai jis buvo apsigyvenęs Kurše pas Borovkos kleboną kunigą Puraušką.1916 metų pabaigoje,nuvažiavo jis į Petrapilio Dvasinę Seminariją ir ten toliau mokėsi teologijos per pabaigą 1916 metų ir per 1917 metus.Į subdijakonus buvo įšvęstas 1915 m.liepos 29 d.,o į kunigus jį įšventė Magiliavo arkivyskupijos sufraganas vyskupas Ciepliakas Petrapilyje 1917 m.,gruodžio mėn.10 d.

Tuoj po to,laikinai vikaro pareigas ėjo Daugavpily,prie Nekalto Prasidėjimo bažnyčios.

1918 metais,balandžio 20 d.,Vokiečių kareivio lydimas,atvyko jis į Žemaičių Vyskupijos Kuriją,kur gavo raštu paskyrimą eiti vikaro pareigas Radviliškio bažnyčioje.Kol kas gi sugrįžo į Daugavpilį laukti Vokiečių administracijos leidimo parsikelti į Radviliškį.1918 metais, gegužės 17 d.Daugavpilio Nekalto Prasidėjimo bažnyčios klebonas kun. Antanas Urbšė prašė Žemaičių vyskupą Karevičių,kad leistų kun.Jasienskiui dar vieną mėnesį pasilikti prie tos Daugpilio bažnyčios,dėl tos priežasties,kad Daugavpilio bažnyčia dar neturi paskirto jai kunigo lietuvio,o darbo Daugpilyje,beplaukiant tremtinių minioms į Lietuvą, padaugėjo,tremtinių daugumas sustoja Daugpilyje ir reikalauja dvasinės ir materialinės globos,gi pats vienas klebonas,neturėdamas lietuvio kunigo pagelbininko,nepajėgia jų patenkinti.Todėl prašė palikti Jasienskį dar vienam mėnesiui,kol daugumas lietuvių tremtinių pervažiuos per Daugpilį.Žemaičių vyskupas tokį leidimą davė.Kuni.Jasienskis į Radviliškį /Šiaulių apskrity/ atvyko 1918 m.,birželio 28 d.

Radviliškio klebonas kun.St.Sarapas 1919 metais,rugpiūčio 16 d. vyskupą prašė,kad kun.Jasienskį paskirtų tikybos mokytoju Radviliškio keturklasėje ir pradinėse mokyklose su išlyga,kad šventadieniais padėtų klebonui ir pastoracijos darbuose.Jasienskis tiems darbams buvo paskirtas.

1919 metais,lapkričio 14 d.,Jasienskis buvo atleistas iš Radviliškio parapijos vikaro pareigų ir paskirtas Lietuvos kariuomenės antrojo pulko kapelionu.Kai tuo kapelionu kun.Jasienskis buvo skiriamas,jo paties Radviliškyje nebuvo: tuomet jis buvo Vokiečių karinės administracijos persekiojamas ir kuriam laikui buvo iš Radviliškio pasitraukęs. Be to,jis buvo pulko kapelionu paskirtas,jo sutikimo neatsiklausus.Todėl kun.Jasienskis rašė vyskupui,jog aplinkybės jį verčia prašyti palikti jį Radviliškyje - pirmiausia,dėl silpnos sveikatos."Be to",rašė jis, "taip pat nenorėčiau mesti pradėto ir nebaigto darbo Radviliškyje; mokytojavimo,darbo koperatyve ir kitose draugijose.Progimnazijoje mokytojauju ne vien iš tikybos,todėl sunku,mokslo metus pradėjus,mokyklą palikti.Neseniai vokiečiai,darydami pas mane kratą,atėmė visus pas mane rastus pinigus,ne tik mano paties,bet ir kitų žmonių,pas mane sudėtus.Aš dabar privalau tuos pinigus grąžinti,o gyvendamas Radviliškyje, greičiau tai padarysiu.Neturiu lėšų net išvažiuoti iš Radviliškio.Tos ir kitos priežastys verčia mane prašyti palikti mane Radviliškyje". Nusiskųsdamas silpna sveikata,sakėsi kun.Jasienskis,kad serga reumatizmu,privaląs laikytis dietos,neseniai tepasisekę jam sustabdyti tuberkuliozės plėtimąsi,todėl negalįs gyventi kariuomenės gyvenimu.Sunku esą taip pat greitomis likviduoti Radviliškų reikalus,ypač draugijų. Pabrėžė,kad kariuomenės žinyba prašė jį paskirti pulko kapelionu,jo paties neatsiklausus,kad gydytojas J.Nainys,jo sveikatą patikrinęs,surašė, kad jis,Jasienskis,serga kairės kojos ir rankos kronišku reumatizmu, kad anksčiau darytosios apendicito operacijos vieta dažnai yra skausminga,ir tai rodo,kad po operacijos sugijimas nepraėjo švelniai,bet paliko savo pasekmes,kad reikalinga laikytis dietos ir ramaus gyvenimo. Kun.Jasienskis,nesulaukdamas vyskupo rašto,kuriuo būtų atšauktas jo paskyrimas pulko kapelionu,pulko vado prašomas,buvo atvykęs į pulką ir pradėjęs eiti kapeliono pareigas,tačiau tuoj gavo vyskupo raštą,kuriuo kun.Jasienskis iš karo kapeliono pareigų atleistas nuo 1919 metų gruodžio 1 dienos ir paskirtas Vilkijos bažnyčios vikaru,įsakant tuojau

vykti į paskyrimo vietą.1920 m.,sausio 7 d. nustojo eiti pulko kapeliono pareigas,ir sausio 25 d.atvyko į Vilkiją,į vikaro pareigas.Tų pačių metų vasario 17 d.jis buvo įpareigotas ir dėstyti tikybos mokslą Vilkijos vidurinėje mokykloje.

1920 metais,spalių mėnesį kun.Jasienskis buvo vyskupui skundžiamas dėl nesuderinamo su kunigo poaukščiu visuomeniniu veikimu socialinėje srityje.Vilkijos klebonas kun.St.Bačkis Jasienskį prieš vyskupą apgynė,paliudydamas,jog tas skundas neteisingas.

Vilkijos miestelyje veikė viena vidurinė keturklasė mokykla,o parapijoje veikė dar dešimts pradinių mokyklų.Jose kun.Jasienskis dėstė religiją.1921 m.,rugsėjo mėnesį Jasienskis prašė vyskupą paliuosuoti jį nuo religijos dėstymo keturklasėje Vilkijos mokykloje.Vyskupas jį nuo tos pareigos atleido.

1924 metais,birželio 29 d.Jasienskis vyskupą prašė,kad nuo rugsėjo 1 dienos atleistų jį iš kunigo pareigų Vilkijos parapijoje ir leistų jam lankyti Lietuvos universitete,Teologijos-Filosofijos fakultete Filosofijos skyrių,nes norįs pastudijuoti pedagogiką.Vyskupas leidimą davė,o kad studijuodamas universitete turėtų iš ko pragyventi,paskyrė jį Kauno Šv.Trejybės bažnyčios vikaru.

Iš gautų Ordinariate Vilkijos savivaldybės personalo prašymų ir iš kitų patikrintų žinių buvo matoma,kad kun.Jasienskio elgesyje trūksta ganytojiško takto,kaip kunigui.Tarnybiniuose susirašinėjimuose su valdžios įstaigomis jis vartodavo neleistinus oficialinėje korespondencijoje išsireiškimus,kas keldavo nepasitenkinimą parapijos žmonių dalies tarpe ir mažino moralinį kunigo poveikį.Dėl tos priežasties 1924 metais liepos 8 d. vyskupas Karevičius kunigui Jasienskiui davė įspėjimą.

Kauno Šv.Trejybės bažnyčios vikaro pareigas jis pradėjo eiti 1924 metais rugpiūčio pradžioje,o nuo 1925 metų rugsėjo mėnesio jis buvo paskirtas tikybos mokslą dėstyti dar dviejose tos parapijos mokyklose. Iš tos bažnyčios vikaro pareigų jis buvo atleistas 1925 m. spalių 9 d. ir paskirtas kapelionu Kauno sunkiųjų darbų kalėjime.Sykiu duota leidimas toliau studijuoti Lietuvos universitete,Teologijos fakultete.Kalėjimo kapelionu buvo lig 1928 metų gruodžio 3 d.Tą dieną jis buvo iš ten atleistas ir paskirtas Kelmės bažnyčios vikaru ir tikybos mokytoju Kelmės progimnazijoje ir kitose mokyklose.

1928 metais,gruodžio 2 d.,dar tebebūdamas Kaune,kun.Jasienskis raštu referavo Kauno Arkivyskupui Metropolitui apie tai,kad jis nuo tų metų vasario mėnesio yra Labdaringos krikščioniškos meilės draugijos Centro valdybos pirmininkas ir jau pradėjo katalikiškos Šv.Luko ligoninės trobesių statybą,tačiau dėl pervargimo tų metų lapkričio 28 dieną padavė Centro valdybai pareiškimą,jog atsisako nuo Centro valdybos pirmininko pareigų,ir prašė Metropolitą duoti jam trijų mėnesių atostogas.

1929 m.sausio 11 d.metropolitui pranešė,kad jau atvyko į Kelmę,pradėjo eiti vikaro pareigas ir kapelionauti vidurinėj mokykloj.

1929 m.,rugpiūčio24 d. buvo paskirtas Balninkų vikaru,o 1930 m.liepos 15 d.iš tų pareigų atleistas.

1930 m.gruodžio 15 d. buvo laikinai paskirtas Vandžiogalos parapijos vikaru ir ten vikaravo lig 1931 metų birželio 24 d.

1934 m.gruodžio 31 d.buvo paskirtas Vertimų-Jonikų bažnyčios kuratu ir ten tas pareigas ėjo.

1939 m.,sausio 7 d.paskirtas Kiaunorių bažnyčios kuratu.

Nuo 1945 metų vasario 15 d. ėjo Šiaulėnų bažnyčios administratoriaus pareigas.

1946 m.sausio 16 d. paskirtas Žaiginio bažnyčios administratorium. Iki 1946 metų rugsėjo 4 dienos jis tebebuvo Šiaulėnuose.1947 m.,gruodžio 27 d.atleistas iš Žaiginio bažnyčios administratoriaus pareigų ir paskirtas Vandžiogalos bažnyčios administratorium,o 1948 m.balandžio 17 d.padarytas Vandžiogalos parapijos klebonu.1950 m.,sausio 25 d. atleistas iš Vandžiogalos klebono pareigų.

1950 m.kovo 21 d.buvo paskirtas Bukonių bažnyčios klebonu,o tų pačių metų rugsėjo 26 d.iš tų pareigų atleistas.~~[illegible]~~.

Apie tą laiką pas Kauno Arkivyskupijos Valdytoją Kan.Stankevičių buvo iš Maskvos atvykęs Tarybų Sąjungos kultų reikalų ministeris ~~[illegible]~~ Polianskis ir konfidencialiai pas Valdytoją teiravosi,ar turėtų Lietuvoje pasisekimo tautinės bažnyčios steigimas.Kauno Arkivyskupijos Val-

dytojas į tai atsakė: "Kaip tuo klausimu būtų po 10-20 metų, sunku pasakyti, bet, jei kas dabar Lietuvoje steigtų tautinę bažnyčią, liktų izoliuotas ir jo pastangos sužlūgtų".

Po šito su Polianskiu pasikalbėjimo, Arkivyskupijos Valdytojas manė, kad tautinės bažnyčios klausimas Lietuvoje tuo ir baigsis. Deja, visai nelauktai prasidėjo Krakėse vietos klebono kunigo Vlado Simaškos veikimas. Simaška Kauno Arkivyskupijos Valdytoją buvo paprašęs, kad jį iš Krakių iškeltų. Anuomet kaimyninėj Gudžiūnų parapijoj buvo miręs jos klebonas kunigas Šiliūnas, ir kun. Simaška buvo sutikęs tenai vykti už kleboną. Arkivyskupijos Valdytojas paskyrė jį Gudžiūnų klebonu, kun. Simaška į Gudžiūnus nuvyko ir buvo pradėjęs ten eiti klebono pareigas. Tuo tarpu klebonu į Krakes Valdytojas buvo paskyręs kunigą Juozapą Meidų. Meidus į Krakes atvažiavo ir ten tris savaites klebonavo. Tada Gudžiūnų klebonas kun. Simaška savavališkai paliko Gudžiūnų parapiją, grįžo į Krakes, pasiskelbė esąs Krakių klebonas ir pradėjo vykdyti tautinės lietuvių bažnyčios Krakių parapijoje steigimo organizacinius darbus, o Kauno Arkivyskupijos Valdytojui atsiuntė telegramą, pranešdamas, kad jis sugrįžęs į Krakes ir vėl einąs Krakių klebono pareigas. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas į tą Simaškos telegramą davė atsakymą taip pat telegrama: "Jei savavališkai sugrįžai į Krakes, esi suspenduotas ir ekskomunikuotas". Kun. Simaška tos Arkivyskupijos Valdytojo telegramos nepaisė, su milicijos pagalba išvijo iš Krakių kunigą Meidų ir pats pradėjo Krakėse klebonauti. Arkivyskupijos Valdytojas greit susiorientavo, koks reikalas, ir visomis prieinamomis jam priemonėmis pradėjo akciją contra. Kunigai, kuriuos tikėjosi Simaška įtraukti į tautinės bažnyčios organizavimą, Valdytojo Kanauninko Stankevičiaus paveikti, nė vienas tai Simaškos akcijai nepritarė. Apie susidariusią Krakėse padėtį kaimyniniai kunigai painformavo Krakių parapijos tikinčiuosius, ir gana greit Simaškai pritariančių tepasiliko 10-15 moterėlių. Krakių parapijos daugumui nepripažįstant kunigo Simaškos Krakių klebonu, Arkivyskupijos Valdytojui pasisekė Krakių klebonu paskirti kunigą Povilą Jasienskį. Jasienskis, dalyvaujant keliems tūkstančiams Krakių parapijiečių, užėmė Krakių parapijinę bažnyčią ir ėmė eiti Krakių parapijos Klebono pareigas. Tada Simaška, dėl savo darbo nepasisekimo, susvyravo, bet, nenorėdamas kurį laiką kapituliuoti, įsirengė savo bute Krakėse koplyčią ir kvietėsi savo šalininkus lankytis į ją į pamaldas. Ten jis laikydavo Mišias ir sakydavo pamokslus. Į jo pamaldas ateidavo vos keletas parapijiečių. Kunigas Jasinskis puikiai įvykdė Arkivyskupijos Valdytojo pavedimą sužlugdyti Krakėse kunigo Simaškos darbus. Tai buvo kunigo Jasienskio didžiausias pasitarnavimas bei nuopelnas katalikų bažnyčiai Krakėse.

Tiems įvykiams pasibaigus, pas Kanauninką Stankevičių buvo atvykęs Lietuvos TSR kulto reikalams įgaliotinis ministras Pušinis ir, prisiminus Krakių įvykius, pasakė Arkivyskupijos Valdytojui: "Simaškos likimu aš nesu suinteresuotas. Polianskiui pareikštoji tamstos nuomonė man buvo žinoma, bet aš buvau manęs, kad tamsta taip galvodamas esi neteisus, ir buvau sau taręs: "Aš imsiu ir sukursiu tokią tautinę bažnyčią. Mėginau, bet, deja, nieko iš to neišėjo".

Dar praėjus kiek laiko, atvyko kun. Simaška pas Arkivyskupijos Valdytoją Kan. Stankevičių, susijaudinęs ir drebančiomis rankomis, prisipažino klydęs ir prašė atleisti, dovanoti jam už tai. Kanauninkas Valdytojas liepė jam atlikti išpažintį, gauti išrišimą iš ekskomunikos, o po to, tarė "gausi bažnytinę pareigavietę". Kun. Simaška atgailą padarė ir buvo paskirtas Šiluvos altaristu.

Kun. Jasienskis Krakių parapijos klebonu buvo paskirtas 1950 m. rugsėjo 26 d., o iš tų pareigų atleistas 1952 m., lapkričio 28 d. ir paskirtas Meškuičių parapijos klebonu. Į pareigas Meškuičiuose atvyko 1953 m., vasario 4 d. Ten klebonaudamas, jis sykiu ėjo ir prie Meškuičių parapijos priskirtos Rudiškių filijos kurato pareigas. 1960 metais, gegužės 5 d. jis buvo atleistas iš Meškuičių klebono pareigų ir paskirtas Dotnuvos bažnyčios altaristu. Jis sirgo, be kitų žmonių pagalbos nebegalėjo vaikščioti ir dešinę ranką silpnai bepavaldė.

Kunigas Jasienskis mirė Meškuičių ligoninėje 1964 metais, spalių mėn. 21 dieną. Tą pačią dieną Meškuičių klebonas buvo pakviestas atvykti į Meškuičių apylinkės raštinę. Tą dieną klebono nebuvo namie. Tada buvo iškviesta klebono sesuo ir Šiaulių rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Beržinis liepė jai parašyti pareiškimą, nuo kurio laiko ji pas kleboną dirba ir liepė klebonui pranešti, kad 1964.X.22 d. jis iš ryto

atvyktų į Beržinio kabinetą.

Meškuičių klebonas, nuvykęs minėtą dieną į Šiaulių rajono Vykdomojo komiteto būstinę, tenai rado Beržinį, saugumo atstovą Mašidlauską ir ateistų pirmininką Martinonį. Visi nuvyko į Meškuičius ir apžiūrėjo visą Meškuičių bažnyčią. Ant bažnyčios zakristijos viršaus buvo sukrautos asmeniškos velionio kunigo P.Jasienskio knygos. Daug knygų minėti asmenys paėmė, taip pat jie paėmė ir Meškuičių bažnyčios archyvo senas knygas. Knygas paimdami, jie jokio pakvitavimo nepaliko, lygiai kaip nepatiekė dokumento, leidžiančio jiems tai daryti. Šiaulių rajono Vykdomojo Komiteto pirmininko pavaduotojas Beržinis įsakė, kaip palaidoti Meškuičių ligoninėje mirusį kunigą Povilą Jasienskį, būtent: tik vietos klebonas gali laikyti visas pamaldas, kiti kunigai negali laikyti nei mišių, nei kitų pamaldų. Jie gali dalyvauti bažnyčioje tik, kaip paprasti tikintieji. Į kapines kunigai gali eiti tik su tikinčiaisiais, be sutanų ir be kamžų. O jei Meškuičių klebonas tų nurodymų neįvykdytų, Beržinis pasakė, kad tuo atveju bus klebonui atimtas darbo pažymėjimas. Kunigams teko paklusti, o Kurijai - su skundu kreiptis į Lietuvos TSR kultų reikalams Įgaliotinį.

Velionis kun. Jasienskis teisiniuose reikaluose mokėjo būti tvirtas ir kietas. Jei kur pats užsimiršdavo sutvarkyti piniginius reikalus, primintas apie tai, visada atsiteisdavo. Nuo senesnio laiko sunkiai sirgdamas ir nebegalėdamas vaikščioti, buvo pristigęs pragyvenimui lėšų ir visiškai suvargęs. Todėl pastaraisiais jo gyvenimo mėnesiais, Kauno Arkivyskupijos Kurija kas mėnesį duodavo jam po 50 rublių pensijos. Mirė jis aprūpintas Šventais Sakramentais ir palaidotas 1964 metais, spalių mėn. 24 dieną Meškuičių parapijos kapuose.

1964 m.

K L I A U S I S IGNACAS, Vincento sūnus, gimė 1893 m., lapkričio mėnesio naujojo stiliaus 9 d., Pašvitinio parapijoje, Bubštų sodžiuje, ten pat ir augo. 1912 metais įgijo Mintaujos gimnazijoje "Aptiekos mokinio" atestatą, o 1914 metais Ungurėje, Kuršo gubernijoje, baigė mokslą Jūrininkų mokykloje. Nuo 1914 lig 1921 metų teologijos mokėsi Kaune Žemaičių dvasinėje seminarijoje, po to - Kauno universitete, kur 1922-1924 metais Teologijos-Filosofijos fakultete teologijos skyriuje studijavo specialinio ruožo istorijos sekcijos mokslus, gerai išlaikė egzaminus ir 1925 metais, kovo mėn. 20 dieną įgijo visas aukštąjį mokslą baigusiojo teises. Po to, nuo 1929 metų spalių mėnesio studijavo Austrijoje Graz'o universitete, gyvendamas Kunigų konvikte lankė universitete paskaitas, Šv. Mišias laikydavo Graz'o šv. Jono Krikštytojo am Graben bažnyčioje, reikiamai laikydamasis privalomos kunigui moralės, parašė disertaciją "Die Kirchenpolitik in Litauen unter Jogaila und Vytautas" ir, su pagyrimu išlaikęs egzaminus iš visuotinės ir Austrijos iatorijos, 1931 m., gruodžio mėn. 5 d. gavo Graz'o universitete Filosofijos daktaro diplomą. Lietuvos respublikos Švietimo ministerija, tuo aukštojo mokslo baigimo pagrindu, jam pripažino nuo 1932 metų balandžio mėnesio 6 dienos vidurinės mokyklos tikybos, istorijos, visuomenės mokslo ir filosofijos pradmenų mokytojo cenzą ir teises.

Į kunigus velionis buvo įšvęstas 1921 metais, gegužės mėn. 5 dieną Kaune, Kunigo vikaro pareigas ėjo prie Pušaloto bažnyčios nuo 1921 metų liepos mėnesio lig 1922 metų balandžio 25 dienos. 1923 metais, rugsėjo 20 d. buvo paskirtas tikybos mokytoju ir kapelionu Kauno lietuvių pradžios mokykloje Jonavos gatvėje Nr.15. Po to, nuo 1924 metų liepos 11 d. lig 1926 m. spalių mėn. 15 d. ėjo tikybos mokytojo ir kapeliono pareigas Palangos vidurinėje mokykloje. Iš Palangos velionis buvo perkeltas į Kražius vikaro pareigoms. Perkėlimo priežastis buvo ta, kad Kun. Kliausis, girdint mokytojams, įžeidė Palangos vidurinės mokyklos dierktorių, ir dėl tos priežasties kapelionas buvo švietimo ministerio atleistas iš pareigų. Palangos Pavasarininkų kuopos valdyba prašė Telšių vyskupą palikti Kun. Kliausį Palangoje, kaip daug pasidarbavusį Pavasarininkams per porą su viršum metų. Panašiai Kun. Kliausio veikimą Palangoje atestavo ir vietos katalikų Moterų draugija ir vietos Darbo federacijos pirmininkas. Kunigą Kliausį geru katalikų veikėju Palangoje laikė ir vietos gyventojai, prašydami Telšių Vyskupą neiškelti jo iš Palangos ir savo prašymą paremdami šimtu trisdešimčia parašų. Palangos liaudies žmonės irgi reiškė Kunigui Kliausiui aiškias simpatijas ir užuojautą.

1931 metais, rugpiūčio mėn. 20 d. Kun. Kliausis tapo inkardinuotas į Kauno Arkivyskupijos kunigų skaičių, ir tų pačių metų rugpiūčio 31 dieną jį Kauno Arkivyskupas-Metropolitas laikinai paskyrė Kauno Kurijos notaru ad conficienda qualibet acta ad normam canonis 374. Tas notaro pareigas jis ėjo lig 1932 metų rugsėjo 1 dienos.

1931 metais, gruodžio 31 d. buvo paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Aukštesniojoj "Pavasario" komercijos mokykloj Kaune. Ten jis dirbo lig 1932 metų rugsėjo 1 dienos.

1932 m., rugpiūčio 6 d. jis gavo paskyrimą būti tikybos dėstytoju ir kape-

lionu "Aušros" berniukų gimnazijoje Kaune.1936 m.,rugpiūčio 18 d. jis buvo atleistas iš tų pareigų žemesnėse klasėse,paliekant jį pareigose aukštesnėse klasėse,dėstant po 24 pamokas savaitėje.1939 metais,rugpiūčio 16 d. jam buvo duotos šešerių mėnesių atostogos sveikatai pataisyti.1940 metais,kovo 1 d. paskiriamas jis tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno V-tojoj valstybinėj gimnazijoj kai kuriose klasėse ir Kauno valstybinėje prekybos mokykloje.Įvedus Lietuvoje tarybinę santvarką,1940 metais,spalių 1 d. gavo Ordinariato leidimą užimti pasaulinę tarnybą /mokytojauti/ ir,reikalui esant,nešioti civilinius drabužius.Vokiečių okupacijos metais,1941 m.,rugsėjo 8 d. buvo paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno prekybos mokykloje,o tais metais lapkričio 7 d.dar buvo toms pačioms pareigoms paskirtas ir Kauno dešimtojoj gimnazijoj,vieton Kun.Valavičiaus Vlado. 1942 m.,rugsėjo 22 d. toms pačioms pareigoms paskirtas Kauno aukštesniojoje ir Trimetėje prekybos mokykloje.1944 metais,spalių 12 d. Ordinariatas jam leido dėvėti civilinius drabužius ir dėstyti pasaulinius mokslus Kauno pilnojoje vidurinėje ekonominėje mokykloje ir,susitarus su artimiausios bažnyčios rektoriumi,rūpintis religijos dėstamu mokiniams bažnyčioje ir rūpintis mokinių pamaldomis.

1947 m.,sausio 3 d. gavo iš gydytojo pažymėjimą,kad Kun.Kliausis serga sunkia neurastenijos forma ir turi išplėstą širdį ir kad dėl to netinka atsakingam protiniam darbui.Todėl,tais pačiais metais vasario 15 d. buvo paskirtas Kauno Šv.Mikalojaus bažnyčios altaristu. Tų metų birželio 20 d. gavo Ordinariato leidimą išvykti iš Kauno gydytis ten,kur jo sveikatai rasis patogiausia.Rugpiūčio 21 d. buvo komandiruotas gydytis į Lygumus ir,kiek leis sveikata,padėti vietos klebonui pastoracijos darbe.1948 metais,gegužės 13 d.,Lygumų klebonui besergant,Kun.Kliausis buvo įgaliotas eiti visas Lygumų klebono pareigas.Tų metų liepos mėnesį Kun.Kliausiui buvo leista apsigyventi, kur jo sveikatai patogiausia.Tada jis apsigyveno altaristu Šiauliuose,prie Šv.Petro ir Povilo bažnyčios.

1950 m.,gruodžio 4 d.jam buvo pavesta aptarnauti Kairių bažnyčią ir priklausančius jai tikinčiuosius.To paties mėnesio 18 d. jis skundėsi Ordinariatui visišku nervų išsekimu,jog net nebegalįs nei kunigo pareigų eiti.Grįžo į Šiaulius ir vėl ėjo altaristo pareigas.Kiek pailsėjus jam,buvo paskirtas nedidelės Kairių bažnyčios klebonu.

1954 m.,spalių 11 d.,dėl didelio jo ligustumo,jam buvo paliktas Kaurių klebono titulas,o nuo klebono pareigų atleistas.
i Gyveno vis Šiauliuose.

Permažas savęs paties pažinimas veikė jį taip,jog jam rodydavosi, kad jo nesupranta nei Ordinariatas,nei vietos kunigai,ir tai jis išgyvendavo,lyg jam darytų kas asmeninę skriaudą.O tų visų jo bėdų

priežastis buvo ligustai nervinga jo būsena.

Kaip kunigas - dorovingas buvo,rūpestingai kalbėdavo brevijoriaus poterius,laikydavo Šv.Mišias,socialus buvo su liaudies žmonėmis,mielai su visais sveikindavos ir šnekėdavos.Užtat ir Šiaulių Šv.Petro ir Povilo bažnyčia buvo pilna žmonių per jo laidotuvių pamaldas,o kunigų dalyvavo jose net 45: kurso draugai,kaimynai ir pažįstamieji.Mirė jis 1964 metais, rugsėjo mėn 6 dieną,22 valandą,Šiauliuose,savo giminių namuose.Paskutiniu laiku sirgo plaučių vėžiu,kurį laiką gulėjo Šiaulių ligoninėje,nuo tos ligos ir mirė.Laidotuvių pamaldos atlaikytos Šiaulių Šv.Petro ir Povilo bažnyčioje tų metų rugsėjo 9 dieną.Paskutinės kryžinės Šv.Mišias laikė už jo vėlę Kauno Arkivyskupijos Kancleris Kanauninkas St.Telksnys,Klaipėdos Klebo - nas Kun.Baikauskas ir Gargždų Klebonas Kun.Pletkus,pamokslą pasakė Kauno Kurijos Sekretorius Kun.Kleofas Jakaitis.Po pamaldų,Kunigo Dr.Kliausio kūną išvežė palaidoti į jo tėviškę,Pašvitinio parapijos kapus.

1964m. 27

SANDANAVIČIUS MEČISLOVAS,Kazimiero sūnus,gimė 1900 m.,lapkričio mėn. 18 d.Vilkijos parapijoje,Jaučakių kaime ir pakrikštytas tą pačią dieną. Mokėsi Vilkijos pradžios mokykloje,Kauno rusiškoje gimnazijoje ir Kauno "Aušros" gimnazijoje.Teologijos mokėsi nuo 1919 lig 1922 m.Kauno Kunigų Seminarijoje,o nuo 1922 lig 1925 m.Lietuvos Universitete,Teologijos-Filosofijos Fakultete,Teologijos skyriuje.Mokslams buvo gabus.Teologijos skyrių Universitete baigė cum laude,gaudamas diplomuoto teologo teises ir licencijato laipsnį kanonų teisėje.Kunigu įsišventė 1925 metais,birželio mėn.14 dieną.

1925 metais,spalių mėnesį,buvo paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno miesto pradžios mokykloje Nr.6 ir Žemosios technikos mokykloje.1927 m.,spalių mėn.8 d.buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno amatų technikos mokykloje,Kalnų gatvėje.

1926 m.,gruodžio mėnesį,Studentų Ateitininkų Draugovė siuntė jį vykti Romon į Šv.Aloyzo sukaktuvės,ir išvažiavimui buvo gavęs Ordinariato leidimą.

Nuo 1927 metų birželio 17 dienos ėjo Tribunolo notaro pareigas Kauno Metropolitinėje Kurijoje.

1928.VII.19 d.buvo paskirtas karinio kalėjimo Kaune vice-kapelionu su teise binuoti Šv.Mišias ir,tikram reikalui esant,laikyti jas lauke.

1930.VIII.6 d.paskirtas Kauno Kunigų Seminarijos profesorium.

1933 ir 1934 metais,vasaromis,yra vykęs į užsienius.

1936 metais gavo leidimą skaityti Libros prohibitos,nes,kapelionaujant,tekdavo apie tokias knygas bei raštus klausytojams kalbėti.

1938 m.,spalių 10 d.,Ordinariatas jam leido eiti Kauno miesto įgulos ir ugniagesių kapeliono pareigas.

1939 metais,vasarą,vyko į Prancūziją pasigilinti prancūzų kalbos moksle.

1940 m.,balandžio 29 d.buvo paskirtas padėti Vyskupui Matulioniui jo pareigose,kaip vyriausiojo kariuomenės kapeliono.

1940 metais,birželio mėn.22 dieną,Kauno Arkivyskupas Metropolitas Juozapas Skvireckas,pagerbdamas kunigo M.Sandanavičiaus dorovingą kunigavimą ir uolų darbą sielų išganymui,ypač pagirtinai bemokant jam bažnytinį jaunimą Tarpdijecezinėje Kunigų Seminarijoje Kaune ir uoliai per daug metų besidarbuojant Metropolitinėje Kurijoje,pakėlė jį Kauno Metropolitinės Bazilikos garbės kanauninkus.

1940 m.,rugsėjo 11 d.buvo paskirtas lotynų kalbos dėstytoju Tarpdijecezinėje Kunigų Seminarijoje.

1943 m.,vasario 4 d.jam buvo pavesta eiti Metropolito pro-sekretoriaus pareigas,pavaduojant susirgusį Arkivyskupo sekretorių kanauninką d-rą Stanislovą Usorių.Tais pačiais metais rugsėjo 30 dieną buvo paskirtas Arkivyskupo Metropolito sekretorium,pasiliuosavus nuo tos pareigos kanauninkui Usoriui.

1944 metais,vasarą,kanauninkas Sandanavičius pasitraukė į Vakarus. Apie jo gyvenimą ir darbus tenai,žinių nėra.

Mirė 1964 metais gegužės mėnesio,bene 8 dieną,nes palaidotas gegužės mėnesio 11 dieną.Mirė,kiek teko nugirsti,leukemijos liga.

Velionis pasižymėjo draugiškumu kunigų tarpe.Turėjo įgimto sąmojo.

1964m.

Š A U L Y S KAZIMIERAS-STEPONAS, teisėtų tėvų Petro Šaulio ir Karolinos Balčinaitės sūnus, gimė Švėkšnos parapijoje, Stemplių kaime 1872 m., sausio mėn. 16 d., tą pačią dieną krikštytas Švėkšnos bažnyčioje, augo ten pat tėviškėje.

Pradžios mokslą pradėjo eiti savo tėvų namuose, išmokęs nuo tėvo ir vaikščiojančio mokytojo "direktoriaus" skaityti ir rašyti žemaitiškai. Vėliau baigė Švėkšnos rusišką liaudies mokyklą. 1891 metais baigė Palangos progimnazijos kursą.

Nuo 1891 m. iki 1895 m. mokėsi Žemaičių Seminarijoje Kaune. 1895 metais įstojo į Katalikų Dvasiškąją Akademiją Peterburge, jos kursą baigė 1899 m. ir ten pat įsigiją teologijos magistro laipsnį 1899 m.

Subdiakono šventimus gavo Petrapilio pro-katedroje ~~1898~~ 1897 metų kovo 8/20/ dieną iš Vyskupo P.A. Symono, Akademijos rektoriaus, rankų. Diakonatą jam suteikė ten pat 1898 m. vasario 28 /kovo 12/ d. Vyskupas Karolis Niedziałkowski's, naujas tos pat Akademijos rektorius. Kunigo šventimus gavo 1898 m. birželio 21 dieną /sen. kal./ Kaune iš Žemaičių Vyskupo Mečislovo-Leonardo Paliulionio rankų jo naminėje koplyčioje.

I.- Bažnytinė tarnyba .

a/ Pastoracijos darbas. Nuo 1899.XI.8 lig 1901.XII.1 d. tarnauja vikaru prie ŠŠ. Petro ir Povilo bažnyčios Panevėžyje.

b/ Švietimo srityje.

1. Pradžios mokykla.- Nuo 1899.XI.8 d. lig 1905 metų dėsto tikybos mokslą trijose Panevėžio pradžios mokyklose.

2. Vidurinė bei aukštesnioji mokykla:

a/ Nuo 1901.XII.1 lig 1906.VII.30 d. tarnauja tikybos mokytoju kapelionu Panevėžio realinėje gimnazijoje.

b/ Nuo 1906.I.10 d. lig 1906.VIII.30 d. eina tikybos mokytojo pareigas taip vad. Marijos vardo mergaičių gimnazijoje Panevėžyje.

c/ Nuo 1907.I.10 lig 1910.XII.31 d. dėsto tikybą Kauno privatinėje mergaičių gimnazijoje /Paliejeva/.

d/ Profesūra.

1. Seminarijoje. Nuo 1906.VII.30 lig 1922.II.16 d. Žemaičių Vyskupo M.-L. Paliulionio paskirtas profesoriauja Žemaičių Kunigų Seminarijoje Kaune, dėstydamas paeiliui lotynų kalbą, filosofiją, moralinę teologiją, kanonų teisę.

2. Universitete . Teologijos Fakulteto Tarybos išrinktas Kanonų teisės Benedikto Kodekso docentu. 1922.VI.9 dieną to pat Fakulteto Tarybos išrinktas ekstra-ordinariniu profesorium tai pačiai Kanonų teisei, o 1929.XI.19 dieną pakeltas į ordinarinius profesorius ir paskirtas Kanonų teisės katedros vedėju. Tas profesoriaus ir katedros vedėjo pareigas tebeėjo 1942.XI.2. Be to, Teologijos-Filosofijos Fakulteto Didžiojo Kanclerio J.E. Arkivyskupo Metropolito raštu 1940.IX.4 dieną paskirtas eiti profesoriaus pareigas Kauno Tarpdiecezinėje Seminarijoje /Interdioecesanum Seminarium maius Kaunense/.

II.- Vyskupijos Kurijoje.

a/ Nuo 1906.XI.10 d. lig 1919.III.7 dienos ėjo ryšio gynėjo pareigas /Defensor vinculi matrimonialis et sacrae ordinationis/.

b/ Žemaičių Vyskupo K. Cirtauto raštu, datuotu 1912 metų sausio 2 d. paskirtas Žemaičių Vyskupo Sekretorium. Vyskupo Pr. Karevičiaus raštu, pačiam prašant, atleistas iš Sekretoriaus pareigų nuo 1924.III.10 dienos, paliekant Kurijos Kanclerio tarnyboje.

c/ J.E. Arkivyskupo Metropolito 1926.V.14 dienos reskriptu paskirtas Kauno Arkivyskupo Generalvikaru. Tuo pačiu paskirimu baigiasi Kanclerio tarnyba.

d/ Nuo 1928 metų gruodžio 7 dienos eina pro-sinodinio bei sinodinio egzaminatoriaus pareigas.

III.- Nepaprastieji įgaliojimai - Mandata specialia:

a/ Rescripto Episcopi Samogitiensis Francisci Karevičius, dato die 30 Augusti 1914 an. in civitate Panevėžys , ~~axaxia~~ accipit commissam ipsi potestatem , pro tempore absentiae Episcopi Residentialis in loco residentiae, exercendi in casibus necessitatis actus iurisdictionis ad instar Vicarii Generalis.

b/ Rescripto eiusdem Episcopi Samogitiensis , attentis conditionibus temporis belli, delegatur ipsi amplior potestas iurisdictionis cum serie facultatum specialium ad exercendos actus administrationis pro tempore absentiae Episcopi in Dioecesi

~~pore absentiae Episcopi ... exercendos actus administ~~

~~c/Decreto diei 5 Augusti 1927 anni conceditur, ut Vicario Genera~~

c/ Decreto diei 5 Augusti 1927 anni conceditur, ut Vicario Genera-

li Archiepiscopi Metropolitani,potestas specialis iudicialis necessaria ad cognoscendas et definiendas causas matrimoniales in casibus exceptis ad normam cann.1990-1992.

d/Decreto Ex.mi Archiepiscopi ~~Mkm~~ Metropolitae,dato die 20 Maii 1927 anni,delegantur Vicario Generali,praeter facultatés ordinarias,etiam omnes illae,ad quas speciale mandatum Episcopi ad normam requiritur.

e/Mandato speciali diei 3 Martii 1937 anni delegatur potestas iudiciaria ad ponendos actus iudiciales in causis matrimonialibus,ad normam Instructionis S.Congregationis de Sacramentis diei 15 Augusti 1936 et examine 1573,paragrafas 2.

f/Mandatum speciale absolvendi ab excommunicatione,ad normam Can. 2314 /datum die 7.VIII.1941/.

IIIa.-Promotiones hierarchicae.

a/Rescripto Episcopi Samogitiensis Francisci Karevičius,dato die 9 Decembris 1914 anni in civitate Panevėžys,nominatur canonicus honorarius Capituli Samogitiensis.

b/Rescripto eiusdem Episcopi Samogitiensis,dato die 10 Febaruarii1916 anni eligitur et instituitur canonicus gremialis Capituli Samogitiensis.

c/Litteris Apostolicis,datis in forma Brevis die XIII m.Maii anni 1927,auctoritate Pii P.P.XI eligitur atque renuntiatur Antistes Urbanus,id est Praelatus Domesticus Suae Sanctitatis.

d/Litteris Apostolicis,anno 1931 Idibus Aprilis in forma Bullae datis,auctoritate Pii PP.XI promovetur ad dignitatem Decani in Capitulo Metropolitano Kaunensi,vacatam post promotionem praelati Iosephi Skvireckas ad Sedem Archiepiscopalem Kaunensem.

e/Litteris Apostolicis,anno 1938.VI. Idus Iunii in forma Bullae datis,auctoritate Apostolica eiusdem Pii PP.XI promotus est ad dignitatem Archidiaconatus Metropolitanae ecclesiae Kaunensis,vacantem per obitum illius ultimi possessoris praelati Ioannis Maironis-Mačiulis.- Quae dignitas censetur in Capitulo Kaunensi maior post Pontificiam et decoratur atque gaudet titulo ac privilegiis Protonotarii Apostolici ad instar participantium.

f/Rescripto Ex.mi Episcopi Vilkaviškensis Antonii Karosas,dato die 21 mensis Decembris 1940 anni,nominatur et constituitur canonicus ad honores Capituli Cathedralis dioecesis Vilkaviškensis.

IV.Politikos srityje

1.Lietuvos atstovų Susirinkimo bei Konferencijos,įvykusios 1917 metų rugsėjo 18-23 dienomis Vilniuje,išrinktas Lietuvos Tarybos nariu. Nuo 1918.VII.11 dienos Lietuvos Valstybės Tarybos narys,kuomet Tautos Taryba pasiskelbė vykdanti suvereninę valdžią.

1918 metų vasario 16 dieną pasirašė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą.

2/1920 metų gegužės 15 dieną išrinktas Lietuvos Steigiamojo Seimo nariu dalyvauja Konstitucinės ir Juridinės Komisijos darbuose.

Respoblikos Prezidento aktais dekoruotas Lietuvos Didž.Kunigaikščio Gedimino ordinais I ir II-jo laipsnio.

V.-Visuomeninio bei socialinio darbo srityje.

Narys-steigėjas buv."Motinėlės" Draugijos aukštąjį mokslą einančiai jaunuomenei šelpti ir tos Draugijos iždininkas nuo jos įsisteigimo 1907.I.27 dieną ligi 1916 metų kovo 30 dienos,kuomet Draugijos veikimas sustojo dėl buvusio tada karo sąlygų.

Narys-steigėjas ir ilgametis iždininkas "Saulės" Draugijos.

Narys-steigėjas /1906 metais/ ir laikinis iždininkas Panevėžio Katalikiškos Labdaros Draugijos,~~p~~statčiusios sau tikslą pašalinti priežastis palaido viešo elgėtavimo,kas tuomet buvo laikoma naujenybe mūsų krašte.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ~~narys~~ Draugijos narys-steigėjas ir jos Vyriausios Valdybos narys nuo įsisteigimo lig veikimo sustabdymo 1941 metais /dėl politinių Valstybės sąlygų pakitėjimo/ Nuo 1942 m.vasario 4 dienos ~~xxx~~ buvo Vyriausiojo Savitarpinės Pagalbos Komiteto narys ir vice-pirmininkas.

Kunigo K.-S. Šaulio veikalai ir raštai

1.Kanoniškojo proceso teisė /XV ir 386 p./.Kaunas,1927.
2.Sociologija.Trumpas to mokslo rankvedėlis /92/.Kaunas,1911 ir 1920 /antroji laida/.
3.Socialistai ir mūsų sociališkieji reikalai /72/.Kaunas,1907.
4.Sutuoktųjų nežinia kur dingimas ir naujos jungtuvės /20/.Kaunas,1925.
5.Krikščioniškoji demokratija.Pagrindiniai dėsniai.Išleista 1906 m.Kaune.Paties leidinio dabar neturima.Jis yra atspausdintas neperiodiniame laikraštyje "Krikščionis demokratas" 1927 m.,210-217 pusl.
6.Žinios apie mokyklas.Spausdinta leidinyje "Metraštis arba Kalendorius 1905 m." Peterburge,pusl.80 sqq.
7.Kaip ūkininkas turi gyventi.Ten pat,pusl.61.
8.Demokratija ir Krikščionys demokratai.
9.Socialiniai kursai Varšuvoje.Spausdinta "Draugijoje" 1907,Nr.9-10.
10.Demokratija ir krikščionys demokratai enciklikų prasmėje.Spausdinta "Draugijoj" 1907 m.,Nrr.1,2 ir 3.
11.Socialinio klausimo supratimas.Spausdinta "Draugijos" laikraštyje 1910 m.Nrr.42,43,44. 1911 m. Nrr.45-47.

Nespausdintieji darbai

12.Hieronymus Savonarola ineptus morum reformator.Dissertatio conscripta anno 1899 Petropoli ad obtinendum gradum Magistri S.Theologiae in Caesarea Academia ecclesiastica romano-catholica Petropolitana Akademijos Senato priimta ir įvertinta nota labai gerai.
13.Krylovo pasakėčios tautiškumo ir meno atžvilgiu.Basni Krylova.Ich narodnost ir chudožestvennost.Rusų kalba parašyta disertacija teolog.magistro laipsniui įgyti Peterburge 1899 metais.
Akademijos Senato priimta ir įvertinta nota "gerai".
1929.XI.14 d. įteikta Universiteto Fakulteto Komisijai prieš promociją į ordinarinius.

/Pasirašė/ K.Š a u l y s .

Velionis prelatas Šaulys buvo labai savistovio nepriklausomo būdo,tačiau visiškai gerbiąs visų dvasiškių kompetencijas,ypač Arkivyskupo Metropolito.Su pasauliečiais didesnių ryšių ar bendravimų neturėdavo,per miestą buvo matomas einantis vis vienas,o žiemą - pasistatęs palto apykaklę,nes laikė save silpnų plaučių ir vengdavo persišaldyti.Plaučiams stiprinti,dažnais metais rudeniop vis išvažiuodavo į šiaurinės Italijos kurortą Meraną.Maždaug 1924 metais,vyskupiją tebevaldant vyskupui Karevičiui,Šaulys,tada dar kanauninkas,apie savo sveikatą pasakė:"Ilgai aš negyvensiu: dar gal kokius ketverius metus".Iš tikrųjų gi,prelatas Šaulys dar po to išgyveno dešimtį kartų po ketverius metus.Jis buvo gana aukšto tiesaus stuomens,laibas,džiusris,tikrai apysilpnių plaučių,vis striuku kosuliu pasikosijantis.Turtų nerinko,pinigų nekrovė,pasitenkindavo pragyvenimu,koks kukliai reikalingas buvo pagal jo poaukščius.

Vyskupas Karevičius 1918 metų pabaigoje prašė Šventąjį Sostą paskirti jam vyskupą pagelbininką sufraganą.Kandidatais nurodė prelatą Juozapą Skvirecką ir kanauninką K.-S. Šaulį.Apibūdindamas Šaulį,Karevičius rašė, kad Šaulys yra kunigas tos pačios vyskupijos,teologijos magistras,kanonų teisės profesorius kunigų seminarijoje,kurijos kancleris,pasižymi bažnytine galvosena,dorovės skaistumu,praktišku protu,garbingu kilniu būdu ir takto xxxx švelnumu,sugebėdamas tuomi įsigyti pasitikėjimą bei pagarbą net įvairių luomų bei nacijų visuomenėje.

1944 metais prelatas Šaulys išvažiavo į Vakarus.Ką jisai tenai veikė ir kaip gyveno,žinių neturime.Mirė 1964 metais,gegužės mėn.19 dieną Šveicarijoje,Lugano mieste,palaidotas ten pat,Lugano kapinėse,to paties gegužės mėn.12 d.

1964 m.

KUN. Š L A P K A U S K A S   ALOYZAS, Andriaus sūnus, gimė 1917 m. sausio mėn. 8 d. Garliavos parapijoje, pakrikštytas tos parapijos bažnyčioje, augo Garliavos miestelyje ir Kauno mieste. Pradžios mokslą ėjo Garliavos mokykloje, po to mokėsi Kauno Jėzuitų gimnazijoje. Teologijos mokslus 1936-1937 metais ėjo Vilkaviškio kunigų seminarijoje, 1940 metais persikėlė į Kauno kunigų seminariją, kurią baigė 1941 metais. Į subdijakonus įšvęstas 1939 metais, gi kunigystės šventimus gavo 1940 metais, rugsėjo 15 dieną.

Seirijų bažnyčios vikaro pareigas ėjo 1942-1943 metais, Kaune studijavo Vytauto Didžiojo Universitete, Teologijos fakultete 1943-1945 metais, o 1946 metais gavo kanonų teisės licenciato laipsnį. Nuo 1945 lig 1952 m. ėjo prefekto ir dėstytojo pareigas Kauno kunigų seminarijoje, o gyveno Kauno m. 2, V. Kapsuko prospekte, Nr. 33. Be to, 1945 metais, gegužės mėn. 23 d. buvo komandiruotas į Sasnavos bažnyčią vikaro pareigoms, ir 1948 metais gegužės mėn. 30 dieną buvo vėl komandiruotas į Kauno Aleksotą, padėti Aleksoto klebonui pastoracijos darbe ir ten gyventi. 1949 metais, kovo mėn. 9 d. buvo užregistruotas kulto tarnautoju prie Kauno Arkikatedros bažnyčios ir sykiu dėstytoju Tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje. Seminarijos profesorių pareigos buvo ne vien dėstyti Kunigų seminarijoje, bet ir padėti pastoraciniame darbe Kauno Arkikatedroje-Bazilikoje, būtent: paskirtu laiku laikyti Šv. Mišias, kasdien klausyti išpažinčių ir, reikalui esant, lankyti ligonius ir palaidoti numirusius. Tas pareigas ėjo ir Seminarijos profesorius Kun. Al. Šlapkauskas. Nuo 1952 lig 1956 metų jis buvo Pataisos darbų lageryje. Iš ten grįžęs, 1956 metais, gegužės 17 dieną buvo paskirtas Ąžuolų Būdos bažnyčios altaristu-išlaikytiniu su teise ten eiti klebono pareigas. Pradėjo ten klebonauti 1957 metais, gegužės mėn. 25 d. 1960 metais, vasario 12 d. buvo atleistas iš Ąžuolų Būdos ir paskirtas Kybartų bažnyčios klebonu. Mirė jis Kybartuose 1964 metais rugsėjo mėn. 28 dieną nuo kraujo išsiliejimo į smegenis.

Už jo vėlę 1964 metais, spalių mėn. 1 dieną buvo atlaikytos Kybartų bažnyčioje pamaldos, dalyvaujant 60 kunigų ir sausakimšai pilnai bažnyčiai žmonių. Pamokslą pasakė Kun. Deltuva. Tą pačią dieną Kun. Aloyzo kūnas buvo parvežtas į Garliavą, į veliuonies tėviškės bažnyčią, kur iškilmingas Šv. Mišias atlaikė ir palaidojo Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas Kan. Dr. J. Stankevičius. Palaidojo Jaunučių kapinėse, palei Garliavą.

Velionis kunigas buvo dorovingas, geras ir rimtas, mandagaus ir švelnaus būdo. Mirė 47 metų amžiaus.

KUN.D A G I L I S JUOZAPAS,Jono sūnus,gimė 1889 m. Kalvarijos parapijoje,Suvalkų krašte,ten pat ir augo.

1910 metais Marijampolės gimnazijoje išlaikė keturių klasių egzaminus,privatiškai pasirengęs.Kaune,Žemaičių Kunigų Seminarijoje teologijos mokslus išėjo 1911-1918 metais.Kunigu įšvęstas 1918 metų gruodžio mėn.8 d.

1918metais,gruodžio mėn.14 dieną buvo paskirtas Telšių parapijinės bažnyčios vikaru.1921 metais,rugsėjo 22 d.jam buvo pavesta, pasiliekant Telšių bažnyčios vikaru,iki dešimties pamokų per savaitę dėstyti tikybos mokslą Telšių gimnazijoje.1922 metais,rugsėjo 4 d. dar buvo paskirtas tikybą dėstyti ir kapelionauti Telšių Mokytojų Seminarijoje.1923 metais,liepos mėn.16 d.buvo atleistas iš Telšių bažnyčios vikaro ir Mokytojų Seminarijos tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų,o tų pačių metų rugpiūčio 30 d. buvo atleistas ir iš Telšių gimnazijos,nes buvo išrinktas atstovu į Lietuvos Seimą ir dėl to turėjo apsigyventi Kaune.Į Seimą buvo išrinktas nuo Darbo Federacijos,gynė darbininkų reikalus,provincijoje gi važinėdavo su priešrinkinėmis agitacinėmis kalbomis.

1924 metais,rugsėjo 14 d.Viešvėnų bažnyčioje buvo Švenčiausio Marijos Vardo atlaidai.Pranešimui padaryti ten buvo atvykęs ir kun. Dagilis.Norinčiųjų išklausyti pranešimą buvo daug,parapijos salėje jie sutilpti negalėjo,tai kun.Dagilis pranešimą darė lauke,prie parapijos salės durų.Kiek toleliau mitingą darė Valstiečių Liaudininkų Partijos narys.Tą valandą atsirado iš Viešvėnų apylinkės keletas mušeikų,kurie užpuolė kun.Dagilį ir jį apmušė.Kai mušamas kun.Dagilis įėjo į bažnyčią,mušeikos svaidė akmenis pro atviras duris į bažnyčios vidų.Kai mušeikos norėjo įsigriauti ir į bažnyčią,žmonės juos sulaikė.Tada mušeikos apstojo klaeboniją,akmenimis ir plytomis daužė klebonijos duris,rėkdami "Užmušti kunigus".Po to, mušeikos išsiskiaidė.

1925 metais,kovo 10 d.kun.Dagiliui buvo leista būti atsakominguoju redaktorium Telšiuose leidžiamo laikraščio "Žemaičių Prietelius".Tų metų liepos 16 d.kun.Dagilis Telšių burmistro buvo patrauktas teisman už tai,kad burmistras laikraštyje buvo pavadintas Varšuvos agentu,atseit - apšmeižtas,ir kad Telšių miesto valdybos link laikraštyje buvo pavartoti ir kiti užgaulūs žodžiai.Taip pat dėl laikraščio buvo teisman patrauktas ir kito Telšių gyventojo,o paskiau ir dar vieno.Vis už garbės įžeidimą.

1925 m.,rugpiūčio 3 d.kun.Dagilis buvo paskirtas tikybos mokytoju ir kapelionu Karmėlavos Mergaičių Ūkio Mokykloje.Tų metų gruodžio 3 d.jis prašė Žemaičių Vyskupą duoti jam pažymėjimą vizai gauti išvažiavimui į Ameriką giminių aplankyti ir vėl grįžti į Lietuvą.

1927 m.,gegužės 21 d. pareiškė jis Telšių Vyskupui savo norą ekskardinuotis į Kauno Arkivyskupiją.Telšių Vyskupas jį iš Telšių Vyskupijos visam laikui atleido 1927 metais,liepos 22 d. Gi Kauno Arkivyskupas jį inkardinavo į Kauno Arkivyskupijos kunigų sąstatą 1927 metais,rugpiūčio mėn.4 dieną.

1927 m.,gegužės 21 d. jam buvo pavesta rūpinti dvasios reikalus Kauno miesto ligoninės ligonių,o tų metų rugsėjo 26 d. buvo paskirtas tikybos mokslo dėstytoju ir kapelionu Kauno Mokytojų Draugijos Seminarijoje.

1927 m.,rugsėjo 16 d. buvo atleistas nuo tikybos dėstytojo ir kapelionavimo pareigos Karmėlavos Mergaičių Ūkio Mokykloje.

1927 m.,spalių 8 d. buvo paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno Pirmojoje Vidurinėje Mokykloje.

1928 m.,vasario 20 d. Kauno Arkivyskupas jį paskyrė Kauno Bazilikos vikaru.

1930 metais kun.Dagilis kovo mėnesį,nuo 2 lig 6 dienos,atliko namų arešto bausmę,priteistą Telšių Nuovados Taikos Teisėjo ir,apeliacijos keliu- Šiaulių Apygardos Teismo,už,čia jau minėtų,Telšių

piliečių gero vardo įžeidimą "Telšių Prieteliaus" laikraštyje,už kurio žinių teisingumą kun.Dagilis nešė atsakomybę,kaip atsakingasis redaktorius.

1932 m.,birželio 28 d.jis buvo atleistas iš Kauno Bazilikos vikaro pareigų.ir į jo vietą buvo paskirtas kun.Jonas Marcinkus.

1932 metais,liepos 5 d.kun.Dagilis prašė suteikti jam atostogų lig rugsėjo 1 dienos,kurias jis žadėjo sunaudoti,prižiūrėdamas laikinosios bažnyčios Vilijampolėje statybos darbus,kurie visu intensyvumu jau tada buvo dirbami ir kur būtinai buvo reikalinga priežiūra.Vilijampolės bažnyčios ir klebonijos statybos darbais jau buvo pradėta rūpintis 1931 metais.

1932 m.,rugsėjo 30 d. kun.Dagilis buvo paskirtas jo paties statytosios Vilijampolėje,Kauno Švč.Trejybės parapijos ribose,pusiau viešos Šv.Juozapo,Švč.Marijos ~~Sužieduotinio~~ Sužieduotinio,titulo,ką tik pastatytosios koplyčios Panerių gatvėje,rektorium.Tas pareigas pradėjo eiti nuo tos pat dienos.Laikinoji Vilijampolės bažnyčia yra įrengta pirmajame mūro pastato aukšte,o virš bažnyčios - antrajame aukšte,pastatyta klebonija,kunigams gyventi butai.Bažnyčiai Vilijampolėje pastatyti sklypą kun.Dagilis išsirūpino iš Valdžios.

1933 m.,vasario 11 d.jis prašėsi atleisti jį nuo tikybos mokytojo pareigų Mokytojų Draugijos Rusų Gimnazijoje ir į jo vietą paskirti kitą kunigą,nes jis pats,turėdamas nemaža darbo su kitomis mokyklomis ir Šv.Juozapo parapijoje,nebegalįs suskubti tinkamai lankyti pamokas.Arkivyskupas tą atleidimą jam suteikė.

1933 m.,rugpiūčio 28 d.jis buvo atleistas nuo tikybos dėstymo ir kapeliono pareigų Šančių Antrojoje Vidurinėje Mokykloje.

1933 m.,rugsėjo 20 d.Arkivyskupas jam pavedė dėstyti tikybą ir kapelionauti Kauno miesto pradinėje mokykloje Nr.40 ir lenkų draugijos "Pochodnia" Vilijampolėje laikomoje pradinėje mokykloje.

1934 m.,rugsėjo 27 d.atleistas iš kapeliono pareigų Kauno Valstybinėje Ligoninėje.

1935 m.,rugpiūčio 20 d.atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno Pirmojoje Vidurinėje Mokykloje.

1935 m.,rugsėjo 24 d.atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno pradinėje mokykloje Nr.34 ir Linkuvėlės pradinėje mokykloje ir toms pačioms pareigoms paskirtas Kauno pradinėse mokyklose Nr.35 ir Nr.40.

1938 m.,vasario 22 d.buvo paskirtas paprastuoju nuodėmklausiu Šv.Kotrynos Kongregacijos Seserims ligoninėje ir vaikų darželyje Vilijampolėje.

1938 m.,rugsėjo 20 d. atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno pradinėse mokyklose Nr.35 ir Nr.40 ir Domeikavos pradinėje mokykloje.

1943 m.,rugsėjo 24 d. paskirtas Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjimo kapelionu 9-me forte.

1944 m.,gegužės 11 d.buvo paskirtas Ukmergės Šv.Petro ir Povilo bažnyčios klebonu ir Ukmergės dekanato vice-dekanu.

1950 m.,birželio 3 d. buvo paskirtas Pilviškių bažnyčios klebonu.,o 1960 m.gegužės 5 d. buvo atleistas iš tų pareigų ir paskirtas Ukmergės bažnyčios altaristu.Ukmergėje kun.Dagilis apsigyveno ir įsiregistravo to paties gegužės 30 d. Tada jis jau buvo pakrikusio sveikatos ir sirginėjo.

1964 m.,liepos 21 d.kun.Dagilis Ordinarui skundėsi,kad Ukmergės Socialinio Aprūpinimo Skyrius neleido Gydytojų Komisijai patikrinti jo sveikatos ir nustatyti invalidumo grupės.

Mirė Kun.Dagilis Ukmergėje nuo plaučių vėžio 1965 metais,rugsėjo mėn.14 dieną. ir rugsėjo 17 d.palaidotas Ukmergės kapuose.

Laidotuvėse dalyvavo apie 50 kunigų; pagrindinėms laidotuvių pamaldoms vadovavo Kauno Arkivyskupijos Kurijos Kancleris Kanauninkas S.Telksnys,išsamų pamokslą apie Velionies būdą ir nuopelnus pasakė kun.Augustinas Vaitiekaitis,Ukmergės altaristas,buvęs Tarpd.Kunigų

Seminarijos rektorius Kaune.Laidotuvėse skaitlingai dalyvavo Ukmergės parapijiečiai,nes bažnyčia buvo pilna žmonių.Laidotuvės įvyko pagal Ukmergės Rajono Vykdomojo Komiteto pirmininko pavaduotojo, tarpininkaujant Relig.Kultų Įgaliotiniui,žodinį patvarkymą,kuriuo buvo leista laidotuvėse gedulinga eisena,palydint Velionį į kapines,išskyrus skambinimą varpais,nešimą gatvėje gedulingų vėliavų, vaikų dalyvavimą liturginėje eisenoje ir suruošimą didelių laidotuvių iškilmių,nes Velionis buvęs"blogas kunigas".

Iš biografinių žinių apie kun. Dagilį dar galima tai pažymėti, kad kol jis gyveno Kaune,jis buvo Šv.Vincento Pauliečio Labdaringos Draugijos centro komiteto narys.

Kun.Dagilis kunigų tarpe budavo linksmo būdo,mokėdavo kalbėti sąmojais,tuomi sukeldamas linksmą nuotaiką.

Mirė kun.Dagilis aprūpintas Šv.Sakramentais.

Klieriku seminarijoje tebebūdamas,Dagilis nepasižymėjo moksle gabumais,pirmajame kurse net dvejus metus sėdėjo,bet kunigu tapęs ir išėjęs į gyvenimą,tapo gana gabus visuomenės veikėjas,geras kalbėtojas,įžvalgaus proto asmenybė.

Kunigui Dagiliui tebesant Pilviškių klebonu,tos parapijos Sausbalių ir Parausių Jurgėlių kaimų tikintieji Kurijai skundėsi,kad 1960 m.,vasario 17 buvo paskirta kalėdojimo diena.Iškalėdojus pusę gyventojų,ties Kiseliu susitiko bažnyčios pareigūnus "Lenino keliu" naujasis pirmininkas,išlaipino iš rogių,o vežėjui Parausių Adomaičiui Pranui liepė arklius nuvaryti pas kontorą.Tų kaimų tikintieji laiko pirmininko elgesį sauvaliavimu ir brutaliu elgesiu,nes: kunigas yra teisėtas pareigūnas,kalėdojimas yra viena iš viešų pareigų,kaip kunigo,taip ir parapijiečių,kalėdojimas yra dalis mūsų religijos išreiškimo formų,kunigo išlaipinimas iš rogių tarnybos metu yra brutalus mūsų tikinčiųjų teisių laužymasir įžeidimas,arkliai nėra asmeninė pirmininko nuosavybė,bet kolūkio,ir mes turime teisę pasinaudoti /jais/ mūsų bendruose religiniuose reikaluose. - Ir įžeisti tikintieji prašė dvasinę vyresnybę padaryti reikiamus žygius,kad pirmininkas su tikinčiaisiais nesauvaliautų.Į tai Kan.J.Stankevičius kunigui Dagiliui taip atrašė:"Kalėdoti parapiją ir priiminėti kalėdą niekas nedraudžia.Kolūkis negali atsakyti susisiekimo priemonių kunigui pas ligonį nuvežti ir laidotuvių proga.Kunigui kalėdojant,kolūkis turi teisę neduoti susisiekimo priemonių,bet kolūkio pirmininkas neturi teisės elgtis chuliganiškai".

KUNIGAS G A L K Y S PETRAS, Jurgio sūnus, gimė 1893 m., kovo mėn. 24 d., Šiaulių mieste, pakrikštytas Šiaulių švv. Petro ir Povilo bažnyčioje, augo Šiaulių mieste. Mokėsi Šiaulių gimnazijoje ir 1911 metais baigė joje penkias klases. Dvasinius mokslus išėjo Žemaičių Dvasinėje Seminarijoje Kaune 1911-1916 metais. Į kunigus tapo įšvęstas 1916 metais, spalių mėn. 28 dieną.

Kunigo vikaro pareigas ėjo prie Kriukų bažnyčios, Joniškio dekanate, nuo 1916 metų lapkričio 1 d. lig 1917 metų gegužės 10 d., ir prie Krekenavos bažnyčios - nuo 1917 metų gegužės 10 d. lig 1920 metų birželio 15 d. Kunigo vikaro ir progimnazijos kapeliono pareigas ėjo prie Radviliškio bažnyčios, Šeduvos dekanate, nuo 1920 m. birželio 15 d. lig 1925 m. birželio 24 d. Klebono ir vidurinės mokyklos kapeliono pareigas ėjo Žeimelyje nuo 1925 m. birželio 24 d. lig 1930 m. Vilkijos parapijos klebonu buvo nuo 1930 metų gruodžio mėn. 28 dienos lig 1941 metų rugsėjo mėn. 1 d.

Kairių parapijos klebonu buvo nuo 1941 metų rugsėjo 1 d. Iš Kairių buvo nukeltas administratoriaus pareigoms į Pašvitinio parapijinę bažnyčią nuo 1943 metų vasario 22 dienos.

Po to kunigavo Telšių Vyskupijoje.

Kunigas Petras Galkys mirė 1965 metais, sausio mėn. 10 dieną. Gadunave, Telšių Vyskupijoje.

KUN.JONAS G A U B A S ,Prano sūnus,gimė 1903 m.,liepos mėn. 20 d.,Stačiūnų parapijoje,Švilpynės viensėdijoje,ten ir augo. Nuo 1920 lig 1923 m.mokėsi Radviliškio Geležinkelio Progimnazijoje,toliau - Kretingos vienuolyne ir išlaikė penkių klasių egzaminus Telšių gimnazijoje.Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje nuo 1924 m.lig 1927m,aukštuosius mokslus ėjo nuo 1927 m. lig 1931 m,gegužės 22 d. Į subdiakonus įšiventė 1930 m. balandžio 5 d.o į kunigus - 1931 m.gegužės mėn.30 d.Kauno Metropolitinėje Bazilikoje.

1931 metais,birželio 24 d. buvo paskirtas Babtų parapijos vikaru.Tas pareigas pradėjo ten eiti tų metų liepos 17 d..Iš Babtų buvo perkeltas į Kedainius vikaru,prie Šv.Jurgio bažnyčios,1931 metais,gruodžio 31 d. 1932 metais,sausio 9 d. dar buvo paskir - tas Kedainiuose ir vicekapeliono pareigoms antrajame artilerijos pulke,į atleisto iš tos pareigos kun.Juozo Sirtauto vietą.Kedainiuose vikaro pareigas pradėjo eiti tų metų sausio 19 d.1933 metais turėjo atostogas vasarą sveikatai pataisyti.

1934 metais,kovo 9 d. jam buvo leista vykti Romon su Saleziečių rengiama maldininkų kelione į palaiminto Kun.Bosko kanonizacijos iškilmes.

1934 m.,liepos 20 d. Kedainiuose medicinos gydytojas Vaclovas Ūksas išdavė jam sveikatos pažymėjimą,kur gydytojo tvirtinta,kad kun.Gaubas gydėsi pas jį per dvejetą pastarųjų metų nuo skrandžio slogos,sąnarių chroniško reumatizmo ir nuo nervų nusilpimo,kad jam dar tebėra reikalingas ilgas ir stropus gydymas,kad jam labai kenkia važinėjimai,peršalimai,kratymai važinėjant ir kad privalo laikytis tam tikros dietos.Šituo pagrindu Gaubas prašėsi atleisti jį iš vikaro pareigų ir duoti atostogų bent vieneriems metams:jis manąs apsigyventi Kretingos Pranciškonų vienuolyne ir ten gydytis 1934m.,liepos 17 d. kun.Gaubas buvo iš visų pareigų Kedainiuose atleistas.xx xxxxxxxx Tais metais,liepos 31 diena Kedainių Šv. Jurgio bažnyčios organizacijų atstovai: Katalikų Veikimo Centro. Angelaičių.Jaunesniųjų pavasarininkų,Pavasarininkų.Lietuvių katalikių moterų draugijos,Vyrų apaštalavimo,Švenčiausio Sakramento brolijos,Šv.Pranciškaus Tretininkų,Blaivybės Draugijos,Maldos Apaštalavimo ir Eucharistijos Karžygių.tvirtindami,kad kun.Gaubas yra beveik visų tų organizacijų kūrėjas.o visų jų visa siela atsidavęs vadas,judintojas ir tėvas,toms organizacijoms nesigailintinei brangiausio savo laiko,nei savo sveikatos,bet yra iškeliamas kitur,todėl prašė neiškelti jo iš Kedainių,kol tos organizacijos sustiprės,kas tikimasi esą,greitu laiku įvyks kun.Gaubo prityrusioje,uolioje ir meilės pilnoje vadovybėje.

1935 m.,liepos 25 d.Ordinariatas jam pratęsė atlaidą sveikatai taisyti dar vieneriems metams.atidėjo tais metais laikytinus trimečius egzaminus iki sekančių metų rudens ir leido atlikti rekolekcijas Kretingos Pranciškonų vienuolyne.Tais metais gegužės 10 diena buvo gydytojo dr.A.Gylio paliudyta,kad kun.Gaubas serga nervais ir ulcus duodeni,kad turi laikytis griežtos dietos ir ilgesniam laikui pertraukti fizinį ir protinį darbą.1936 metų vasarą gydytojas Finkelšteinas tvirtino,kad kun.Gaubas serga chronišku tulžies takų ir pūslės susirgimu,skilvio kataru,neurastenija ir lengvos formos reumatizmu.

Kun.Gaubas,norėdamas sau ir savo sunkiai sergančiai motinai paprašyti Marijos užtarymu Liurde sveikatos,1937 metais gavo iš Metropolito leidimą važiuoti vidurvasarį į Paryžių ir į Liurdą sykiu su Kauno Jėzuitų rengiama tenai vykti ekskursija.Kun.Gaubas Liurdą aplankė.

1937 m.gegužės 21 d.gydytojas Finkelšteinas buvo konstatavęs, kad kun.Gaubo sveikata žymiai pagerėjusi,bet dar reikalinga susilaikyti nuo sunkesnio darbo bent vienerius metus.Todėl kun.Gaubas prašėsi pratęsti jam atostogas dar vieneriems metams,jis gyvensiąs Kretingos vienuolyne,ir atidėti trimečių egzaminus iki 1938 metų rudens.Tai visa jam buvo suteikta.Tuo laiku jis buvo beketinąs važiuoti į Suvienytas Amerikos Valstijas aplankyti savo giminių ir bičiulių,ir jau buvo gavęs iš Metropolito leidimą, bet,sveikatai pusėtinai pasitaisius,pasiprašė skirti jį į parapiją,būtent - administruoti Lyduvėnų parapiją,nes Lyduvėnų klebonas su tuo sutikęs.Metropolitas į Lyduvėnus davė jam paskyrimą 1938 metais,balandžio 4 d.,kun.Gaubas į Lyduvėnus nusikėlė balandžio 9 d.,o 26 dieną,dalyvaujant Šiluvos dekanui kanauninkui Jančauskiui,perėmė Lyduvėnų bažnyčios ir beneficijos inventorių.

Metropolito paskyrime kun.Gaubui buvo pasakyta,kad jis skiriamas ad munus vicarii adiutoris penes ecclesiam paroecialem Lyduvėnensem ad supplendam in omnibus vicem parochi dictae ecclesiae R.D.Leonis Skabeika cum omnibus iuribus et officiis parochorum propriis,excepta applicatione Missae pro populo,quae ulterius gravat praefatum parochum L.Skabeika.Ipsi R.D.L.Skabeika a Te praestanda erit congrua sustentatio,iuxta conventionem a Curia metropolitana approbatam.

Iš k.Gaubo asmens bylos raštų atrodo,kad jis tą paskyrimą suprato taip,jog kun.Skabeika palieka vien tituliariniu klebonu, o jis,kun.Gaubas,praktiškai yra pilnateisis aktyvusis klebonas. Ir štai tarp kun.Gaubo ir kun.Skabeikos tuoj įvyko kivirčai.Kun. Gaubas skundėsi Metropolitui,kad kun.Skabeika uzurpuoja jo teises,kišasi į jo pareigas,pastato jį parapijiečių akyse į keblią padėtį,žemindamas jo autoritetą,sudarydamas parapijiečiuose dvi partijas,vieną už Gaubą,kitą - už Skabeiką.Gaubą Skabeikos šalininkai Metropolitui skundė,kad kun.Gaubas savo buto neapgalvotam remontui užtraukė apie 4.000 litų skolos,šventoriaus ir kapinių pilnoj tvarkoj stovinčius bromus sugriovė,iškirto aplink kapines ir šventorių esančius medžius,kurie bažnyčiai buvo gera apsauga nuo gaisro pavojaus.Tai esančios prabangiškos Gaubo užmačios.Daugumas gi Lyduvėnų parapijiečių Metropolitui aiškino,kad jie visi myli ir gerbia kun.Gaubą,kaip darbštų,uolų ir dievotą kunigą,kad jam į Lyduvėnus atvykus,pagyvėjo katalikiškų organizacijų veikimas,kad kun.Gaubas savo gražiais pamokslais ir sugyvenimu su parapijiečiais visų akis į save patraukė,kad kun.Gaubas,atsikėlęs į Lyduvėnus rado labai apleistą kleboniją,todėl parapijiečiai sutiko apmokėti remonto išlaidas.Kun.Gaubas teisinosi Metropolitui, kad remontus darė su parapijiečių ir bažnyčios komiteto žinia bei pritarimu; medžius nupiovė,nes buvo supuvę,kad griūdami nesudaužytų paminklų.Bažnytinio komiteto nenugirdęs,gink Dieve,kaip kad buvo skundžiamas; pinigus remontui skolinosi,su bažnytiniu komitetu pasitaręs; parapijoj vyko ne dvasinis puvimas,kaip kad buvo skundžiamas,bet dvasinis atgimimas.Tai galį patys parapijiečiai paliudyti."Dirbau dėl parapijos visa širdimi,ne dėl savęs,bet Dievo garbei ir visuomenės naudai",aiškinosi kun.Gaubas.Jis suremontavo susmukusį ir apleistą vieną galą klebonijos,baigė parapijos salės statybą,šventoriui pastatė gražius cementinius vartus ir aptvėrė juos puikiais bokšteliais,per tris mėnesius suremontavo devynius klebonijos kambarius.

Ta visa tarp Lyduvėnų kunigų nesantaika pasibaigė tuo,kad kun. Gaubas 1938 metais gruodžio 2 d. buvo iš Lyduvėnų iškeltas į Radviliškio parapijos dalies Kurų sodžiaus koplyčią,pavedant rezi - duoti prie jos,aprūpinant dvasios reikalus tos Radviliškio parapijos dalies,kuri tą koplyčią lanko.Kun.Gaubas ir Kuruose veikliu kunigu pasireiškė: bažnytėlę gražiai sutvarkė,altorius išpuošė dailiais šventųjų paveikslais.Kūrų sodžius yra mūsų istorininko

Kanauninko Antano Aleknos tėviškė.Kūrų bažnytėlė stovėjo ant Kūrų kapinių,turėjo dailią kleboniją,ūkinius pastatus ir platų kiemą.

Kadangi Lyduvėnų parapijos daugumas nebenorėjo,kad parapiją valdytų senasis klebonas,be to,jo šeimininkė akmenimis daužė kunigo Gaubo butui langus,tai Metropolitas nebepaliko Lyduvėnuose nei kunigo Skabeikos,bet iškėlė jį į Šiluvą altaristu.

1946 m.,rugsėjo 18 d. kun.Gaubas iš Kūrų buvo atkeltas į Meškuičius parapijos vikaru adjutorium,pavaduojant visuose darbuose Meškuičių kleboną kun.Antaną Steišį,išskyrus applicationem Missae pro populo ir teikiant kun.Steišiui išlaikymą.Kun.Gaubas Meškuičiuose,ryšy su jo brolio bėdomis,buvo suimtas ir ketverius metus išvargo lageriuose.Lietuvon grįžo 1955 metais,vasario mėnesį. Tais pačiais metais,kovo 5 d.jis buvo paskirtas Paežerėlių parapijos klebonu,Vilkaviškio Vyskupijoje,prie Nemuno,vietovėje tarp Kriūkų ir Ilguvos.Ten turėjo didelę neužimtą kleboniją,platų kiemą ir gerus ūkio trobesius.Suremontavo špitolės trobesius.Džiaugėsi gražia apylinke.Aptvarkė bažnyčią ir kapines.Tačiau nuo 1958 metų ėmė sirgti cukralige,širdies ir arterijų skleroze ir pūslės adenoma.Gydytojų įsakytas rimtai gydytis,turėjo prašytis atleisti jį iš klebono pareigų.Atleidimą gavo.Tada įsikūrė jis Kretingoje, Cvirkos take,25,nusipirkęs tenai pusę gyvenamo namo,pusę kiemo ir pusę daržo.Jam atrodė,kad Kretingoje turės geresnes pragyvenimo sąlygas,kad Klaipėdoje lengviau pasieks gydytojus ir ligoninę,o Palangos jūrų kurortas gerai veiks jo sveikatą.Apsiriko,Kretingos civilinė valdžia jam nedavė teisės jokių kunigo pareigų bažnyčioje eiti,Telšių Kurija nesurado būdo jam kaip nors padėti,neteko girdėti nei Palangos kurortu pasidžiaugiančio.Kalbinome,kad grįžtų į Kauno Arkivyskupiją,kur galėtų bažnyčioje Šv.Mišias laikyti ir,nors,altaristu būti.Pastaruoju laiku atrodė,jog jis buvo linkęs parduoti Kretingoje savo namų,kiemo ir daržo dalį,grįžti į Kauno Arkivyskupiją,nusipirkus savo tėviškėje iš sunkiai sergančio savo brolio namus.Gal tuo tikslu jis ir lankėsi savo tėviškės krašte,aplankydamas savo brolius Antaną Radviliškyje,Leonardą Šiauliuose ir,pagaliau,autobusu važiavo iš Šiaulių į Kuršėnus aplankyti savo sergančio brolio Petro.Ir čia kunigą Joną Gaubą mirtis ištiko: dar autobuse pasijuto labai blogai,Kuršėnuose,iš autobuso išlipęs,susmuko ant šaligatvio,mat - plyšo smegenyse gyslelė ir krauju užliejo smegenis,neteko sąmonės,greitoji pagalba nuvežė jį į Pavenčių ligoninę,prie Kuršėnų ir ten,po dviejų valandų,sąmonės neatgavęs,mirė.Dar prieš mirtį buvo pakviestas vietos kunigas, kuris suteikė jam Ligonių patepimą ir kitą.Tai įvyko 1965 metais, balandžio mėn.7 dieną.Palaidojo jį tų metų balandžio 9 d. Stačiūnų parapijos kapuose,jo tėvų šeimos kape,dalyvaujant penkiolikai kunigų ir apie dviem šimtam Stačiūnų parapijiečių,nes buvo labai šlapi keliai.

Velionis kunigas Jonas Gaubas buvo malonaus,mandagaus būdo,geraširdis,tvirto tikėjimo kunigas,tvirtų įsitikinimų,savo nusistatymuose nesvyruojantis ir nesidairantis atgal.Ir vaišingas buvo. Domėjosi homeopatija,fitoterapija ir medicina,ir tose srityse turėjo gausių žinių.Sakydavosi,jog iš toli susiieškodavo jį ligoniai ieškodami sveikatos,ir jis juos sugydydavęs.

KUN. J O S I Ū K A S JUOZAPAS, Jono s., gimė 1893 metais, sausio mėn. 28 dieną, Marijampolės parapijoje, Triobiškių kaime, ne pilnų dviejų kilometrų atstume nuo Marijampolės. Lig 19 metų amžiaus mokėsi Marijampolės gimnazijoje, nuo 1912 lig 1917 metų mokėsi Kunigų Seminarijoje, o ją baigęs, dar privačiai mokėsi bažnytinės teisės, dogmatinės, asketikos ir kalbų. Subdiakonu buvo įšvęstas 1914 metais, kunigu gi - 1917 metais, balandžio mėn. 23 dieną Petrapilyje.

1917 metais, balandžio mėn. pabaigoje buvo paskirtas į Odesos miestą, prie Lietuvių tremtinių komiteto, ir ten ėjo, pradžioje, lietuvių kunigo pareigas, paskiau klebono ir administratoriaus generalvikaro.

Nuo 1923 lig 1927 metų ėjo klebono pareigas įvairiose Kamenco Vyskupijos parapijose. 1927-1930 metais buvo ištremtas ir aptarnaudavo šiaurinės Rusijos parapijas. 1930-1934 metais ėjo Maskvos klebono pareigas. Po to sugrįžo į Lietuvą. Čia 1935-1937 metais buvo Aleksoto parapijos vikaru, 1937-1947 metais buvo Būdviečio parapijos klebonu, Lazdijų apskrity, nuo 1947 lig 1949 metų - Skriaudžių parapijos klebonu, 1949 m., rugpiūčio 1 d. buvo paskirtas Kauno Šv. Kryžiaus parapijos klebonu, nuo 1950 metų birželio 12 d. ėjo klebono pareigas Kauno Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Nuo 1953 metų kovo 23 d. ėjo Šiauliuose klebono pareigas Šv. Jurgio bažnyčioje, o 1956 metais sausio 26 d. nuo tų pareigų atleistas buvo paskirtas Kauno Šv. Antano bažnyčios altaristu-išlaikytiniu. 1959 m., birželio 27 d. Kun. Josiukas buvo paskirtas Kauno Šv. Antano bažnyčios vikaru. 1961 metais, birželio 26 dieną jam buvo pavesta pavaduoti į atostogas išvykusi tos pačios Šv. Antano bažnyčios kleboną Kanauninką St. Telksnį. Po to vėl ėjo vikaro pareigas Kauno Šv. Antano bažnyčioje. 1965 metais ėmė smarkiai sirgti ~~plaučių~~ vidurių vėžiu, ir nuo tos ligos jis pasimirė Kaune, tebebūdamas prie Šv. Antano bažnyčios, tais pačiais 1965 metais, liepos mėnesio 11 dieną, aprūpintas Šventais Sakramentais. Palaidojo jį Kauno Petrašiūnų kapuose, šalia jo tikro brolio, pulkininko Josiuko, kapo. Kunigo Josiuko laidotuvių pamaldose Kauno Šv. Antano bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, susirinkusių nuoširdžiai pasimelsti už vėlę jų mielo kunigo ir paskutinę pagarbą jam pareikšti.

Kun. Josiukas, Rusijoje būdamas, priklausė Magiliavo Arkivyskupijai, grįžęs gi į Lietuvą priklausė Vilkaviškio Vyskupijai. Kunigas jis buvo darbštus. Altaristu būdamas Kauno Šv. Antano bažnyčioje, vis sakydavo - "duokite man darbo". Mielai pavaduodavo jis išvykusius klebonus. Nemažai skaitydavo religinės literatūros ir darydavo vertimus į lietuvių kalbą. Liko vertimai iš lenkų kalbos apie Šv. Mišias ir skaitymai gegužės mėnesio pamaldoms. Doroviniu požiūriu jis buvo kunigas be priekaišto. Sirgo ir mirė vėžio liga viduriuose. Kaune, Balio Sruogos gatvėje turėjo savo namelį ir jį paliko savo broliui.

KUN.JUOZAS L U C K U S, Kazimiero ir Marijos Jeremavičiūtės Luckų sūnus, Prienų bažnyčios altaristas, gimė 1885 m., rugsėjo mėn. 1 d. Didžiosios Kirsnos kaime, Kalvarijos apskrity, Suvalkų gubernijoj. Juozas Luckų šeimoje buvo septintasis iš eilės vaikas. Iš viso augo 4 broliai ir 5 seserys. Jų motina mirė 1923 m., o tėvas - 1929. Kai kunigas Juozas šventė savo kunigystės 50 metų sukaktį, gyvųjų tarpe tebuvo brolis Jonas ir trys seserys: Ona, Marijona ir Agnietė

Juozas pradžios mokslą išėjo Didž.Kirsnos mokykloje, baigė dviklasę Veiverių pavyzdinę mokyklą, 1904 metais baigė Veiverių Mokytojų Seminariją ir 1909 m. Seinų Dvasinę Seminariją. 1909 m., liepos mėn. 11 d. Varšuvoje iš vyskupo Ruškio priėmė kunigystės šventimus.

Nuo 1909 metų iki 1914 kunigo vikaro pareigas ėjo Igliaukos bažnyčioje. Didžiojo karo metu gyveno Rusijoje, aprūpindamas lietuvių pabėgėlių dvasios reikalus, pradžioje - Kurske, o vėliau - Rževe. Iš ten 1918 m. grįžo į Lietuvą ir ėjo vikaro pareigas Simne, o 1919 m. buvo perkeltas vikaru į Prienus. 1920 metais pakviestas dirbti į Prienų "Žiburio" progimnaziją, dėstė joje einamuosius mokslus. Besikuriant Naujojoj Ūtoj parapijai, 1922 m., kovo mėn. 15 d. buvo paskirtas tos parapijos klebonu, tačiau, jam susirgus, nuo tų pareigų buvo atleistas, o susveikęs vėl tęsė mokytojo darbą toje pat progimnazijoje ir vėliau gimnazijoje. 1928 metais, sausio mėnesį išlaikė universitete egzaminus universiteto baigimo diplomui. Pedagoginį darbą dirbo lig 1945 metų kovo mėn. Pasitraukęs dėl nesveikatos iš pedagoginio darbo, pasiliko prie Prienų bažnyčios altaristu. 1949 m. lapkričio 20 d. buvo perkeltas į Garliavą, o 1957 m., kovo mėnesį vėl sugrįžo į Prienus ir čia sulaukė garbingo 50 metų kunigystės jubiliejaus. Garbingą jubiliatą ir jo sukaktį pagerbė savo apsilankymu Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas Kanauninkas Dr.J.Stankevičius, turiningai nupasakodamas susirinkusiai parapijai Jubiliato nuveiktus darbus.

Kun.Juozapas Luckus, būdamas iš prigimties labai gabus, puikiai mokėjo lietuvių, rusų, lenkų ir lotynų kalbas, o naudojimuisi literatūra - vokiečių, prancūzų ir italų kalbas. Būdamas sykiu muzikalus, išmoko puikiai groti smuiku ir gražiai giedoti baritonu. Be to, būdamas iškalbus, jaunas pasižymėjo, kaip puikus oratorius ir pamokslininkas. Visas šias Dievo dovanas panaudojo ne tik asmeniniam pamaldumui, bet ir skirtajam savo pašaukimo tikslui - skelbti tikintiesiems tikėjimo ir dorovės dėsnius. Jaunimą jis mėgo per visą savo gyvenimą, būdamas jo dvasios vadovu ir globėju įvairiausiose gyvenimo šakose. Kunigą Juozapą besimokantis jaunimas buvo pasirinkęs ir laikė ypatingu sporto globėju.

Kun. Juozapas Luckus mirė Prienuose 1965 metais, vasario mėn. 7 dieną. nuo infarkto. Palaidotas naujuosiuose Prienų kapuose Birštono parapijoje. Laidotuvėse, įvykusiose to mėnesio 11 dieną, dalyvavo apie 40 kunigų ir didžiausia minia žmonių. Jų pilna buvo bažnyčia ir šventorius, o kai laidotuvių konduktas vyko į kapines per Nemuno tiltą, ilgas tiltas buvo sausakimšai pilnas žmonių, nuo vieno iki kito galo. Apeigas atliko Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas, ir stebėjosi, matydamas taip neįprastai didžiulę laidotuvių palydą: "Tokios didžios laidotuvių palydos niekada gyvenime nesu regėjęs". Pamokslą bažnyčioje sakė Kudirkos Naumiesčio Klebonas Kun. K.Garmus, pabrėždamas Velionies nuopelnus, auklėjant jaunimą. Iš jo mokinių apie 22 į kunigus yra išėję.

Kunigo Juozapo Luckaus asmenyje visada matydavome džiugų, linksmo veido katalikiškosios religijos nešėją. Jis visą savo gyvenimą sirgdavo ir gydėsi, 50 su viršum metų kunigavo ir niekada neprarado linksmo, giedro veido. Jo darbų pėdsakai ne greit bus užnešti laiko dulkių, o jo pakeltosios į amžinybę sielos gyvuos amžinai.

1965 m.

KUN.M A C A I T I S ALFONSAS,Prano s.,gimė 1891m.,liepos mėn.25 d. Pasaulinių mokslų mokėsi privatiškai.Teologinius mokslus išėjo Kauno Kunigų Seminarijoje 1930-1934 metais.Į kunigus tapo įšvęstas 1934 m.,gegužės mėn.10 d.Tėvų Pranciškonų Mažesnių jų Brolių Ordine vienuolių habito įvilktuves turėjo 1929 metais, paprastuosius įžadus padarė 1930 metais,iškilminguosius gi įžadus - 1933 metais.

1934 m.,gruodžio 12 d. pas T.S.Gruodį,S.J.,tinkamai išlaikė kvotimus iš traktato De poenitentia ir sekančią dieną Kauno Arki vyskupijos Ordinariatas davė jam Litteras patentes ad decursum anni 1938.Pirmąjį kunigavimo dešimtmetį Tėvas Macaitis,matyti, yra ėjęs Lietuvos Pranciškonų vienuolynuose.Kuriose bažnyčiose jis veikė lig 1944 metų lapkričio 28 dienos,jo asmens byloje, esančioje Kauno Kurijoje,žinių nėra.Kaišiadorių Vyskupas Teofi - lius Matulionis tąja data rašo,kad jis yra pasirengęs inkardinuoti Kun.Macaitį į Kaišiadorių Vyskupiją,kai tik būsią sutvarkyti formalumai dėl jo išstojimo iš Pranciškonų vienuolyno.1944 metais birželio mėnesį Vyskupas Matulionis buvo jam leidęs laikinai dirbti Kaišiadorių Vyskupijoje pastoracinį darbą,kol kas gi jam davė vieną mėnesį atostogų pataisyti sveikatai.Iki tų metų liepos 10 dienos Kun.A.Macaitis turėjo prisistatyti Kaišiadorių Vyskupui ir gauti paskyrimą.Vyskupas Matulionis spėjo,kad užėjęs karo frontas neleido Kun.Macaičiui įvykdyti to reikalavimo.Tačiau iki tos datos Kun.Macaitis Kaišiadorių Vyskupui neatsiliepė ir Vyskupas iš kitų šaltinių patyrė,kad Kun.Macaitis gavo paskyrimą Kauno Arkivyskupijoje.Per 1944 metų gruodžio mėnesį ir per 1945 metus Kun.Macaitis Kauno Arkivyskupijoje ėjo klebono pareigas Girdžių bažnyčioje.Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Prelatas St. Jokūbauskis,į Kun.Macaičio prašymą duoti jam atostogų dėl susilpnėjusios sveikatos,atsakė neigiamai,o dėl susilpnėjusios sveikatos pavedė Kun.Macaičiui mažiau atsakingas pareigas - paskyrė jį Bukonių bažnyčios administratoriu nuo 1946 metų birželio mėnesio 1 dienos.Tačiau Kun.Macaitis ir 1946 metais rugpiūčio 5 d.tebepasirašo Girdžių klebonu,vėl skundžiasi nusilpusia sveikata,sakosi negalįs grįžti į senąją savo pareigų vietą bei dirbti pastoracinį darbą,kol sveikata nesustiprės.Kauno klinikos gydytojo patarimu Kun.Macaičiui reikalingos esančios ilgesnio laiko atostogos po gydytojo priežiūra.Kun.Macaitis savo Valdytoją prašė pratęsti jam gydymosi laiką prie Jurbarko,arba prie Skirsnemunės bažnyčios,kol pasveiksiąs.1946 metais,spalių 26 d.Prelatas St.Jokūbauskis paskyrė jį Panevėžiuko bažnyčios administratoriu,ir Kun.Macaitis,nuo tų metų lapkričio 15 dienos pradėjo eiti tos bažnyčios administratoriaus pareigas.1947 metais,balandžio 16 d.Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kanauninkas J.Stankevičius Kun.Macaitį iš tų pareigų atleido ir paskyrė Vertimų bažnyčios administratoriu.Kun.Macaitis toje bažnyčioje dirbo lig 1949 metų rugsėjo22 dienos,kada jis iš Vertimų klebono pareigų buvo atleistas ir paskirtas Kauno Aleksoto bažnyčios altaristu.Čia reikia dar pasakyti,kad 1948 metais, lapkričio 13 d.Kun.Macaitis,kaip vienuolis Mažesniųjų Brolių Vienuolyno,gavo iš Valdytojo Kanauninko J.Stankevičiaus neribotam laikui ekskliaustracijos indultą su įrašu,kad,kol tuo indultu naudosis,neturi teisės dėvėti vienuoliškų rūbų.

1950 metais,liepos 3 d.Kun.Macaitis raštu pranešė Kauno Ordinariatui,kad jis nuo tų metų liepos 1 dienos pradėjo eiti klebono pareigas Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčioje,nes 1950 metais birželio 12 dieną jis tapo atleistas iš Kauno Aleksoto altaristo pareigavietės ir paskirtas Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios klebonu,nes toji bažnyčia tada buvo palikusi visiškai be kunigo. Iš tų pareigų Kun.Macaitis buvo atleistas 1950 metais,lapkričio 9 d.Kauno Arkivyskupijos Valdytojo raštu.ir buvo paskirtas Leščių parapijos klebonu.Nėra Kun.Macaičio asmens byloje rašto,kur būtų matyti,ar jis Leščiuose tas pareigas ėjo.

Kulto reikalams įgaliotinis Pušinis 1951 metais,vasario 27 d. davė Kun.Macaičiui pažymėjimą,kad jis yra užregistruotas,kaip kulto tarnautojas Kauno miesto Įgulos bažnyčios altaristas,turintis teisę atlikinėti toje bažnyčioje religines pareigas.1961 metais,balandžio 6 d.Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kun.Macaitį buvo suspendavęs už nesilaikymą kunigiškos drausmės.Jam buvo uždrausta laikyti Kauno bažnyčiose Šv.mišias ir atlikinėti kitas kunigo pareigas.Suspensa turėjo baigtis 1961 metais,gruodžio 15 dieną.1962 metais,sausio 18 d.jis buvo atleistas iš Kauno Šv.Mykolo bažnyčios /Įgulos/ altaristo pareigų ir paskirtas Babtų bažnyčios altaristu.Po to Kun.Macaitis ~~apsigyvenoxBabtuosexirxkas pareigasxėjox~~ Kurijai raštu pranešė,kad jis tų metų kovo 16 d. perėmė pakirtas pareigas prie Babtų bažnyčios.Sykiu atsiprašė Valdytoją už padarytus kai kuriuos nemalonumus,nes jie įvykę ne iš blogos valios,bet daugiau dėl jo visai menkos sveikatos.Tačiau Kun.Macaitis,nežiūrėdamas pakartotinių Kurijos paraginimų ir žodžiu ir raštu,lig 1962 metų lapkričio 22 dienos tebegyveno Kaune, nežinia iš ko ir kaip.Babtų Klebonas dar kartą jį buvo patikinęs, kad galės jam sudaryti Babtuose tinkamas pragyvenimo sąlygas,pageidaudamas jo į Babtus atvykimo ir įsiregistravimo pagal paskyrimo vietą.Gydymosi reikalais turėtų Babtuose galimybę reikiamai susitvarkyti,arba atvažinėti į Kauną.Po to Kun.Macaitis Babtuose apsigyveno.

1964 metais,gruodžio 19 d.Kun.Macaitis,atsakydamas į Ordinaro užklausimą,dėlko jis dažnai važinėja į Kauną,nereziduodamas nuolat Babtuose,pasiaiškino,kad jis jau yra 74 metų amžiaus,jau keliolika metų serga cukrine-diabeto liga ir sykiu skleroze,kurių bent savaitę negydant,susidaro labai daug blogų pasėkų:atsiranda žaizdos,visiškai nusilpsta protas ir valia,kas savaitę tenka daryti kraujo ir kitus tyrimus,po to leidžia paskirtą dozę insulino.Todėl tomis dienomis jam tenka būti Kauno klinikose.Jog visa tai tiesa,jis gali pristatyti gydytojo pažymėjimą.Dėl tų visų priežasčių,jis kas savaitę po dvi-tris dienas turi praleisti Kaune.

Kun.Macaitis mirė Kaune,Žaliakalnyje,privačiame bute,pas Kunigo Pukio brolį,1965 metais,spalių mėn.20 dieną,naktį.Prieš kelias dienas prieš mirtį buvo atlikęs šv.išpažintį.Pripuolamas gydytojas tarė jį mirus širdies infarktu,bet jis,tikriausia,nežinojo,kad velionis sirgo cukrine liga-diabetu.Taigi velionis bus miręs diabeto koma,tam tikru cukrinės ligos priepuoliu,nuo kurio 1965 metų pavasarį mirė ir cukrine sirgęs Kun.Jonas Gaubas,taip pat kelionėje,ne namie.

Velionis pašarvotas buvo Kauno Prisikėlimo bažnyčioje,Gedulingas laidotuvių Mišias atlaikė Kanauninkas Juozapas Stankevičius, pamokslą pasakė Vilkijos klebonas Kun.Pabijanskas,laidotuvių apeigas kapuose atliko Kun.V.Byla,Palaidotas Kauno Petrašiūnų kapuose 1965 m.,spalių mėn.23 dieną.Laidotuvėse dalyvavo 28 kunigai,iš Kauno miesto ir provincijos.Kun.Macaitis jaunystėje turėjo gražių darbų kunigavime.Pokariniais metais buvo mažai darbingas,nes sirgo diabetu.

KUN.M A C A I T I S ALFONSAS, Prano s., gimė 1891m., liepos mėn.25 d. Pasaulinių mokslų mokėsi privatiškai. Teologinius mokslus išėjo Kauno Kunigų Seminarijoje 1930-1934 metais. Į kunigus tapo įšvęstas 1934 m., gegužės mėn.10 d. Tėvų Pranciškonų Mažesniųjų Brolių Ordino vienuolių habito įvilktuves turėjo 1929 metais, paprastuosius įžadus padarė 1930 metais, iškilminguosius gi įžadus - 1933 metais.

1934 m., gruodžio 12 d. pas T.S.Gruodį, S.J., tinkamai išlaikė kvotimus iš traktato De poenitentia ir sekančią dieną Kauno Arkivyskupijos Ordinariatas davė jam Litterae patentes ad decursum anni 1938. Pirmąjį kunigavimo dešimtmetį Tėvas Macaitis, matyti, yra ėjęs Lietuvos Pranciškonų vienuolynuose. Kuriose bažnyčiose jis veikė lig 1944 metų lapkričio 28 dienos, jo asmens byloje, esančioje Kauno kurijoje, žinių nėra. Kaišiadorių Vyskupas Teofilius Matulionis tąja data rašo, kad jis yra pasirengęs inkardinuoti Kun.Macaitį į Kaišiadorių Vyskupiją, kai tik busią sutvarkyti formalumai dėl jo išstojimo iš Pranciškonų vienuolyno. 1944 metais birželio mėnesį Vyskupas Matulionis buvo jam leidęs laikinai dirbti Kaišiadorių Vyskupijoje pastoracinį darbą, kol kas gi jam davė vieną mėnesį atostogų pataisyti sveikatai. Iki tų metų liepos 10 dienos Kun.A.Macaitis turėjo prisistatyti Kaišiadorių Vyskupui ir gauti paskyrimą. Vyskupas Matulionis spėjo, kad užėjęs karo frontas neleido Kun.Macaičiui įvykdyti to reikalavimo. Tačiau iki tos datos Kun.Macaitis Kaišiadorių Vyskupui neatsiliepė ir Vyskupas iš kitų šaltinių patyrė, kad Kun.Macaitis gavo paskyrimą Kauno Arkivyskupijoje. Per 1944 metų gruodžio mėnesį ir per 1945 metus Kun.Macaitis Kauno Arkivyskupijoje ėjo klebono pareigas Girdžių bažnyčioje. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Prelatas St. Jokūbauskis, į Kun.Macaičio prašymą duoti jam atostogų dėl susilpnėjusios sveikatos, atsakė neigiamai, o dėl susilpnėjusios sveikatos pavedė Kun.Macaičiui mažiau atsakingas pareigas - paskyrė jį Bukonių bažnyčios administratoriu nuo 1946 metų birželio mėnesio 1 dienos. Tačiau Kun.Macaitis ir 1946 metais rugpiūčio 5 d. tebepasirašo Girdžių klebonu, vėl skundžiasi nusilpusia sveikata, sakosi negalįs grįžti į senąją savo pareigų vietą bei dirbti pastoracinį darbą, kol sveikata nesustiprės. Kauno klinikos gydytojo patarima Kun.Macaičiui reikalingos esančios ilgesnio laiko atostogos po gydytojo priežiūra. Kun.Macaitis savo Valdytoją prašė pratęsti jam gydymosi laiką prie Jurbarko, arba prie Skirsnemunės bažnyčios, kol pasveiksiąs. 1946 metais, spalių 26 d. Prelatas St.Jokūbauskis paskyrė jį Panevėžiuko bažnyčios administratoriu, ir Kun.Macaitis, nuo tų metų lapkričio 15 dienos pradėjo eiti tos bažnyčios administratoriaus pareigas. 1947 metais, balandžio 16 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kanauninkas J.Stankevičius Kun.Macaitį iš tų pareigų atleido ir paskyrė Vertimų bažnyčios administratoriu. Kun.Macaitis toje bažnyčioje dirbo lig 1949 metų rugsėjo 22 dienos, kada jis iš Vertimų klebono pareigų buvo atleistas ir paskirtas Kauno Aleksoto bažnyčios altaristu. Čia reikia dar pasakyti, kada 1948 metais, lapkričio 13 d. Kun.Macaitis, kaip vienuolis Mažesniųjų Brolių Vienuolyno, gavo iš Valdytojo Kanauninko J.Stankevičiaus neribotam laikui ekskliaustracijos indultą su įrašu, kad, kol tuo indultu naudosis, neturi teisės dėvėti vienuoliškų rūbų.

1950 metais, liepos 3 d. Kun.Macaitis raštu pranešė Kauno Ordinariatui, kad jis nuo tų metų liepos 1 dienos pradėjo eiti klebono pareigas Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčioje, nes 1950 metais birželio 12 dieną jis tapo atleistas iš Kauno Aleksoto altaristo pareigavietės ir paskirtas Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios klebonu, nes toji bažnyčia tada buvo palikusi visiškai be kunigo. Iš tų pareigų Kun.Macaitis buvo atleistas 1950 metais, lapkričio 9 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojo raštu. ir buvo paskirtas Lesčių parapijos klebonu. Nėra Kun.Macaičio asmens byloje rašto, kur būtų matyti, ar jis Lesčiuose tas pareigas ėjo.

Kulto reikalams įgaliotinis Pušinis 1951 metais, vasario 27 d. davė Kun. Macaičiui pažymėjimą, kad jis yra užregistruotas, kaip kulto tarnautojas Kauno miesto Įgulos bažnyčios altaristas, turintis teisę atlikinėti toje bažnyčioje religines pareigas. 1961 metais, balandžio 6 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kun. Macaitį buvo suspendavęs už nesilaikymą kunigiškos drausmės. Jam buvo uždrausta laikyti Kauno bažnyčiose Šv. mišias ir atlikinėti kitas kunigo pareigas. Suspensa turėjo baigtis 1961 metais, gruodžio 15 dieną. 1962 metais, sausio 18 d. jis buvo atleistas iš Kauno Šv. Mykolo bažnyčios /Įgulos/ altaristo pareigų ir paskirtas Babtų bažnyčios altaristu. Po to Kun. Macaitis ~~[illegible]~~ Kurijai raštu pranešė, kad jis tų metų kovo 16 d. perėmė pakirtas pareigas prie Babtų bažnyčios. Sykiu atsiprašė Valdytoją už padarytus kai kuriuos nemalonumus, nes jie įvykę ne iš blogos valios, bet daugiau dėl jo visai menkos sveikatos. Tačiau Kun. Macaitis, nežiūrėdamas pakartotinių Kurijos paraginimų ir žodžiu ir raštu, lig 1962 metų lapkričio 22 dienos tebegyveno Kaune, nežinia iš ko ir kaip. Babtų Klebonas dar kartą jį buvo patikinęs, kad galės jam sudaryti Babtuose tinkamas pragyvenimo sąlygas, pageidaudamas jo į Babtus atvykimo ir įsiregistravimo pagal paskyrimo vietą. Gydymosi reikalais turėtų Babtuose galimybę reikiamai susitvarkyti, arba atvažinėti į Kauną. Po to Kun. Macaitis Babtuose apsigyveno.

1964 metais, gruodžio 19 d. Kun. Macaitis, atsakydamas į Ordinaro užklausimą, dėlko jis dažnai važinėja į Kauną, nerezicuodamas nuolat Babtuose, pasiaiškino, kad jis jau yra 74 metų amžiaus, jau keliolika metų serga cukrine-diabeto liga ir sykiu skleroze, kurių bent savaitę negydant, susidaro labai daug blogų pasėkų: atsiranda žaizdos, visiškai nusilpsta protas ir valia, kas savaitę tenka daryti kraujo ir kitus tyrimus, po to leidžia paskirtą dozę insulino. Todėl tomis dienomis jam tenka būti Kauno klinikose. Jog visa tai tiesa, jis gali pristatyti gydytojo pažymėjimą. Dėl tų visų priežasčių, jis kas savaitę po dvi-tris dienas turi praleisti Kaune.

Kun. Macaitis mirė Kaune, Žaliakalnyje, privačiame bute, pas Kunigo Pukio brolį, 1965 metais, spalių mėn. 20 dieną, naktį. Prieš kelias dienas prieš mirtį buvo atlikęs Šv. išpažintį. Pripuolamas gydytojas tarė jį mirus širdies infarktu, bet jis, tikriausia, nežinojo, kad velionis sirgo cukrine liga-diabetu. Taigi velionis bus miręs diabeto koma, tam tikru cukrinės ligos priepuoliu, nuo kurio 1965 metų pavasarį mirė ir cukrine sirgęs Kun. Jonas Gaubas, taip pat kelionėje, ne namie.

Velionis pašarvotas buvo Kauno Prisikėlimo bažnyčioje, Gedulingas laidotuvių Mišias atlaikė Kanauninkas Juozapas Stankevičius, pamokslą pasakė Vilkijos klebonas Kun. Pabijanskas, laidotuvių apeigas kapuose atliko Kun. V. Byla, Palaidotas Kauno Petrašiūnų kapuose 1965 m., spalių mėn. 23 dieną. Laidotuvėse dalyvavo 28 kunigai, iš Kauno miesto ir provincijos. Kun. Macaitis jaunystėje turėjo gražių darbų kunigavime. Pokariniais metais buvo mažai darbingas, nes sirgo diabetu.

1965m. 63

KUNIGAS R A J U N Č I U S KAZIMIERAS, Petro sūnus, gimė 1915 metais, vasario mėn. 6 dieną, Pociūnėlių parapijoje, ten pat ir užaugo. Pradžios mokyklos keturius skyrius išėjo Vertimų sodžiuje, Baisogalos valsčiuje. Keturių klasių gimnazijos mokslą išėjo "už akių dėstomojo instituto pagalba". 1934 metais, vasario 25 d. buvo įstojęs į Mažesniųjų Brolių Ordino Vienuolyną ir ten prabuvo iki 1942 metų spalių mėn. 11 dienos. Po to, iki 1943 metų suaugusiųjų gimnazijoje gavo 5-8 klasių mokslų baigimo pažymėjimą, nes turėjo gerą atmintį. Toliau mokėsi Telšių Kunigų Seminarijoje ir ten 1943-1944 metais išėjo filosofijos kursą, persikėlė į Kauno Kunigų Seminariją ir čia nuo 1944 metų lig 1947 baigė teologijos mokslus. Į kunigus tapo įšvęstas 1947 metais, balandžio mėn. 27 dieną. Šventimus gavo Vilniaus Metropolitinėje Bazilikoje iš tituliarinio Arkivyskupo ir Apaštalinio Vilniaus Arkivyskupijos Administratoriaus Mečislovo Reinio rankų.

1947 metais, gegužės 5 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojo buvo paskirtas Joniškio ba žnyčios vikaru. 1948 m., birželio 8 d. iš Joniškio buvo perkeltas į Lygumus vikaro pareigoms. Tais pačiais 1948 metais, rugpiūčio 31 dieną iš Lygumų buvo perkeltas vikaro pareigoms į Raseinius. 1949 m., birželio 25 d. buvo duotos jam vieno mėnesio atostogos pasigydyti Likėnuose, atrodo - nuo reumatizmo. Tų pačių metų rugsėjo 30 d. buvo komandiruotas laikinai aptarnauti Alėjų bažnyčią ir parapiją.

1950 m., sausio 12 d. buvo jam priminta, kad jis tėra baigęs penkis teologijos semestrus, todėl Ordinariatas jį įpareigojo, kad jis, susitaręs su profesoriais, privatiniu būdu tęstų teologines stūdijas ir laikytų egzaminus. Bet jis nuo tos pareigos prašėsi Valdytojo, kad jį atleistų dėl nesveikatos - reumatizmo, širdies negalavimų ir nervų nusilpimo.

1950 m., gegužės 22 d. buvo atleistas iš Raseinių vikaro pareigų ir paskirtas Alėjų parapijos klebonu. Alėjuose jis baigė bažnyčios įrengimo darbus. Pažymėtina, kad tuos darbus jis dirbo taip nuošir - džiai ir šventai, kad Arkivyskupijos Valdytojui Kanauninkui Stankevičiui rašė: "...o vis tik Aukščiausiajam dėkoju, kad iki šiol dar galiu tarti: Bažnyčios Motinos reikalai man yra super omnia. Ir tai ne vien frazė, tai ir visa, kuo Dangus leidžia man pasiguosti". 1957 metais, balandžio mėn. 23 d. jis buvo iš Alėjų perkeltas į Šiaulėnus altaristu-išlaikytiniu, bažnytinės gi jurisdikcijos atžvilgiu - Šiaulėnų bažnyčios vikaru. ~~xaxaxaxxkaxakagą~~.

Kunigo Rajunčiaus gerbėjai, ~~x~~sužinoję, kad jis iš Alėjų iškeliamas, darė energingas pastangas, kad jis pasiliktų Alėjuose. Tuo reikalu jie Kauno Arkivyskupijos Valdytojui atsiuntė raštą, turiningai apibūdinantį Kun. Rajunčiaus veiklą Alėjuose. Pateikiame čia jo nuorašą:

"Kultų reikalams prie L.T.S.R. Ministrų Tarybos Įgaliotiniui Drg. Ruginiui.

Nuorašas: L.K.P.C.K. Sekretoriui Drg. Sniečkui.

J.E. Kan. S t a n k e v i č i u i .

Sužinoję, kad iš Raseinių rajono Alėjų parapijos klebonas Rajunčius yra atleidžiamas nuo pareigų. Jeigu tai tiesa, tai mes, nors ir nepriklausome tai parapijai, skaitome, kad tai yra neteisinga, nes šis klebonas ~~xx xx~~ ne tik yra geras dvasiškis, bet ir daug nuveikęs kultūriniame darbe, ir tuo artimas liaudžiai, tai yra antras kun. Strazdelis. Apie jo darbštumą liūdija nuveikti darbai, ką kiekvienas gali įsitikinti. Jeigu Alėjų parapija buvo viena iš menkiausių ir netvarkingiausių parapijų, tai Rajunčiaus klebonavimo laiku viskas iš pagrindų pasikeitė. Jau nekalbant apie pačios bažnyčios išpuošimą bei kapinių sutvarkymą, nukasti kalnai, išasfaltuoti keliai, pastatyti dideli betonuoti tiltai, kurie yra nepamainomas indėlis kolūkiui, padarytos užtvankos, supiltos krantinės, krantai išvedžioti takais, bendrai

yra padarytas kultūros ir poilsio kampelis,kuriame miela pailsėti ne tik jaunimui,bet ir seniams.Šiuose įvairiuose darbuose visur dalyvavo minėtas klebonas,kaip prasčiausias darbininkas.Nuo ankstyvo ryto iki išnaktų - tai su kastuvu,tai su kitu įrankiu rankoje,bendrai darbuose jis buvo pirmutinis ir paskutinis - ir pačiuose blogiausiuose.Jis nėra iš tų kunigų,kurie yra užsidarę siaurame religijos rate,jam nesvetimas ir mūsų kolūkinis gyvenimas.Jis ragina tikinčiuosius uoliai dirbti ypač sėjos,derliaus nuėmimo ir kituose darbuose ir,kuomet buvo statomas tiltas,kuris buvo gyvybinis reikalas kolūkiui,nežiūrint nieko,pats kunigas dirbo su kastuvu.Jeigu kam esančiam jo parapijos pritrūkdavo rūbo,avalynės ar maisto ir,jam pranešus,kiek galėdamas,visuomet sušelpdavo,ir visų čia neišvardysi.Kartojame,kad mes ir nepriklausome tai parapijai, bet tankiai apsilankome su įvairiais reikalais,ir kiekvienas apsilankymas sukelia malonų pasigerėjimą ir palieka tvarkingumo bei darbštumo pavyzdį.

Kun.Rajunčius yra artimas ir savas mums kolūkiečiams ir liaudžiai,nes kolūkinis gyvenimas jam yra artimas taip,kad tarp kolūkinės santvarkos ir religijos nėra jokios sienos bei prieštaravimo. Viso to išvadoje - tokio žmogaus net,nežiūrint jo pačių norų,mes nesutiksime išleisti iš Alėjų parapijos,ir prašome kleboną Rajunčių palikti esamoje vietoje.Mes nežinome priežasčių,dėl kurių jis atleidžiamas nuo pareigų,bet,jei tai būtų kokie skundai,tai drąsiai galime pasakyti,kad tai asmeniška intriga,kuri negali turėti jokio pagrindo ir kurią mes pasiryžę išaiškinti iki pat galo.Baigdami,dar kartą prašome mūsų prašymą patenkinti,nes šis įvykis,jau nekalbant apie tos parapijos gyventojus,bet ir toli kitur sukėlė įvairių spėliojimų ir nepasitenkinimų.

Kolūkio "Auksinė varpa" kolūkiečiai
/parašai/

Kolūkio "Komjaunimo Žingsniai" kolūkiečiai" /parašai/.

Kitą prašymą tuo pačiu reikalu,pačiam Kauno Arkivyskupijos Valdytojui,atsiuntė surašę patys Alėjų parapijiečiai.Jų aimana šitaip kalbėjo: "Raseinių rajono Alėjų parapijos parapijiečiai prašome Tamstos palikti mūsų parapijos Kleboną Kun.Kazimierą Rajunčių vietoje.Kito klebono mes nenorime,nes šitas Klebonas yra pamaldumo, teisingumo ir darbštumo pavyzdys,kuriuo mes didžiuojamės.Jis yra mūsų parapijos širdis,ir savaime aišku,kas įvyksta tuomet,kai širdis nustoja plakusi.Jeigu pas Tamstą ir atėjo kokie blogi gandai apie mūsų Kleboną Kun.Kazimierą Rajunčių,tai yra tikras melas,sugalvotas tų žmonių,kurie buvo įspėti už blogą elgesį.Kyla klausimas - nejaugi nereikia kovoti su blogiu,ir už teisybę tenka kentėti,nejaugi kilnus ir mylimas,pasižymintis giliausiu pamaldumu,teisingumu ir darbštumu kunigas turi likti taip pažemintas.Tad dar kartą prašome J.E. palikti mums Kun.Kazimierą Rajunčių,tai yra mūsų parapijos pats didžiausias prašymas,ir tikimės,kad Jūs išklausysite,nes esate vienintelis,kuris suprasite mūsų katalikiškas širdis.Turime pastebėti,kad žemiau padėti parašai yra atskirų kaimų įgalioti žmonės.Jeigu tai būtų maža,tai gali patvirtinti visi parapijiečiai,ir net kitų parapijų žmonės,savo parašais".Seka parašai ir Alėjų bažnytinio komiteto Pirmininko antspaudas.

Ir dar vieną prašymą Valdytojui Alėjų parapijiečiai atsiuntė,tikėdamies, "...kad padėsite mums,grąžindami kleboną Rajunčių atgal į Alėjus ....mes pasiryžę ieškoti teisybės net iki Maskvos". Visa tai buvo 1957 metais,apie vidurvasarį.Deja,ne jie vieni taip norėjo, ir ne viską galima buvo padaryti.1957 m.,birželio mėnesį jo sveikata buvo bloga,kankino jį reumatas,po kiekvieno įtempto darbo jis jausdavo nepakenčiamą galvos svaigimą ir net skaudėjimą.Prašėsi išleisti jį atostogų trysdešimčiai ar keturiasdešimčiai dienų pasigydyti.Tą

buvo gavęs.1957 m.,lapkričio 5 d. jam buvo pavesta laikinai eiti Lyduvėnų klebono pareigas.Nuo 1958 m. balandžio 21 dienos jis ėjo Žeimelio bažnyčios klebono pareigas.1959 metais,birželio 3 d. prašėsi išleisti jį gydytis į Likėnus.Leidimas jam buvo duotas.1960 m.,liepos 6 d. vėl buvo duotos vieno mėnesio atostogos,o tų metų lapkričio 11 dieną buvo atleistas iš Žeimelio klebono pareigų ir paskirtas Pociūnėlių klebonu.Ten pareigas pradėjo eiti tų metų gruodžio mėnesio pabaigoje.

1964 metais, gegužės 18 d. buvo Kauno Kurijai telegrama pranešta,kad Pociūnėlių klebonas sunkiai serga jau antrą savaitę ir yra be globos.Nuo to laiko sunkiai sirgo,su pagerėjimais ir pablogėjimais.Jis sirgo galvos vėžiu.Šiaulių ligoninėje jam buvo padaryta galvos operacija - nuimtas galvos kiaušas toje vietoje,kur augo auglys,kad jis galėtų laisvai augti ir nedarytų didelių skausmų.Pociūnėliuose jam sergant,iš kunigų rūpindavosi juo kun.Petras Janušaitis.Kunigas Kazimieras Rajunčius mirė Pociūnėliuose 1965 metais,vasario mėn.9 dieną,anksti rytą,3 valandą ir 15 minučių.Šventais Sakramentais aprūpintas.Gedulingos laidotuvių pamaldos įvyko Pociūnėlių bažnyčioje,Palaidotas 1965 m.vasario 11 dieną.15 valandą gedulingas kryžiškas Šv.Mišias laikė Raseinių Dekanas Kun.Pr.Staškūnas,Paberžės Klebonas Kun.L.Semaška ir Panevėžiuko Altaristas Kun.V.Labonas,pamokslą pasakė Alėjų parapijos Klebonas Kun.Pijus Žiugžda. 16 valandą kryžiškas Šv.Mišias atlaikė Kedainių Dekanas Kun.P.Liubonas,Kriukų Klebonas Kun.Vyt.Jurcevičius ir Pociūnėlių altaristas Kun.P.Janušaitis.Pamokslą pasakė Kedainių Dekanas Kun.Petras Liubonas.Į kapus palydėjo Kauno Arkivyskupijos Kurijos Sekretorius Kun.Kleofas Jakaitis,dalyvaujant kaimyninių parapijų dvidešimčiai kunigų ir nemažam skaičiui tikinčiųjų,kurių buvo pilna bažnyčia.Kunigas Rajunčius palaidotas prie pat Pociūnėlių bažnyčios esančiuose kapuose - šeimos kape,kur palaidoti Kun.Rajunčiaus tėvai ir seserys.

Velionis uolus būdavo pastoraciniame darbe,blaivus ir bendrai - dorybingas.

1965 m.

KUN. Š A B L E V I Č I U S KAZIMIERAS, Vincento s., gimė Kavarsko parapijoje, 1905 m., gruodžio mėn. 8 d., pakrikštytas tais pačiais metais gruodžio 11 d., augo tos parapijos Dagios I-me vienkiemy. Mokėsi Kavarsko pradinėje mokykloje, Ukmergės valstybinėje gimnazijoje 1920-1927 metais ir baigė joje septynias klases. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje 1927-1929 m. Seminarijoje mokslas jam sekėsi geriau, negu vidutiniškai, buvo apygabis, švelnaus, malonaus būdo ir nuolankus. Seminarijos regulos laikėsi pavyzdingai, dalyvavo klierikų chore; Seminariją baigdamas, reiškėsi, kaip vidutiniškas pamokslininkas. Sveikatos buvo geros. Be to, dar studijavo Kauno Universitete, Teologijos-Filosofijos Fakultete, Teologijos skyriuje 1929-1933 m. Kunigu buvo įšvęstas 1933 m., balandžio mėn. 1 d.

1933 m., birželio 12 d. buvo paskirtas Kelmės bažnyčios vikaru ir Kelmės vidurinės mokyklos tikybos dėstytoju ir kapelionu. 1936 m. liepos 27 d. iš Kelmės buvo iškeltas į Gruzdžius vikaro pareigoms ir sykiu Gruzdžių aukštesniojoje pienininkystės ir gyvulininkystės mokykloje tikybos dėstytoju ir kapelionu. Gruzdžiuose velionis tikybą dėstė, be paminėtosios mokyklos, dar ir pradinėse mokyklose: Gruzdžių šešių komplektų, Raubaičių, Beržėnų, Račių kaimų mokyklose, po vieną komplektą kiekvienoje, per savaitę duodamas visose čia išvardytose mokyklose iš viso 22 pamokas, o Gyvulininkystės mokykloje - tik dvi pamokas savaitėje, gaudamas už tai per metus atlyginimo apie 1.200 litų. Jis, kaip vikaras, Gruzdžiuose dar vadovavo šioms katalikiškoms organizacijoms: Pavasarininkams, Angelaičiams, Katalikių Moterų ir Katalikų Vyrų Sąjungoms. Kunigo ir pastoracijos pareigas Gruzdžiuose jis ėjo visiškai gerai. Metinių pajamų už jura stolae gaudavo 1.433 litus ir kalendos, įvertinamos 666 litais. Savo vikaro dorovinę būklę Gruzdžių klebonas kun. Račas vertino posakiu "Vir rectus".

1941 metais, rugsėjo 12 d., dėl silpnos Gruzdžių klebono kun. Petro Račo sveikatos, velionis buvo paskirtas Gruzdžių vikaru adjutorium, kitaip sakant - administratorium, su pareiga kun. Račą išlaikyti, pagal susitarimą su juo pačiu. Klebono titulu kun. Šablevičius pradėjo Gruzdžių parapiją valdyti nuo 1948m., balandžio ~~d.~~ 16 d.

1949 m., rugpiūčio 11 d. velionis buvo paskirtas Rumšiškių parapijos klebonu. 1953 metais, rugsėjo 5 d. jis iš ten buvo atleistas ir paskirtas Dotnuvos parapijos klebonu ir Kedainių dekanato dekanu. 1954 metais, gegužės 3 d. jis prašėsi, kad jį iš dekano pareigų atleistų. Kauno ~~Arkivyskupas jo prašymą patenkino~~ Arkivyskupijos Valdytojas jo prašymą patenkino.

1954 metais, birželio mėnesį velionis buvo nesąžiningų žmonių neteisingai apskųstas pas Religinių Kultų Reikalų Tarybos prie TSRS MT Įgaliotinį LTSR Pušinį, kad, esą, Dotnuvos klebonas darąs gyventojų tarpe rinkliavas, net pas netikinčiuosius, o kurie bažnyčiai neaukoja, tuos traukiąs į juodus sąrašus ir tt. Patyrinėjus paaiškėjo, jog visa tai buvo grynas šmeižtas ant Kun. Šablevičiaus.

Velionis ir Dotnuvos bažnyčios vykdomasis komitetas pravedė bažnyčios remonto darbus. Už tai klebonas ir komitetas gavo padėką iš Kauno Arkivyskupijos Valdytojo Kan. J. Stankevičiaus.

Dotnuvoje klebonaudamas, velionis uoliai dirbo pastoracijos darbus ir buvo rūpestingas klebonas. Kaip tokiam, 1964. XII. 15 d. nuoširdžiai padėkojo Kan. J. Stankevičius. Sykiu tąja data Kun. Šablevičius buvo atleistas iš Dotnuvos klebono pareigų ir paskirtas Dotnuvos altaristu išlaikytiniu, nes Kun. Šablevičius sirgo skrandies vėžiu ir buvo po padarytos operacijos. 1965 metais, kovo 9 d. velioniui rodėsi, kad jo sveikata palaipsniui einanti geryn, nors dar daug trūksta iki tikro gerumo. Reikalingas esąs dar didelis ir ramus poilsis. Vis tik 1965 metais, spalių mėn. 20 dieną vakare Dotnuvoje jis mirė, aprūpintas paskutiniais Sakramentais. Palaidotas Dotnuvos parapijos kapuose tų metų spalių 23 dieną. Laidotuvėse dalyvavo apie 55 kunigai ir gausi parapijiečių ir kaimyninių parapijų minia. Į amžino po-

KUN.Š A B L E V I Č I U S KAZIMIERAS,Vincento s.,gimė Kavarsko parapijoje,1905 m.,gruodžio mėn.8 d.,pakrikštytas tais pačiais metais gruodžio 11 d.,augo tos parapijos Dagios I-me vienkiemy.Mokėsi Kavarsko pradinėje mokykloje,Ukmergės valstybinėje gimnazijoje 1920-1927 metais ir baigė joje septynias klases.Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje 1927-1929 m. Seminarijoje mokslas jam sekėsi geriau,negu vidutiniškai,buvo apygabis,švelnaus,malonaus būdo ir nuolankus.Seminarijos regulos laikėsi pavyzdingai,dalyvavo klierikų chore; Seminariją baigdamas,reiškėsi,kaip vidutiniškas pamokslininkas.Sveikatos buvo geros.Be to,dar studijavo Kauno Universitete,Teologijos-Filosofijos Fakultete,Teologijos skyriuje 1929-1933 m. Kunigu buvo įšvęstas 1933 m.,balandžio mėn.1 d.

1933 m.,birželio 12 d. buvo paskirtas Kelmės bažnyčios vikaru ir Kelmės vidurinės mokyklos tikybos dėstytoju ir kapelionu. 1936 m.liepos 27 d. iš Kelmės buvo iškeltas į Gruzdžius vikaro pareigoms ir sykiu Gruzdžių aukštesniojoje pienininkystės ir gyvulininkystės mokykloje tikybos dėstytoju ir kapelionu.Gruzdžiuose velionis tikybą dėstė,be paminėtosios mokyklos,dar ir pradinėse mokyklose: Gruzdžių šešių komplektų,Raubaičių.Beržėnų,Račių kaimų mokyklose,po vieną komplektą kiekvienoje,per savaitę duodamas visose čia išvardytose mokyklose iš viso 22 pamokas,o Gyvulininkystės mokykloje - tik dvi pamokas savaitėje,gaudamas už tai per metus atlyginimo apie 1.200 litų.Jis,kaip vikaras,Gruzdžiuose dar vadovavo šioms katalikiškoms organizacijoms:Pavasarininkams,Angelaičiams,Katalikių Moterų ir Katalikų Vyrų Sąjungoms.Kunigo ir pastoracijos pareigas Gruzdžiuose jis ėjo visiškai gerai.Metinių pajamų už jura stolae gaudavo 1.433 litus ir kalendos,įvertinamos 666 litais. Savo vikaro dorovinę būklę Gruzdžių klebonas kun.Račas vertino posakiu "Vir rectus".

1941 metais,rugsėjo 12 d.,dėl silpnos Gruzdžių klebono kun.Petro Račo sveikatos,velionis buvo paskirtas Gruzdžių vikaru adjutorium,kitaip sakant - administratorium,su pareiga kun.Račą išlaikyti,pagal susitarimą su juo pačiu. Klebono titulu kun.Šablevičius pradėjo Gruzdžių parapiją valdyti nuo 1948m.,balandžio ~~m~~ 16 d.

1949 m.,rugpiūčio 11 d. velionis buvo paskirtas Rumšiškių parapijos klebonu.1953 metais,rugsėjo 5 d.,jis iš ten buvo atleistas ir paskirtas Dotnuvos parapijos klebonuir Kėdainių dekanato dekanu.1954 metais,gegužės 3 d.jis prašėsi,kad jį iš dekano pareigų atleistų.Kauno ~~[illegible]~~ Arkivyskupijos Valdytojas jo prašymą patenkino.

1954 metais,birželio mėnesį velionis buvo nesąžiningų žmonių neteisingai apskųstas pas Religinių Kultų Reikalų Tarybos prie TSRS MT Įgaliotinį LTSR Pušinį,kad,esą,Dotnuvos klebonas darąs gyventojų tarpe rinkliavas,net pas netikinčiuosius,o kurie bažnyčiai neaukoja,tuos traukiąs į juodus sąrašus ir tt.Patyrinėjus paaiškėjo,jog visa tai buvo grynas šmeižtas ant Kun.Šablevičiaus.

Velionis ir Dotnuvos bažnyčios vykdomasis komitetas pravedė bažnyčios remonto darbus.Už tai klebonas ir komitetas gavo padėką iš Kauno Arkivyskupijos Valdytojo Kan.J.Stankevičiaus.

Dotnuvoje klebonaudamas,velionis uoliai dirbo pastoracijos darbus ir buvo rūpestingas klebonas.Kaip tokiam,1964.XII.15 d. nuoširdžiai padėkojo Kan.J.Stankevičius.Sykiu tąja data Kun.Šablevičius buvo atleistas iš Dotnuvos klebono pareigų ir paskirtas Dotnuvos altarista išlaikytiniu,nes Kun.Šablevičius sirgo skrandžio vėžiu ir buvo po padarytos operacijos.1965 metais,kovo 9 d.velioniui rodėsi,kad jo sveikata palaipsniui einanti geryn,nors dar daug trūkstą iki tikro gerumo.Reikalingas esąs dar didelis ir ramus poilsis. Vis tik 1965 metais,spalių mėn.20 dieną vakare Dotnuvoje jis mirė, aprūpintas paskutiniais Sakramentais.Palaidotas Dotnuvos parapijos kapuose tų metų spalių 23 dieną.Laidotuvėse dalyvavo apie 55 kunigai ir gausi parapijiečių ir kaimyninių parapijų minia.Į amžino po

KUN.STANISLOVAS B Ū D A V A S,Juozo s.,gimė 1908 metais,kovo mėn. 5 d.Papilėje,Papilės parapijoje.1922-1927 m. mokėsi Šiaulių valstybinėje gimnazijoje ir baigė ten septynes klases.1927-1933 m.mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje,1929-1933 m. - Kaune,Vytauto Didžiojo Universitete,Teologijos-Filosofijos Fakultete,Teologijos Skyriuje.

Būdamas Seminarijoje,mokėsi geriau,negu vidutiniškai,buvo gabus, būdo nepastovaus,linkęs didžiuoti,dėdavęsis poetu ir per tai buvęs nepopuliarus draugų tarpe.Seminarijos regulos laikėsi pavyzdingai. Balsą turėjęs menkoką,chore nedalyvavo,pamokslininkas buvęs vidutiniškas,buvo rašęs dekadentiško pobūdžio eilėraščių ir biografijų.Turėjo išleistą savo apysakų rinkinėlį "Širdys ir gėlės" /in 16-o,190 pusl./ Rektoratas buvęs nuomonės,kad pabuvęs metus kitus parapijoje pas taktingą ir uolų kleboną,jei toje srityje dirbs ir surimtės,tiktų darbui krikščioniškos literatūros dirvoje.Tuo tarpu miesto kunigo darbui netinka.Sveikatos gi vidutiniškos.

Į subdiakonus buvo įšvęstas 1932m. kovo 12 d.,o į kunigus - 1933 m.balandžio mėn.1 d.Šventimus priėmė Kauno Bazilikos bažnyčioje. 1933 m.birželio 9 d. buvo paskirtas į Josvainius vikaru.Kai maždaug po vienų metų josvainiečiai sužinojo,kad jų vikaras iškeliamas,atsiuntė Ordinariatui prašymą,kad jų vikarą paliktų Josvainiuose,labai girdami jį,kaip kunigą.Tuo pačiu reikalu parapijiečiai ir antrą kartą į Ordinariatą su daug parašų kreipėsi.Vis tik kun.Būdavas iš Josvainių tapo iškeltas į Deltuvos parapiją.Deltuvoje gyvendamas,kun. Būdavas buvo manęs leisti žurnalą,ar almanachą,"Gyvasis Lietuvis", kurio redaktorium būtų jis buvęs.Tą jo sumanymą nepalankiai Ordinariatui pranešė vietos dekanas.

1934 m.gruodžio 18 d.kun.Būdavas Ordinariatui rašė,kad Ukmergėje neseniai susiorganizavo vietos ir tolimesnės provincijos veikėjų spaudos darbininkų būrelis,kuris,pasivadinęs "Vaikų pasauliu",užsibrėžė sau tikslą leisti,maždaug kas vienas,du mėnesiai,religinės auklėjamosios krypties,specialiai veikams pigių knygelių."Vaikų pasaulis",gana sekmingai pradėjęs darbą kun.Būdavo apysakėle "Našlaičių Kalėdos"' ryžosi tęsėti jį toliau,ir kun.Būdavą,kaip to būrelio pradininką ir,be to,kaip arčiau prie Ukmergės gyvenantį,kvietė būti sumanytųjų knygelių redaktorium.Kun.Būdavas prašė Arkivyskupą Skvirecką leisti jam tokiu redaktorium būti,žadėdamas visus jo suredaguotus "Vaikų pasaulio"leidinius,prieš atiduodamas į spaudą,atsiųsti Kurijai patikrinti.Arkivyskupui sumanymas patiko,leidimą davė,palinkėjo pasiSEKIMO ir suteikė ganytojišką palaiminimą.Tačiau 1935 m.vasario 15 d. raštu kun.Būdavas iš Deltuvos tapo iškeltas vikaru į Čekiškę.Deltuvos parapijiečiai prašė Arkivyskupą,kad iškėlimą sulaikytų,nes deltuVIEČIAI žavisi kun.Būdavo pamokslais,džiaugiasi jo auklėjamuoju poveikiu jų vaikučiams,spauda jiems skiriama,maloniu ir linksmu kunigo būDU.Iškėlimas,matyti,turėjo kurio nors pagrindo ir todėl liko neatšauktas.1935 m.rugpiūčio 1 d.kun.Būdavas buvo nukeltas į Babtus vikaru. 1936 m.rugpiūčio 18 d. jis Arkivyskupą prašė leisti jam rudenį pradėti studijas Vytauto Didžiojo Universitete,Teologijos-Filosofijos Fakultete,Filosofijos skyriuje.nes norįs studijuoti pedagogiką,lietuVIŲ IR PRANCŪZŲ LITERATūras.Studijas žadėjo suderinti su vikaro pareigomis Babtuose.Leidimas studijuoti buvo duotas.

1937 m.,liepos 1 d.jis prašėsi leisti išvykti į užsienį spaudos ir informavimosi reikalais: į Vokietiją,Belgiją,Prancūziją ir Italiją. Leidimą gavo.Po to,pagal jo prašymą,buvo atleistas iš Babtų pareigavietės ir leistas apsigyventi Kaune,toliau tęsiant studijas universitete.Kad kun.Būdavas turėtų Kaune iš ko pragyventi,buvo skiriamas tikybą dėstyti ir kapelionauti,pradžioje,Aklųjų Institute Kaune.1938 m.liepos 1 d. kun.Būdavas ir kun.St.Tvarijonas prašė MetropoLITĄ jiem leisti Kaune redaguoti ir išleidinėti mėnesinį religinio turinio laikraštį "Šventoji Lietuva",skiriamą vidaus ir užsienio lietuvių katalikų liaudžiai.Leidimo Ordinariatas nedavė.1938.VIII.26 d. gavo pskyrimą tikybą dėstyti ir kapelionauti Kauno pradžios mokykloje Nr.39 ir pradžios mokykloje Kalniečių kaime.1938.IX.1 d.buvo toms pačioms PAREIGOMS PASKIRTAS Kauno valstybinėje prekybos žemesnėje ir

45

aukštesnėje mokykloje ir Profesinės mokytojų sąjungos suaugusiems gimnazijoje Kaune.1939.VIII.10 d.buvo paskirtas,paliekant einamose pareigose ,Karo aviacijos vice-kapelionu.1940.II.28 d.buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno Prekybos mokykloje.1941.IX mėn. leista jam mokytojauti Aklųjų Institute. 1942.VIII.19 d. Arkivyskupas buvo jį paskyręs Siesikų bažnyčios vikaru,bet kun.Būdavas ten nevyko.1942.XII.19 d.,pagal dr.A.Gylio diagnozę kun.Būdavas sirgo sunkiu bendru nervų sistemos nusilpimu ir gastritis chronica.Gydytojas tvirtino,kad jam reikalingos ramios gyvenimo ir darbo sąlygos.1943.I.11 d.Ordinariatas tarė,kad kun.Būdavas,kuris vikaru paskirtas į Siesikus,dėl nesveikatos ten nenuvyko,yra atleistas nuo tų pareigų,pagal jo paties prašymą. Tais pačiais metais ėmė ryškėti,kad Ordinariatas yra kun.Būdavu nepatenkintas.~~dėl jo pažiūrų į kunigišką veikimą~~.1943 m.sausio mėn.2 d.Kauno Arkivyskupas Vyskupui V.Brizgiui ~~rašė~~ apie kun. Būdavą rašė:"Tas žmogus eina nukunigėjimo keliu ir jau gana toli yra nuėjęs.Jo išvedžiojimai yra nerimti,pilni pretensijų ir slepia vidinę tuštumą".Antrajam pasauliniam karui besibaigiant,kun. Būdavas iš Lietuvos išvažiavo į Vakarus.Nuo to laiko žinių apie jį nebeturime.Per užsienio radiją yra pranešta,kad 1966 metais Kun.Stanislovas Būdavas yra miręs.Tebebūdamas Lietuvoje jis yra atlikęs kunigų rekolekcijas 1938,1939 ir 1943 metais. Amerikos Balso pranešimu jis miręs Amerikos Jungtinėse Valstijose 1966 metais rugsėjo mėnesį.

KUN.SIMONAS J U R G E L Y S /Jurgelevičius/ buvo sūnusKajetono Jurgelio ir Onos Rutkaitės,gimė Joniškio parapijoje,Gaščiūnų sodžiuje, 1881 metais,spalių mėn.28 d.,augo lig 14 metų amžiaus tame pačiame Gaščiūnų sodžiuje.Pradžios mokslą ėjo 1892-1896 metais dviklasėje Joniškio liaudies mokykloje.Tėvo sprendimu likti prie žemės ir ūkininkauti,jaunuolis Simonas ryžtingai pasipriešino.Vieną pavasarį,vidurdienį,jis iš lauko grįžęs po dirvos arimo,metė kepurę gryčios viduryje ir pasakęs,kad gana jam tamsuoliu būti,jis jau viską apsvarstęs, ir mokslą pasieksiąs savo ryžtu.Išvyko į Rygą,pas dėdę Feliksą Jurgelį,kuris ten vertėsi vežiko amatu,ir per pustrečių metų pasiruošęs, išlaikė eksternu keturių klasių egzaminus,,uždarbiui net pats ruošdamas kitus vaikus į mokyklas.Atvykęs į Kauno kunigų seminariją su Gaščiūnų filijos kurato rekomendacija,kurioje pavadintas Jurgelevi - čium,esą - nemužiką geriau priimsią,ir nuo to Simonas įgavęs "subajorintą" pavardę.Seminarijos rektorius išsyk nenorėjęs jo priimti dėl kiek vyresnio amžiaus,bet,išklausęsmjo pasipasakojimą ir pamatęs pasiryžimą,nusileido,o vėliau dėl pažangumo net pavyzdžiu kitiems jį statęs.Taip pagarbiai pasakodavo minėtasai jo dėdė Feliksas ir dėdės pusseserė Julija Grigaliūnienė.Dėdė Feliksas,iš Rygos grįžęs,ūkininkavęs Gaščiūnuose.

Į Dvasinę Seminariją Kaune Simonas įstojo 1904 metais,baigė ją 1908 m.,aukštesnių teologijos mokslų neėjo.Į subdijakonus buvo įšvęstas 1908 m. spalių 28 d.,o į kunigus - tais pačiais 1908 m.gruodžio mėn.8 d.

Nuo 1908 metų lig 1911 ėjo vikaro pareigas prie Girdiškės bažnyčios Batakių dekanate; nuo 1911 m.lig 1912 kamendoriavo Raudėnuose,Viekšnių dekanate; nuo 1912 lig 1914 m.vikaravo Dotnuvoje,Krakių dekanate; nuo 1914 lig 1917 m. ėjo vikaro pareigas prie Rumšiškių bažnyčios,Kauno dekanate; nuo 1917 m.lig 1923 ėjo kurato pareigas prie Girdžių bažnyčios,Veliuonos dekanate.1923m.,liepos 26 d.iš Girdžių buvo iškeltas į Stakių-Pamituvio bažnyčią taip pat kurato apreigoms.Stakiuose beganytojaudamas,1932 m.kovo 11 d. pradėjo gerokai sirguliuoti.Sykiu jautė,kad ir ganytojavimo darbas neina,kaip reikiant,todėl prašėsi iškelti jį į kitą vietą,kur dirbtų du kunigai ir,kur susirgus,galėtų pa - siekti gydytoją.Tikinčiųjų skaičius Stakių parapijoj tada siekė 4140 žmonių,kraštutinių sodžių nuotolis nuo Stakių buvo 9-10 kilometrų,mokyklų Stakių parapijos ribose buvo 10,tikybą jose dėstyti viemas kunigas tegalėjo vos vieną-kitą kartą per metus,o veikimas su draugijomis, ypač jaunimo organizavimas vienam kunigui buvo beveik nebeįmanomas. Todėl 1934 m.gruodžio 31 d.iš Stakių buvo nukeltas klebono pareigoms į Viduklę.XXX 1938.VIII.13 d.,šalip Viduklės klebono pareigų buvo paskirtas Raseinių dekanu,o 1943 metais,Arkivyskupo-Metropolito Skvirecko pavestas,xxtardė Švč.Mergelės Marijos Apsireiškimą Girkalnio bažnyčioje.

1946 m.,gegužės 25 d.buvo paskirtas Girdžių bažnyčios kuratu. Kurį laiką turėjo,kaip pilietis,tam tikrų keblumų.1949 m.,spalių 6 d.Ordinariatas leido jam laikinai apsigyventi Telšių Vyskupijoje.O truputį anksčiau ,tų metų rugsėjo 21 d.jam buvo suteiktos neribotos atostogos sveikatai pataisyti ir jų metu leista jam gyventi ten,kur sveikatai patogiausia.

1958 m.,lapkričio mėnesį Ordinariatas sveikino jį su 50 metų kunigystės jubiliejų.Tais metais jis jau gyveno Gargžduose,kaip altaristas

1965 m.,rugpiūčio mėnesį Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Prelatas Dr.Labukas nusiuntė jam piniginę pašalpą,kun.Jurgeliui labai reikalingą,nes,kaip ligonis,nebe visada pajėgė atlikti kunigo pareigas,kartais net ištisais mėnesiais,todėl pragyvenimui nebeturėjo lėšų1966 m.,sausio,kovo ir rugpiūčio mėn.18 d. vėl gavo iš Ordinaro pašalpas.

Kunigas Jurgelys mirė Gargžduose1966 metais,rugpiūčio mėn.18 d. palaidotas jo tėviškės Gaščiūnų kapuose,rugpiūčio mėn.20 d.,16 valandą.

Velionis Kun.Jurgelys buvo labai tvarkingas kunigas,malonaus būdo, patriotas tėvynės Lietuvos atžvilgiu.Visada stropiai kalbėdavo Brevijorių,dažnai atlikdavo kunigų rekolekcijas; iš pobuvių su svečiais pasitraukdavo nuo jų dar prieš dvyliktą valandą,išvažiuodamas namo. Jam,kaip klebonui,rūpintis klebonijos žemės ūkiu būdavo ne prie širdies,nes nenorėjo sugaspadorėti ir nutolti nuo ganytojavimo pareigų. Šelpdavo katalikiškąją moksleiviją ir jos žurnalą "Ateitis".Jo pastangomis išėjo mokslus dėdės Felikso vaikai: Pranas Jurgelis yra inžinierius Klaipėdoje,Eugutė Jurgelytė - dantistė-technikė Klaipėdos rajone. Paskesniuoju laiku velionis su jais daugiausia bendravo.Mirė nuo senatvinės sklerozės 85 metų amžiaus.Kun.Jurgelys į Telšių Vyskupiją buvo nublokštas pokarinių bėdų.

Būdamas 80 metų amžiaus,kun.Jurgelys pasirūpino savo amžino poilsio vieta: savo kapui paženklinti,pasistatė ir pats pašventė paminklą savo tėviškėje,Gaščiūnuose,kur ir tapo palaidotas labai pagarbiai, lyg palaimintasai,kaip sako velionies giminės.

/Kai kurios čia įrašytosios apie velionį žinios yra gautos iš velionies giminaičio Stasio Grigaliūno,aukščiau paminėtosios Julijos Grigaliūnienės sūnaus,gyvenančio Kauno Šančiuose/.

Kun. M A T I U K A S Lionginas-Norbertas, Norberto sūnus, gimė Stačiūnų parapijoje 1913 metais, kovo mėn. 2 dieną, augo Polekėlės parapijoje, Acokavų sodžiuje. Mokėsi Šiaulėnų valsčiaus Sidarų pradinėje mokykloje, po to, 1925-1928 metais Šiluvos vidurinėje mokykloje ir 1928-1933 metais Šiaulių gimnazijoje, ir joje baigė šešias klases. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje 1933-1936 metais, Vytauto Didžiojo Universitete, Teologijos-Filosofijos Fakultete, Teologijos Skyriuje ir jį baigė. Seminarijoje mokėsi vidutiniškai, fakultete - patenkinamai, gabumų buvo gerų ir gero elgesio. Būdo buvo užsidariusio, melancholiško. Ypatingo susidomėjimo kuriuo nors objektu neparodė, santykius tepalaikė tik su vienu-kitu draugu, pamaldumo buvo vidutiniško. Chore nedalyvavo, pamokslininkas buvo vidutiniškas, pasireiškė tinkamas kaimo pastoracijai. Sveikatos buvo geros.

Šventimus priėmė šiomis datomis: subdijakonato 1939 m., kovo 25 d., dijakonato 1939 m., birželio 18 d., ir presbiterato - 1940 m., birželio mėn 16 dieną.

Kunigo pareigas ėjo Pašušvio bažnyčioje vikaru nuo 1940.VII.25 d., Čekiškės bažnyčioje vikaru nuo 1940.VIII.26 d., Rumšiškių bažnyčioje vikaru nuo 1944.IV.17 d.; pavadavo sergantį Rumšiškių bažnyčios kleboną vikaro-substituto titulu nuo 1944.VIII.22 d.; 1945.XII.31 d. paskirtas Lančiūnavos bažnyčios kuratu su visomis Apytalaukio bažnyčios vikaro teisėmis. 1948.I.26 d. buvo atleistas iš Lančiūnavos bažnyčios administratoriaus pareigų ir paskirtas Paberžės bažnyčios administratorium, o 1948. VIII.24 d. pakeltas į Paberžės bažnyčios klebonus. Rumšiškių parapijai jis buvo, kaip matyti, labiausiai patikęs. 1946 metais Rumšiškių parapijiečiai raštu kreipėsi į Kauno Arkivyskupijos Valdytoją Kan. J. Stankevičių, prašydami jiems grąžinti į klebonus iš Rumšiškių iškeltą jų mylimą, gerbiamą ir labai jiems pasitarnavusį Kun. L. Mačiuką, išvardydami savo rašte Kunigo nuopelnus. Tas raštas yra padėtas į Kun. L. Mačiuko asmens bylą. 1962.VIII.1 d. jis buvo atleistas iš Paberžės bažnyčios klebono pareigų ir paskirtas Karmelavos bažnyčios klebonu. 1963.I.12 d. buvo paskirtas Pažėrų bažnyčios klebonu, Vilkaviškio Vyskupijoje.

1965 m., birželio 14 d. Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas Prelatas Dr. J. Labukas jį pasveikino su 25 metų kunigystės sukaktimi, palinkėdamas jam dar ilgus metus darbuotis Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų sielų gerovei. Vis tik V. Dievas jam kitaip nulėmė. 1966 metais, liepos mėn. 24 dieną, sekmadienį, jis staiga mirė nuo nesveikuojančios širdies. Palaidotas Pažėrų parapijinėse kapinėse 1966 m., liepos mėn. 27 d., skaitlingai dalyvaujant parapijiečiams ir apie keturiasdešimt kunigų. Paskutiniąsias gedulingas Šv. Mišias atlaikė ir į kapines palydėjo Kauno Arkivyskupijos Kancleris Kanauninkas St. Telksnys. Pamokslus bažnyčioje pasakė Paberžės Klebonas Kun. Mykolas Dobrovolskis ir Velionio artimas draugas Kurklių klebonas Kun. Petras Liubonas.

Kun. PAUKŠTYS BRONIUS, Vincento s., gimė Zapyškio parapijoje, 1897 metais, vasario mėn. 15 d. Kurynės kaime. Tas kaimas vėliau priklausė Lekėčių parapijai, o dabar priklauso Braziūkų parapijai, 1911 m. tėvų šeima iš Kurynės persikėlė į gretimą Lūšnos kaimą, Višakio Rūdos parap., dabar ir tas kaimas priklauso Braziūkams. Mokėsi pradinėje mokykloje Lekėčiuose, paskui Kaune, pirmojo pasaulinio karo metu - Mokytojų Kursuose, 1925 m. nuvažiavo į Italiją pas Saleziečius ir visą laiką ten mokėsi gimnazijoje-liceju je. Kunigų Seminarijoje mokėsi nuo 1931 lig 1935 metų. Į subdijakonus buvo įšvęstas 1934 m., liepos 4 d., o į kunigus - 1935 m., liepos mėn. 7 d.

Nuo 1935 lig 1936 m. Torino Saleziečių Centre jis ėjo "Saleziečių Žinių" redaktoriaus pareigas. Nuo 1936 lig 1938 m. ėjo Lietuvoje Saleziečių namuose Vytėnuose prefekto pareigas ir dėstė Saleziečių vidurinėje mokykloje lietuvių kalbą ir literatūrą. Po Lietuvą gi važinėdavo, vesdamas rekolekcijas ir misijas. 1938 metais buvo pasiųstas perimti Saldutiškio parapiją, Kaišedorių Vyskupijoje, ir ten praklebonavo apie metus laiko. 1940 metais buvo paskirtas į Kauną rektoriaus pareigoms Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčioje. Ten rektorium buvo pusantrų metų. Perdavęs Šv. Mykolo bažnyčią kanauninkui J. Meškauskui, lietuviškų dalinių kapelionui, gavo paskyrimą eiti pareigas Kauno Šv. Trejybės parapijos klebono, į vietą paskirto Kauno Kunigų Seminarijos rektorium kun. Dr. Pr. Petraičio. Ten kun. Paukštys klebonavo lig 1946 metų rugpiūčio 2 dienos. Po to buvo baustas ir kalėjo lageryje. Iš lagerio parvažiavęs, neberado nei drabužių, nei kitų daiktų. Kaip jis pats rašo, "mano pasirodymas Kaune su lageriniu treningu, juokus kėlė". 1956 metais, rugpiūčio 17 dieną buvo paskirtas Alytaus II parapijos altaristu-išlaikytiniu, bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu - vikaru. Alytaus altaristo-vikaro pareigas perėmė 1956 m., rugsėjo 5 d. Alytuje nepatenkintas buvo savo klebonu, ir tai ne tiek dėl objektyvių priežasčių, kiek nervų suirimo ir pašlijusios sveikatos veikiamas. 1957 m., vasario 11 d. klebonas Ordinariatui rašė, kad kun. Paukštys, jau gal bus trys savaitės, kai pasitraukė iš pareigų, klebonui nepranešęs, ir nėra žinios, kur jis yra. Po to praėjo šešeri metai, per kuriuos kun. Paukštys neturėjo iš Ordinariato jokių paskyrimų ir jokių bažnytinių pareigų neėjo. Jis gal ~~nervinių~~ vaizduočių veikiamas, vis sirgo baimėmis, kad jis gali būti areštuotas, suimtas ir vėl kalinamas lageryje. Todėl slapstydavosi, nežmoniškai suvargdamas. 1963 metų rudenį jį pasiekė gandai, sklindą jau nuo tų metų pavasario, kad saugumas garantuojąs jam asmens neliečiamybę, dovanojąs jo tariamus prasikaltimus, dėl senatvės ir dėl kitų priežasčių, ir, kad Kultų Įgaliotinis jį įdarbinsiąs. Šitaip Kun. Paukštys rašė Ordinariatui, o 1964 m., vasario 2 d. jau paprašė Ordinariatą, kad paskirtų jį kur nors į parapiją altaristu ar panašioms pareigoms, pavyzdžiui - į Kret

kampį, ar kur netoli Kauno, kur galėtų pasinaudoti mediciniška patarnavimu. Tais pačiais metais gegužės mėnesį buvo paskirtas į Simną vikaro pareigoms.

Ėmė sunkėti sveikatos padėtis. 1965 m. sausio 17 d. ir vasario 27 d. Kun. Paukštį ištiko širdies priepuoliai. Gulėjo porą mėnesių ligoninėje, gydytojai įsakė porą metų nieko nebedirbti ir visus metus gydytis. Prašėsi paskirti altaristu. Reiškė norą atvažiuoti pas Vyskupijos Valdytoją pasikalbėti, bet gydytojas jam draudžias važinėjimąsi. Vyskupijos Valdytojas tada jį iš Simno vikaro pareigų atleido, paskirdamas jį Simno altaristu. 1966 m. gegužės 18 d. buvo atleistas iš Simno altaristo pareigų ir laikinai paskirtas Višakio Rūdos klebonu. Tačiau, jau tų pačių metų birželio 6 d. buvo iš klebono pareigų atleistas ir vėl paskirtas Simno bažnyčios altaristu. Sveikata jo vis nesitaisė, pasilikdama net grėsmingoj padėty.

1966 metais, gruodžio mėn. 17 dieną Kun. Bronius Paukštys mirė Kauno klinikose, ištiktas širdies priepuolio, antrą valandą ryto. Buvo pašarvotas kurį laiką brolio bute Kaune, o gruodžio 19 dieną atlydėtas į Kauno Šv. Kryžiaus bažnyčią, kur dvi dienas vyko pamaldos. Gruodžio 20 d. nulydėtas į Sutkus, kur, atlaikius pamaldas, palaidotas Paukščių kape, šalia Sutkų bažnytėlės. Pamokslus sakė kun. Gustaitis ir kun. J. Žemaitis. Abu pamokslininkai pabrėžė, kad Kun. Bronius Paukštys Vokiečių okupacijos metais, 1941-1944, rizikuodamas savo gyvybe, gelbėjo nuo sušaudymo Žydus. Į Kunigo Paukščio laidotuves atsilankė ir jo išgelbėti Žydai, atnešdami vainikus su užrašais "Didžiajam Altruistui". Laidotuves pravedė Kun. Dr. R. Krikščiūnas, dalyvavo jose apie 30 kunigų ir gausi tikinčiųjų minia.

1966 m. 87

KUN. R E I T E L A I T I S JONAS, Andriaus ir Gertrūdos Kisieliutės Reitelaičių sūnus, buvo gimęs Marijampolės apskrityje, Igliškėlių valsčiuje, Sasnavos parapijoje, Navasadų kaime 1884 metais, lapkričio 23 dieną. Jo tėvai tame kaime turėjo du hektarus žemės. Tėvų šeimoje jis dar turėjo 5 brolius ir vieną seserį. Lietuvišką knygą skaityti jį išmokė motina. Po to, 1896 metais baigė rusišką pradinę valsčiaus mokyklą, išsimokė siuvėjo amato ir lig 1905 metų savarankiškai dirbo siuvėjo darbą, nepaleisdamas iš rankų mokyklinių vadovėlių. Išmokęs pagal penkių gimnazijos klasių kurso programą, pasitaikiusio globėjo, Juozo Masaičio, paremtas, pasimokęs per 7 mėnesius pas Marijampolės gimnazistą, 1907 metais, birželio mėnesį išlaikė Marijampolės gimnazijoje keturių klasių mokslo egzaminus, gavo paliudijimą, ir tų metų rugsėjo mėnesį buvo Seinuose priimtas į Kunigų Seminariją. Ten 1913 metais, sausio 19 dieną buvo įšvęstas į kunigus ir paskirtas vikaru į Novogrodo parapiją, Lenkijoje, šalia Lomžos. Negavęs iš Vyskupo leidimo studijuoti Dvasinėje Ademijoje Petrapilyje, arba Friburgo Universitete Šveicarijoje, buvo parkeltas 1913 metais liepos 20 d. vikaru į Šventežerį, o iš ten 1916 metų gruodžio 20 d. į Seirijus. 1927 metais. gegužės mėnesio pradžioje buvo pasiųstas į Krikštonis organizuoti ir kurti naują parapiją išparceliuotų dvarų naujakuriams. Atvažiavęs į Krikštonis, rado plyną lauką be jokios triobos ir be jokio gyventojo. Kun. Reitelaitis, klebonaudomas Krikštonyse, 1930 metais pastatė ten, parapijos ir savo lėšomis bei darbu, akmeninę bažnyčią, degtų plytų mūrytą kleboniją ir parapijai salę, iš akmenų mūrytą kiaulidę, kitas ūkio triobas - medines, Tarybiniais laikais pastatė medinę špitolę, dvi mokyklas, kurių vieną dviejų aukštų, joje dabar veikia vidurinė mokykla su 11 klasių. Mokyklos mūrinės. Reitelaitis tuos pastatus visus pastatė be architektų pagalbos, vien savais sugebėjimais. Visi ūkiniai pastatai dabar yra vietos kolūkio perimti.

Pats kun. Reitelaitis mokėdavo ir mūrininko amatą: jis mūrydavo savo parapijiečiams pečius, o uždarbį aukodavo bažnyčios statybai.

Be to, kun. Reitelaitis turėjo surinkęs iš valstybinių ir bažnytinių archyvų dokumentų didesnei daliai Vilkaviškio Vyskupijos bažnyčių ir gyvenviečių istorijai, daugelio gi Dzūkijos srityje bažnyčių parašytų monografijų laukia atspausdinimo, o kai kurios monografijos jau yra ~~paatspausdintos~~ atspausdintos. Kiti gi jo istoriniai raštai yra sudėti Lietuvos Mokslų Akademijos archyvuose, nors ir apgailėtina yra, kad jo rankraščiai, kaip kunigo, ne Kurijos globai yra perduoti.

Kun. Reitelaitis Krikštonyse praklebonavo 36 metus, ir po to patsai laisva valia nuo klebono pareigų atsisakė dėl susilpnėjusios sveikatos. 1963 metais, nuo pareigų atsisakydamas, jis savo dvasinei vyresnybei rašė: " Tikrai turiu Dievui dėkoti ir kad leido man tiek metų pagyventi ir nors menkų darbų padaryti. Atėjau čionai ant gryno kalno, kame jokios triobelės nebuvo, stengiausi jų pastatyti, kad įpėdinis turėtų kame ramiai gyventi. Tačiau Dievas radė reikalinga kitaip pakreipti: gyvenu svetimoje triboje, bet įpėdinis, kurį, turiu vilties, teiksitės neužilgo atsiųsti, ras gyventi patalpą, nors menką. Mano sveikata vi-

sai nusilpo,astma neleidžia net sekmadieniais į bažnyčią nueiti,tai dėlto ir drįsau prašyti atleisti mane iš klebono pareigų ir jas kitam,sveikam,pavesti.Mat,noriu,kol Dievas dar gyvą laikys,užbaigti ir sutvarkyti savo rašinius,ypatingai Dzūkijos bažnyčių monografijas."

Kunigą Reitelaitį galima laikyti Krikštonių įkūrėju ,nes jo rūpesčiu ir darbštumu ne tik bažnyčia pastatyta,bet taip pat įtaisyti visi bažnytiniai įrengimai,liturginiai rūbai,indai ir visa kita.kas tik pasitarnauja Dievo garbei ir tikinčiųjų sielų išganymui.Visa tai yra kun.Reitelaičio nuopelnas,ką yra pareiškęs ir Alytaus Dekanas Krikštonių bažnyčios perdavimo akte dabartiniam klebonui,sakydamas, kad "viskas įtaisyta pastangomis ir beveik lėšomis pasitraukiančio klebono".

1963 metais rugsėjo mėnesį Krikštonyse buvo švenčiama Kun.Reitelaičio 50 metų kunigavimo ir ganytojavimo sukaktis.Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo Kan.Dr.J.Stankevičiaus įgaliotiniu toms iškilmėms buvo deleguotas Kauno Arkivyskupijos Kancleris Kan.St.Telksnys,kuris pasakė turininga iškilmėms pamoksla,išryškindamas labai skaitlingiems klausytojams Kun.Reitelaičio nuopelnus,įgytus per pusę šimtmečio garbingo kunigavimo laikotarpį.Kan.Telksnys pamoksle perskaitė Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo sveikinimą Kunigui Reitelaičiui šiais žodžiais" Dievui laiminant,šiais metais Jūs švenčiate savo kunigystės penkiasdešimties metų Jubiliejų.Gyvenime Jūs pasireiškėte,kaip bažnyčių,mokyklų ir miestelių statytojas,žmonių sielų ir kūnų gydytojas.Šios garbingos sukakties proga Jus sveikindami,dėkojame už Jūsų nuopelnus Bažnyčiai ir Tėvynei,ir linkime kad Aukščiausias savo malone lydėtų Jūs darbe ir asmeniniame gyvenime".Žmonių į iškilmes buvo susirinkę pilna bažnyčia ir gal penkis kartus tiek aplink bažnyčią.

Kunigas J.Reitekaitis mirė Krikštonyse 1966 metais,lapkričio mėn. 30 d.,aprūpintas Šventais Sakramentais.Palaidojo jį gruodžio mėnesio 5 dieną prie didžiųjų jo pastatytos bažnyčios durų,dalyvaujant 43 kunigams ir didžiulei miniai tikinčiųjų.Į laidotuves buvo atvykusių ir iš kaimyninių parapijų,nes Velionis buvo garsus ne vien,kaip bažnyčios ir miestelio statytojas,bet ir kaip gydytojas,su įžymiu pasisekimu gydęs žmones vaistingaisiais augalais,pas kurį informuotis atvykdavę net medicinos gydytojai ir disertantai.Laidotuvių pamaldas laikė ir apeigas atliko Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris Kun.Dr.Romualdas Krikščiūnas,pamokslus pasakė Bagotosios Klebonas Kun.Strimaitis ir Lazdijų Vikaras Kun.Sigitas Tomkevičius.Velionies karstą nešė ir vienas iš Lietuvos Mokslų Akademijos atstovų.Velionis paminėtas buvo savaitraštyje "Literatūra ir Menas",paminėjimą rasti galima 1966 metų 51 numerajepačiame gale.

KUN. R E I T E L A I T I S JONAS, Andriaus ir Gertrūdos Kisieliūtės Reitelaičių sūnus, buvo gimęs Marijampolės apskrityje, Igliškėlių valsčiuje, Sasnavos parapijoje, Navasodų kaime 1884 metais, lapkričio 23 dieną. Jo tėvai tame kaime turėjo du hektarus žemės. Tėvų šeimoje jis dar turėjo 5 brolius ir vieną seserį. Lietuviškų knygų skaityti jį išmokė motina. Po to, 1896 metais baigė rusiškų pradinę valsčiaus mokyklą, išsimokė siuvėjo amato ir lig 1905 metų savarankiškai dirbo siuvėjo darbą, nepaleisdamas iš rankų mokyklinių vadovėlių. Išmokęs pagal penkių gimnazijos klasių kurso programą, pasitaikiusio globėjo, Juozo Masaičio, paremtas, pasimokęs per 7 mėnesius pas Marijampolės gimnazistą, 1907 metais, birželio mėnesį išlaikė Marijampolės gimnazijoje keturių klasių mokslo egzaminus, gavo paliudijimą, ir tą metų rugsėjo mėnesį buvo Seinuose priimtas į Kunigų Seminariją. Ten 1913 metais, sausio 19 dieną buvo įšvęstas į kunigus ir paskirtas vikaru į Novogrodo parapiją, Lenkijoje, šalia Lomžos. Negavęs iš Vyskupo leidimo studijuoti Dvasinėje Akademijoje Petrapilyje, arba Friburgo Universitete Šveicarijoje, buvo perkeltas 1913 metais liepos 20 d. vikaru į Šventežerį, o iš ten 1916 metų gruodžio 20 d. - į Seirijus. 1927 metais gegužės mėnesio pradžioje buvo pasiųstas į Krikštonis organizuoti ir kurti naują parapiją išparceliuotų dvarų naujakuriams. Atvažiavęs į Krikštonis, rado plyną lauką be jokios triobos ir be jokio gyventojo. Kun. Reitelaitis, klebonaudamas Krikštonyse, 1930 metais pastatė ten, parapijos ir savo lėšomis bei darbu, akmeninę bažnyčią, degtų plytų mūrytą kleboniją ir parapijai salę, iš akmenų mūrytą kiaulidę, kitas ūkio triobas - medines. Tarybiniais laikais pastatė medinę špitolę, dvi mokyklas, kurių vieną dviejų aukštų, joje dabar veikia vidurinė mokykla su 11 klasių. Mokyklos mūrinė. Reitelaitis tuos pastatus visus pastatė be architektų pagalbos, vien savais sugebėjimais. Visi ūkiniai pastatai dabar yra vietos kolūkio perimti.

Pats kun. Reitelaitis mokėdavo ir mūrininko amatą: jis mūrydavo savo parapijiečiams pečius, o uždarbį aukodavo bažnyčios statybai.

Be to, kun. Reitelaitis turėjo surinkęs iš valstybinių ir bažnytinių archyvų dokumentų didesnei daliai Vilkaviškio Vyskupijos bažnyčių ir gyvenviečių istorijai, daugelio gi Dzūkijos srityje bažnyčių parašytų monografijų laukia atspausdinimo, o kai kurios monografijos jau yra atspausdintos. Kiti gi jo istoriniai raštai yra sudėti Lietuvos Mokslų Akademijos archyvuose, nors ir apgailėtina

yra, kad jo rankraščiai, kaip kunigo, ne kurijos globai yra perduoti. Kun.
Reitelaitis Krikštonyse praklebonavo 36 metus, ir po to pats

laisva valia nuo klebono pareigų atsisakė dėl susilpnėjusios sveikatos. 1963 metais, nuo pareigų atsisakydamas, jis savo dvasinei vyresnybei rašė: " Tikrai turiu Dievui dėkoti ir kad leido man tiek metų pagyventi ir nors menką darbą padaryti. Atėjau čionai ant gryno kalno, kame jokios triobelės nebuvo, stengiausi jų pastatyti, kad įpėdinis turėtų kame ramiai gyventi. Tačiau Dievas radė reikalinga kitaip pakreipti: gyvenu svetimoje triboje, bet įpėdinis, kurį, turiu vilties, teiksitės neužilgo atsiųsti, ras gyventi patalpą, nors menką. Mano sveikata vi-

 93

sai susilpo,astma neleidžia net sekmadieniais į bažnyčią nueiti,tai dėlto ir drįsau prašyti atleisti mane iš klebono pareigų ir jas kitam,sveikam,pavesti.Mat,noriu,kol Dievas dar gyvą laikys,užbaigti ir sutvarkyti savo rašinius,ypatingai Dzūkijos bažnyčių monografijas."

Kunigą Reitelaitį galima laikyti Krikštonių įkūrėju ,nes jo rūpesčiu ir darbštumu ne tik bažnyčia pastatyta,bet taip pat įtaisyti visi bažnytiniai įrengimai,liturginiai rūbai,indai ir visa kita,kas tik pasitarnauja Dievo garbei ir tikinčiųjų sielų išganymui.Visa tai yra kun.Reitelaičio nuopelnas,ką yra pareiškęs ir Alytaus Dekanas Krikštonių bažnyčios perdavimo akte dabartiniam klebonui,sakydamas, kad "viskas įtaisyta pastangomis ir beveik lėšomis pasitraukiančio klebono".

1963 metais rugsėjo mėnesį Krikštonyse buvo švenčiama Kun.Reitelaičio 50 metų kunigavimo ir ganytojavimo sukaktis.Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo Kan.Dr.J.Stankevičiaus įgaliotiniu toms iškilmėms buvo deleguotas Kauno Arkivyskupijos Kancleris Kan.St.Telksnys,kuris pasakė turiningą iškilmėms pamokslą,išryškindamas labai skaitlingiems klausytojams Kun.Reitelaičio nuopelnus,įgytus per pusę šimtmečio garbingo kunigavimo laikotarpį.Kan.Telksnys pamokslo perskaitė Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo sveikinimą Kunigui Reitelaičiui šiais žodžiais" Dievui laiminant,šiais metais Jūs švenčiate savo kunigystės penkiasdešimties metų Jubiliejų.Gyvenime Jūs pasireiškėte,kaip bažnyčių,mokyklų ir miestelių statytojas,žmonių sielų ir kūnų gydytojas.Šios garbingos sukakties proga Jus sveikindami,dėkojame už Jūsų nuopelnus Bažnyčiai ir Tėvynei,ir linkime kad Aukščiausias savo malone lydėtų Jūs darbe ir asmeniniame gyvenime".Žmonių į iškilmes buvo susirinkę pilna bažnyčia ir gal penkis kartus tiek aplink bažnyčią.

Kunigas J.Reitekaitis mirė Krikštonyse 1966 metais,lapkričio mėn. 30 d.,aprūpintas Šventais Sakramentais.Palaidojo jį gruodžio mėnesio 5 dieną prie didžiųjų jo pastatytos bažnyčios durų,dalyvaujant 43 kunigams ir didžiulei miniai tikinčiųjų.Į laidotuves buvo atvykusių ir iš kaimyninių parapijų,nes Velionis buvo garsus ne vien,kaip bažnyčios ir miestelio statytojas,bet ir kaip gydytojas,su žymiu pasisekimu gydęs žmones vaistingaisiais augalais,pas kurį informuotis atvykdavę net medicinos gydytojai ir disertantai.Laidotuvių pamaldas laikė ir apeigas atliko Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris Kun.Dr.Romualdas Krikščiūn s,pamokslus pasakė Bagotosios Klebonas Kun.Strimaitis ir Lazdijų Vikaras Kun.Sigitas Tomkevičius.Velionies karstą nešė ir vienas iš Lietuvos Mokslų Akademijos atstovų.Velionis paminėtas buvo savaitraštyje "Literatūra ir Menas",paminėjimą rasti galima 1966 metų 51 numeryjepačiame gale.

KILNUSIS KUNIGE JUBILIJATE,

MIELI BROLIAI-KUNIGAI IR TIKINTIEJI,

Didi parapijos garbė ir didis džiaugsmas pergyventi jaudinantį įspūdį,kuomet jaunyste pražydęs jaunuolis,savos gimtinės bažnyčioje, pradeda pirmuosius kunigystės žingsnius,atnašaudamas pirmą kartą šv.Mišių auką,visiems suteikdamas savąjį primicijanto palaiminimą.

Šiandieną šioje bažnyčioje kitoks,nemažiau jaudinąs įspūdingas kmk vaizdas:mes čia matome ne jaunyste žydintį jauną kunigą,bet sidabrine galvos puošmena pasipuošusį Kristaus vynuogyno darbininką, jau 79-ta vasara besidžiagiantį kunigą-buvusį ilgametį šios parapijos kleboną,kuris šiandieną čia švenčia savo auksinio 50-ties metų Kunigystės Jubiliejaus iškilmes.

Kilnusis Jubilijatas Kunigas Jonas Reitelaitis Tamstoms visiems gerai pažįstamas ir jo nuopelnai Jums gerai žinomi,kurie gaima palyginti pribrendusiai ir nusvyrusiai kviečių varpai.Kunigas Jubilijatas,Vilkaviškio Vyskupo A.Karoso paskyrimu 1927 met.,gegužės mėn.2d. atvykęs į Krikštonis kurti parapijos ir klebonauti,savo šventas pareigas garbingai ir darbščiai vykdė 36 metus,patsai savo laisva valia nuo jų šių metų pradžioje atsisakydamas dėl susilpnėjusios savo sveikatos.Šia proga Garbingasis Jubilijatas sausio mėn.22 d.š.m.savo pranešime dabartiniam Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojui,atsisakydamas nuo Krikštonių parapijos klebono pareigų,yra rašęs:

"Tikrai turiu Dievui dėkoti ir kad leido man tiek metų pagyventi ir,nors menkų,darbų padaryti.Atėjau čion ant gryno kalno,kame jokios trobelės nebuvo.Dievui laiminant,stengiausi padaryti pastatų, kad įpėdinis turėtų kame ramiai gyventi...Mano sveikata visai nusilpo,astma neleidžia net sekmadieniais nueiti į bažnyčią,tai delto ir drįsau Jūsų Ekscelencijos prašyti mane iš klebono pareigų atleisti ir jas kitam sveikam pavesti"...

Taip,tikrai Garbingąjį Kunigą Jubilijatą galima laikyti Krikštonių įkūrėju,nes jo rūpesčių ir darbštumo dėka 1930 metais yra pastatyta ši bažnyčia.Taip pat ir visi bažnytiniai įrengimai,liturginiai rūbai,indai ir visa kita,kas čia pasitarnauja Dievo garbei ir tikinčiųjų sielų išganymui,-yra Kilniojo Kunigo Jubilijato nuopelnas,ką yra pareiškęs ir Alytaus Dekanas Krikštonių bažnyčios perdavimo akte dabartiniam klebonui,sakydamas,kad "viskas įtaisyta pastangomis,darbu ir beveik lėšomis pasitraukiančio klebono"

Be to,Kunigo Jubilijato rūpesčiu čia buvo pastatyta mūro špitolė-gyventi kunigui klebonui ir bažnyčios tarnautojams,ir visi kiti bažnyt.ūkio trobėsiai.Trokšdamas pakelti šios apylinkės gyventojų kultūrinį lygį bei apšvietą,Garbingasis Kunigas Jubilijatas yra pastatęs net du mūro pastatus-mokyklas,kurių viena 2-jų aukštų.O kas gi kitas,kaip Viešpats Dievas težino kitus-dvasinius Kunigo Jubilijato nuopelnus 50-ties metų kunigystės veikimo srityje,teikiant šv. sakramentus,laikant šv.Mišias,sakant pamokslus ir t.t.

Iųtikrųjų,visais čia suminėtais ir nesuminėtais darbais Garbingasis Kunigas Jubilijatas yra nusipelnęs puošnų vainiką dvasine žodžio prasme,kas simboliniai išreiškiama tuo žaliųjų kmxx laurų vainiku,kuris šių iškilmių pradžioje buvo Garbingajam Jubilijatui papuošta galva.Be to,Kunigui Jubilijatui buvo įteikta Jubiliejinė Lazda-simbolis gerojo ganytojo,kurs garbingai yra nužygiavęs 50 metų pastoracinio kunigystės kelią...

96

Trumpai čia suminėjęs Garbingojo Kunigo Jubilijato nuopelnus pastoracinio ir kultūrinio veikimo srityje, Jo Ekscelencijos Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo Kanauninko Daktaro Juozapo Stankevičiaus esu įgaliotas Kilnųjį Kunigą Jubilijatą pasveikinti paties Ekscelencijos Valdytojo žodžiais:

"Dievui laiminant, šiais metais Jūs švenčiate savo KUNIGYSTĖS PENKIASDEŠIMTIES METŲ JUBILIEJŲ. Gyvenime Jūs pasireiškėte kaip bažnyčių, mokyklų ir miestelių statytojas, žmonių sielų ir kūnų gydytojas.

Šios garbingos sukakties proga Jus sveikindami, dėkojame už Jūsų nuopelnus Bažnyčiai, Tėvynei ir linkime, kad Aukščiausias savo malone lydėtų Jus darbe ir asmeniniame gyvenime"-

Šiandieną šioje bažnyčioje švenčiant ŠVČ. MARIJOS -LIGONIŲ SVEIKATOS atlaidus, kviečiu visus šių iškilmių dalyvius maldauti Švč. Marijos malonių, ypač dvasios ir kūno sveikatos, šios parapijos įkūrėjui-šios bažnyčios statytojui-ilgamečiam buvusiam klebonui -Garbingajam Kunigui Jubilijatui, kad jis, papuoštas simboliniu laurų vainiku ir gerojo ganytojo lazda, Dievo laiminamas ir stiprinamas sekmingai tęstų savo gyvenimo žygį tolyn -didesnei Dievo garbei ir sielų išganymui.

Ilgiausių sveikatos, Dievo laiminamų metų.

Kan. St. Telksnys
Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos
K u r i j o s K a n c l e r i s

1963 met., rugsėjo mėn. 1 d.

KANAUNINKAS V I S G I R D A VINCENTAS, KAZIMIERO sūnus, gimė Zigmantų kaime, Šakių apskrity, ūkininko šeimoje. 1874 metais, lapkričio mėn. 1/12 dieną. Į kunigus buvo įšvęstas 1900 metais, birželio mėn. 9 d. Buvo daktaras Juris Canonici ir daktaras Filosofijos.

1915 metais buvo Vyskupo paskirtas Kybartų gimnazijos kapelionu. Per Vokiečių okupaciją 1915 metais jis daugiausia laiko išbuvo Griškabūdyje eidamas kunigo pareigas. 1917 metais buvo Marijampolės gimnazijos direktoriu ir 1918 metais - Šakių gimnazijos direktoriu. O nuo 1918 metų lig 1925 m. buvo Kunigų Seminarijos rektoriu Seinuose, Zypliuose ir Gižuose. Nuo 1925 lig 1935 metų buvo Kudirkos Naumiesčio parapijos klebonu ir Kud. Naumiesčio dekanato dekanu. Nuo 1935 lig 1946 m. buvo Vilkaviškio Vyskupijos Kurijos kancleriu. Jis buvo gimnazijos įkūrėjas Šakiuose ir parapijos įkūrėjas Paluobiuose. 1947 metais, liepos mėn. 9 d., Vilkaviškio Vyskupijos Kapitula, mirus Vyskupui Karosui, išrinko jį Vilkaviškio Vyskupijos administratoriu-Vicarius Capitularis. 1949 metais, gegužės mėn. 3 d. jis buvo areštuotas, teko pakelti labai sunkius tardymus, nes buvo kaltinamas, kad teikęs žinias Vatikanui. Todėl Valdžios OCO sprendimu buvo nubaustas dešimčiai metų. Iki 1955 metų išsėdėjo jis kalėjimuose Verchne Uralske ir Vladimire. Sugrįžęs iš kalėjimų į Lietuvą, prisiglaudė Marijampolėje, ir ten gyveno, kaip religinio kulto emeritas, būdamas 1956 metais, lapkričio 13 d. paskirtas Marijampolės parapijos mansijonoriu.

Kaip Vyskupijos Valdytojas jis buvo labai malonus, ypač tėviškas buvo jauniesiems kunigams. Senatvėje buvo labai apkurtęs, amžiaus jau turėjo per 80 metų, labai kamavo jį sklerozė, paskutiniuoju laiku jau buvo suvaikėjęs, ėmė nebepažinti žmonių ir kunigų. Iš viso amžiaus turėjo 86 m.

Kanauninkas Vincentas Visgirda mirė Kapsuke /Marijampolėje/ 1966 metais, sausio mėn. 15 d. nuo kraujo išsiliejimo į smegenis. Laidotuvės įvyko 1966 m., sausio 17 d. Kapsuko mieste, dalyvaujant 82 kunigam iš Vilkaviškio ir Kauno Vyskupijų. Laidotuvių Šv. Mišias laikė Jo Ekscelencija Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkasis Administratorius Vyskupas J. Labukas. Į kapus palydėjo Monsinjoras J. Stankevičius. Laidotuvėse dalyvavo gausi tikinčiųjų minia, nors buvo 11° šalčio. Pamokslą pasakė Kun. J. Preikšas.

Kun. A u š i ū r a Pranas, Antano s., gimė 1904 m., birželio mėn. 18 d. Sintautų parapijoje, augo Rūgių ir Gaisrių kaimuose. Iki 1914 metų mokėsi Sintautų pradinėje mokykloje, nuo 1918 m. iki 1921 - Šakių "Žiburio gimnazijoje ir baigė joje keturias klases. Teologijos mokėsi nuo 1921 m. iki 1927 Vilkaviškio Vyskupijos Kunigų Seminarijoje, Gižuose. Kunigu buvo įšvęstas 1927 metais liepos mėn. 3 d. Priklausė Vilkaviškio Vyskupijai.

Nuo 1927 m. liepos mėnesio lig 1928 m. kovo mėn. gyveno be pareigų Sudarge. Nuo 1928 m. kovo mėn. iki 1928 m. rugpiūčio ėjo vikaro apreigas Višakio Rūdoje. Nuo 1928 m. rugpiūčio mėn. iki 1932 m. rugpiūčio vikaravo Balbieriškyje. Nuo 1932 m. rugpiūčio mėn. iki 1942 m. lapkričio ėjo administratoriaus pareigas Patilčių bažnyčioje. Nuo 1942 m. lapkričio mėn. lig 1945 m. liepos mėn. - administratoriaus pareigas Paveisninkuose. Nuo 1945 m. ~~lapkričio mėn.~~ liepos mėn. lig 1951 m. lapkričio 5 d. gyveno, kaip jis patsai rašė, urve. 1951 metais lapkričio 5 d. buvo areš - tuotas ir išbuvo įvairiuose kalėjimuose bei lageriuose lig 1956 m. liepos mėn. 19 dienos, kada TSSR Ministrų Tarybos Aukščiausias Teismas peržiūrėjo Kun. Aušiūro bylas, atleido iš lagerių ir rehabilitavo. Nuo 1956 m. rugpiūčio mėn. 17 d. iki 1957 m. liepos mėn. gyveno Veisiejuose altaristo pareigose. Nuo 1957 m. rugpiūčio mėn. 5 d. lig 1963 m. rugsėjo mėn. 30 d. ėjo Vištyčio bažnyčioje klebono pareigas. Nuo 1963 m. rugsėjo mėn. 30 d. gyveno Seirijuose altaristo pareigose.

1964 m. birželio 15 d. Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo Kan. Dr. J. Stankevičiaus raštu buvo pasveikintas su 60 metų amžiaus sukaktimi ir buvo jam palinkėta dar ilgus metus sekmingai darbuotis Bažnyčios ir tikinčiųjų dvasinei gerovei. 1966 m. lapkričio 9 d. Kun. J. Sventickas iš Seirijų Ordinariatui pranešė, kad Kun. Aušiūra jau kuris laikas labai serga ir negali iš lovos išlipti.

Būdo Kun. Aušiūra buvo lėto ir ramaus, kunigas dorovingas ir uolus, su žmonėmis kuklus, svetingas ir vaišingas.

Buvo pakirstos sveikatos, pusantrų metų sirgo širdies liga, mirė 1967 metais, gegužės mėnesio 7 dieną Seirijuose. Palaidotas savo tėviškėje, Sintautų kapuose. Laidotuvėse dalyvavo apie 40 kunigų ir gausi iš jo tėviškės apylinkių tikinčiųjų minia. Velionis prieš mirtį kartkartėmis aprūpintas buvo Šventais Sakramentais. Laidotuvėms vadovavo iš Kurijos atvažiavęs Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris Kun. Dr. R. Krikščiūnas, pamokslą pasakė Lukšių Klebonas Kun. J. Grigaitis.

Kun. BALTRAMONAITIS JUOZAS, Jono s., gimė Lankeliškių parapijoje, Kunsėčių sodžiuje, Alvito valsč., Vilkaviškio apskr., 1907 m., Kovo mėn. 15 d., pakrikštytas Kovo 19 d. Mokėsi nuo 1920 lig 1926 m. Vilkaviškio gimnazijoje, teologijos mokslus ėjo Vilkaviškio Kunigų Seminarijoje. Subdijakonu įsišventė 1931 m., kunigu gi – 1932 m., gegužės mėn. 29 d. Vilkaviškio katedroje.

Kunigo vikaro pareigas ėjo šiose bažnyčiose: nuo 1932 lig 1937 metų Balbieriškio, nuo 1937 lig 1939 m. Santaikos, nuo 1939 lig 1940 m. Kauno Šv. Kryžiaus, nuo 1940 lig 1941 m. Vilniaus Trinitorių, Šv. Petro ir Povilo, Šv. Dvasios, ir Šv. Jono, nuo 1941 lig 1944 m. Vilniaus Lukiškio. Vokiečių okupacijos metais buvo kapelionu Lukiškio kalėjime, čia pasižymėjo charitatyviu veikimu, nes rinkdavo valgyklose kaliniams maisto ir, gavęs iš kažkur arkliuką, vežhdavo maistą į kalėjimą. Dalydamas kaliniams maistą, turėdavo teisę su savimi į kalėjimą pas kalinius įsivesti bet ką pagelbininku iš miesto. Tas pagelbininkas kaliniams pasakydavo žinių apie jų nusikaltimo draugų likimą ir tuomi išgelbėdavo kai kuriuos kalinius nuo sušaudymo.

Nuo 1944 lig 1945 m. laikinai buvo Vilkaviškio bažnyčios klebonu. Nuo 1948 lig 1949 m. buvo Kalnelio bažnyčios klebonu, Salantų rajone. Nuo 1955 lig 1957 m. buvo Kulių bažnyčios altaristu, Plungės rajone.

Kai Kun. Baltramonaitis ėjo pareigas Vilkaviškyje, Vilkaviškio Vyskupas tebebuvo iš savo sostinės Vilkaviškyje evakuotas ir gyveno tokiose sąlygose, jog neturėjo net nei kambarėlio savo raštinei, o visi jo Kurijos raštai, knygos ir dokumentai, reikalingi oficialinei korespondencijai, buvo likę Vilkaviškyje.

1944 m., rugsėjo 23 d. Vyskupas Ordinaras Baltramonaitį buvo laikinai komandiravęs į Santaiką, pagelbon tos vietos klebonui, su vikaro teisėmis ir pareigomis.

1957 m., balandžio 23 d. buvo paskirtas Sudargo bažnyčios klebonu. 1957 m. rugpiūčio 12 d. jam buvo laikinai duotos atostogos, kol susidarys sąlygos ~~jam~~ apsigyventi Sudarge. Atostogų metu buvo leista apsigyventi Kapsuke ir talkininkauti Kapsuko klebonui, arba kurioje kitoje vietoje, pav. Keturvalakiuose, o kada reikės vykti į Sudargą, Ordinariatas žadėjos jam pranešti. 1957 m., spalių 5 d. buvo iš Sudargo klebono pareigų atleistas ir paskirtas Žemutinės Panemunės klebonu.

Žemutinės Panemunės parapijos ribose 1959 metais, gruodžio vidury, Kretkampio vietovėje tebebuvo Senelių prieglauda, turinti savo bažnytėlę. Tuo laikotarpiu, Kun. Vincentas Jonkaitis ten laikydavo seneliams Mišias. Tuo metu jam laikyti Kretkampy Mišias buvo uždrausta. Kun. Baltramonaitis Kanauninkui Dr. Stankevičiui raštu aiškinosi, kad Kretkampio invalidams būtų labai naudinga Kretkampy kasdieną išklausyti Šv. Mišių ir priimti Šv. Komuniją, nes Žemutinėje Panemunėje kasdien Komunijų išdalinama 4–7, o Kretkampy kasdien 17–20. Be to; Kretkampio prieglaudoje yra didelis mirtingumas: per metus miršta apie 20 invalidų. Jei Kretkampy nebūtų kunigo, galėtų senelių numirti ir be Šv. Sakramentų. Žem. Panemunės klebonas esąs susitaręs su Kun. Jonkaičiu likvidus bet kokius nesklandumus pašalinti ir išlaikyti parapijos vientisumą.

1961 m., gruodžio 16 d. Kun. Baltramonaitis buvo iš Žem. Panemunės atleistas ir paskirtas Slavikų parapijos klebonu. Slavikuose klebono pareigas pradėjo eiti 1962 m. vasario 4 d. 1964 metais Kovo 24 d. buvo iš Slavikų klebono pareigų atleistas ir paskirtas vėl Žem. Panemunės klebonu. Matyti, tik laikinai tebuvo ten paskirtas.

1964 m., tėvų prašomas, pakrikštijo sunkiai sergantį jų kūdikį, nežinodamas, kad kūdikio tėvas yra partinis. Dėl susidariusios padėties, kunigas turėjo rūpesčių ir baimės, kad nebūtų nubaustas, nes dėl pakrikštyto kūdikio buvo kilęs subruzdimas.

1966 m., gegužės 7 d. iš Slavikų buvo atleistas ir nukeltas klebono pareigoms į Ūdriją. Ten pareigas pradėjo eiti tais metais birželio 29 d. Tų metų rugpiūčio 4 d. jam buvo pavesta sykiu aptarnauti ir Krokialaukio parapiją, sergant Krokialaukio klebonui kun. Pr. Perlaičiui. Krokialaukio parapiją aptarnaudavo lig 1967 metų birželio 9 dienos, kada į savo pareigas galėjo stoti pagijęs Kun. Perlaitis.

Kunigą Baltramonaitį mirtis pagriebė 1967 metais rugsėjo 5 dieną

Kauno - Prienų plente, netoli Linksmakalnio, Važiavo savo
nepastebėjęs šešiasdešimties centimetrų aukščio kruvutės asfalto skiedinio, į ją atsitrenkė, nukrito nuo motociklo, o iš paskos važiavęs Prienų ATK sunkvežimis jį pervažiavo. Kunigas mirė, vežamas į Garliavą. Važiavo jis iš Kauno, prisipirkęs dažų remontuojamai Ūdrijos bažnyčiai. Krito, lygiai, kaip karys mūšio lauke, veždamasis medžiagų bažnyčios remontui, ir netikėta buvo mirtimi, palikdamas bažnyčią pastoliuose iš vidaus ir iš lauko ir įpusėtus remonto darbus. Palaidotas 1967 m., rugsėjo 9 d. Ūdrijos kapuose. Laidotuvėse dalyvavo per 50 kunigų ir gausi Ūdrijos parapijiečių minia, sukrėsta staigios, jų mylimo Klebono mirties. Pamokslus pasakė Kun. Svarinskas, Miroslavo Vikaras, ir Kun. Monsinjoras Padolskis, Kapsuko Klebonas. Laidojo Kun. Dr. R. Krikščiūnas, Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris.

Velionis Kunigas Juozas Baltramonaitis buvo labai paprasto beturčio gyvenimo kunigas, kuo toliausias nuo prabangos, besirūpinąs vien tiktai bažnyčia. Teko girdėti, kad jo gyvenamas kambarys buvo "kaip ubago". Mat "Palaiminti beturčiai, nes jūsų yra Dievo karalystė" /Lok. VI, 20 Su žmonėmis jis būdavo labai paprastas, visiems labiausiai prieinamas. Niekas nematė reikalo varžytis prieš jo kunigystės poaukštį. Dėl tų Velionies ypatybių vienas vietinis įžymus komunistas po Kun. Baltramonaičio laidotuvių pasakė, kad Ūdrija turėjusi tikrą kunigą komunistą. Gi visi Vilkaviškio Vyskupijos kunigai tvirtina, kad Velionis buvo geras kunigas ir be priekaišto.

KUN.G Y L Y S MYKOLAS,Mykolo s.,gimė Šiaulių parapijoje,Keblių sodžiuje,1895 metais,sausio mėn. 1 d., ir ten pat augo.1911 m. baigė Šiaulių keturių klasių aukštesniąją miesto pradžios mokyklą,1911-1912 metais mokėsi pagal šešerių gimnazijos klasių programą,1912 m. pavasarį nuvažiavo į Petrapilį ir ten išlaikė egzaminus vaistinės mokinio laipsniui.Teologijos mokėsi Kaune Dvasinėje Žemaičių Seminarijoje nuo 1912 lig 1918 metų gegužės mėnesio.1914-1915 ir 1915-1916 mokslo metai seminarijoje buvo sutrukdyti Vokiečių okupacijos,ir tais metais Dvasinė Žemaičių Seminarija neveikė.Subdiakonato šventimus priėmė 1918 metais vasario 17 d.,o kunigu įsišventė 1918 metais gegužės mėn.1 d.Šventimus suteikė Kaune Žemaičių Vyskupas Pranciškus Karevičius.

Kunigo pareigas ėjo: nuo 1918 m.gegužės 28 d. vikaru prie Joniškio bažnyčios,Šiaulių apskrity.1925 metais,gegužės 16 d.buvo iš Joniškio atleistas,kad galėtų stoti į Teologijos Fakultetą Kauno Universitete.1926 m.rugpiūčio 6 d.buvo paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos Suaugusiems Gimnazijoje.Ten dirbo lig 1927 m.rugpiūčio11 ~~dienos~~.1927 m. nuo rugpiūčio 16 dienos pradėjo dirbti reikalų vedėju Vyr.Valdyb ~~Katalikų~~ Veikimo Centre Kaune. Nuo 1929 metų ~~to paties~~ gegužės 18 dienos buvo paskirtas Kauno Švč. Trejybės bažnyčios vikaru.Tais pačiais metais, jam buvo duotas leidimas rašyti į "Mūsų Laikraštį" ir būti jo atsak. redaktorium.1931 m.,gruodžio 9 d.buvo paskirtas Siesikų bažnyčios vikaru,o nuo 1932 m.sausio 15 dienos - Siesikų bažnyčios administratorium. 1936 m.,rugsėjo 19 D. Kauno Arkivyskupas-Metropolitas jam leido dalyvauti Lietuvos Seime,nes buvo išrinktas Seimo nariu.1944 m.kovo 14 d.buvo pakeltas į Siesikų bažnyčios ir parapijos klebonus.1944 m.gruodžio 29 d. paskirtas ~~į~~ Gaščiūnų bažnyčios administratorium.1949 m.rugpiūčio 5 d.pakeltas į Gaščiūnų klebonus ir paskirtas Joniškio dekanato vicedekanu.1953 m.kovo 28 d.paskirtas Kauno V.M.J.Kr.Prisikėlimo bažnyčios klebonu.1953 m.lapkričio 10 d.paskirtas Kauno Arkivyskupijos Metropolinio Tribunolo viceoficijolu ir igaliotu teisėju vesti specialines bylas super rato ir non consummato.Tais pačiais metais lapkričio 11 d.paskirtas ir Tarpdiecezinės Kauno Kunigų Seminarijos Revizijos Komisijos nariu.1956 m.liepos 18 d.paskirtas dėstytoju Tarpdiecezinėje Kunigų Seminarijoje Kaune.1958 m.rugpiūčio 13 d.paskirtas Kauno Arkivyskupijos Tribunolo oficijolu.1956 m. nesąžiningi žmonės buvo paleidę šmeižtus ant Kun.Gylio.Tai buvo Kauno Prisikėlimo parapijoje Tą neteisybę nekaltas kunigas nelengvai teišgyveno.Kiek vėliau,iš Prisikėlimo bažnyčios ne Ordinariato valia buvo iškeltas jos vikaras kun.Romualdas Macevičius.Dėl kun.Macevičiaus nepaklusnumo ~~bėdos~~ teko nukentėti ir bažnyčios klebonui kun.M.Gyliui.To pasėkoje 1959 m.gegužės 29 d.Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kan.Stankevičius paprašė kun.M.Gylį nuo 1959 m.gegužės 30 d.Kauno Prisikėlimo bažnyčioje nebeiti jokių kunigo pareigų. ~~F~~ to,1959 m. ~~gegužės 29~~ birželio 12 d. kun.M.Gylys buvo paskirtas Lygumų bažnyčios altaristu-išlaikytiniu.Bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu Lygumuose kun.Gylys buvo laikomas Lygumų bažnyčios vikaru.1960 m.vasario 1 d. buvo atleistas iš Kauno Kunigų Seminarijos Ekonominės Komisijos nario pareigų.Tais pat metais balandžio 4 d.. dėl susidariusių aplinkybių,nebegalint eiti Kauno Arkivyskupijos Tribunolo oficijolo pareigų,buvo iš tų pareigų atleistas.Jam sykiu nuoširdžiai padėkota už eitas pareigas.1965 m.,sausio 9 d.,kun.Gylio 70 metų amžiaus sukakties proga Arkivyskupijos Valdytojas jį nuoširdžiai pasveikino,linkėdamas jam sveikatos bei dvasinės stiprybės ir maldaudamas Aukščiausiojo palaimos jo tolimesnėje darbuotėje tikinčiųjų ir Bažnyčios gerovei. 1967 metais,sausio mėn.12 dieną,15 valandą kun.Mykolas Gylys Lygumuose mirė dėl širdies nepakankamumo,aprūpintas Šventais Sakramentais.

Laidotuvėse dalyvavo apie 35 kunigai ir daug tikinčiųjų.Už a.a. kunigo Mykolo vėlę kunigai atgiedojo egzekvijas,daugumas į laidotuves atvykusių kunigų atlaikė Šv.Mišias.Paskutiniąsias,Kryžines,Šv.Mišias atlaikė Kauno Kurijos kancleris Kauno Arkivyskupijos reikalams

Kan.St.Telksnys,Šiaulių dekanas kun.Alfonsas Radzvilas ir Raseinių dekanas kun.Pranc.Staškūnas..Šv.Mišias giedojo kunigų choras,pritariant vargonams.Pasakyta du pamokslai - Vilkijos klebono kun.J.Fabijansko ir Kunigų Seminarijos dėstytojo,velionies giminaičio,kun.Leono Lešinsko.Po to kunigai sugiedojo "Libera" ir Velionis buvo nulydėtas i Lygumų kapines.Gedulinga procesija vedė Kan.St.Telksnys.

Velionis palaidotas greta kitų ten palaidotų kunigų: Lygumų bažnyčios statytojo kun.Jurgio Runkos,,Lygumu klebonų kun.P.Sviloe,kun.J.Lenarskio,kun.A.Kleibos.Laidotuvių apeigos užbaigtos giesmėmis "Viešpaties Angelas" ir "Marija,Marija".

/Pirmajame puslapyje neišskaitomas dvi eilutės reikia skaityti: "1967 metais sausio mėn.12 dieną.15 valandą, kun.Mykolas Gylys Lygumuose mirė dėl širdies nepakankamumo,aprūpintas Šventais Sakra - mentais.

Laidotuvėse dalyvavo apie 35 kunigai".../.

Kun. K a s č i u k a s P e t r a s, Juozapo ir Onos Morkūtės Kasčiukų sūnus, gimė Josvainių parapijoje, Šilgalių sodžiuje 1884 metais, spalių mėn. 20 d. /nauj. stil./, augo ~~irgi~~ ten pat. Pakrikštytas Josvainių bažnyčioje kun. Paltaroko. Motina mirė, kai jis buvo aštuonerių metų, vaikas vargo prie dviejų pamočių. Tikybos tiesų ir raides pažinti išmokė jį motina, po to jį atidavė mokyti daraktorei Ažnienei, kuri išmokė jį skaityti iš knygelės. Pradžios mokyklas lankė Josvainiuose ir Ariogaloje ir 1901 metais išlaikė jų pabaigimo ekzaminus. Vaikas labai norėjo toliau mokytis, bet niekas jam nepadėjo. Tada prie vienos Kauno bažnyčios gavęs vietelę, mokėsi laisvu laiku ir taupėsi pinigų. Šiek-tiek susitaupęs, samdėsi mokytojus ir uoliai mokėsi. Išėjęs keturių klasių programą, 1906 metais Maskvos pirmojoje gimnazijoje, sykiu su draugu A. Mikaila, tapusiu vėliau kunigu ir dirbusiu Vilniuje, išlaikė ekzaminus. Kiti kauniškiai jų dviejų draugai, kaip buvo kalbama, ekzaminų neišlaikė. Į Žemaičių Kunigų Seminariją ekzaminus išlaikė ir į pirmąjį kursą buvo priimtas 1907 metais pavasarį. Penkis Seminarijos kursus baigė 1912 m. Kunigystės šventimus gavo iš Žemaičių Vyskupo Gasparo-Felicijono Cirtauto rankų: subdijakonatą - 1911 m., birželio 19 d., dijakonatą - 1912 m., vasario 18 d., o presbiteratą - 1912 m., gegužės mėn. 14 dieną, Kauno Kunigų Seminarijoje. "Tai buvo laimingiausia diena mano gyvenime, sakosi jis anketoje "Žinios apie kunigą", Kitos taip laimingos ir šventos dienos savo gyvenime nesulauksiu". Šitie jo žodžiai labai būdingi jam. Tai tuoj matysime žemiau, peržvelgdami jo kunigavimo metus.

1912 metais įsišventęs, buvo laikinai paskirtas vikaru į Svėdasus. Tais pat metais gruodžio mėnesį buvo iškeltas iš Svėdasų į Pumpėnus vikaru. 1914 metais vasario mėnesį Žemaičių Vyskupijos Valdytojas P. Barauskas perkėlė jį vikaru į Naująją Žagarę. Tenvikaravo prie keturių klebonų: A. Račkausko, J. Byloa, V. Jarulaičio ir K. Jazdausko. Toje parapijoje vikaravo iki 1921 metų. Čia uoliai besidarbuodamas ir bekovodamas su laisvamaniais, kurių priplatino ten gyvenęs gydytojas Avižonis, praleido jaunas kunigo dienas. Įsteigė Juozapiečių darbininkų draugiją, Pavasarininkų kuopą su klebonu V. Jarulaičiu, keturių klasių "Saulės" skyrių, vadovavo senelių prieglaudai, o ypač numylėti buvo jam darbai - tai blaivybės ir spaudos platinimas. Privarė iki to, kad per savaitę į Žagarę ateidavo 1300 egzempliorių laikraščių. 1920 metais, liepos 6 dieną Vyskupo Karevičiaus kanceliarija gavo nuo Kun. Kasčiuko šitokį raštą: "Jūsų Excellentia Maloniausias Ganytojau. Jusų Excellentiai, kaipo geriausiam Tėvui dristu apie save atvirai, sekančiai išsipasakuoti: Gerbiamasis mano Klebonas Kunigas V. Jarulaitis: sugrįžęs iš Labunavos išsireiškė, jog Jusų Excellentia ketinate manę iš Naujosios Žagarės iškelti. To aš labai nenorėčiau ir nuolankiausiai meldžiu Jusų Excellentijos palikti mane dar kokiam laikui Naujoje Žagarėje, dėl sekančių priežaščių: 1/ N. Žagarėje vienam kamendoriui be kapeliono labai sunku, nes čia reikia tikybos pamokas išguldinėti Progimnazijoje /10 lekcijų į savaitę/ ir lankyti 5 pradines mokyklas, neskaitant prieglaudų. Išviso į savaitę išeina iki 25-30 lekcijų duoti. Šį rudenį, rengiamasi dar kelias pradinias mokyklas tolimesniuose sodžiuose atidaryti. Jokiu budu N. Žagarė be atskiro kapeliono nepajegs apseiti. Nors aš per dvejus metus pildžiau kamendoriaus ir kapeliono priedermes, bet toliaus to negalėčiau pakelti, nes labai pavargau. Kapelionas, norėdamas gerai ir reguliarei pildyti savo pareigas, neturi laiko parapijos darbui. 2/ Ant vietos aš naudingiaus galiu darbuotis, negu kitur, nes čia priprasta ir žinoma. Vedu čia keliata katalikiškų draugijų: Blaivybės, Jaunimo, Juozapiečių ir Vargšų prieglaudą bei ubagyną. /Vaikų prieglaudą veda Gerb. Klebonas/. Jei Jusų Excellentia norėtumite mane, nors to esu nevertas, nukelti kur nors kuratu, į filiją, tai nuolankiausiai meldžiu Jusų Excellentijos, neuždėti man tos priedermės, nes jokiu budu jos apimti negalėčiau. Dar prie vokečių, norėdamas už akių užbėgti sicialistams, išgavau leidimą ir suradęs žmogų atidariau katalikišką knygina-krautuvę. Kur suskolinau visus pinigus. Knygyno tariamasis savininkas Grigaitis netik jokių nuošimčių, kurių aš ir nereikalauju, nemoka, bet ir sumos kol kas negražinan nors gražinti neišsižada liepdamas palaukti. Be pinigų nei iš vietos pasijudinti negalima. Be to man kamendorių labiau patinka, negu kuratu buti, nes tik kamendo -

111

rius,mano išmanimu,jei tik nori,gali visai pasišvesti kunigiškų pa
priedermių pildimui ir darbuotis,kaip geras Kristaus kareivis,nes jam
jam nerupi nei ukės,nei kitokie pašaliniai reikalai,kurie kuniga
dalina tarsi pusiau.Nors iš paklusnumo Jusų Excellentijai esu ant
visko pasirengęs ir,kur tik siustumite keliauti,bet tikiuosi,,kad Jusų
Excellentia išklausiste nuolankiausio ir teisingo mano prašimo ir
paliksite mane dar kokiems metams Naujoje Žagarėje.Lieku su didžiausiu
prisirišimu ir tikriausia meile prie JusųExcellentiojos,neverčiausias
darbininkas Kristaus Jezaus Vynyne

Kun.Petras Kasčiukas,

Naujoje Žagarė,24 birželio 1920 m."

Kunigo Kasčiuko plačią darbuotę pastebėjo Vyskupas Karevičius,ir Šv. Kazimiero Draugija 1921 metais pasiulė jam vykti į Ameriką ir ten platinti tarp lietuvių katalikų spaudą,įrašinėjant narius į Šv.Kazimiero Draugiją.1921 metais,kovo mėnesį,Kun.Kasčiukas,gavęs paskyrimą ir įgaliojimus,išvyko į Ameriką darbuotis tarp lietuvių išeivių.Apvažinėjo jis Šiaurės Amerikoje visas lietuvių kolonijas bei parapijas,sakydamas prakalbas ir pamokslus.Jis Amerikoje pasakė 256 pamokslus ir 165 prakalbas,per kurias pasisekė įrašyti į Šv.Kazimiero Draugiją 68 garbės narius,kurie sumokėjo Draugijai po 100 dolerių,21 tikrąjį Draugijos narį, kurie sumokėjo Draugijai po 50 dolerių,ir 3843 metinius Draugijos narius sumokėjusius po du dolerius.Be to,iš Kun.J.Židanavičiaus gavo Šv.Kazimiero Draugijai ant trijų nuošimčių paskolos apie ~~10.000 dolerių~~ 10.000 dolerių.Iš viso narių mokesčių surinko apie 40.000 dolerių ir 10.000 dolerių paskolos.

Kunigas F.Kemėšis rašė Vyskupui Karevičiui,kad Kun.Kasčiukas yra tvirtų katalikiškų principų ir laikosi didelio paklusnumo savo Vyskupui Jo pasiuntimas į Ameriką buvo labai laimingas Šv.Kazimiero Draugijos žygis.Vargiai,ar būtų radęsis visoje Lietuvoje tinkamesnis tam darbui kandidatas."Žinau nuomonę Amerikos lietuvių kunigų ir šiaip jau darbininkų",dėstė Kun.Kemėšis,"Visi jie labai patenkinti.Dar nesuspėjo niekam nusidėti,ar atsibosti.Yra taktingas,ištvermingas;pasišventęs,gudriai moka prisitaikinti prie aplinkybių ir net švelniai panaudoti žmonių silpnybes savo misijai.Vienas-kitas pavyduolis iš Lietuvos mėgino jam koją pakišti,,bet jisai laimingai visas kliūtis pergalėjo ir šiandie faktiškai jisai čia tarpe kunigijos neturi priešininkų.Žmonės jį myli ir pasitiki,nes dar rodos,nieko neuzvylė.Reikia pripažinti,kad Kun.Kasčiukas pirmas iš Lietuvos kunigų įtiko visiems Amerikos lietuviams kunigams."

Dar prieš tai,1914 metais,rudenop,Žagarės parapijiečiai Žlabys ir Jasiulis skundė Kurijai Kunigą Kasčiuką už tai,kad jis tų metų rugpiučio 15 d. bažnyčioje iš sakyklos išbarė vieną iš jų už tai,kad pašalino iš savo namų šventus paveikslus.Kurija,Kun.Kasčiukui apie tai rašydama raštą,pirmiausia gyrė Kasčiuką už platinimą katalikiškos spaudos Žagarės parapijoje,pasipriešinant tuomi vietos laisvamanių priešingai prieš religiją propagandai,nurodydama Kun.Kasčiukui,kad pamoksluose ir ganytojiškuose pamokymuose reikia vadovautis pastoralinės teologijos taisyklėmis: barti ir naikinti nedorybes,bet neišvardijant nusidedančių asmenų,pagal taisyklę - arguenda sunt peccata,parcendum peccatoribus.

Nuo 1924 metų rudens lig 1928 metų liepos mėnesio Kun.Kasčiukas prabuvo Italijoje,Romoje,kur Popiežiaus Šv.Grigaliaus Universitete išėjo Kanonų mokslo kursą ir įgijo Kanonų teisės ~~m~~ daktaro laipsnį.

Nuo 1929 metų rugsėjo mėn. ėjo Šiauliuose kapeliono pareigas Mokytojų seminarijoje ir Mergaičių gimnazijoje.

Nuo 1933 metų birželio 12 dienos dirbo Kauno Metropolitinėje Kurijoje. Metrikų skyriaus notaru.

1937 metais,gegužės 14 dieną,buvo paskirtas Josvainių klebono vikaru-adjutorium.Į Josvainius atvykęs,pradėjo statyti erdvią ir gražią Senelių prieglaudą.Ją baigė statyti 1938 metais.1939 metais suremontavo Josvainių Klebonija::naujai perdengė visus klebonijos trobesius,arba atrestauravo,pastatė daržinę,1940 metais išdekoravo bažnyčią,dekoracijos darbus atliko pil.Čižauskas iš Šiaulių.1942 m.buvo padaryti gipsiniai gotiško stiliaus Kryžiaus Keliai,1940 ir ypač 1944 metais buvo labai apardyta,net keliose vietose pramušta bažnyčia ir visai suardytas bažnyčios stogas. Visa tai buvo gražiai atrestauruota.Varpinėje padaryta nauji ąžuoliniai įrengimai varpams.Parapijiečių pamaldumui pakelti,1940 ir 1941 metais atliktos po 5 dienas Šv.Misijos,joms su geriausiomis pasekmėmis vadovavo Tėvai Jezuitai.Gavėnios metui įvesta Graudžių Verksmų giedojimai.Ir tt.

Areštuotas buvo 1946 metais, spalių mėn. 15 d., baustas pagal 58 straipsnį, bausmės laikas pasibaigė 1951 metais, spalių mėn. 15 d. 1951 metais, sausio mėnesį jis rašė iš bausmės vietos, esąs sveikas ir pakankamai stiprus pakelti visiems bažnytiniams darbams. Jis norėjo grįžti į Josvainius, bet, "Jei ten, kur noriu, negalima būtų grįžti, tai - tebūnie Dievo valia. Kur Jūs skirsite", rašė jis Arkivyskupijos Valdytojui, "ten bus skirta Dievo Apveizdos man darbuotis. Sutinku darbuotis Šaravuose, Panevėžiuke ir panašiose vietelėse". Atgavęs laisvę, jis buvo 1951 m. lapkričio 14 d. paskirtas Šiluvos bažnyčios altaristu su bažnytine vikaro jurisdikcija.

1962 metais jis šventė savo kunigystės 50 metų sukaktį. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kan. Dr. J. Stankevičius jį pasveikino ir nusiuntė jam tam kunigystės Jubiliejui gautą nuo Šventojo Tėvo Apaštališko Palaiminimo dokumentą. Kunigas Kasčiukas, atsižvelgdamas į savo gyvenimo padėtį, jokių jubiliejinių iškilmių nedarė.

Kunigas Kasčiukas buvo šventas kunigas, pilnas nusižeminimo, tobulino save kasmet atliekamomis kunigų rekolekcijomis, gyveno vien Dievo garbei ir žmonių išganymui.

Mirė jis Šiluvoje 1967 metais, birželio mėn. 29 dieną ir palaidotas Šiluvos kapuose tų pačių metų liepos mėnesio 1 dieną.

1964 m. spalių 15 d. į Arkivyskupijos Valdytojo pasveikinimus jo amžiaus sukakties proga, maloniausiai padėkodamas už tai, įrašė dar tuos žodžius: "Tikiu, kad Kristaus malonė Kunigystės Sakramente manyje nebuvo bergždžia".

KUN. K R Y Ž A N A U S K A S POVILAS, Jono s., gimė 1886 m., balandžio mėn. 21 d. Ukmergėje. Augo ten pat. 1901-1904 metais mokėsi Ukmergės vidurinėje mokykloje. 1906-1911 metais teologijos mokėsi Žemaičių Dvasinėje Seminarijoje. Į Lietuvos Universitetą įstojo 1922 metais, rugsėjo 15 d. ir lankė Teologijos Fakultetą, Filosofijos skyriuje. Subdijakonu buvo įšvęstas 1910 m. birželio 19 d., kunigu gi 1911 m. Švenčiausios Trejybės Šventės dieną.

Kunigo vikaro pareigas ėjo nuo 1911.VII.20 d. lig 1919.X.18 d. prie Rietavo bažnyčios, nuo 1919.X.19 d. lig 1920.IX.2 d. - prie Alsėdžių bažnyčios, nuo 1920.IX.3 d. lig 1921.III.20 d. - Panevėžy prie šv. Stanislovo bažnyčios, nuo 1921.III.21 d. lig 1921.V.13 d. - Naujamiesty, o nuo 1921.V.15 d. lig 1922.VII.15 d. ėjo 11-tojo Pėstininkų pulko kapeliono pareigas, gi nuo 1922.VII.16 d. buvo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Algirdo Antrojo Pėstininkų Pulko kapelionu. Nuo 1949 m., liepos 20 d. buvo Babtų bažnyčios altaristu, o nuo 1952 m. gegužės mėn. 29 d. buvo Tytuvėnų bažnyčios altaristu.

Užklaustas Žemaičių Vyskupijos Kurijos, katros mokyklos Rietavo parapijoje tebėra be kapeliono ir kokį kunigą galima joms kapelionu paskirti, kunigas Kryžanauskas atsakė, kad jis jau treti metai kunigauja Rietave ir per tą laiką prisižiūrėjo į mokyklas. Nė vienais metais jis nematė, kad kunigas pradėtų dėstyti mokykloje pamokas paskirtu laiku, bet visada dviem-trim mėnesiais pradeda vėliau, o 1914 metais kunigas mokyklos nebelanko nuo pat Kalėdų, nes kun. Putrius liko neužtvirtintas valdžios, todėl kun. Kryžanauskas Kurijai rašė: "Negaliu sakyti, kad aš turiu reikalingus gabumus mokyti vaikus, bet, matydamas pavojų tikėjimui, kai kunigas nevaikščioja į mokyklą, nužemintai meldžiu paskirti mane mokyti vaikus Rietavo mokykloje. Prašydamas pagalbos Aukščiausiąjį Tėvą, tikiuosi išpildyti tą mokytojo pareigą". Ir kun. Kryžanauskas buvo paskirtas tikybos mokytoju ir kapelionu Rietavo dviklasėje berniukų mokykloje ir Rietavo mergaičių dviklasėje liaudies mokykloje.

1916 m., rugsėjo 19 d. kun. Kryžanauskas Žemaičių Vyskupui nusiskundė, kad jis Rietave nebegali būti, nes pristygo fizinių ir dvasinių jėgų, ir prašė iškelti jį į menką parapiją vikaru. Tų metų spalių 4 d. buvo ketinta perkelti jį vikaru į Užventį, tačiau Rietavo parapijiečiai prašė neiškelti kun. Kryžanausko, bet duoti Rietavui dar ir kitą ~~vikarą~~ vikarą, gyrė kun. Kryžanauską, kad puikiai vadovauja Rietavo Blaivybės draugijai, išlaikančiai pašauktųjų į karą beturčių kūdikių ir pavargėlių prieglaudąir, nesigailėdamas savų pinigų ir triūso, įsteigė prieglaudoje dar ir mokyklą su dėstomąja lietuvių kalba. Po to, kun. Kryžanauskas ir buvo paliktas Rietave.

1919 m., liepos 30 d. kun. Kryžanauskas rašė Vyskupui, kad jis, norėdamas pasitarnauti dvasiniuose reikaluose Lietuvos kariuomenei, prašo leisti jam eiti dvasines kunigo pareigas prie Lietuvos kariuomenės, o jei jau skirtų jį vikaro pareigoms, tai neskirti jo į didelę parapi-

ją, nes ten dirbti jis fiziškai nebepajėgtų. 1923 m., spalių 29 d. buvo jam pavesta dar prie Kauno Šančių Šv. Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčios, paskirtos karinei įgulai, rektoriaus pareigos. 1938 m. spalių 18 d., sulaukęs nustatyto tarnybos amžiaus, buvo jis atleistas iš 2-jo Pėstininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Algirdo Pulko kapeliono ir Šančių Įgulos bažnyčios, Šv. Kryžiaus Išaukštinimo titulo, rektoriaus pareigų. 1938.XI.30 d. jis atvyko į Pažaislį ir ten apsigyveno prie vienuolyno bažnyčios. 1940.VIII.16 d. jam buvo pavesta eiti Pažaislio bažnyčios vikaro pareigos ir pavaduoti jos sergantį rektorių kunigą V. Dargį. 1941.VI.10 gavo dviejų mėnesių atlaidą sveikatai pataisyti.

1949.VII.1 d. jis tebebuvo Pažaislio bažnyčios rektorium., tačiau 1949.VII.6 d. buvo Kauno Vykdomojo Komiteto įsakytas neatidėliojant apleisti Kauno miestą. Todėl 1949.VII.20 d. buvo paskirtas Babtų bažnyčios altaristu, 1952.VI.3 d. - Tytuvėnų bažnyčios altaristu, o nuo 1963.IV.25 d. buvo paskirtas Ukmergės bažnyčios altaristu. 1961 m., liepos 18 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas sveikino jį su 50 metų Kunigystės Jubiliejumi. 1963 metais skundėsi jis širdies ir kojų nepajėgumu. Reiškė norą persikelti į Ukmergę gyventi, nes gaunąs netoli bažnyčios butą, o toli vaikščioti, ypač žiemą, negalįs. Dėl tos priežasties ir buvo paskirtas į Ukmergę.

Kunigas Povilas Kryžanauskas kalboje būdavo labai dorovingas, labai santurus. Kaip karo kapelionas, pobuviuose su karininkais būdavo abstinentas ir. kaip toks, santykiuose su jais, turėdavo sau pagarbą ir autoritetą. Mirdamas paliko kareiviams sakytų pamokslų rankraščius. Darbe būdavo uolus. Pats sakėsi, kad perskaitęs esąs visą vokišką katalikišką Herderio enciklopediją. Rubricelėje pažymėtų rubrikų, dėl laikymo Šv. Mišių ir kalbėjimo Brevijoriaus, laikydavosi pedantiškai. Kur jis kunigaudavo, vietos kunigai eidavo pas jį išpažinties, taip pat ir vietos parapijiečiai. Šv. Mišias laikydavo labai pamaldžiai, šventai, skaitytines Mišias laikydavo nemažiau, kaip pusę valandos. Kunigines trejų dienų rekolekcijas jis atlikdavo kasmet. Kaip karo kapelionas pamokslus kareiviams sakydavo paprastais nuoširdžiais žodžiais, kupinais tėvynės meilės. Jo posakių sancta simplicitas įtikindavo, patraukdavo ir lyg pavergdavo klausytojų širdis.

1928 m., gegužės 15 d. kun. Kryžanauskas buvo apdovanotas 10 metų Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai paminėti jubiliejiniu medaliu, 1928 m., lapkričio 23 d. už ypatingus nuopelnus Lietuvai - D.L.K. Gedimino ordinu 4-jo laipsnio, ir 1938 m., spalių 3 d. - Vytauto Didžiojo 5-jo laipsnio ordinu.

Kunigas Povilas Kryžanauskas mirė 1967 metais, Kovo mėn. 3 dieną, 13 valandą Ukmergės mieste, Didžiojoje Darbininkų gatvėje, name Nr. 20, išsirgęs virš mėnesio skrandies vėžiu. Palaidotas Ukmergės miesto kapinėse Kovo mėnesio 6 dieną, dalyvaujant 32 kunigams ir didelei miniai žmonių. Į amžino poilsio vietą palydėjo Kauno Arkivyskupijos Kurijos atstovas Monsinjoras Steponas Telksnys. Laidotuvės buvo iškilmingos, bažnyčioje per pamaldas buvo atlaikyta daug Šv. Mišių.

1967m.

KUN. L A P I S JUSTINAS, Domininko sūnus, gimė 1884 m., vasario mėn. 26 d. /senojo stiliaus/ Andriejavo parapijoje, Žvaginių sodžiuje, ten ir augo. Mokėsi Andriejavo liaudies mokykloje, 1901 metais baigė Palangos pro - gimnaziją. Teologijos mokėsi 1901-1907 metais Petrapilio dvasinėje Se-/ minarijoje. Subdijakonu įšventė 1906 m., o kunigu - 1907 m., kovo mėn. 18 d./sen.stil./ Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Kunigo vikaro pareigas ėjo Latgalijoje, Ludzos mieste, buvo ir kapelionu to miesto keturklasėje mokykloje. Nuo 1911 metų ėjo klebono pa - reigas taip pat Latgalijoje, Šadurskio Dukštigaloje. 1913 ir 1914 me - tais sirgo džiova, buvo be pareigų ir gydėsi Lenkijoje, Zakopanėje. Kaip nesveikas, 1914 metais buvo apsigyvenęs Petrapilio gubernijoje, Lugos vietovėje. 1916 metais buvo paskirtas rūpintis Lietuvių tremtinių dvasiniais reikalais, tais pačiais metais buvo paskirtas, rudenį, Lugoje realinės gimnazijos kapelionu. 1918 metais, komunistų persekiojamas, išvyko iš Lugos į Lietuvą ir apsigyveno Šiauliuose, gavęs 1918 m., rugsėjo 7 d. iš Žemaičių Vyskupo Pranciškaus Karevičiaus keturiems mėnesiams "Celebret" raštą. Šiaulių mieste ir sodžiuose per visą žiemą buvo tikybos mokytoju ir kapelionu aštuoniose liaudies mokyklose, tačiau, išbė - gant bolševikams iš Šiaulių ir atėmus nuo Šiaulių klebono ir dekano kunigo Julijono Jasienskio tris arklius, nebeturėjo su kuo važinėti į sodžių mokyklas. Tačiau kun. Lapis džiaugėsi, kad, mokyklas lankydamas, bergždžiai nepraleido laiko ir, kad iš jų lankymo matyti geri vaisiai. Nuo 1919 metų birželio mėn. 1 dienos buvo paskirtas vikaru prie Šiaulių Švv. Petro ir Povilo bažnyčios. Tų pačių metų gruodžio 31 dieną buvo paskirtas Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios rektoriu, ir gavo įsakymą sustatyti inventorių ir vesti bažnyčios knygas. Apie tą patį laiką buvo pavesta laikinai kapelionauti, dėstant po 14 tikybos pamokų savaitėje žemesnėse Šiaulių gimnazijos klasėse ir po 7 pamokas - Suaugusiųjų vidurinėje mokykloje. Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčia yra buvusi carinių rusų kariuomenės cerkvė, ji tapo pašventinta į katalikų Šv. Jurgio bažnyčią 1919 metais, liepos mėnesį. Gyventi prie Šv. Jurgio bažnyčios kun. Lapis persikėlė 1921 m., gegužės mėn. 1 d. 1922 metais, rugpiūčio 16 d. jam buvo pavesta eiti Šiaulių gimnazijos antrojo tikybos mokytojo ir kapeliono pareigas. Nuo 1923 m., gegužės 1 d. buvo paskirtas 8-tojo kunigaikščio Vaidoto pulko kapelionu. Gi nuo 1923 metų spalių mėnesio 10 dienos kun. Lapis buvo paskirtas Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios klebonu, įsteigus prie tos bažnyčios parapiją.

Nuo 1924 lig 1939 metų kun. Lapis kasmet gaudavo po vieną mėnesį atostogų sveikatai taisyti, ypač plaučiams, bet ir nervams bei pervargimui. Būdavo metų, kad ir ilgesnes atostogas gaudavo. Nuo 1938.XII.1 d. lig 1939.III.1 d. gydėsi Lenkijoje, Krynicoje 6 savaites, iš ten jį gydytojai išsiuntė į Nalenčovą gydyti galvos svaigulius ir nervinį pervargimą. Kuracija tęsėsi tris mėnesius. 1942 ir 1944 metais turėjo po mėnesį atostogų dėl nusilpimo. 1944.IX.15 d. Ordinariatas leido jam būti nariu

komisijoje, surašančioje karo nuostolius, padarytus bažnyčioms ir tikybinėms įstaigoms. 1945.III.24 d., pablogėjus sveikatai ir susidėjus sunkioms aplinkybėms, nebegalėjo tinkamai atlikinėti savo pareigų. Todėl prašėsi nuo jų atleisti nuo 1945 metų gegužės 1 dienos. Nuo pareigų buvo atleistas, palikus jam vien Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios klebono titulą. 1949 metų vasarą jis skundėsi, kad jo nesveikata vis sunkėja ir kad jis turi būti nuolatinėje gydytojų priežiūroje ir kad tai sudaro jam gana dideles išlaidas. Nacionalizavus jo namą Šiauliuose, nebeturėjo iš jo ne tik jokių pajamų, bet dargi turėjo mokėti gana didelę nuomą už butą tame name. Dėl esamų ir numatomų apsunkinimų teko jam itin atsargiai elgtis su išlaidomis, kad užtektų lėšų pragyvenimui ir pasigydymui. Iki 1953 metų balandžio 1 d. jis ~~gaudavo iš Kauno Kurijos Invalidų Kasos~~ kurį laiką gaudavo iš Kauno Ark. Kurijos Invalidų Kasos pašalpą po 150 rublių mėnesiui. Bet po šitos datos jam pašalpa liko nutraukta.

1957 metais jis šventė savo kunigystės 50 metų sukaktį, 1964 metais savo amžiaus 80 metų sukaktį ir 1967 metais kunigystės 60 metų sukaktį. Su tomis labai garbingomis sukaktimis jį sveikino Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kanauninkas Dr. J. Stankevičius ir 1967 m. Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkasis Administratorius Vyskupas Dr. J. Labukas, pagerbdami jį ir kuogeriausiai nuo V. Dievo linkėdami. Jis tuo džiaugėsi ir nuolankiai dėkojo.

Kunigas Lapis buvo religingas, kasmet su kunigais atlikdavo trijų dienų rekolekcijas, buvo šviesaus proto, veiklus, blaivus ir darbus, mokėjo taupyti savo sveikatą, Šiaulių visuomenėje turėjo autoritetą, buvo Šiaulių miesto tarybos narys.

Mirė Šiaulių miesto ligoninėje pūslės liga 1967 metais, Kovo mėn. 23 dieną, per Šv. Jurgį. Laidotuvėse dalyvavo apie 60 kunigų, Kauno Arkivyskupijos Kuriją atstovavo jos Kancleris Prelatas Steponas Telksnys ir minios žmonių - tiek gausios, jog net miesto autobusų susisiekimas buvo sustojęs. Pamokslą bažnyčioje pasakė Kunigų Seminarijos prof. Dr. Kun. Leščinskis. Palaidotas Šiaulių miesto naujosiose kapinėse, esančiose už geležinkelio pervažos. Amžiną atilsį darbščiam Kunigui.

Kunigo Justino Lapio nekrologo papildymas

Labdaringos Šv.Vincento a Paulo Draugijos Šiaulių Skyrius turėjo Šiaulių šv.Jurgio parapijoje tris nuosavus namus,o dar kitus namus nuomodavo. Visa tai buvo įsigyta parapijos klebono,kun.Justino Lapio,rūpesčiu bei pastangomis.Be to,išlaikė penkis vaikų darželius ir dvi aikšteles.Tų įstaigų metinė apyvarta siekdavo apie 50.000 litų.Parapija turėjo Šiauliuose savo namą ir parapijos biblioteką su 1.200 su viršum knygų jaunimui ir moksleivijai.Šitokia padėtis buvo 1944 metais Vėleliau,Tarybiniu metu,buvo užimti Švenč.Jėzaus Širdies Kongregacijos namai ir nacionalizuoti parapijos namai bei klebonija.Šią pastarąją pavertė vaikų bendrabučiu.Parapijos komitetui padarius žygių,buvusioj klebonijoj buvo gautas atskiras kambarys klebonui,raštinei ir bendrai naudojamai virtuvei.

Kun.Lapis turėjo pasistatęs ir sau asmeninį namelį ir buvo pažadėjęs jį palikti bažnyčios nuosavybei.Tas namelis taip pat tapo nacionalizuotas.Tautinės Lietuvos Respublikos metais kun.Lapis buvo Šiaulių Miesto Tarybos nariu,apie jį koncentravosi visas katalikiškas miesto kultūrinis gyvenimas.Kun.Lapis yra parašęs Šiaulių šv.Jurgio parapijos kroniką.Vienas jos egzempliorius buvo patekęs valdinių sferų žinion ir ten kun.Lapis dėl tos kronikos turėjo nemalonumų.

Kun.Lapis uoliai rūpindavosi bažnyčios pamaldų kanonišku tvarkymu Kaikuriais metais Šv.Jurgio bažnyčioje surengdavo bažnytinio giedojimo ir muzikos valandą.

Kan. Bronius V a i š n o r a s. /I895 -I967/.

Kan. Vaišnoras gimė I895. X. IO. Lipliūnų k.tada Leipalingio,dabartinėj Gerdašių parapijoj.

Jo protėviai turėjo Veikšnerių/du kunigai iš tos giminės vadinosi Veikšneriais/, Vilkolevičių-Vaišnorų pavardes ir buvo kilę iš bajorų, turėjusių herbą.

Seminariją lankė laike Pirmojo pasaulinio karo Rusijoj, kaipo Mohilevo klierikas./Ruošėsi lankyti Dvas. Akad. bet ji užsidarė I9I8. VIę I./

Kunigu įšvęstas vysk. Karevičiaus Kaune I9I9. VI. 29. Vikaravo Leipalingyje, Alytuje ir Seirijuose.

I928 m. paskirtas klebonu į Šeštokus, kur turėjo užbaigti naujakurės parapijos organizavimą ir parapijinių trobesių statybą.

I934 m.vasario mėn. perkeltas į Šakius klebonu ir dekanu.Čia iš jau paruoštos medžiagos pastatė mūrinę bažnyčią ir klebonijas. Kertinįį akmenį vysk. Karosas pašventino I935. IXę 8.Pamaldas naujoj bažnyčioj pradėjo švęsti I940 m. Iš senosios bažnyčios ruošėsi statyti parapijinę salę, o šventorių išpardavinėti sklypais, bet suspėjo parduoti tik kleboniją su sklypu. Naujoji klebonija, dar pilnai neužbaigta, buvo rusų karių sekvestruota.

I942 m.vysk. Karosas jį pakėlė Vilkaviškio katedros kapitulos garbės kanauninku.Šį titulą gana brangino. Kai vikarai ir toliau Jį titulavo įprastiniu dekano vardu, jis padarė pastabą:-Aš turiu teisės būti vadinamas kanauninku.-

I944 m. rugpiūčio pradžioj vokiečių evakuotas užfrontėn. Pabuvojęs Gudlankyje, išvyko Prūsijon. Grįžo I945 m. Paskirtas Leipalingio klebonu, bet ten, del nepalankių aplinkybių, neklebonavo. Apsigyveno privačiai Kaune, laikydamas šv. mišias Katedroj.

I952 m. paskirtas altaristu į B a i s i o g a l a.Čia parašė Baisiogalos monografiją ir tris religinio pobūdžio kūrinius.

I956 m. perkeltas altaristu į K y b a r t u s.Čia iki mirties gyveno, viaą laiką skirdamas istorinei kūrybai. Parašė Šakių, Druskininkų monografijas, rinko istorinės reikšmės medžiagą, palaikė ryšius su istorijos mėgėjais, su Vilniaus Mokslų Akademija ir jos biblijoteka.

I967 m. Verbų sekmadienyje, po gripo, susirgo inkstų sutrikimu. Po Velykų išvežtas Kaunan. Iš ten jį seserietis gyd. Šerkšna išsivežė Panevėžin, kur ligoninėje mirė I967m. VIę I2. Karste parvežtas į Kybartus ir po iškilmingų pamaldų, birželio I9 d. išvežtas palaidoti į Leipalingio kapus.

Bendradarbiavo spaudoje. Kaip kunigas,savo asmenį laikė aukštokame lygyje: pokalbiuose santurus, gestuose nejudrus, apsirengime elegantas. Su parapijiečiais santikiai, nors autoritetingi, bet šaltoki, del jo turimų senovinių bajorų būdo bruožų. Kaipo dekanas, buvo išmintingas: neskubėjo žodį ir plunksną naudoti konfratro nenaudai, jei galėjo pats pakreipti jį reikiama krypčia.Skursnoką altaristos rangą kiek pergyveno, bet nepasirodydavo, kad jaučiasi esąs išstumtas iš gyvenimo. Veidmainiavimas jam buvo svetimas, pataikavimą smerkė.-Matai, zanavykai mėgsta ir moka pataikauti ir veidmainiauti.Per tai jie vienas kitą remia. Del to jie visą laiką dominavo kapituloj, nors gabumais jie kitų niekad neviršino. Vos vienas Laukaitis, dėka gabumų,buvo iškilęs, bet ir tai jį zanavykai išstūmė iš gyvenimo.- Taip kalbėjo smerkdamas vedmainiavimą ir pataikavimą.

/Bagotoji, I967m. rugpiūčio m. K. V. Strimaitis/

KANAUNINKAS V A I Š N O R A BRONIUS, Petro sūnus, gimė 1895 m. spalių mėn. 19 d. Leipalingio parapijoje. Mokėsi Pervalke, Druskininkuose ir Seinuose. Teologijos mokslus ėjo Kunigų Seminarijoje Seinuose. Į kunigus buvo įšvęstas 1919 m. birželio mėn. 29 d. Priklausė Vilkaviškio Vyskupijai.

Kunigo pareigas ėjo šiose vietose: Nuo 1919 lig 1921 metų buvo Alytaus bažnyčios vikaru ir gimnazijos kapelionu, o 1920 metais buvo tikybos dėstytoju Alytaus mokytojų vasaros kursuose.
Nuo 1921 lig 1927 metų buvo Leipalingio bažnyčios vikaru; nuo 1927 lig 1928 metų - Seirijų bažnyčios vikaru; nuo 1928 lig 1934 metų klebonavo Šeštokų parapijoje; nuo 1934 lig 1945 metų buvo Šakių klebonu, dekanu ir seserų vienuolių ordinariniu konfesarijų.
1940 metais, gruodžio mėn. 2 d. pakeltas į Vilkaviškio Vyskupijos garbės kanauninkus.

Nuo 1945 metų buvo Leipalingio klebonu ir dekanu.

1948 metais, sausio 30 d. buvo laikinai komandiruotas į Aleksotą į pagalbą Aleksoto klebonui su visomis vikarui priklausančiomis teisėmis bei pareigomis ir su gyvenamąja vieta Aleksote.

1949 metais, liepos mėn. 1 d. buvo paskirtas Švč. Trejybės parapijos vikaru prie Kauno Arkikatedros Bazilikos.

1950 metais, rugsėjo mėn. 4 d. jam, kaip invalidui, buvo suteiktos neribotos atostogos, kurių metu buvo leista gyventi ten, kur sveikatai patogiausia.

1952 metais, gegužės 21 d. buvo paskirtas altaristu prie Ba Baisogalos parapijos bažnyčios.

Nuo 1946 metų jis, kaip invalidas, turėjo neribotas atostogas sveikatai pataisyti, visą atostogų laiką gydėsi ir gyveno Kaune, išskyrus kurį laiką 1948 metais, praleistą Simne.

Bebūnant jam Baisogalos altaristu, buvo pavesta aptarnauti Baisogalos parapijos filiją Palonų bažnyčią, tai yra - laikyti joje pamaldas ir teikti tos bažnyčios tikintiesiems visus religinius patarnavimus.

1956 metais, gegužės 26 d. buvo atleistas iš Baisogalos altaristo pareigų ir paskirtas Simno bažnyčios altaristu su teise naudotis vikaro teisėmis ir privilegijomis. 1956 m., rugsėjo 12 d. iš Simno altaristo pareigų buvo atleistas ir paskirtas Kybartų bažnyčios altaristu, bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu laikomas Kybartų bažnyčios vikaru. Tas pareigas pradėjo eiti nuo tų metų spalių mėn. 27 dienos.

1965 metais Kanauninkui buvo susiėję 70 metų amžiaus. Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas jį nuoširdžiai pasveikino. Kanauninkas Vaišnora jam padėkojo šio turinio laišku:

"Nuoširdžiai dėkoju už sveikinimą ir gražius linkėjimus, kuriuos man atsiuntėt, mano amžių prisiminę. 70 metų - tai nėra labai ilgas laikas, bet žmogaus gyvenime - tai jau daug kas. Po jų jau išsiaiškėja, kad žmogaus kelionės didžioji dalis jau atlikta ir telieka tik pereiti per pačius amžinybės miesto priemiesčius. Mes gyvenam nuostabius laikus, iškeliančius daug gražių ir gilių minčių. Dėlto dar ir man norėtųsi kiek ilgėliau šioj ašarų pakalnėj užtrukti ir pasekti tą didįjį žmonijos eisną per pasaulį į pasiilgtos laimės tolius...

Reikšdamas pagarbos

Kan. B. Vaišnora,

Kybartai, 1965 m. spalis."

1967 metais, gegužės 24 d. Kanauninkas atvyko į Kauno Bazilikos zakristiją, pasisakė, kad vyksta į Panevėžio ligoninę, jaučiasi, kad jau mirsiąs, atliko pas Kan. Prof. Pranciškų Tamulevičių išpažintį ir priėmė Patepimo Sakramentą. Panevėžio ligoninėje dirbo jo sesers sūnus gydytojas.

Kanauninkas Vaišnora būdo buvo labai paprastas, be pasipūtimo, žmonėms buvo geros širdies, altruistas, mylėjo savo gimines, išleido juos į mokslus. Brangino tėvynę Lietuvą ir sielojosi jos reikalais. Domėjosi Lietuvos istorija. Gyvendamas Baisogaloje parašė jos istoriją ir parapijos kroniką. Kalbant jam apie lietuvių kalbą ir tėvynės praeitį, švisdavo jo veidas, įkvėpimo paveiktas.

Kanauninkas Bronislovas Vaišnora mirė 1967 metais, birželio mėn.

15 dieną Panevėžyje nuo uremijos. Buvo pašarvotas Kybartų bažnyčioje, kur dirbo altaristu. Palaidotas birželio 19 dieną Leipalingio parapijos kapuose. Į laidotuves buvo susirinkę apie 25 kunigai ir gausi tikinčiųjų minia. Pamokslus sakė Alytaus vikaras Kun. Petras Dumbliauskas ir Girdašių Klebonas Kun. Pranas Račiūnas. Pamokslininkai iškėlė Kanauninko nuopelnus Bažnyčiai: jis pastatė Šeštokų Kleboniją ir Šakių bažnyčią. Už Šakių bažnyčios pastatymą jam buvo suteiktas garbės kanauninko titulas. Laidotuvių apeigoms vadovavo Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris Kun. Dr. R. Krikščiūnas.

KUN.D U R A S E V I Č I U S Povilas,Kazimiero s.,gimė Subačiaus parapijoje,1897 metais,gruodžio mėn.27 dieną,tą pačią dieną ir pakrikštytas,augo Subačiaus miestelyje,Panevėžio apskr.Pradžios mokslą ėjo 1904-1908 m. Subačiaus mokykloje, 1910-1914 m. mokėsi Panevėžio miesto mokykloje,vienus metus rengėsi į Panevėžio realinės mokyklos šeštąją klasę.Pirmojo Pasaulinio karo metu pusantrų metų mokytojavo. Teologijos mokėsi Kaune Dvasinėje Žemaičių Seminarijoje 1917-1922 m. Aukštąjį mokslą ėjo Lietuvos Universitete Kaune,Teologijos-Filosofijos Fakultete ,Filosofijos Skyriuje 1922-1925 metais.Į kunigus buvo įšvęstas 1922 m.,balandžio mėn.2 d.

Baigęs studijas Lietuvos Universitete,buvo paskirtas religijos dėstytoju ir kapelionu Raseinių miesto gimnazijoje ir kitose Raseinių mokyklose,pradedant nuo 1926 metų,sausio mėn.1 dienos.

1928 m.,gruodžio 9 d. gydytojai pripažino jį sergant vidurių sloga ir patarė laikytis dietos.

1933 m.,sausio 3 d. dar buvo paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Pavėrkšnių Ūkio Mokykloje.

1935 m.,spalių 21 d. Kauno Metropolitas jam davė leidimą aptarnauti Raseiniuose vietos kariuomenės įgulos dvasinius reikalus.

1936 m.gruodžio 9 d. buvo Ordinariato įspėtas,jog veikti reikia atsargiai ir protingai.

Lietuvos Katalikų Jaunimo "Pavasario" Vyrų Sąjungos Raseinių Rajono Valdyba ir to rajono Kuopų Valdybos 1938 m. liepos 26 d.sužinoję, kad Švietimo Ministeris iš gimnazijų kapelionų pareigų atleido penketą kapelionų,ir jų skaičiuje kun.Durasevičių,jį užtardami,rašė Metropolitui,kad kun.Durasevičius,ilgą laiką Raseiniuose gyvendamas, be tiesioginių savo pareigų gimnazijoje,visą savo laiką skyrė visuomeniniam darbui:organizavo,vadovavo ir globojo katalikiškąjį jaunimą pavasarininkus.Tie,kurie prie jo mokėsi gimnazijoje,pažino jį,kaip gerą talentingą pedagogą,darbštų,prityrusį ir nuoširdų auklėtoją.Pavasarininkai,kun.Durasevičiui apie 12 metų gyvenant Raseiniuose,visada turėjo jį visa širdimi atsidavusį jaunimui globėją bei vadą,kuris nei sunkiausiose valandose jų neapleido;globėją,kuris saugojo juos nuo visų galimų jaunose dienose nukrypimų.Jo netekimas - didelis jaunimo eilėms skaudus smūgis.Galimas dalykas,kad po šio negeistino įvykio busimose sąlygose ir prie didelės stokos vadų,inteligentų,gali visai susilpnėti ,ar net ir iširti visas rajono pavasarininkijos veikimas.Be to,jiems esą skaudu dar ir dėlto,kad kunigo Durasevičiaus atleidimas,kiek esą žinoma,yra padarytas ne dėl kokio jo nusikaltimo, bet vien todėl,kad jo tiesus ir teisingas principinis nusistatymas nepatiko vienam-kitam blogos valios žmogui,norinčiam patenkinti vien savo kapryzus,susilpninti katalikų eiles,paliekant jas be sumanaus vado,todėl piktai jį skundė p.Švietimo Ministeriui.Prašė Metropolitą atsižvelgti į tai,kas išdėstyta ir,jei nebūtų galima kun.Durasevičių palikti buvusiose pareigose,tai bent skirti jį specialiai jaunimo organizaciniam darbui Raseiniuose.

Kun.Durasevičius užsiimdavo Raseiniuose ir vietos Ateitininkų Organizaciniais reikalais.

1940 m.,liepos 25 d. kun.Durasevičius buvo paskirtas Raseinių parapijinės bažnyčios vikaru,kur ir toliau galėjo organizuoti pavasarininkus ir ateitininkus.

1941 m.,kovo 25 d.,pagal jo prašymą,buvo atleistas iš Raseinių parapijos pareigų,ir to paties kovo 27 d. duota jam du mėnesiai atostogų sveikatai pataisyti.Atostogavo tada Tytuvėnuose.Atostogų laikas dar buvo kiek pratęstas.1941 m.,rugsėjo 6 d. buvo paskirtas Tytuvėnų klebonui Kan.Antanui Jančauskiui vikaru adjutorium su pareiga administruoti Tytuvėnų bažnyčią ir parapiją,o 1942 m.sausio 10 d.buvo paskirtas Tytuvėnų bažnyčios klebonu.1945 m.sausio 19 d.dar buvo paskirtas ir Tytuvėnų Švč.P.Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Kongregacijos nuodėmklausiu.

1946 m.,sausio 17 d. buvo atleistas nuo visų iki tol eitų pareigų ir paskirtas Stačiūnų bažnyčios ir parapijos administratorium.1954 m.,kovo 17 d. kun.Durasevičius buvo areštuotas,padaryta jo bute krata ir surašyti daiktai.To priežastis buvo,kiek teko girdėti,jo susikivirčijimas su kažkokiu civiliniu pareigūnu.Lageryje teko jam būti lig 1955 metų spalių 1 d.Po viso to,1955 m.lapkričio 25 d. buvo paskirtas Lygumų bažnyčios altarista išlaikytiniu-vikaru,o 1956 metų

kovo 1 d.paskirtas Radviliškio bažnyčios altarista-vikaru.

1960 m.,gegužės mėnesį jį buvo pasiekusi žinia,kad esąs ketinamas paskirti Bazilionų bažnyčios klebonu. Kun.Durasevičius Ordinariatui aiškinosi,kad būti klebonu,kur vienas tėra kunigas,jis negali, nes neleidžia sveikata ir jau senyvas amžius,ėsąs silpnos širdies, paėjus kiek greičiau,suprakaituoja ir peršala.1961 m.,balandžio 17 d. buvo paskirtas Tytuvėnų parapijos altarista išlaikytiniu,bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu - tos bažnyčios vikaru.Iš Radviliškio į Tytuvėnus nusikėlė 1961 metais,gegužės 22 d.

Kun.Durasevičius moksluose yra buvęs gabus,temperamento buvo choleriško.Pusę kunigavimo metų praleido kapelionaudamas Raseinių mokslainėse.Į senatvę sirgo stipria skleroze,diabetu,turėjo keletą širdies ir kepenų priepuolių.Ypač stipriai tos ligos pasireiškė į pabaigą 1967 metų.Be abejo,negiamai jo sveikatą paveikė ir išgyventasis lagerio režimas.Nuo 1968 metų pradžios nebegalėjo laikyti Šv.Mišių,buvo sutrikusi net psichika.Tų metų gegužės ir birželio ~~xxxxxxxxx~~ mėnesiais dar bandė pataisyti sveikatą Kauno ligoninėse, deja - jos grąžinti sveikatos nebesugebėjo.Mirė Kun.Durasevičius tais pačiais 1968 metais,liepos mėn.17 dieną Tytuvėnuose,aprūpintas Šv.Sakramentais.Palaidotas Tytuvėnų kapinėse liepos 19 d.

Laidotuvėse dalyvavo su viršum 50 kunigų.Pamokslus bažnyčioje pasakė buvusis Tytuvėnų klebonas,o tuo metu Kulautuvos klebonas Kun.Aleksandras Ramanauskas ir buvusis velionies mokinys Kun.Aleksandras Masaitis,Pašvitinio bažnyčios altarista vikaras.Paskutines laidotuvių Šv.Mišias atlaikė ir palaidojo velionies mokslo kursinis draugas Monsinjoras Steponas Telksnys.Kapinėse kalbas pasakė Kun. Br.Gaižutis ir Tytuvėnų bažnyčios klebonas Kun.Pr.Bastys.

KUN. I R T M A N A S – STANISLOVAS, Jurgio s., gimė Šilalėje 1882 metais, balandžio mėn. 26 d., augo ten pat. Mokėsi Palangos progimnazijoje 1896–1901 m.; o Šv. Teologijos – Kaune, Dvasinėje Žemaičių Seminarijoje. 1902 – 1906 m. Į kunigus įšvęstas 1906 metais.

Kunigavo Kamajuose vikaru nuo 1906 m., Vėviržėnuose irgi vikaru nuo 1908 lig 1911 metų. Nuo 1911 lig 1913 m. buvo Odesoje lietuvių kolonijos kapelionu. Nuo 1913 lig 1914 m. buvo Plungės vikaru. Nuo 1914 lig 1918 metų buvo Gatčine nuo karo pabėgėliams kapelionu. Nuo 1918 m. birželio 6 d. lig 1919 metų buvo Rumšiškių vikaru ir 1918 m. lapkričio 12 d. dar buvo paskirtas ir tikybos mokytoju Rumšiškių, Uogintų, Dovainonių, Pravieniškių, Livintų ir Bartkūnų liaudies mokyklose. 1919 metais gegužės 13 d. buvo paskirtas Jonavos filijos bažnyčios kuratu, o 1920 metais, rugsėjo 16 d. dar buvo jam pridėta pareiga mokyti tikybos ir kapelionauti Jonavos vidurinėje mokykloje. Silpnokai jausdamasis su savo sveikata, 1921 metais, lapkričio 30 dieną prašėsi paskirti jį klebonu į Apytalaukį, nes ten jam būtų arti geležinkelis ir Kėdainių miestas, kur galėtų lengvai pasiekti gydytojus ir vaistinę. Po metų, vėl prašėsi iškelti iš Jonavos į kitą vietą. 1923 m., balandžio 21 d. jis buvo paskirtas Apytalaukio bažnyčios klebono kun. Tito Šiukštos pagelbininku /adjutorium/.

1924 m., gegužės 5 d. buvo parkeltas parapijos bažnyčios klebonu į Surviliškį. 1925 m., gegužės 13 d. pranešė Vyskupui, kad gydytojas jam uždraudė per keturias savaites eiti savo pareigas. Prašė tam laikui atostogų ir jas gavo. Gydėsi dešinės ausies pūlingą įdegimą. Raštu iš 1928 m. kovo 15 d. iš Surviliškio buvo parkeltas klebono pareigoms į Raudondvarį. 1933 metais, liepos 27 d. gavo leidimą trims mėnesiams išvykti į Jungtines Amerikos Valstijas aplankyti giminių, draugų ir Čikagos parodos. 1934 m., kovo 3 d. buvo paskirtas Kauno dekanato vicedekanu. 1934. VI. 16 d. gavo apie pusantro mėnesio atostogų sveikatai pataisyti. 1939. VIII. 31 d. prašėsi leidimo išvykti gydytis į Prancūzijos kurortą Cauterets.

1939 m., spalių 24 d. paskirtas Veliuonos bažnyčios ir parapijos klebonu. 1948 m. kovo 2 d. buvo paskirtas ir Veliuonos dekanato vicedekanu, o 1949 m. gegužės 4 d. to paties dekanato dekanu. 1951 metais, sausio 16 d., raštu aiškindamasis Kurijai kuniginiais reikalais, paliko šitokį pavyzdingą kunigui posakį: "Pavedu save Kurijos nuožiūrai, ir ką su manim padarysite, tikėsiu, kad taip Dievo Apvaizdos yra man skirta".

Išbuvęs Veliuonos klebonu beveik 14 metų, 1953 m., rugsėjo 10 d. buvo parkeltas į Kelmę klebono pareigoms. 1954 m., rugpiūčio mėnesį buvo jam suteiktos atostogos iki rugsėjo mėn. 20 dienos ir leidimas gyventi Likėnų kurorte ir gydytis. Ten pat gydėsi ir 1955 metais, birželio mėnesį, taip pat 1956 ir 1958 metais.

1956 metais Arkivyskupijos Valdytojas ir Kancleriai sveikino jį su 50 metų Kunigystės sukaktimi. 1958 metais, birželio 11 dieną buvo paskirtas Kelmės bažnyčios ir parapijos administratoriu Kanauninkas Step. Telksnys, paliekant Kun. Irtmaną Kelmės klebonu. Taip pačiais 1958 metais Kun. Irtmanas buvo atleistas iš Kelmės klebono pareigų ir paskirtas Kelmės altaristu. 1961 m., birželio 28 d. jis buvo paskirtas Šiluvos bažnyčios altaristu. Į Šiluvą atvyko 1961 m. rugsėjo 4 d.

1962 metais, suėjus Kun. Irtmanui 80 metų amžiaus, Kan. Dr. J. Stankevičius atsiuntė jam šitokį sveikinimo ir pagerbimo raštą: "Dievui laiminant, Tamsta šiais metais (1962. IV. 26) švenčiate savo amžiaus 80 metų Jubiliejų. Šio garbingo Jubiliejaus proga sveikiname Tamstą ir dėkojame už atliktus darbus Bažnyčios ir Tėvynės gerovei. Kartu maldaujame Galybių Dievą Tamstai sveikatos ir jėgų sekmingai ir toliau darbuotis Viešpaties Vynuogyne. Plurimos annos." Kunigas Irtmanas visa širdimi padėkojo už tuos sveikinimus, tarp kita ko tardamas: "...Maloniai prašau Jūsų Ekscelenciją atsiminti mane in Memento ir paprašyti, kad V. J. Kristus patvirtintų Jūsų Ekscelencijos linkėjimus".

1962 m., rugsėjo 8 d. Šiluvos Švč. Panelės Marijos Koplyčioje, Kun. Irtmanui laikant Šv. Mišias, jį filmavo, jo neatsiklausę. Tą patį darė rugsėjo 9 d. šventoriuje ir rugsėjo 15 dieną, einant iš šventoriaus, Tarybinėje aikštėje, taip pat jį filmavo. Išgirdęs Kun. Irtmanas, kad ta

filma ruošiama tikybos išniekinimui, pranešė Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojui Kan. Stankevičiui, kad sauvališkai, be jo sutikimo jį filmavo ir prašė "jei rasite reikalinga šį mano protestą perduoti kam reikia ir kur reikia, pareiškiant, kad tą filmą, ~~kuri~~ kurioje sauvališkai, be mano sutikimo mane nufilmavo, panaikintų ~~Arkivyskupijos Valdytojas Kun. Irtmanas protesto nuorašą~~ Prisidėti prie religijos niekinimo niekad nesutiksiu." Arkivyskupijos Valdytojas Kunigo Irtmano protesto nuorašą pasiuntė Religinių Kultų Įgaliotiniui.

Apibudinant Kun. Irtmaną, reikia pasakyti, kad jis buvo be priekaišto dorovingas, pareigingas ir kupinas bažnytinės dvasios kunigas, dažnai atlikdavo kunigų rekolekcijas, gražų balsą turėdavo, gražiai giedodavo Šv. Mišias ir kitas giedomąsias pamaldas, turiningus sakydavo pamokslus, klusnus būdavo dvasinei vyresnybei. Pirmajam pasauliniam karui sugriovus Raudondvario bažnyčią, Kun. Irtmanas pastatė Raudondvaryje naują mūro bažnyčią, sugebėdamas prieiti prie Raudondvario parapijiečių, nepratusių savo bažnyčiai aukų aukoti, nes buvo pripratę, kad visas bažnytines išlaidas savo lėšomis apmokėdavo vietos dvarininkas, uolus katalikas grafas Benediktas Tiškevičius, kurio jau nebebuvo gyvųjų tarpe. Kun. Irtmanas labai įžymus ir pavyzdingas buvo kunigas. Jis ir nuo gyvenimo nebuvo nutolęs, palaikydavo pažintis su vadovaujančiais Lietuvai asmenimis. Savo dvi seseris rėmė jis ir leido į aukštuosius mokslus. Brolio sūnaus du vaikus globojo ir auklėjo.

Kunigas Stanislovas Irtmanas mirė Šiluvoje 1968 metais, liepos mėnesio 2 dieną, palaidotas Šiluvos kapuose liepos mėn. 4 dieną. Laidotuvėms vadovavo Kurijos atstovas Prelatas Steponas Telksnys.

Laidotuvėse dalyvavo virš 50 kunigų. Paskutiniąsias šv. Mišias prie visų Šiluvos bažn. altorių laikė buvę jo vikarai bei artimesnės pažinties kunigai. Pamokslus pasakė: Kun. Jurgis Smilgevičius, Lyduvėnų klebonas ir Kun. Kazimieras Brazauskas, Upninkų klebonas.

KUN. I R T M A N A S STANISLOVAS, Jurgio s., gimė Šilalėje 1882 metais, balandžio mėn. 26 d., augo ten pat. Mokėsi Palangos progimnazijoje 1896--1901 m., o Šv. Teologijos - Kaune, Dvasinėje Žemaičių Seminarijoje. 1902 - 1906 m. Į kunigus įšvęstas 1906 metais.

Kunigavo Kamajuose vikaru nuo 1906 m., Vevirženuose irgi vikaru nuo 1908 lig 1911 metų. Nuo 1911 lig 1913 m. buvo Odesoje lietuvių kolonijos kapelionu. Nuo 1913 lig 1914 m. buvo Plungės vikaru. Nuo 1914 lig 1918 metų buvo Gatčine nuo karo pabėgėliams kapelionu. Nuo 1918 m. birželio 6 d. lig 1919 metų buvo Rumšiškių vikaru ir 1918 m. lapkričio 12 d. dar buvo paskirtas ir tikybos mokytoju Rumšiškių, Uogintų, Dovainonių, Pravieniškių, Livintų ir Bartkūnų liaudies mokyklose. 1919 metais gegužės 13 d. buvo paskirtas Jonavos filijos bažnyčios kuratu, o 1920 metais, rugsėjo 16 d. dar buvo jam pridėta pareiga mokyti tikybos ir kapelionauti Jonavos vidurinėje mokykloje. Silpnokai jausdamasis su savo sveikata, 1921 metais, lapkričio 30 dieną prašėsi paskirti jį klebonu į Apytalaukį, nes ten jam būtų arti geležinkelis ir Kėdainių miestas, kur galėtų lengvai pasiekti gydytojus ir vaistinę. Po metų, vėl prašėsi iškelti iš Jonavos į kitą vietą. 1923 m., balandžio 21 d. jis buvo paskirtas Apytalaukio bažnyčios klebono kun. Tito Šiukštos pagelbininku /adjutorium/.

1924 m., gegužės 5 d. buvo perkeltas parapijos bažnyčios klebonu į Surviliškį. 1925 m., gegužės 13 d. pranešė Vyskupui, kad gydytojas jam uždraudė per keturias savaites eiti savo pareigas. Prašė tam laikui atostogų ir jas gavo. Gydėsi dešinės ausies pūlingą įdegimą. Raštu iš 1928 m. kovo 15 d. iš Surviliškio buvo perkeltas klebono pareigoms į Raudondvarį. 1933 metais, liepos 27 d. gavo leidimą trims mėnesiams išvykti į Jungtines Amerikos Valstijas aplankyti giminių, draugų ir Čikagos parodos. 1934 m., kovo 3 d. buvo paskirtas Kauno dekanato vicedekanu 1934. VI. 16 d. gavo apie pusantro mėnesio atostogų sveikatai pataisyti. 1939. VIII. 31 d. prašėsi leidimo išvykti gydytis į Prancūzijos kurortą Cauterets.

1939 m., spalių 24 d. paskirtas Veliuonos bažnyčios ir parapijos klebonu. 1948 m. kovo 2 d. buvo paskirtas ir Veliuonos dekanato vicedekanu, o 1949 m. gegužės 4 d. to patiesdekanato dekanu. 1951 metais, sausio 16 d., raštu aiškindamasis Kurijai kuniginiais reikalais, paliko šitokį pavyzdingą kunigui posakį: "Pavedu save Kurijos nuožiūrai, ir ką su manim padarysite, tikėsiu, kad taip Dievo Apvaizdos yra man skirta".

Išbuvęs Veliuonos klebonu beveik 14 metų, 1953 m., rugsėjo 10 d. buvo perkeltas į Kelmę klebono pareigoms. 1954 m., rugpiūčio mėnesį buvo jam suteiktos atostogos iki rugsėjo mėn. 20 dienos ir leidimas gyventi Likėnų kurorte ir gydytis. Ten pat gydėsi ir 1955 metais, birželio mėnesį, taip pat 1956 ir 1958 metais.

1956 metais Arkivyskupijos Valdytojas ir Kanceleriai sveikino jį su 50 metų Kunigystės sukaktimi. 1958 metais, birželio 11 dieną buvo paskirtas Kelmės bažnyčios ir parapijos administratoriu Kanauninkas Step. Telksnys, paliekant Kun. Irtmaną Kelmės klebonu. Taip pačiais 1958 metais Kun. Irtmanas buvo atleistas iš Kelmės klebono pareigų ir paskirtas Kelmės altaristu. 1961 m., birželio 28 d. jis buvo paskirtas Šiluvos bažnyčios altaristu. Į Šiluvą atvyko 1961 m. rugsėjo 4 d.

1962 metais, suėjus Kun. Irtmanui 80 metų amžiaus, Kan. Dr. J. Stankevičius atsiuntė jam šitokį sveikinimo ir pagerbimo raštą: "Dievui laiminant, Tamstą šiais metais (1962. IV. 26) švenčiate savo amžiaus 80 metų Jubiliejų. Šio garbingo Jubiliejaus proga sveikiname Tamstą ir dėkojame už atliktus darbus Bažnyčios ir Tėvynės gerovei. Kartu maldaujame Galybių Dievą Tamstai sveikatos ir jėgų sekmingai ir toliau darbuotis Viešpaties Vynuogyne. Plurimos annos." Kunigas Irtmanas visa širdimi padėkojo už tuos sveikinimus, tarp kita ko tardamas: "...Maloniai prašau Jūsų Ekscelenciją atsiminti mane in Memento ir paprašyti, kad V. J. Kristus patvirtintų Jūsų Ekscelencijos linkėjimus".

1962 m., rugsėjo 8 d. Šiluvos Švč. Panelės Marijos Koplyčioje, Kun. Irtmanui laikant Šv. Mišias, jį filmavo, jo neatsiklausę. Tą patį darė rugsėjo 9 d. Šventoriuje ir rugsėjo 15 dieną, einant iš Šventoriaus, Tarybinėje aikštėje, taip pat jį filmavo. Išgirdęs Kun. Irtmanas, kad ta

141

filma ruošiama tikybos išniekinimui, pranešė Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojui Kan. Stankevičiui, kad sauvališkai, be jo sutikimo jį filmavo ir prašė "jei rasite reikalinga šį mano protestą perduoti kam reikia ir kur reikia, pareiškiant, kad tą filmą, ~~kuri~~ kuriojo sauvališkai, be mano sutikimo mane nufilmavo, panaikintų ~~[illegible]~~ Prisidėti prie religijos niekinimo niekad nesutiksiu." Arkivyskupijos Valdytojas Kunigo Irtmano protesto nuorašą pasiuntė Religinių Kultų Įgaliotiniui.

Apibudinant Kun. Irtmaną, reikia pasakyti, kad jis buvo be priekaišto dorovingas, pareigingas ir kupinas bažnytinės dvasios kunigas, dažnai atlikdavo kunigų rekolekcijas, gražų balsą turėdavo, gražiai giedodavo Šv. Mišias ir kitas giedomąsias pamaldas, turiningus sakydavo pamokslus, klusnus būdavo dvasinei vyresnybei. Pirmajam pasauliniam karui sugriovus Raudondvario bažnyčią, Kun. Irtmanas pastatė Raudondvaryje naują mūro bažnyčią, sugebėdamas prieiti prie Raudondvario parapijiečių, nepratusių savo bažnyčiai aukų aukoti, nes buvo pripratę, kad visas bažnytines išlaidas savo lėšomis apmokėdavo vietos dvarininkas, uolus katalikas grafas Benediktas Tiškevičius, kurio jau nebebuvo gyvųjų tarpe. Kun. Irtmanas labai įžymus ir pavyzdingas buvo kunigas. Jis ir nuo gyvenimo nebuvo nutolęs, palaikydavo pažintis su vadovaujančiais Lietuvai asmenimis. Savo dvi seseris rėmė jis ir leido į aukštuosius mokslus. Brolio sūnaus du vaikus globojo ir auklėjo.

Kunigas Stanislovas Irtmanas mirė Šiluvoje 1968 metais, liepos mėnesio 2 dieną, palaidotas Šiluvos kapuose liepos mėn. 4 dieną. Laidotuvėms vadovavo Kurijos atstovas Prelatas Steponas Telksnys.

K A Z A K E V I Č I U S KAZIMIERAS, Vinco sūnus, gimė Simno parapijoje, 1907 metais, Kovo mėn. 5 d., pakrikštytas gi tais metais, Kovo 10 d. Mokėsi Lazdijų "Žiburio" gimnazijoje nuo 1924 iki 1926 m. ir Alytaus gimnazijoje nuo 1926 iki 1928 m. Šv. Teologijos mokslus ėjo Vilkaviškio Vyskupijos Kunigų Seminarijoje nuo 1928 iki 1934 m. Į subdiakonus įšvęstas 1933 m. gegužės mėnesį, į kunigus gi - 1934 m. birželio mėn. 17 d.

Kunigo pareigas ėjo šiose vietose: 1934-1935 m. buvo Veisiejų parapijos vikaru. 1936 m. iki birželio mėn. buvo Metelių vikaru. 1936 m. nuo liepos mėn. 15 d. iki 1941 m. rugpiūčio 31 d. Zapyškio vikaru. Nuo 1941 m. rugpiūčio 31 d. iki 1946 m. rugpiūčio 1 d. Aleksoto vikaru. Nuo 1946 m. rugpiūčio 10 d. iki 1958 m. rugpiūčio mėn. Kampiškių parapijos klebonu. 1958 m. sausio 8 d. buvo jam pavesta aptarnauti ir Šlienavos koplyčią, kaip Kampiškių parapijoje esantį maldos namą. Atsižvelgiant į tai, kad artimiausioje ateityje Kampiškių bažnyčią, dėl hidroelektrinės statybos, teks perkelti į Šlienavos vietovę, Kurija atskyrė nuo A. Panemunės parapijos Šlienavos, Sąmylų, Žiegždrių, Mozūrų, Laumėnų ir Naujųjų Dvareliškių vietoves ir priskyrė jas prie Kampiškių parapijos.

Nuo 1958 m. spalių mėn. 1 d. Kun. Kazakevičius buvo Išlaužo parapijos klebonu. Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas Kan. Dr. J. Stankevičius 1964 metais Kovo 6 d. pasiuntė jam šio turinio raštą: "Tarpe kitų kunigo pareigų yra pareiga padėti kunigams invalidams. Tuo būdu pajėgumo amžiuje padedame kitiems, o nelaimėje tai grįžta pačiam. Kad taip gyvenime atsitinka, pavyzdžių yra pakankamai, o Tamsta nuo 1961 m. tos pareigos neatliekate. Esame nuomonės, kad tai neatkreipimas dėmesio, ir tikimės, kad tą pareigą atliksite".

Paskyrimą gavęs eiti Išlaužo klebono pareigas, jis ėmėsi bažnyčios patalpose rengti klebonui butą. Tam reikalui jam Kurija paskolino iš savo kasos 3.500 rublių. 1960 metais tie pinigai pasidarė reikalingi Kurijai. Todėl klebonas buvo paprašytas bent 500 rublių esamos skolos grąžinti.

Kunigas Kazimieras Kazakevičius mirė plaučių vėžiu 1968 metais, gruodžio mėn. 18 dieną. Palaidotas Išlaužo parapijos kapuose, dalyvaujant apie 50-čiai kunigų.

KUN. N O R B U T A S JUOZAPAS, Simono s., gimė 1886 metais, liepos mėn. 13 d. Godlaukyje, Lyduvėnų parapijoje, pakrikštytas liepos 25 d., ten pat ir augo. Mokėsi Raseinių pradinėje ir apskrities mokyklose 1895--1899 m., bendrojo lavinimosi mokėsi 1900-1903 m., taip pat privačiai mokėsi Petrapily, Rusijoje, gi Šiaulių gimnazijoje išlaikė keturioms klasėms kvotimus. Teologijos mokėsi Kaune Žemaičių Dvasinėje Seminarijoje 1905-1909 metais. Kunigu įšvęstas 1909 m., lapkričio 29 d.

1910-1912 m. buvo Čekiškės bažnyčios vikaru. Nuo 1912 lig 1921 m. ėjo Škotijoje lietuviškų misijų kurato pareigas. Į Škotiją buvo nuvažiavęs su Žemaičių Vyskupo G. Cirtauto leidimu aprūpinti ten gyvenančių lietuvių dvasinius reikalus. Škotijoje visą laiką gyveno prie Mossend britų katalikų bažnyčios, Lanarkshire, Scotland, iki 1921 metų, sausio 20 d., jei neskaityti trumpų atostogų į Lietuvą 1913 metais, į Airiją 1915 m., į Skandinaviją 1916 m. vienam mėnesiui karo belaisvių reikalais, 1917 metais vieną mėnesį lankėsi Airijoje Vyskupų daromoje Lietuvos Dienos rinkliavoje, ir trumpų lankymų Anglijoje gyvenančių lietuvių. Per tuos devynerius metus, kiek galėdamas stengėsi aprūpinti Škotijos lietuvių dvasinius reikalus, lankė išsimėčiusius kaimelius, atlikinėdamas kunigo pareigas. Nuo 1914 metų pradžios lig 1920 metų pabaigos ten leido ir redagavo savaitraštį "Išeivių Draugas". Nuo 1919 metų pradžios stengėsi grįžti į Lietuvą, tačiau nenorėjo palikti Škotijos lietuvių ir jų visų įstaigų, neparūpinęs jiems vedėjų ateičiai, nes į savo vietą kito kunigo nesulaukus, kun. Norbuto išvažiavimas iš Škotijos, jo nuomone, būtų atnešęs Britanijos lietuviams daug piniginių ir moralinių nuostolių. Kun. Norbutas grįžo į Žemaičių Vyskupiją, atvykus į Škotiją kunigui Petrauskui. Kai kurį trumpesnį laiką, drauge su Norbutu, Škotijoje kunigo pareigas ėjo kun. Vasiliauskas ir kun. Kiemėšis, o ilgesnį laiką - kun. A. Šveistrys. Jų pasidarbavimas Škotijos lietuvių tarpe buvo atmintinas ir labai naudingas.

Į Lietuvą kun. Norbutas sugrįžo 1921 metais, vasario mėnesio pradžioje, ir buvo apsistojęs Didvėjų sodžiuje, geležinkelio stotis Kutninkai, Raseinių apskrity. 1921 metais, vasario 14 d. jis buvo laikinai paskirtas Kaune, Šv. Kryžiaus bažnyčios vikaru, ir pareigas ėmė eiti tų metų kovo 1 d. To paties kovo 7 dieną dar buvo paskirtas Kaune į Šv. Trejybės bažnyčią pavaduoti keturių mėnesių laikui iš ten išvykusį kun. Juozą Savickį. 1921 metais, lapkričio 7 d. jam dar buvo pavesta dėstyti tikybos mokslą Vilijampolės naujojoje mokykloje, Plento gatvė, 10. 1922 metais, kovo 9 d. jis vyko į Vokietiją savo reikalais.

1922 m., rugpiūčio 31 d. gavo leidimą vykti į Ameriką daryti rinkliavų Vaikelio Jėzaus Draugijos prieglaudų naudai. Tuomet Amerikoje teko jam aplankyti šimtą su viršum parapijų. Prašė prailginti leidimą palikti Amerikoje lig 1923 metų balandžio 1 dienos, nes iki to laiko tikėjosi užbaigti puikiai vykstančią rinkliavą. Lig 1923 metų pradžios jau buvo surinkęs su viršum 6.000 dolerių, o lig tų metų liepos mėnesio pabaigos tikėjosi, kad aukų suma sieks 10.000 dolerių. Po to, kaip matyti, jis grįžo į Lietuvą.

1923 m., rugpiūčio 4 d. gavo Ordinariato įspėjimą už neblaivumą. 1923 m., spalių 25 d. buvo paskirtas dėstyti tikybą ir kapelionauti Šakių kaimo pradedamojoje mokykloje. 1924 m., gegužės 8 d. paskirtas Šančių Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios kuratu. 1925 metais, apie balandžio - gegužės mėnesius Šančių bažnyčioje buvo nepasitenkinimų tarp parapijiečių lietuvių lenkiškai kalbančiųjų ir lietuvių. Parapijiečiai darė kun. Norbutui priekaištų, kad esąs į "lenkus" pakrypęs, ir dėl lenkų kalba pamaldų bažnyčioje dažnai būdavo keliamas triukšmas bažnyčioje, riaušės. Kun. Norbutas Ordinariatui aiškinosi, kad jis nekaltas. 1926 m., lapkričio 6 d. Ordinariatas jį papeikė už netvarkingą lankymą vienos pradinės mokyklos. To paties lapkričio 19 d. Ordinariatas jam pasiūlė atsisakyti nuo Šančių bažnyčios kurato pareigų, nes yra netekęs geros opinijos. Šančių parapijos organizacijų buvo skundžiamas neveiklumu, apleidimu bažnyčios, nedarymu kapitalinio remonto, netaktingumu, netekimu parapijiečių pasitikėjimo, nuosavų namų statyba, apleidžiant klebono ir kunigo pareigas. 1926 m., gruodžio 10 d. buvo paskirtas Senosios Žagarės bažnyčios klebonu ir Žagarės progimnazijos tikybos dėstytoju ir kapelionu. Tačiau nepanorėjo ten vykti, tikriausia dėlto, kad turėjo Kaune pasistatęs namus ir pasidaręs skolų. Nuo Žagarės pareigavietės buvo atleistas, duodant trijų mėnesių atostogų, kaip buvo prašęs, saviems reikalams tvarkyti. Tai buvo 1927 m. sausio mėnesį.

1928 m.,kovo 2 d.buvo paskirtas vikaru Radviliškio bažnyčiai.1929 m. gegužės 16 d.Arkivyskupas-Metropolitas nuo tų pareigų jį atleido ir paskyrė Šiaulėnų bažnyčios altaristu.1930 metais,liepos 12 d.,paliekant jį Šiaulėnų altaristu,jis buvo paskirtas tos pačios Šiaulėnų bažnyčios vikaro pareigoms.Jas ėjo iki 1932 metų birželio 22 dienos,kada nuo vikaro pareigų buvo atleistas ir paliktas vien Šiaulėnų altaristu. Tais 1932 metais,rugsėjo 30 d.prašėsi,kad jį atleistų ir nuo Šiaulėnų altaristo pareigų,nes ta altarija ~~xxxxx~~ reikalinga remonto ir tokio kunigo,kuris galėtų pragyventi be pašalinių įplaukų.~~1932xxx~~ Jis tą pačią dieną ir buvoatleistas nuo Šiaulėnų altaristo pareigų.Kun.Norbutas žadėjo sykiu su savo motina gyventi Kaune,Miško gatvėje,13a,bute Nr.3,savo namuose.

1933 m.kovo 13 d. prašė duoti jam leidimą išvažiuoti trims mėnesiams į Angliją,kur galėsiąs per Gavėnią pasidarbuoti,turėsiąs progos pasitarti su Vokietijos gydytojais ir sutvarkyti savo reikalus.Grįžo iš Anglijos 1934 metais,sausio mėnesį,apsigyveno Kaune.Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios klebonui kun.Mieleškai Ordinariatas leido kviesti savo atsakomybe kun.Norbutą dirbti Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčioje pastoracijos darbą klebono išdėstytomis Ordinariatui sąlygomis.1941 m., gegužės 19 d. kun.Norbutas Ordinariatą prašė,kad jį paskirtų Kauno kapinių kapelionu.Paskirtas buvo.1944 m.,gruodžio 29 d. jis buvo paskirtas Butkiškės bažnyčios administratoriu,o po kurio laiko - klebonu. 1966 m.,kovo 7 d.buvo atleistas iš Butkiškės bažnyčios klebono pareigų ir paskirtas tos pačios bažnyčios altaristu.Vyskupas Dr.J.Labukas, Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkasai Administratorius,už ilgametį pastoracinį darbą Bažnyčios ir tikinčiųjų sielų gerovei pareiškė kun.Norbutui Ganytojišką padėką.Tais metais Kun.Norbutas jau buvo labai nusilpęs ir ~~xxx~~ paeidavo tik pora lazdų pasiremdamas.1967 m.,sausio 2 d.buvo atleistas iš Butkiškės altaristo pareigų ir paskirtas Šiluvos bažnyčios altaristu.

Mirė Kun.Norbutas Šiluvoje 1968 metais,birželio mėnesio 30 dieną, aprūpintas Šv.Sakramentais,palaidotas tais metais liepos mėn.3 dieną Viduklės parapijos kapuose.

Laidotuvėse Šiluvoje dalyvavo apie 60 kunigų. Pamokslą pasakė Tytuvėnų bažn. Klebonas Kun. Pr. Bastys. Į Viduklę palydėjo Raseinių Dekanas Kun. Pr. Stoškūnas ir keletas kunigų. Viduklėje buvo atgiedotas egzekvijos, atlaikytas [illegible] Mišios ir Viduklės Klebonas Kun. J. Jakubonis pasakė pamokslą.

KUN.P Ė S T I N I N K A S VLADAS,Antano s.,gimė 1889 m.,rugsėjo 28 d. Šunskų parapijoje,pakrikštytas Šunskų bažnyčioje tų pat metų spalių mėn.10 d. Augo pas tėvus Puskepurių kaime,Šunskų valsčiuje,Marijampolės apskr.Būdamas aštuonerių metų pradėjo lankyti Šunskų pradinę mokyklą,o 1903 m. - Marijampolės gimnaziją,baigdamas joje 1907 ar 1908 metais penkias klases.Šv.Teologijos mokėsi Seinų Kunigų Seminarijoje ir baigė ją 1913 metais.Kunigu buvo įšvęstas 1913 m.,sausio mėn. 19 d.,gi subdiakonato ir diakonato šventimus buvo gavęs kokiu mėnesiu anksčiau.

Nuo 1913 metų vasario mėn. lig 1914 metų rugpiūčio mėn.ėjo vikaro pareigas Pilypave,į šiaurę nuo Vyžainio,Prūsijos pasienyje.Nuo 1914 m. rugpiūčio mėn. lig 1916 metų gruodžio mėn.dirbo vikaru Tikocino parapijoje,Lomžos gubernijoje.1916 m.gruodžio mėn. buvo parkeltas į Suvalkus ir ten ėjo vikaro bei kalėjimo kapeliono pareigas.Nuo 1921 metų rugsėjo mėn.1 d. pradėjo dirbti Pilviškiuose vikaro ir progimnazijos kapeliono pareigose.Prie progimnazijos ten trejus metus veikė dvimečiai kursai mokytojo cenzui įsigyti.Juose irgi ėjo kapeliono pareigas. Bene 1936 m. jis pradėjo iš Pilviškių važinėti į Vilkaviškio Kunigų Seminariją ir ten pusantrų metų dėstė giedojimo pamokas ir vadovavo klierikų chorui.Susirgęs džiova,tas pamokas nutraukė.1941 m.vasarą buvo paskirtas Keturvalakių klebonu ir 1947 m.žiemą buvo apgyvendintas Liubave,kur po kiek laiko gavo teisę padėti klebonui parapijos darbe. 1948 metų vasarą buvo grąžintos jam senosios teisės ir tris mėnesius dirbo klebono darbą Seirijuose.Nuo 1948 metų rugsėjo 8 dienos,pagal ~~ix~~ 58-10 I d. str., gavo atostogas Tolimuosiuose Rytuose.Iš ten grįžo 1954 metais gruodžio mėn.14 d.,ir to mėnesio gale buvo paskirtas Pilviškių altaristu.Pilviškių klebonui Juozui Dagiliui iš pareigų atsisakius,kun.Pėstininkas jas Pilviškiuose ėjo dvejus metus.Po to,vėl liko ten pat altaristu.Kunigaudamas Keturvalakiuose,1947 m.rugpiūčio 25 d.rūpinosi suvargusiu kunigu Juozu Siraičiu ir davė Ordinarui sutikimą,kad kun.Siraitis atsikraustytų į Keturvalakius ir pas jį gyventų.1949 m.sausio 15 d. buvo atleistas iš Keturvalakių bažn.administratoriaus pareigų ir paskirtas altaristu į Liubavą.1949 m. ~~kirželio 2 dx~~ gegužės 17 d. atleistas iš Liubavo altaristo pareigų ir paskirtas Seirijų bažnyčios klebonu.1955 metais,sausio 5 d.buvo paskirtas Pilviškių bažnyčios altaristu,jurisdikcijos atžvilgiu - laikomu vikaru.1960 metais,balandžio 30 d. paskyrė jį Pilviškių bažnyčios ir parapijos klebonu.1961.IV.7 d. gavo Ordinaro įsakymą kapitališkai suremontuoti Pilviškių bažnyčią.1962.IV.12 d. buvo atleistas iš Pilviškių klebono pareigų ir paskirtas Pilviškių altaristu,laikomu ~~xiix~~ vikaru.Ordinaras Kan.J.Stankevičius sykiu padėkojo jam už eitas klebono pareigas ir parodytą uolumą,rūpinantis Pilviškių bažnyčios ir parapijos tikinčiųjų reikalais.

1963 metais,sausio 19 d. suėjo jam 50 kunigystės metų.Ordinaras, garbingo Jubiliejaus proga ,jį sveikino ir dėkojo už jo atliktus darbus ir linkėjo Dievo palaimos tolimesniame gyvenime.1963 m.gruodžio 20 d.Ordinaras Kan.J.Stankevičius jį prašė pasinaudoti jam suteikta galia suteikti Apaštališkąjį Palaiminimą,pagal Vatikano Valstybės Sekretariato rašto Nr.9990 nuorašą.

1965 m.,kovo 23 d. kun,Pėstininkas atkrito į džiovą ir nuo tų metų spalių 7 dienos gydėsi Romainių tuberkuliozinėje sanatorijoje.Sanatorijoje jis turėjo galimybę laikyti Šv.Mišias.1966 m.sausio 12 d. dėkojo Ordinariatui už atsiųstą jam pagalbą.1967 metais,gruodžio 27 d.Ordinarui rašė,kad Romainiuose šiek-tiek pagydė jam džiovą,bet įsigalėjo vėžys,dvylikapirštės deformacija ir poliartritis deformans.Mirė Pilviškiuose 1968 metais,gegužės mėn.28 d. ir palaidotas šalia naujos nebaigtos statyti bažnyčios mūrų.Kelias dienas prieš mirtį jį aplankė Ordinaras Vyskupas Dr.J.Matulaitis-Labukas.Laidotuvėse susirinko apie 60 kunigų ir daugybė žmonių.Pamokslus sakė kun.Jalinskas,pajevonio klebonas, ir kun.Rusinas,Keturvalakių klebonas.Kuriją atstovavo Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris kun.Dr.Romualdas Krikščiūnas.

KUN. S T A N K Ū N A S JUOZAS, Kazimiero sūnus, gimė tūkstantis devyni šimtai aštuntais /8/ metais, sausio mėn. 23 dieną, Kurklių parapijoje, Mackonių sodžiuje. Mokėsi Ukmergės valstybinėje gimnazijoje 1921-1926 metais, Šv. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje 1926-1929 m. ir Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, Teologijos-Filosofijos Fakultete, Teologijos Skyriuje 1929-1933 m. Subdiakonato šventimus priėmė 1932 m. Kovo 12 d., diakonato - 1932 m. gruodžio 17 d. ir kunigystės - 1933 m. balandžio 1 d.

1933 m., birželio 6 d. buvo deleguotas pavaduoti Kurklių bažnyčios kleboną. 1933 m., birželio 12 d. leista Universitete studijuoti teologiją. 1933 m. rugsėjo 7 d. paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno miesto pradžios mokykloje Nr. 23, o 1934 m. Kovo 10 d. - Kauno miesto pradžios mokykloje Nr. 31.

1934 m., liepos 2 1 d. paskirtas vikaro pareigoms Kaune, Šv. Kryžiaus bažnyčioje, o 1934 m. lapkričio 19 d. - tikybos dėstytoju ir kapelionu Petrašiūnų pradžios mokykloje.

1935 m., rugsėjo 16 d. atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno pradžios mokykloje Nr. 31 ir pavesta tas pačias pareigas eiti Marijos Pečkauskaitės vardo gimnazijoje Kaune, Laisvės aleja Nr. 3.

1936 m., gegužės 13 d. paskirtas tikybos mokytoju ir kapelionu Vinco Kudirkos vardo pradžios mokykloje Kaune. 1936 m., birželio 22 d. pavesta pavaduoti vieno mėnesio laikui išvykusį atostogų Kauno Šv. Kryžiaus bažnyčios kleboną. 1936 m., rugsėjo 3 d. buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Petrašiūnų pradžios mokykloje. 1937 m. liepos mėnesį vėl pavadavo atostogose esantį Šv. Kryžiaus bažn. kleboną. 1937 m. rugsėjo 4 d. paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu 1) Aukštesniojoje moterų dailės darbų mokykloje Kaune, Laisvės al. 22, 2) Kauno Mokytojų Draugijos rusų gimnazijoje ir 3) Kauno V valdžios gimnazijoje.

1937 m. rugsėjo 7 d. atleistas iš tikybos mokytojo ir kapeliono pareigų Marijos Pečkauskaitės vardo gimnazijoje Kaune.

1938 m. gegužės 4 d. buvo leista vykti į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą Budapešte. Tų metų vasarą vėl pavadavo kleboną atostogose, o tų metų rugpiūčio 18 d. buvo pavesta dėstyti tikybą ir kapelionauti prie Lietuvių moterų globos komiteto prieglaudos Kaune.

Kun. Stankūnas mokyklose darbą atlikdavo sąžiningai, vaikų budavo mėgiamas, už religijos pamokas mokyklose metinio atlyginimo iš Kultūros Reikalų Departamento gaudavo apie du tūkstančius litų. Jam, kaip vikarui, buvo pavesta vadovauti Šv. Vincento a Paulo Draugijos parapijos skyriui, Švč. Sakramento Garbinimo Brolijai ir Gyvojo Rožančiaus Brolijai. Darbas organizacijose jam sekdavosi. Visus pastoracijos darbus atlikdavo sąžiningai. Iš Jura stolae metinių pajamų gaudavo 1987 litus, kalėdos gaudavo 1377 litus. Ir 1939 metais kleboną atostogose esantį pavadavo. vėl.

1939 m., rugpiūčio 8 d. buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Lietuvių moterų globos draugijos vidurinėje amatų mokykloje ir Aukštojoje moterų dailės darbų mokykloje. 1940 m. Kovo 1 d. paskirtas tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigoms Kauno V valstybinėje gimnazijoje visose klasėse, išskyrus 1a, 2a, 3a ir 4 klases. 1941 m. rugsėjo 10 d. buvo atleistas iš Kauno Šv. Kryžiaus bažnyčios vikaro pareigų ir paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno V gimnazijoje.

1941 m. spalių 2 d. buvo paskirtas Kauno Raudonojo Kryžiaus Ligoninės kapelionu, paliekant einamose tikybos mokytojo ir kapeliono pareigose. 1943 m., balandžio 5 d. buvo pavesta religiją dėstyti ir kapelionauti iki tų metų galo Kauno Suaugusių gimnazijoje.

1944 m., rugpiūčio 12 d. paskirtas Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos prokuratoriu ir pavesta šeimininko teisėmis valdyti du pagelbinius Seminarijos ūkius: Arkivyskupo-Metropolito Linkuvėlės ūkį, Kauno miesto ribose, ir Tarpd. Kunigų Seminarijos Šakių ūkį, Lapių valsčiuje, Kauno apskrity. 1944 m., spalių 17 d. buvo paskirtas Kauno Arkivyskupijos Kurijos notaru. 1945 m., balandžio 20 d. paskirtas Prisikėlimo bažnyčios Kaune vikaru-substitūtu. Kauno Arkivyskupijos Ordinaras Prelatas St. Jokūbauskis ta proga pasiuntė Kun. Stankūnui šitokio turinio raštą: "Pernai kritiškiausią mūsų Seminarijos valandą visi Tamstą nužiūrėjome vienintelį, kuris sugebės sudaryti Seminarijai reikalingas jos išlaikymui sąlygas. Visiems buvo aišku, kad nepaprastai sunki buvo Tamstai uždėta rūpesčių ir pareigų našta. Vargu kas kitas būtų galėjęs ją pakelti. Gi Tamsta ją pakėlei ir ištvėrei per ištisus sunkiausius Seminarijos istorijoj metus, ir, be to, taip sutvarkei jos išlaikymą, kad ir mokslo

metams pasibaigus,liko didelių išteklių naujiems mokslo metams pradėti.Imdamas dėmesin,kad Tamsta eini kartu pareigas klebono,esi Tribunolo notaru ir Seminarijos prokuratoriu ir,kad Tamstos prašymas atleisti nuo Kunigų Seminarijos prokuratoriaus pareigų yra rimtais motyvais pagrįstas,šiuo Tamstos prašymą patenkinu ir kartu reiškiu Tamstai padėką".

1947 m.,sausio 30 d. buvo atleistas iš Tribunolo notaro pareigų, nes skundėsi susilpnėjusia sveikata.

1947 m.,vasario 15 d.buvo paskirtas Kauno dekanato dekanu,o tų metų Kovo 8 d. - Prisikėlimo bažnyčios Kaune administratoriu.

1947 m.,spalių 2 d. buvo areštuotas,kaltintas 58 straipsniu,§1a, ir muž akių nuspręsta bausmės 25 metus lagerio ir penkerius metus be pilietinių teisių.Bausmę atlikinėjo Karagandos srity,Džezkazgane. Ten ketverius metus dirbo vario kasyklose,o likusį laiką - statybose. Grįžo į Lietuvą 1956 metais,liepos mėn.13 dieną.Aukščiausiosios Tarybos Komisija jam nuėmė teistumą.

1957 metais sirgo Karmėlavos parapijos klebonas.Todėl Kun.Stankūnas tų metų balandžio 10 dieną buvo paskirtas pavaduoti tą sergantį kleboną.Kai liepos 8 dieną sugijęs klebonas jau grįžo į savo pareigas,tada Kun.Stankūnas buvo paskirtas Lapių bažnyčios klebonu.Lapėse beklebonaudamas,pats Kun.~~Kun~~ Stankūnas 1957 metais,gruodžio 9 dieną jau buvo įsisirgęs ir Ordinaras,Kan.Dr.J.Stankevičius,davė jam leidimą Šv.Mišias laikyti kambaryje.1960 metais,sausio 15 d. Kun.Stankūnas Ordinarui skundėsi,kad paskutinį laiką ypač pablogėjo jo kojų nervinis reumatizmas ir,gydytojų manymu,jam yra reikalinga,bent per trejetą mėnesių,visiška ramybė ir rimtas gydymasis,kad vėliau būtų galima dirbti.Prašėsi parkelti jį į kitą vietą,kur mažiau kalnų ir ne toks drėgnas klimatas.Pasigydymui gavo atostogas 1960 m.sausio 18 dieną,o tų metų gegužės 4 d. buvo atleistas iš Lapių klebono pareigų ir paskirtas Babtų bažnyčios administratoriu.

1960 metais,liepos 22 d. kun.Stankūnas Ordinarui pasiuntė šio turinio raštą: "Kauno tiesa" 1960 m. liepos 17 d. Nr.169 išspausdino straipsnį "Vilkas avies kailyje",liečiantį mane. "Soc.keliu" 1960 m. liepos 22 d. Nr.87 persispausdino minėtą straipsnį.

Kadangi šiame straipsnyje yra daug perkrovimų,todėl randu reikalą Jūsų Ekscelenciją informuoti,pridedant trumpus paaiškinimus.

1) Dėl mano veiklos iki arešto.

Jokiai politinei partijai niekad nepriklausiau.Dirbau tik kultūrinėse ir labdaros draugijose tiek,kiek bažnytinė vyriausybė reikalavo iš kunigo.Visada vengiau išsišokimų.

2) Areštas ir byla.

Mano didžioji kaltė yra ta,kad,kai norėjo mane Prisikėlimo bažn. areštuoti,aš pabėgau.Tada aš nesijaučiau kuo nors kaltu,bet žinodamas anų laikų tardymus,nepasitikėjau išsiteisinimu,ir noras gyventi privertė pasislėpti.Blaiviai nepagalvojau,kad sykį pasitraukus,kelio atgal nebėra,juo labiau,kad tuose pat namuose,kaip vėliau man paaiškėjo,gyvena ir daugiau nelegalių asmenų.Areštuojant juos,suėmė ir mane,du mėnesius būvusį nelegalioj padėtyje.Per tokį trumpą laiką aš,ir norėdamas,nebūčiau galėjęs tiek nusikaltimų padaryti.Žinant anų laikų tardymų metodiką,teko prisiimti galybes svetimų kaltinimų, kad išlikus gyvam.Nei bunkerio,nei miško,nei kokių nors kepelionavimų nesu matęs,nei kokių nors ypatingų veiksmų nesu atlikęs.Niekur net iš Kauno nesu išvykęs.Teisme kaltinimų paneigti negalėjau,nes teisė už akių,net kaltinamojo akto nesu gavęs.Pagaliau už tas klaidas 9 metus atidirbau.Ypatingoji Komisija 1956 m. persvarstė bylą, mane ~~išteisino~~ išteisino ,nuimdama teisimą be jokių apribojimų,nes ir Komisijai kaltinimai atrodė neįrodyti.

3) Dėl veiklos Lapėse.

Su moksleiviais ryšio neturėjau,nes sekmadieniais patarnauti Šv. Mišioms nebuvo nei vieno vaiko.Su vietos inteligentija asmeniai net nepažįstamas.,Nei aš,nei jie pas vieni kitus nesilankėm,tik oficialiai,kiek reikalai vertė įstaigose.Ne tik lenkiškai,ar lietuviškai kalbančių nekursčiau,bet ~~priešingai~~ priešingai - raminau įvairiomis progomis,nes kokia man prasmė kurstyti tikinčiuosius.Pagaliau aš ligonis niekur nesilankiau,o per pamaldas iš viso sueina apie 50 žmonių,tai ką ir kurstysi.Kitaip kalbančių nesu užgavęs.Pamaldose laikiaus Jūsų nustatytos tvarkos.Aš atlikau lietuviškai,o Kun.Česaitis,

kai buvo sveikas,lenkiškai.Kiek žinau,absoliutidauguma žmonių buvo patenkinti.Vienas mano nusikaltimų,kad lenkiškai nesuprantu viską, bet kalbėti sunku,nors absoliuti dauguma moka lietuviškai ir rusiš - kai.Keletas šeimų visą laiką trukdė,kad lietuviškai visai nebūtų ir priėjo iki tol,kad dvi moterys pasiryžo,kol bus bent kas atliekama lietuviškai,tol trukdyti lenkišku giedojimu.Nors aš tuos išsišokėlius prašiau vykti pas Jus susitarti,bet jie atsisakė,tada aš paprašiau Jūsų atleisti mane iš Lapių parapijos,nes pamaldų keitimas nuo manęs nepriklauso.

Aš prisipažįstu savo kaltę,kad dėl savo silpnos sveikatos ne visada sugebėjau atlikti visus tikinčiųjų reikalavimus ir kad neturėjau gabumų neprileisti prie tų išsišokimų,nors panašūs įvykiai Lapėse kartojasi jau visą šimtmetį,bet ir jaučiu,kad Jūsų Ekscelencija už - tenkamai mane nubaudei,skirdamas iš klebono posto kito kunigo žinion į administratorius.

Jus gerbiąs
Kun.J.Stankūnas,
Babtų par.adm."

1964 m.,vasario 17 d. kun.Stankūnas buvo pakeltas Babtų bažnyčios ir parapijos klebonu,nes Babtų bažnyčios klebonas Kun.Juozas Sirtautas ką tik buvo miręs.1965 m.,spalių 27 d. kun.Stankūnas dėl susilpnėjusios sveikatos prašėsi nuo tų metų pabaigos atleisti jį iš Babtų klebono pareigų,paliekant jį Babtuose altaristu.1967 metais,balandžio 11 dieną dėl nusilpusios sveikatos jis vėl prašėsi atleisti jį išBabtų klebono pareigų/aną kartą jo toks pat prašymas,matyti,buvo paliktas nepatenkintas/,paliekant jį prie Babtų bažnyčios altaristu su teise laikyti Šv.Mišias kambaryje.Apaštališkasis Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Administratorius Vyskupas Dr.J.Labukas jo prašymą patenkino 1967 m.,balandžio 28 d. ir nuoširdžiai padėkojo už eitąsias klebono pareigas.

Kun.Juozas Stankūnas sirgo vėžio liga.1968 metais,liepos mėn.30 d. ėjo kambary laikyti Šv.Mišias,pasidarė jam visiškai bloga,nebepajėgė prieiti prie Mišių laikomojo stalo,paprašė suteikti jam Švenčiausiąjį,sakramentinę išpažintį jis buvo prieš dieną-kitą atlikęs,ir priėmęs Švenčiausiąjį ir tuoj pat Ligonių Patepimą,atsiskyrė su šiuo pasauliu,atiduodamas V.Dievui savo,gero kunigo,sielą.Laidotuvių pamaldose žmonių buvo pilna Babtų bažnyčia,kunigų dalyvavo apie 50,palaidotas rugpiūčio 1 dieną Babtų parapijos kapuose.

Kurijos atstovas Monsinjoras St.Telksnys atlaikė paskutiniąsias gedulingas šv.Mišias ir nulydėjo į kapines.Pamokslus pasakė Šimkaičių Klebonas Kun.Edvardas Simaška ir šv.Antano bažnyčios Kaune vikaras Kun.Juozapas Frainas.

Kun. V A I T I E K A I T I S - - AUGUSTINAS, Juozo sūnus, gimė 1890 m., spalių mėn. 20 d. Sintautų parapijoje, Šakių rajone. Gimė ir augo Kirmiškių kaime, Sintautų parapijoje. Mokėsi Kudirkos Naumiesčio ir Žaliosios pradžios mokyklose, 1903 metais įstojo į Petrapilio šv. Stanislovo progimnaziją, baigęs ją persikėlė į Vilniaus Peseckio gimnaziją ir, išėjęs joje 1909 metais 6 klases, išstojo. Tais pačiais 1909 metais įstojo į Petrapilio kunigų seminariją ir, baigęs joje 5 kursus, 1914 metais balandžio mėn. 16 dieną įšisventė į kunigus, baigė 1926 metais Teisių fakultetą, Teologijos Filosofijos Fakulteto Kanonų Skyrių, gavo Licenciato laipsnį, o 1929 metais buvo jam pripažintas aukštesniosios mokyklos mokytojo vardas.

Kunigo pareigas jis ėjo šiose vietovėse: nuo 1914 lig 1918 metų Latvijoje ėjo Neuteranuose ir Aglonoje vikaro pareigas; nuo 1918 lig 1921 metų ėjo Šakių ir Gelgaudiškio bažnyčiose taip pat vikaro pareigas; nuo 1921 metų liepos mėn. 2 d. lig 1926 metų rugpiūčio mėn. 7 d. buvo karo kapelionu; nuo 1925 m. rugpiūčio 8 d. lig 1927 m. gruodžio 31 d. buvo tikybos reikalų referentu; nuo 1928 m. sausio 23 d. lig 1930 m. sausio 23 d. ėjo Šakių gimnazijos kapeliono pareigas, vicedirektoriaus ir vėliau direktoriaus; nuo 1930 m. sausio 23 d. lig 1935 m. rugpiūčio 10 d. buvo Vilkaviškio gimnazijos kapelionu ir vicedirektoriu; nuo 1935 m. rugpiūčio 10 d. lig 1938 m. gegužės 1 d. buvo Alytaus gimnazijos kapelionu; nuo 1938 m. gegužės 1 d. lig 1940 m. liepos 10 d. ėjo karo ligoninės kapeliono pareigas; nuo 1940 m. lapkričio 22 d. lig 1942 m. rugpiūčio 25 d. buvo Šiaulių suaugusiųjų gimnazijos sekretoriu ir vėliau jos direktoriu; nuo 1942 m. rugpiūčio 25 d. lig 1944 m. liepos 1 d. Vilniaus kunigų seminarijos profesoriu ir Birutės mergaičių gimnazijos kapelionu; nuo 1944 lig 1946 m. buvo Vilniaus šv. Jono parapijos lietuvių reikalams kunigu; ~~nuo 1946 lig 1951 m. buvo Kauno kunigų seminarijos rektoriu~~; 1949 metais sausio 8 d. buvo paskirtas Kauno šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios rektoriu /Kunigų Seminarijos bažnyčios, esančios Kaune, Rotušės aikštė, Nr. 12/. Tą bažnyčią pavedė perimti iki 1949 m. sausio mėn. 12 dienos/. 1949 m. vasario 19 d. nuo Kauno šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios rektoraiaus pareigų jis buvo atleistas ir paskirtas Kauno Švč. Trejybės bažnyčios rektoriu. 1949 m. gruodžio 16 d. jis buvo paskirtas Kauno Arkivyskupijos Bažnytinio Tribunolo Vice-Oficijolu. 1947 m. sausio 9 d. jo Ordinarui leidžiant, Panevėžio Ordinaro ir Kauno Arkivyskupijos Valdytojo nutarimu, jis buvo paskirtas Kauno Tarpdiecezinės seminarijos vicerektoriu ir profesoriu, o tais metais rugpiūčio 23 d., sutinkant kitiems Lietuvos Vyskupijų Ordinarams, buvo paskirtas tos Seminarijos rektoriu. 1950 m. gegužės 31 d. buvo atleistas iš Kauno Švč. Trejybės bažnyčios rektoriaus pareigų ir paskirtas Kauno Bazilikos vikaru. Nuo 1951 lig 1955 metų buvo Šilutės ir Kursko lagerio kaliniu. Nuo 1955 m. lapkričio 9 d. lig 1956 m. sausio 15 d. buvo Nekaltai Pradėtos Švč. Mergelės Marijos parapijos vikaru Vilniaus Žvėryne. Nuo 1956 m. sausio 15 d. lig 1956 m. liepos 25 d. gydėsi Kaune, ir nuo 1956 m. liepos 25 d. buvo Ukmergės altaristu. Iš Ukmergės persikėlė į Vilnių 1967 metais pavasarį. Mirė Kun. Augustinas Vaitiekaitis Vilniuje, būdamas šv. Onos bažnyčios altaristu, 1968 metais liepos mėn. 3 dieną. Palaidotas savo gimtinėje, Sintautų kapuose. Velionis kunigas buvo tvarkingas. Kaip kunigas, jis priklausė Vilkaviškio Vyskupijai. Yra parašęs lietuviškai Katalikų bažnyčios istoriją, pavadintą Katalikų bažnyčios praeitimi. 1944 metais buvo atspausdinęs Šiauliuose jos antrąją laidą ir sukrovęs ją Šiaulių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Greit po to ta bažnyčia sudegė ir sykiu sudegė Katalikų bažnyčios praeities visi antrosios laidos egzemplioriai.

Švč. Trejybės b-čia yra Kauno Kunigų Seminar. bažn.

KUN.V I T K A U S K I S FORTUNATAS,Ignaco sūnus,gimė 1882 metais,Kovo mėn.1 dieną /sen.stil/ Stulgių parapijoje,Legotiškės vien sėdijoje,pakrikštytas tų metų Kovo 4 d.,bežemių tėvų sūnus,augo įvairiose vietose.Pradinį mokslą išėjo Kražiuose,po to privačiai mokėsi Šiauliuose 1901-1904 metais.Šitaip privačiai besimokančius Šiauliuose vadindavo "švedais" arba "švedukais".Dvasinėje Žemaičių Seminarijoje Kaune šv.Teologijos mokėsi 1904-1908 metais.Aukštųjų mokslų neėjo.Subdiakonato šventimus priėmė 1908 m.,spalių mėn.28 d., o kunigystės šventimus - 1908 m.,gruodžio mėn.7 d.

Kunigo pareigas ėjo šiose vietose: Kruopių bažnyčios vikaru buvo nuo 1909 metų sausio mėn.18 d. lig 1913 metų sausio mėn.13 d.; Baltriškių filijinės bažnyčios /Dusetų parapijos/kurato pareigose buvo nuo 1913 metų sausio mėn.13 d.,lig 1913 metų liepos mėn.27 d.; Ugionių bažnyčios filijalistu buvo nuo 1913 m. liepos 27 d. lig 1918 metų sausio mėn.2 d. Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui buvo jam tekę iš Ugionių evakuotis. 1915 metais rugpiūčio 6 d. jis prašė Žemaičių Vyskupijos Kuriją išduoti jam pasą ir išsiųsti jį į Salako miestelį Zarasų dekano vardu.1918 metais sausio 2 d.iš Ugionių buvo iškeltas į Paliepius /Betygalos parapijoje/filijinės bažnyčios kurato pareigoms. 1935 metais Veliuonos dekanato dekanas kun. Janulaitis Kauno Arkivyskupijos Ordinariatui rašė,kad kun.Vitkauskio Paliepiuose buvimas nebegalimas,parapijiečių dalis,ypač Paliepių kaimas,jo nebeapkenčia,net kolioja,tokiose sąlygose pastoracijos darbas nebeįmanomas,skundams nebus galo.Iš Paliepių jis buvo parkeltas į Panoterių filiją /Siesikų parapijos/ kurato pareigoms 1939 metais balandžio mėn.15 d.Per Antrąjį pasaulinį karą Panoterių bažnyčia ir beveik visas miestelis sudegė.Kunigui Vitkauskiui teko apsigyventi mažame namelyje,susidedančiame iš trijų kambarėlių ir bendros virtuvėlės.Viename kambariuke buvo koplytėlė,kurioje tilpdavo 20 žmonių,kitame 12 metrų dydžio gyveno kunigas,trečiame 16-kos metrų gyveno koplytėlės aptarnautojai.Tas patalpas savininkas kunigui atsakė 1945 metais birželio 18 d.Panoteriuose nebeliko kunigui kur gyventi.Liko parkelti kunigo gyvenvietę į Bukonių miestelį, už penkių kilometrų,kur išliko bažnyčia,didesnė pusė Panoterių parapijos lengvai galėjo pasiekti Bukonius,o tolimesnieji punktai galėjo kreiptis į Veprius ir į Jonavą.1946 metais balandžio 26 d. kun.Vitkauskiui buvo pavesta administruoti ir Bukonių bažnyčią.1948 metais kun.Vitkauskis buvo pakeltas į Panoterių parapijos klebonus.Kunigas nesikėlė gyventi į Bukonius.

1945 metais rugpiūčio 3 dieną Kun.Vitkauskiui buvo pareikšta Kauno Arkivyskupijos Kurijos padėka už rūpestį ir dedamas pastangas atstatyti Panoterių bažnyčią.Tais pačiais metais buvo projektuota jį paskirti Rumšiškių parapijos administratorium,bet jis atsisakė dėl senyvo amžiaus ir silpnėjančios sveikatos,numatydamas negalėsiąs Rumšiškių klebono pareigų atlikti,Panoteriuose jis jau vietoje susitvarkęs ir pradėjęs statybas: pastatė daržinę,stato gyvenamą namą ir koplyčią,kuri iki žiemos būsianti pastatyta ir įrengta; prašėsi jį palikti Panoteriuose,nes labai esąs bepinigis užimti didesnei vietai,mat sutaupas esąs sudėjęs į Panoterių statybas ir ūmai jų susigrąžinti negalįs.

1951 metais,lapkričio 28 d.Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kanauninkas J.Stankevičius Kun.Vitkauskį įtikinėjo,kad jis kaip tikras tėvas administruotų ne tik Panoterių,bet ir Bukonių bažnyčią ir rūpintų jų abiejų reikalus.Tą pat Kan.Stankevičius jam pakartojo ir tų pat metų gruodžio 14 dieną,darydamas įtaigą,kad jis persikeltų gyventi į Bukonius.1952 metaisbalandžio 29 d. jam buvo pasiūlyta persikelti klebonauti į mažą Upninkų parapijėlę,nes Panoterių parapijiečiai vis reikšdavo nepasitenkinimą juomi:"Mes žemiau pasirašę Panoterių parapijiečiai prašome Jūsų Ekscelenciją gelbėti Panoterių tikinčiuosius,nes iš priežasties mūsų Klebono baigia išnykti mūsų tikintieji,kurių skaičius buvo gana didelis..."Tačiau Klebonas dvasinius parapijiečių reikalus šiap taip aprūpindavo,kunigų buvo stoka,todėl jis ir toliau paliko Panoteriuose klebonauti.Tik 1963 metais,rugsėjo 20 dieną jis buvo atleistas iš Panoterių klebono pareigų ir paskirtas Šėtos parapijos altaristu. /Versti kitapus/.

Sako būdo buvęs šykštaus. Atrodo, nesugebėdavo parapijiečių palanku-mą į save patraukti. Bet būdavęs blaivus, gal net abstinentas, kunigo pa-reigas bažnyčioje atlikdavo tvarkingai, melsdavosi, išpažinčių klausyda-vo, šv. Mišias laikydavo, dalyvaudavo kunigų rekolekcijose, jas atliko 1927 metais, 1928, 1929, 1935, 1936, 1938 ir, tenka manyti, ir kitais metais, kurie, tačiau, paliko neįrašyti. Mėgęs statybinius darbus ir kitiems toje srity patarimus duodavęs.

Kunigas Vitkauskis Fortūnatas paskutinį kartą Šv. Mišias atlaikė 1968 metais vasario mėn. 11 dieną, sekmadienį, po Mišių užgiedojo "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė". Tai buvo paskutinė vieša malda, nes atsi-gulęs į ligos patalą, jau daugiau nebeatsikėlė. Ligonio organizmas buvęs susidėvėjęs, viduriai normaliai nebefunkcijonavo. Mirė 1968 metais, vasa-rio mėn. 27 dieną Šėtoje. Į laidotuves buvo suvažiavę apie 50 kunigų, Kauno Arkivyskupijos Kuriją atstovavo jos Kancleris Monsinjoras Ste-ponas Telksnys, kuris atlaikė iškilmingąsias gedulingas Šv. Mišias ir palydėjo Velionį į Šėtos kapines. Bažnyčioje pamokslą pasakė Kėdainių Dekanas ir Klebonas Kun. Kleofas Jakaitis. Palaidojo vasario 29 d., o buvo miręs vasario 27 d., 10 valandą ryto, mirė aprūpintas Šv. Sakramen-tais.

KUN. Ž I L I N S K A S ALBYNAS, Vinco ir Uršulės Rimkaitės Žilinskų sūnus, gimė 1892 metais, lapkričio mėn. 7 d., Lankeliškių parapijoje Kumečių II-jame kaime, pakrikštytas tą pačią dieną Lankeliškių bažnyčioje. Iki 11 metų amžiaus augo jis gimtajame kaime. Ne pilnai baigęs pradinę mokyklą Pajevonyje, aštuonerius metus tarnavo pas ūkininkus. Prieš pat Didįjį karą buvo patekęs Petrapilin pas prof. Pr. Būčį. Jam patarnaudamas ir jo globojamas išlaikė keturių klasių egzaminą. Didžiojo karo metu dirbo Petrapilyje vaistinėje. 1918 metais grįžo iš Petrogrado į Lietuvą ir pasiruošė Marijampolėje iš šešių gimnazijos klasių. 1920 metais, sausio mėn. 7 dieną įstojo į Seinų Vyskupijos Kunigų Seminariją, tuomet esančią Žyplių dvare. Seminariją baigė Gižuose 1924 metais. Aukštąjį mokslą ėjo Romoje Angelikume 1935-1939 metais. Subdiakonu buvo įšvęstas 1924 m., liepos mėn. 16 d., kunigu gi - 1924 metais, spalių mėn. 26 d. Marijampolės parapijinėje bažnyčioje.

Kunigo vikaro pareigas ėjo Griškabūdžio bažnyčioje nuo 1924 m. lapkričio mėn. lig 1927 metų lapkričio mėn. 7 d., ir Marijampolėje nuo 1927 metų lapkričio lig 1928 metų liepos mėn. 1928 metais, spalių 1 d. iš Vilkaviškio Vyskupijos Kurijos gavo leidimą laikinai apsigyventi Kaišedorių vyskupijoje. Nuo 1928 metų rugpiūčio mėn. lig 1935 metų rugsėjo mėn. 15 d. ėjo rektoriaus pareigas Aukštadvario šv. Domininko bažnyčioje ir sykiu kapeliono pareigas Mergaičių žemės ūkio mokykloje ir Vidurinėje mokykloje. 1930 m., spalių 14 d. buvo paskirtas tikybos mokslą dėstyti pradinėse mokyklose: Aukštadvario dviejų komplektų, Čižiūnų vieno komplekto ir Miciūnų /Gudžionių km./.

Nuo 1935 lig 1939 metų studijavo Romoje Angelikumo universitete. Nuo 1939 m. rugsėjo mėn. antrą kartą vikaravo Griškabūdyje ir sykiu administravo Šiukštų koplyčią lig 1941 metų rugpiūčio mėn. Nuo 1941 m. rugpiūčio 25 d. ėjo kapeliono pareigas Alytaus gimnazijoje ir sykiu kunigo pareigas Alytaus parap. bažnyčioje.

1933 metais birželio 27 d. Kaišedorių Vyskupas Juozapas Kukta davė jam leidimą išvykti iš Kaišedorių Vyskupijos ribų šventoms vietoms aplankyti. 1935 metais liepos 31 d. Kaišedorių Vyskupui skundėsi esąs fiziškai ir moraliai labai pavargęs, pristigęs jėgų toliau eiti pavestąsias pareigas ir prašė nuo tų pareigų metams-kitiems atleisti pailsėti. Tada vyskupas jį atleido iš Aukštadvario bažnyčios ir mokyklų kapeliono pareigų, kad galėtų porai metų išvykti į užsienį studijoms pagilinti.

1948 metais rugpiūčio 26 d. kun. Žilinskas buvo Alytaus parapijos vikaru, ir ten tų pareigų jis nebeėjo nuo 1949 metų vasario 25 dienos. Nuo tos pastarosios datos jis buvo baustas ir lig 1955 metų kovo mėnesio darbavosi Rytuose. 1955 metais, kovo mėn. 28 d. jis buvo paskirtas Pajevonio bažnyčios altaristu išlaikytiniu, jurisdikcijos atžvilgiu Ordinariato laikomu tos bažnyčios vikaru. 1956 metais, balandžio 13 d. iš Pajevonio bažnyčios altaristo pareigų buvo atleistas ir paskirtas Patilčių parapijos klebonu.

1956 m., gegužės 30 d. jis skundėsi Ordinariatui nesveikata, nes esanti netvarkoj širdis ir nervai, norįs birželio mėnesį pradėti Birštone kuraciją. Ordinariatas davė jam leidimą du-tris mėnesius atostogauti Birštone.

Patilčių bažnyčios parapijiečiai, netekę savo bažnyčiai kun. A. Žilinsko, raštu skundėsi Ordinarui, kad labai pasigenda kunigo Žilinsko, gedi jo netekę, nes jis buvo tikras, uolus ir gyvo tikėjimo kunigas. Kai jis valdė Patilčių bažnyčią, tai parapija, anksčiau buvusi apsnūdusi tikėjime, vėl buvo atgijusi, kiekvienas parapijietis vėl stengėsi būti ištikimas Bažnyčiai ir Šventam tikėjimui: net tie, kurie gal tik kartą per metus, o kai kada ir nė karto neatlikdavo pagrindinių savo krikščioniškų pareigų, grįžo į Bažnyčios vienybę, jausdami, kad toje mažutėje Patilčių bažnyčioje naujai atgimsta tvirtas Šventas tikėjimas, kurį kun. Žilinskas pažadino. Jis turėjo didelės įtakos jaunimui, vaikams ir visiems žmonėms. Savo pamaldumu, gražiu kunigo pareigų atlikimu, patarimais, pamokymais rodė parapijiečiams tikrą tikėjimo kelią. Todėl parapijiečiai prašė jiems kun. Žilinską grąžinti, nes be jo tikėjimas parapijoje vėl silpnėja.

Kun. Žilinskas 1956 m., gruodžio 5 d. buvo atleistas iš Patilčių klebono pareigų ir paskirtas Rumbonių parapijos altaristu, jurisdikcijos atžvilgiu - vikaru. 1957 metais, lapkričio 11 dieną buvo atleistas iš Rumbonių altaristo pareigų ir paskirtas Rumbonių parapijos klebonu.

1968 gegužės 21
~~xxxx~~ metais,~~xxxxxxx~~ mėn.~~x~~ d.,dėl susilpnėjusios sveikatos ir gydytojų patarimu,kun.Žilinskas prašėsi atleisti jį iš Rumbonių klebono pareigų. 1968 metais,rugpiūčio mėn.12 d. atleido jį iš klebono pareigų ir paskyrė Rumbonių bažnyčios altaristu.

1968 metais,rugsėjo mėn.25 dieną Kun.Albynas Žilinskas mirė Butrimonių ligoninėje,sirgęs širdies raumens nepakankamumu.Užmigęs jis po pusryčių pailsėti ir daugiau nebepabudo.Mirdamas paliko jis du testamentu: vieną,parašytą jo paties ranka 1968 metais,kovo mėn.18 dieną,o kitą,parašytą Alytaus Dekano Kun.Juozo Jakaičio ranka ~~xxxxxxxxx~~ ir pasirašytą Kunigo A.Žilinsko ir Alytaus Dekano 1968 metais,rugsėjo mėn. 23 d.,prieš pat mirtį.

Kunigas Albynas Žilinskas buvo švento gyvenimo kunigas,stropus ir uolus,labai pamaldus.~~xx~~ Rumbonių bažnytėlė gražiai jo sutvarkyta,naujai perdažyta.Jis palaidotas Rumbonyse,laidotuvėse dalyvavo apie 30 kunigų. Pamokslus pasakė Kun.Dumbliauskas,Garliavos klebonas ir Kun.Zakaryza, Prienų altaristas.Buvo susirinkę daug parapijiečių,jie nuoširdžiai savo ganytojo gailėjosi.Laidotuvėse Kauno ir Vilkaviškio Vyskupijų Kuriją atstovavo Kancleris Dr.Kun.R.Krikščiūnas.A.a.Kun.A.Žilinskas palaidotas gražiuose Rumbonių kapuose ant Nemuno kranto.

Kun. JONAS B A B I L I U S , Kazimiero s., gimė Jiezno parapijoje tūkstantis devyni šimtai vienuoliktais /1911/ metais, sausio mėn. 23 dieną, krikštytas tais metais, vasario 5 d., augo Jiezno miestelyje. Mokėsi 1918-1920 m. Jiezno pradžios mokykloje, 1920-1922 m. Vilniaus gimnazijoje, 1923-1926 m. Aukštadvario vidurinėje mokykloje, 1926-1930 m. Prienų gimnazijoje ir 1930-1931 m. Kauno Universitete, Technikos Fakultete. Šv. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje. Subdiakonu buvo įšvęstas 1934 m. gruodžio mėn., kunigu gi - 1935 metais, birželio mėn. 16 dieną.

Kunigo vikaro pareigas ėjo šiose parapijose: 1935-1937 m. Liubavo, 1937-1938 m. Aukštosios Panemunės, 1938-1939 m. Kalvarijos, 1939 - 1942 m. Lukšių, 1942-1947 m. Vilniuje, Nekalto Prasidėjimo, 1947-1957 m. Sverdlovsko lageriuose, o po to ištremime, 1958-1959 m. Turgeliuose, Vilniaus vysk., 1959-1960 m. Eišiškėse, tos pat vysk.

Klebono pareigose buvo: 1960-1963 m. Alytaus II-joje bažnyčioje ir nuo 1963 lig 1969 m. Šventežerio bažnyčioje, Lazdijų dekanate. Dar 1960 metais buvo paskirtas laikinai eiti Alytaus dekanato dekano pareigas, ir iš tų pareigų buvo atleistas 1963 m., kovo 5 d., perkeliant jį į Šventežerį.

1966 metais, apsilankius Šventežeryje, buvo patirta, kad Šventežerio bažnyčios pastate turi butą Šventežerio bažnyčios zakristijonas. Kadangi šitoks atvejys sudaro pavojų bažnyčiai sudegti, J.E. Vyskupo J. Labuko buvo įsakyta zakristijoną apgyvendinti kur nors miestelyje. Taip ir buvo padaryta dar prieš 1967 metų Kalėdas.

Kunigas Jonas Babilius mirė 1969 metais, gegužės mėn. 29 dieną Kauno Klinikose. Jis turėjo 58 metus amžiaus, o kunigu išbuvo ne pilnai 34 metus. Nuo 1969 metų Velykų jis ėmė vis labiau negaluoti, jį kamavo astma, tačiau jis pervėlai pasijuto, kad jo plaučiuose susidarė labai didelis pulinys, ir gydytojai jam nustatė plaučių gangreną. Klinikose jis gydėsi nepilnai dvi savaites, per Sekmines jau aiškiai matėsi, kad jis nepasveiks, taigi tą dieną buvo aprūpintas Šventais Sakramentais, ir penktadienį po Sekminių vakare mirė. Prieš pat mirtį dar turėjo aiškią sąmonę, lūpomis kartojo kalbamas maldas, ir taip numirė. Prie jo mirties lovos buvo jo artimiausias draugas kun. Andriejus Gustaitis ir kun. Juozas Jakaitis, Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris, kurie buvo liudytojai jo pamaldžios mirties. Jis pats prieš mirtį paprašė, kad būtų palaidotas Šventežeryje. Laidotuvės ten įvyko 1969.VI.2 d., pirmadienį. Kunigų dalyvavo apie 80, o žmonių buvo, kaip per didelius atlaidus. Laidotuvės atrodė labai iškilmingai. Daug žmonių ėjo prie Šventos Komunijos. Žmonės jo labai gailėjo. Pamokslus sakė: iš vakaro kun. A. Gustaitis, po gedulingai votyvai - kun. Antanas Pungonis, o po gedulingai Sumai kalbėjo kun. Juoz s Jakštis, dalyvavęs paskutines dvi valandas prie merdinčio kunigo velionies. Kunigas Jonas palaidotas Šventežerio parapijos kapinėse.

KUN.B R A Z A I T I S ANTANAS, Adomo s., gimė 1890 metais balandžio mėn.27 dieną, krikštytas tų metų gegužės mėn.4 d., augo Šiaulėnų parapijoje, Varnionių sodžiuje. 1904-1908 m. mokėsi ir baigė Ukmergės Miesto Mokyklą. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje 1910-1915 metais. Aukštųjų mokslų neėjo. Į subdiakonus buvo įšvęstas 1914 metais rugsėjo mėn.14 d., į diakonus - 1914 m. rugsėjo mėn.29 d., o į kunigus - 1915 metais, gegužės mėn.16 d.

Nuo į kunigus įšiventimo dienos lig 1915 metų ~~gegužės mėn.~~ spalių mėn.9 d. buvo be vietos dėl kilusio karo. 1915 metais, spalių mėn.9 d. buvo paskirtas vikaro pareigoms Ramygalos parapijos bažnyčioje. Ramygalos vikaru buvo nuo 1915 m. spalių 9 d. lig tų metų lapkričio 29 dienos. Lygumų bažnyčios vikaru buvo 1915 m. lapkričio 29 d. lig 1919 m. birželio mėn.2 d. Traupio bažnyčios vikaru, Ukmergės dekanate, buvo paskirtas 1919 m. birželio 2 d. 1921 metais, sausio 7 d. buvo parkeltas į Vadoklių bažnyčią, tame pat dekanate, vikaru. Sykiu buvo jam pavesta statyti bažnyčią ir kitus beneficijos trobesius Lėnuose, Vadoklių parapijoje, kaip Lėnų bažnyčios kuratui. 1921 metais, rugsėjo mėn.21 d., pagal jo paties prašymą, buvo atleistas nuo Vadoklių vikaro ir Lėno kurato pareigų ir paskirtas Raseinių parapijinės bažnyčios vikaru. 1927 metais, balandžio 22 d. buvo parkeltas rektorium į Vertimų bažnyčią, Jurbarko parapijoj.

1929 metais, gruodžio 3 d. buvo paskirtas nuo tų metų gruodžio 31 dienos į Kalnujų filijos bažnyčią, Raseinių dekanate, kuratu. Į Kalnujus jis atvyko 1930 metais sausio 22 d. 1932 metais, gruodžio 15 d. Kalnujų bažnyčios komiteto nariai ir parapijiečiai prašė jį iškelti kitur, nes per pastaruosius dvejus metus apmirė parapijos organizacijos, bažnyčią mažai kas lanko, šventadieniais parapijiečiai geriau važiuoja į kitas bažnyčias, negu lanko savąją. Į Kun. Brazaičio pasiaiškinimo raštą Arkivyskupas Metropolitas Skvireckas uždėjo rezoliuciją šio turinio: "Visų laikų, bet ypač mūsų laikų apaštalui, negana laukti namie, kad jo parapijiečiai ieškotų, bet ir pats turi eiti jų ieškoti. Reikia daugiau pasidarbuoti gerai suprastos Kat. Akcijos srityje, tuo bus įsigyta ir daugiau parapijiečių palankumo, o priešingi balsai savaime nutils".

1948 metais, liepos 20 d. jis Kalnujuose buvo Kan. Stankevičiaus pakeltas į klebonus. Jis buvo labai sėslus: iš Kalnujų niekur neišvykdavo. Per 54 kunigavimo metus Kauno Kurijoje tėra buvęs tik du kartus 1920 ir 1939 metais. 1961 metais kalnujiečiai skundėsi, kad jų klebonas šiokiadieniais, net laidotuvių progomis, išpažinčių neklauso, sekmadieniais išpažinties galima prieiti tik iš ryto, nei prieš Sumą, nei po Sumos išpažinties neklausoma ir Komunija nedalinama; per Kalėdas ir Velykas išpažinties klausoma tik po pamaldų ir Komunija dalinama, tik baigus išpažinties klausyti. Ordinaras rašė jam, kad išpažintis reikia klausyti, kada tik nori ją atlikti ir po to dalyti Šv. Komuniją. Klebonas į tai nesiteisino, nes buvo jau 71 metų amžiaus, o bažnyčios darbe pavaduotojų neturėjo. 1966 metais, vasario 15 d., dėl pablogėjusios sveikatos buvo atleistas iš klebono pareigų ir paliktas gyventi Kalnujuose altaristo išlaikytinio pareigose. Į Kalnujus klebonu buvo paskirtas Žalpių bažnyčios klebonas kun. Stanislovas Tvarijonas, gyvenantis Raseiniuose.

Kun. Antanas Brazaitis buvo geras ir sąžiningas kunigas, rekolekcijas jis rūpestingai atlikdavo, jei kokių trūkumų ir budavo, tai ne iš blogos valios, gal negaluodavo, pervargęs budavo, vienam ir senam kunigui ir Kalnujuose nėra lengva, kur niekas nepavaduos, o pragyvenimo šaltiniai menki. Todėl pasenęs kunigas suvargęs ir apskretęs buvo. Jo sveikata ir iš jaunystės lopoma buvo. Mirė jis 1969 metais, kovo mėn. 22 dieną Kalnujuose, eidamas 79 metus., palaidotas kovo 25 d. Raseinių kapuose. Tegul jam V. Dievas atlygina bent aname Pasaulyje.

KUN. B R A Ž A I T I S ANTANAS, Adomo s., gimė 1890 metais balandžio mėn. 27 dieną, krikštytas tų metų gegužės mėn. 4 d., augo Šiaulėnų parapijoje, Varnionių sodžiuje. 1904-1908 m. mokėsi ir baigė Ukmergės Miesto Mokyklą. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje 1910--1915 metais. Aukštųjų mokslų nėjo. Į subdiakonus buvo įšvęstas 1914 metais rugsėjo mėn. 14 d., į diakonus - 1914 m. rugsėjo mėn. 29 d., o į kunigus - 1915 metais, gegužės mėn. 16 d.

Nuo į kunigus įšventinimo dienos lig 1915 metų gegužės spalių mėn. 9 d. buvo be vietos dėl kilusio karo. 1915 metais, spalių mėn. 9 d. buvo paskirtas vikaro pareigoms Ramygalos parapijos bažnyčioje. Ramygalos vikaru buvo nuo 1915 m. spalių 9 d. lig tų metų lapkričio 29 dienos. Lygumų bažnyčios vikaru buvo 1915 m. lapkričio 29 d. lig 1919 m. birželio mėn. 2 d. Traupio bažnyčios vikaru, Ukmergės dekanate, buvo paskirtas 1919 m. birželio 2 d. 1921 metais, sausio 7 d. buvo perkeltas į Vadoklių bažnyčią, tame pat dekanate, vikaru. Sykiu buvo jam pavesta statyti bažnyčią ir kitas beneficijos trobesius Lėnuose, Vadoklių parapijoje, kaip Lėnų bažnyčios kuratui. 1921 metais, rugsėjo mėn. 21 d., pagal jo paties prašymą, buvo atleistas nuo Vadoklių vikaro ir Lėno kurato pareigų ir paskirtas Raseinių parapijinės bažnyčios vikaru. 1927 metais, balandžio 22 d. buvo perkeltas rektorium į Vertimų bažnyčią, Jurbarko parapijoj.

1929 metais, gruodžio 3 d. buvo paskirtas nuo tų metų gruodžio 31 dienos į Kalnujų filijos bažnyčią, Raseinių dekanate, kuratu. Į Kalnujus jis atvyko 1930 metais sausio 22 d. 1932 metais, gruodžio 15 d. Kalnujų bažnyčios komiteto nariai ir parapijiečiai prašė jį iškelti kitur, nes per pastaruosius dvejus metus apmirė parapijos organizacijos, bažnyčią mažai kas lanko, šventadieniais parapijiečiai geriau važiuoja į kitas bažnyčias, negu lanko savąją. Į Kun. Brazaičio pasiaiškinimo raštą Arkivyskupas Metropolitas Skvireckas uždėjo rezoliuciją šio turinio: "Visų laikų, bet ypač mūsų laikų apaštalui, negana laukti namie, kad jo parapijiečiai ieškotų, bet ir pats turi eiti jų ieškoti. Reikia daugiau pasidarbuoti gerai suprastos Kat. Akcijos srityje, tuo bus įsigyta ir daugiau parapijiečių palankumo, o priešingi balsai savaime nutils".

1948 metais, liepos 20 d. jis Kalnujuose buvo Kan. Stankevičiaus pakeltas į klebonus. Jis buvo labai sėslus: iš Kalnujų niekur neišvykdavo. Per 54 kunigavimo metus Kauno Kurijoje tėra buvęs tik du kartus 1920 ir 1939 metais. 1961 metais kalnujiečiai skundėsi, kad jų klebonas šiokiadieniais, net laidotuvių progomis, išpažinčių neklauso, sekmadieniais išpažinties galima prieiti tik iš ryto, nei prieš Sumą, nei po Sumos išpažinties neklausoma ir Komunija nedalinama; per Kalėdas ir Velykas išpažinties klausoma tik po pamaldų ir Komunija dalinama, tik baigus išpažinties klausyti. Ordinaras rašė jam, kad išpažintis reikia klausyti, kada tik nori ją atlikti ir po to dalyti Šv. Komuniją. Klebonas į tai nesiteisino, nes buvo jam 71 metų amžiaus, o bažnyčios darbe pavaduotojų neturėjo. 1966 metais, vasario 15 d., dėl pablogėjusios sveikatos buvo atleistas iš klebono pareigų ir paliktas gyventi Kalnujuose altaristo išlaikytinio pareigose. Į Kalnujus klebonu buvo paskirtas Žalpių bažnyčios klebonas kun. Stanislovas Tvarijonas, gyvenantis Raseiniuose.

Kun. Antanas Brazaitis buvo geras ir sąžiningas kunigas, rekolekcijas jis rūpestingai atlikdavo, jei kokių trūkumų ir būdavo, tai ne iš blogos valios, gal negaluodavo, pervargęs būdavo, vienam ir senam kunigui ir Kalnujuose nėra lengva, kur niekas nepavaduos, o pragyvenimo šaltiniai menki. Todėl pasenęs kunigas suvargęs ir apskretęs buvo. Jo sveikata ir iš jaunystės lepoka buvo. Mirė jis 1969 metais, kovo mėn. 22 dieną Kalnujuose, eidamas 79 metus., palaidotas kovo 25 d. Raseinių kapuose. Tegul jam V. Dievas atlygina bent aname Pasaulyje.

D U M Š Ė POVILAS, Povilo s., gimė 1925 metais, sausio mėn. 23 d. Stačiūnų parapijoje. Lankė Šiaulių I gimnaziją, baigdamas joje 7 klases. 1944 metais įstojo į Tarpdiecezinę Kunigų Seminariją Kaune ir baigė ją 1950 m. Kunigu buvo įšvęstas Švč. Trejybės bažnyčioje Kaune 1949 metais rugsėjo mėn. 25 d. 1950 metais, vasario 14 d. išlaikė iš moralinės teologijos ~~egzamina pro ordinibus pažymiu~~ "gerai". Tais pačiais metais, vasario 15 d. gavo missionem canonicam pamokslams sakyti ir teisę išpažinčių klausyti Kauno Arkivyskupijoje, Vilkaviškio ir Kaišedorių Vyskupijose.

Temperamento jis buvo sangviniško melancholiško, būdo nuoširdaus ir paslaugaus ir turėjo praktišką protą. Balsą turėjo stiproką antrąjį tenorą ir buvo geros klausos. Pamokslinininkas buvo geras, tiko parapijos pastoracijai. Mokėsi Seminarijoje gerai, bet diplominių egzaminų nelaikė, sveikatos buvo geros.

1949 metais, spalių 14 dieną buvo paskirtas atlikti stažą prie Čekiškės katalikų bažnyčios su teise "Ad solam Missam". 1950 m. gegužės 13 d iš minėtos stažisto vietos buvo atleistas ir paskirtas laikinai eiti Veliuonos vikaro pareigas. 1951m. Vasario 1 d. buvo atleistas iš Veliuonos vikaro pareigų ir paskirtas Šiaulėnų parapijos vikaru. Į Šiaulėnus, jam, matyti, neteko nėi nuvažiuoti, nės iš tos pareigavietės tuoj buvo atleistas ir paskirtas Kėdainių šv. Juozapo bažnyčios vikaru. Kai Josvainių bažnyčios klebonui, kun. Alfonsui Lapei 1952 metais teko išvykti atostogų, kun. Dumšė jį pavadavo nuo liepos 1 dienos lig 20 d. 1952 metais, rugsėjo 15 d. buvo paskirtas Prienų parapijos ~~klebonu~~, Vilkaviškio vyskupijoje, Iš ten 1955 m., balandžio 20 d. buvo nukeltas į Šaltinius klebonu, o tais pačiais metais liepos mėn. 22 d. buvo perkeltas į Maironius klebonu. su pastaba, kad Šaltiniuose pradėti sienos ir stogo remontai turi būti atlikti, prieš išvykstant į Maironius, arba tebegyvenant Maironiuose. 1956 metais Kovo 1 d. jis buvo atleistas iš Maironių klebono pareigų ir paskirtas Kelmės bažnyčios vikaru ir, pagal susitarimą, eiti klebono pareigas. Būnant jam Kelmės vikaru, jis lankėsi Prienuose, ir tas lankymasis baigėsi nepageidaujamais "finalais", apsunkinančiais vietos kunigų pastoraciją. Ordinaras, Kanauninkas Stankevičius, jam patarė Prienuose daugiau niekad nesilankyti, ir nuo tokių "finalų", kokie buvo Prienuose, susilaikyti.

Kun. Dumšė, pradėjęs eiti Kelmės klebono pareigas, sumokėjo Kurijai visus bažnytinius ir likusius Seminarijos mokesčius ir, be to, padarė šiuos remontus: atremontavo nuo audros nukentėjusį bokštą suremontavo ir nudažė šventoriaus tvorą, nutinkavo ir nudažė didžiuosius ir mažuosius šventoriaus vartus, suremontavo vargonus, padarė choristams sustoti medinius laiptus, naujai persiuvo du arnotus, pakeičiant šilką, penkias mažąsias procesines vėliavėles ir padarė calūną.

1958 m., birželio 11 d. jis iš Kelmės buvo perkeltas į Balninkus klebonu, ir paskyrimo rašte įdėta pastaba: "Tamstos jurisdikcija Kelmėje užsibaigia su šeštadieniu, t.y. birželio mėn. 14 d." Mat Kelmė siuntė Valdytojui su daug parašų prašymus, kad kun. Dumšė būtų paliktas Kelmėje, tačiau Valdytojas Kan. Stankevičius jo į Kelmę nebegrąžino.

1960 metais kun. Dumšė buvo iš Balninkų atleistas ir paskirtas Meškuičių bažnyčios klebonu.

1963 m. vasario 4 d. Kan. Stankevičius siulijo jam pasiruošti ir išlaikyti semestrinius ir diplominius Teologijos Fakulteto baigiamuosius egzaminus. Dėl studijų paprašė susitarti su Tarpdiecezinės Seminarijos Rėktoriu.

1966 m., gruodžio 21 d. Šiaulių dekanato dekanas Meškuičių bažnyčios metinės dekanatinės vizitacijos protokole įrašė, kad kun. Paulius Dumšė, dar nesenas kunigas, bet paskutiniais metais pradėjo dažnai sirginėti ir mažai dirbinėti. Gal jau laikas jam būtų pakeisti gyvenamą vietą, gal ir sveikata pasitaisytų. Trijų dienų rekolekcijas 1966 m. atliko".

1967 m. balandžio mėn. 28 d. jis buvo atleistas iš Meškuičių klebono pareigų ir paskirtas Juodaičių bažnyčios klebonu, Raseinių dekanate, Jurbarko rajone. 1968 metais, vasario mėn. 20 dieną Vyskupas Dr. J. Matulaitis Labukas dėl nedrausmingo jo elgimosi davė jam pastabą.

Mirė Kun. Povilas Dumšė Juodaičiuose 1969 metais, sausio mėn. 11 dieną pusę aštuntos valandos rytą, priėmęs vietos felčerio duotą įtrėškimą ir jo nepakėlęs. Palaidojo jį sausio 14 dieną jo tėviškės Stačiūnų bažnyčios šventoriuje. Laidojant dalyvavo Kurijos atstovas Prelatas Steponas

Telksnys ir apie 60 suvažiavusių kunigų.Sausio 13 dieną į Juodaičius suvažiavo daug kunigų draugų ir kunigų kaimynų,kurie už velionį laikė Šv.Mišias.Pamokslą Juodaičiuose pasakė velionies draugas kunigas Juozas Vosylius,Gruzdžių klebonas.Sausio 14 d. taip pat lankėsi ir pamaldas laikė daug kunigų Juodaičiuose.Išlydint į Stačiūnus,pamokslą pasakė Raseinių dekanas Kun.Pranas Staškūnas.Velionis prieš mirtį savo draugams sakydavo,kad jis greit mirsiąs,nes jautėsi su sveikata blogai.Jis prieš keletą dienų atliko išpažintį.ir prašė,kad jis būtų palaidotas ar Kelmėje, ar Meškuičiuose,ar tėviškėje Stačiūnuose.Palydėjo jį gausus Juodaičių parapijiečių būrys,nemažai kunigųir privatinis iš Juodaičių dūdų orkestras.Amžiną atilsį duok Jam Viešpatie.

KUN. P U K Y S RAPOLAS, Stanislovo s., gimė Liduokių parapijoje 1909 metais, spalių mėn. 23 dieną, pakrikštytas tais pat metais spalių 25 d. Augo Juknonių sodžiuje, Ukmergės apskr. Mokėsi Liduokių pradinėje mokykloje ir baigė Ukmergės gimnaziją nuo 1922 lig 1930 m. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje nuo 1930 lig 1936 m. Aukštąsias teologijos studijas atliko Specialiame Teologijos Skyriuje, teologijos sekcijos ruože. Subdiakonu buvo įšvęstas 1935 m. balandžio mėn. 6 d., kunigu gi - 1936 m. birželio mėn. 21 d. Įšventė Kauno Arkivyskupas Metropolitas Dr. Juozapas Skvireckas, Kauno Bazilikos bažnyčioje.

Kunigų Seminarijoje mokėsi gerais gabumais, elgesio buvo pavyzdingo, būdo rimto, nusistovėjusio ir sugyvenamo, buvo taktingas ir turintis iniciatyvos. Uoliai dalyvavo katalikiškoje akcijoje, mėgo visuomeninį veikimą ir turėjo tam reikalui gabumų. Pamokslininkas buvo labai geras, stipraus balso, dalyvavo chore, sveikatos buvo geros, tiko darbui mieste ir mokykloje. Skaitė lenkiškai ir vokiškai, diplominius egzaminus buvo išlaikęs, penketą metų buvo Seminarijos bibliotekininku.

Kunigo vikaro pareigoms buvo paskirtas į Kauno Šv. Kryžiaus bažnyčią 1936 metais, liepos mėn. 21 d. Tų metų rugsėjo 3 d. jam dar buvo pavesta dėstyti tikybos mokslą ir kapelionauti Kauno miesto pradžios mokykloje Nr. 31 ir Kaune dr. Vinco Kudirkos vardo pradžios mokykloje, nuo rugsėjo mėn. 1 dienos. Be to, nuo tų metų rugsėjo mėn. 1 dienos jam buvo pavesta tos pačios pareigos Kauno pradžios mokykloje Nr. 16. Nuo Kauno mokyklos Nr. 16 jis buvo tuoj atleistas, nes tenai buvo paskirtas per klaidą. 1937 metais, rugsėjo 7 d. buvo paskirtas tikybą dėstyti ir kapelionauti pradžios mokykloje prie Marijos Pečkauskaitės vardo gimnazijos Kaune. 1937 metais, rugsėjo 23 d. buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir kapeliono pareigų Kauno pradžios mokykloje Nr. 36.

Kauno Šv. Kryžiaus bažn. klebonui kun. V. Mieleškai išvažiuojant 1938 m. į Eucharistinį Kongresą Budapešte, Kun. Pukys buvo laikinai paskirtas į jo vietą vikaru subsstitutu.

Kauno miesto Dr. Vinco Kudirkos vardo vienuolikos komplektų pradžios mokykla su 22 savaitiniėm pamokom ir Vokiečių pradžios mokykla Nr. 32 su dviem pamokom per mėnesį [redacted]. Darbas jam sekėsi ir vaikų buvo mylimas. Katalikiškos organizacijos Kun. Pukiui buvo pavestos: Krikščionių darbininkų sąjungos Karmelitų skyrius, Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Karmelitų skyrius Angelaičiai ir Krikščioniškojo Mokslo Brolija. Darbas organizacijose jam sekėsi. Visus pastoracijos darbus atlikdavo jis sąžiningai. [redacted].

1939 m., rugpiūčio 2 d. buvo paskirtas tikybą dėstyti ir kapelionauti Aukštojoje Moterų Dailės darbų mokykloje.

1943 m., lapkričio 5 d. paskirtas rektoriu Aukštutiniuose Šančiuose naujai įsteigtos Aušros Vartų vardo bažnytėlės, atleidžiant jį iš Kauno Šv. Kryžiaus bažnyčios vikaro pareigų. 1944 m., rugpiūčio 16 d. pavesta jam rūpintis Aukštut. Šančiuose katalikų karių kapinėmis, prie Ašmenos gatvės.

1945 m., balandžio 5 d. paskirtas Aušros Vartų Stebuklingos Dievo Motinos titulo Aukštut. Šančiuose bažnytėlės administratoriu. 1945 m., gegužės mėn. 9 d. buvo laikinai paskirtas vikaru substitutu į Liduokius. 1945 m., rugpiūčio 13 d., pagal jo prašymą, buvo atleistas nuo einamų pareigų dviem mėnesiam atostogų. 1945 m., liepos 3 d., Kun. Pukys aiškinosi Arkivyskupijos Valdytojui Prelatui St. Jokūbauskiui, kad jis nėra kaltas civilinei valdžiai dėl sakytų vaikams pamokslų. Tų metų spalių mėn. 15 d. gavo jis atostogas lig tų metų pabaigos. 1945 m., gruodžio 19 d. buvo paskirtas Vilkijos bažnyčios vikaru ir pavesta jam administruoti Paštuvos bažnyčią. 1947 m., rugpiūčio 9 d. paskirtas Raseinių bažnyčios vikaru ir pavesta jam rūpintis visais tos bažnyčios remonto reikalais. 1947 m. rugsėjo 10 d. paskirtas Raseinių parapijos administratoriu.

1948 m., vasario mėn. 10 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kan. Dr. J. Stankevičius nusiuntė Raseinių bažnyčios administratoriui Kunigui Rapolui Pukiui šitokį padėkos raštą: "Tamsta, atvykęs į Raseinius, radai sugriautą parapijos bažnyčią, moraliai sužalotą ir pačią parapiją. Kai kam atrodė, kad šiuo metu neįmanoma pagydyti moralinių parapijos žaizdų, neg galima parapijiečių suburti bendram bažnyčios atstatymo darbui. Mūsų

 173

siunčiamas,Tamsta vykai į Raseinius ir pradėjai tai,kas atrodė negalima.Savo energija ir bažnytine dvasia sugebėjai apgydyti moralines parapijos žaizdas ir tą parapiją sutelkti bendram bažnyčios atstatymo darbui.Šiandien vietoj griuvėsių,vėl stovi Dievo namai,juose žmonės meldžiasi,garbina Dievą,stiprėja doroje,gydo savo dvasines žaizdas.

Kauno Arkivyskupijos Ordinariatas įvertina Tamstos atliktus darbus ir už tai reiškia nuoširdžią padėką.

Kaunas,1948 m.vasario mėn.10 d.,Nr..."

1948 m.kovo mėn.2 d.kun.Pukis buvo paskirtas eiti Raseinių dekanato vice-dekano pareigas,kol tik jis bus Raseinių bažnyčios administratoriu.1948 m.,balandžio 17 d.jis pakeltas į Raseinių bažnyčios klebonus.Tačiau 1950 metais,balandžio 26 d. jis jau buvo atleistas iš Raseinių klebono ir Raseinių vice-dekano pareigų ir paskirtas Gruzdžių klebonu.Tais pačiais 1950 metais,lapkričio 17 d.jam buvo pavesta aptarnauti ir Šiupylių parapijos tikinčiuosius.

Šiuo metu sunku susidaryti apie kunigo moralinį elgesį objektyviai teisingą nuomonę.Parapijiečiai,kurie savo kunigą skundžia,patys daugiau ar mažiau yra moraliai pakrikę.Skundė ir kun.Pukį,pateikdami perdrąsius tvirtinimus,nesuderinamus su kunigams žinoma skundžiamojo dvasine būkle.

1953 m.,liepos mėn.27 d.Kan.J.Stankevičius atleido kun.Pukį iš Gruzdžių parapijos ir jos filijos Šiupylių klebono pareigų ir paskyrė Milašaičių parapijos klebonu.1954 m.birželio 16 d.jis tapo paskirtas Betygalos parapijos ir jos filijos Milašaičių parapijos klebonu.1959 m.liepos 22 d. buvo pavesta kun.Pukiui,kol Arkivyskupijos Valdytojas Kan.Stankevičius atostogaus,rūpintis Ugionių bažnyčia ir aptarnauti jos tikinčiuosius.1961 m.balandžio 17 d. kun.Pukys iš Betygalos klebono pareigų buvo atleistas ir paskirtas Gaščiūnų parapijos klebonu. Tų pačių metų gruodžio mėn.11 dieną kun.Pukys buvo atleistas ir iš Gasčiūnų klebono pareigų ir paskirtas Lapių parapijos klebonu.

Kunigas Rapolas Pukys mirė 1969 metais,rugpiūčio mėn.30 dieną Kauno miesto klinikose,Žaliakalnyje,inkstų vėžio liga.Išpažintį atliko pas kun.Rinkevičių,Raudondvario altaristą.Prie sergančio kun.Pukio budėjo jo sesers dukra medikė,kuriai ligonis pareiškė,jog jis galįs mirti,giminaitė davė vilties,kad pagys,kun.Rapolas ją palaimino ir mirė.Vėlionis palaidotas Petrašiūnų kapinėse.rugsėjo 3 dieną.

Kun.R.Pukys atstatė per karą sugriautą Raseinių parapijinę bažnyčią.Pastatė Kauno Šančiuose Aušros Vartų Stebūklingos Dievo Motinos titulo bažnytėlę.Savo taktu sugebėjo išlaikyti tautinę lygsvarą kalbų atžvilgiu mišrioje Lapių parapijoje.Buvo malonaus būdo.Nepriklausomoje Lietuvoje bendradarbiavo krikščionių darbininkų spaudoje,rašydamas straipsnius aktualiais darbininkams klausimais.

Laidotuvių dieną iškilmingas gedulingas pamaldas Karmelitų bažnyčioje,kurioje buvo pašarvotas velionis,atlaikė Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkasis Administratorius J.E.Vyskupas Dr.Juozapas Matulaitis-Labukas.Puikų pamokslą apie Kun.R.Pukio nuopelnus Bažnyčiai pasakė jam artimas Draugas Vilkijos Klebonas-Kauno Dekanato Vice-Dekanas Kun.Jonas Fabijanskas.Laidotuvėse dalyvavo apie 80 kunigų.

1969m. 175

KUN. S r u o g i n i s Feliksas, Kazimiero ir Agotos Jurkšaitytės Sruoginių sūnus, gimė 1897 m., lapkričio mėn. 10 d., Višakio Rūdos parapijoje, Liaudinskų kaime, pakrikštytas tų metų lapkričio 20 d., mokėsi Višakio Rūdos pradžios mokykloje, baigė Kazlų Rūdos gelžkeliečių dviklasę mokyklą, po to mokėsi privačiai, įstojo į Įlukšto Mokytojų Seminariją, buvo evakuotas į Jaroslavlį, 1918 metais grįžo į Lietuvą, įstojo į Seinų Kunigų Seminariją, mokėsi joje 5 metus, baigė ją ir 1923 metais, liepos mėn. 15 dieną buvo įšvęstas į kunigus.

Nuo 1923 lig 1927 metų buvo Kudirkos Naumiesčio parapijos vikaru, 1927 metais įstojo į Lietuvos Universitetą, Šv. Teologijos Fakultetą, ir 1928 metais gavo diplomą, 1929 metais gavo Šv. Teologijos licenciato laipsnį, kurį jam iškilmingai įteikė. Nuo 1929 lig 1930 metų buvo Dr. Tumėno Brandos Kursų tikybos mokytoju. Nuo 1930 lig 1931 metų buvo Sąvalkų Kalvarijos parapijos vikaru ir viduriniosios mokyklos kapelionu. Nuo 1931 lig 1934 m. Lazdijų Žiburio draugijos gimnazijos kapelionu, nuo 1934 lig 1935 metų - Alytaus Valstybinės Gimnazijos kapelionu, nuo 1935 lig 1937 metų - Marijampolės Kalėjimo ir Amatų ir Žemės Ūkio Mokyklos kapelionu, nuo 1938 lig 1940 metų - Braziūkų parapijos kūrėjas. Nuo 1940 lig 1954 metų buvo Paežerėlių parapijos klebonu. 1953 metais, gegužės 7 d. buvo Kauno Arkivyskupijos, Vilkaviškio ir Kaišedorių Vyskupijų Valdytojo Kan. Dr. J. Stankevičiaus komandiruotas aptarnauti Ilguvos parapijos bažnyčią ir tikinčiuosius, kol bus paskirtas Ilguvai klebonas.

Paežerėlių parapijos vykdomojo komiteto įgaliotiniai Duoba Vladas ir Duoba Juozas Kan. Stankevičiui pranešė, kad jų klebonas kun. Sruoginis jiems pasakęs, kad jis iš Paežerėlių būsiąs iškeltas, o Paežerėlių parapija būsianti priskirta prie Ilguvos, tai įgaliotiniai Valdytoją prašė jų parapijos taip labai nenuskriausti, nes jie turi gražią Paežerėliuose bažnytėlę, gerą klebonija, šventorių ir kapinyną, Kun. Sruoginio gražiai sutvarkytus, ir būtinai paskirti Paežerėliams kleboną, nes jei klebono nebus, tai Paežerėlių klebonijos ir kapų likimas bus blogas. Tada Valdytojas Kan. J. Stankevičius Kun. Sruoginiui parašė, kad, kai jis išvyks iš Paežerėlių, nepaliktų bažnyčios ir jos inventoriaus be globos. Jeigu iki to laiko Paežerėliams dar nebus paskirto naujo klebono, pavestų bažnyčia ir jos inventorių globoti Ilguvos klebonui Kun. J. Rakauskui.

Nuo 1954 lig 1955 metų buvo Balbieriškio parapijos klebonu. 1955 metais, apie kovo 25 dieną Kun. Sruoginis, jau Balbieriškyje būdamas, atleido iš tarnybos Balbieriškio parapijos Vykdomojo Komiteto pirmininką Juozą Kuncevičių pasižymėjusį neblaivumu ir pakeitė jį kitu, taip pat atleido panašų zakristijoną Stasį Mikionį, dar buvo atstatytas nusikaltęs kasininkas Stasys Stanevičius, revizijos pirmininkas Andrius Dūdonis ir revizijos narys Vitas Vaitkevičius /šių dviejų pastarųjų kaltė nenurodyta/, jie visi pasidarė nepalankūs klebonui. Todėl Kun. Sruoginis 1955 metais, rugsėjo 13 d. buvo iš Balbieriškio iškeltas ir paskirtas klebonu į Lukšių parapiją. Lukšiuose jis buvo klebonu nuo 1955 lig 1958 m. Lukšiečiai buvo juo nepatenkinti, kaltindami, kam nedaro Bažnyčios remonto, kuris labai esąs reikalingas. Ir šiaip klebonas nevykęs buvo. Jį, atrodo, slėgė nesveikata. Bet į dimisiją išeinąs vis nesiprašė. O parapijiečiai nerimo. Pagaliau, Vyskupijos Valdytojas 1958 metais, spalių 1 dieną, nuo spalių 3 dienos uždraudė jam Lukšių bažnyčioj laikyti pamaldas. O tais metais spalių 7 dieną jį paskyrė Marijampolės parapijos altaristu išlaikytiniu, jurisdikcijos atžvilgiu - vikaro teisėmis. 1959 metais, gegužės mėn. 15 d. buvo pavesta jam globoti Patilčių bažnyčią ir tos parapijos tikinčiuosius, bent retkarčiais ten atlaikant pamaldas ir aptarnaujant tikinčiuosius klebono teisėmis. Bet kun. Sruoginio sveikata vis silpo. 1960 metais, gruodžio 12 d. jam buvo leista, reikalui esant, Šv. Mišias laikyti savo kambaryje. 1963 metais liepos 1 d. jis Vyskupijos Valdytojui skundėsi, kad serga širdimi ir labai skauda. 1964 m., rugsėjo 2 d. jis vėl skundėsi, kad serga širdimi, kraujo sutirštėjimu, vadinamu protrombinu, jaučia didelį pailsimą, prasideda skausmai smegenyse, galva susvaigus, sunkiai vaikščioja, gyvena Kapsuke, Tarpučių gatvėj, 27. Kapsuke /Marijampolėje/ parapijos rezidentu jis buvo nuo 1958 lig 1965 m. Gydytojai 1966 metais pripažino ::

sergant bendrine skleroze, plaučių emfizema, kraujotakos nepakankamumu ir jau esant nebedarbingą. Šv. Mišių atlaikyti protarpiais nebepajėgdavo. Jis 1968 m. liepos mėn. 21 d. rašė Valdytojui, kad jo sveikata silpnėja. Tų metų gruodžio mėnesį Kapsuko ligoninėje buvo netekęs sąmonės. Jo sveikatos būklė buvo visiškai sunykusi.

Kunigas Sruoginis Feliksas buvo Brasiškių parapijos įkūrėjas. Jis rašydavo eilėraščius, ir didžiųjų švenčių bei sukaktuvių progomis eilėraščiais sveikindavo Vilkaviškio Vyskupijos Valdytoją ir Kanauninką Dr. J. Stankevičių ir pastaruoju laiku J.E. Vyskupą Juozapą Labuką.

Kun. Sruoginis turėjo Kapsuke nuosavą namuką, ten jis ir mirė 1969 metais, lapkričio mėn. naktį iš 10 į 11 dieną, buvo rastas naktį negyvas. Šventais Sakramentais jis buvo aprūpintas jau kiek anksčiau, nes visą laiką sirgdavo. Laidotuvėse dalyvavo kunigų 60 su viršum. Pamokslą pasakė Kun. Jonas Palukaitis, sumą atlaikė Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris Kun. Juozas Jakaitis, o į amžiną poilsį į kapines palydėjo celebrantas Kauno Arkivyskupijos Kancleris Monsinjoras Kun. Stepunas Telksnys.

Kun. S U S N Y S JUOZAPAS, Juozapo sūnus, gimė 1895 metais, kovo mėn. 10 dieną, Suvainiškių parapijoje. Rygoje baigė keturių klasių progimnaziją. Šv. Teologijos mokėsi Kaune, Žemaičių Dvasinėje Seminarijoje, baigė ją 1920 metais. Subdiakonu buvo įšvęstas 1920 m. vasario mėn., kunigu gi 1920 m. gegužės mėn. 9 d.

Kunigo vikaro pareigas ėjo nuo 1920 metų gegužės mėn. 11 dienos Šačių bažnyčioje, Skuodo dekanate, nuo 1923 m. [illegible] sausio mėn. 4 d. Rumšiškių bažnyčioje ir nuo 1923 m. gegužės mėn. 8 d. Raseinių parapijos bažnyčioje. Nuo 1924 metų gegužės 1 dienos dėstė tikybos mokslą ir kapelionavo Paverkšnių Ūkio Mokykloje, Raseinių parapijos ribose. Nuo 1927 metų rugsėjo 20 d. buvo paskirtas dar Raseinių arešto namų kapelionu. 1928 metais vienam mėnesiui gavo leidimą išvažiuoti iš Raseinių atostogų. Taip pat 1929 metais gavo leidimą vidurvasarį išvykti Romon su jubiliejine ekskursija. 1931 metais liepos mėnesį Raseinių parapijos klebonas išvyko atostogų sveikatai taisyti, todėl jo vikaras Kun. J. Susnys buvo vienam mėnesiui paskirtas kleboną pavaduoti. 1932 metais gruodžio 31 dieną Kun. Susnys buvo paskirtas vikaru adjutoriu į Balninkus. 1936 metais, liepos 29 d. buvo paskirtas Balninkų bažnyčiai vikaru ekonomu, mirus Balninkų klebonui kun. Adomui Jusiui. 1944 metais Kovo 8 d. jis buvo pakeltas tikruoju Balninkų klebonu. Už tą malonę Kun. Susnys gražiai Metropolitui raštu dėkojo. 1945 metais Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kan. J. Stankevičius sveikino jį, sulaukusį 50 metų amžiaus.

1956 metais, gegužės mėnesį Balninkų bažnytinio komiteto vienas kitas narys ir keli parapijiečiai atsiuntė Kauno Arkivyskupijos Valdytojui skundą ant savo klebono, prašydami paskirti jiems jauną kleboną. 1958 metais, birželio 12 d. Kun. Susnys buvo atleistas iš Balninkų klebono pareigų ir paskirtas Raudonės bažnyčios parapijos klebonu.

1959 metais, balandžio 10 d. jis buvo atleistas iš Raudonės bažnyčios klebono pareigų ir paskirtas Skirnemunės bažnyčios klebonu. 1960 metais, sausio 14 d. Skirsnemuniečiai skundėsi savo klebonu, kad jis [illegible] atsivežęs nekokį vardą ir esąs praradęs parapijiečių pasitikėjimą. Tas viskas rodė, kad Kun. Susnys jau yra pasenęs ir nuo klebono pareigų verčiau jau jį atleisti. Todėl 1960 metais, liepos 27 dieną Kun. Susnys iš Skirsnemunės klebono pareigų buvo atleistas ir paskirtas Radviliškio altaristu išlaikytiniu, jurisdikcijos atžvilgiu laikomu Radviliškio bažnyčios vikaru. 1964 metais, Kovo 10 d. jam buvo laikinai pavesta eiti Kurų bažnyčios [illegible] klebono pareigas ir laikyti ten pamaldas. Kurai - Radviliškio parapijos kaimo bažnytėlė. Nuo 1964 metų birželio 30 dienos buvo atleistas nuo laikinai eitų Radviliškio bažnyčioje vikaro pareigų, leista jam Radviliškyje gyventi be jokių bažnytinių pareigų ir būti tik altaristu išlaikytiniu.

1965 metais, Kovo 8 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Kan. Juoz. Stankevičius Kun. Susnį pasveikino su 70 metų amžiaus sukaktimi.

1966 metais, Kovo 28 d. J.E. Vyskupo J. Labuko buvo atleistas nuo Radviliškio bažnyčios vikaro pareigų, palikus jį Radviliškio bažnyčios altaristo išlaikytinio pareigose.

Mirė Kun. Juozapas Susnys Vilniuje 1969 metais, gegužės mėn. 15 d. po padarytos pūslės operacijos, būdamas išvakarėse aprūpintas paskutiniais ligonio Sakramentais. Velionis paliko notarinį testamentą ir pareiškė savo valią būti palaidotam Vilniuje. Rytą, gegužės mėnesio 17 dieną velionis buvo atlydėtas į Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, atgiedojo už Kun. Juozapo vėlę egzekvijas ir buvo atlaikytos už jo vėlę ketverios Šv. Mišios. Paskutiniąsias giedotas Šv. Mišias atlaikė ir pamokslą prie katafelio pasakė Kauno Arkivyskupijos Kancleris Monsinjoras Steponas Telksnys. Po pamaldų velionies palaikai buvo palydėti į kapines Žvėryno parapijos teritorijoje. Bažnyčioje dalyvavo ir į kapines palydėjo būrelis Velionies giminių, kunigų, artimųjų bei tikinčiųjų. Kapinėse pagiedojo "Viešp. Angelas ir Marija; Marija".

1970 m. 179

KUN.B I R B I L A S VINCENTAS,Jurgio sūnus,gimė tūkstantis aštuoni šimtai devyniasdešimt septintais (1897) metais,sausio mėn. 8 dieną Griškabūdžio parapijoje,pakrikštytas ten pat,augo Urvinių kaime,Griškabūdžų valsčiaus.Buvo vidutinio ūkininko vaikas,augo skurdžiai,ganė gyvulius.Rašyti ir skaityti išmoko namie,pamokomas 70-ties metų amžiaus diedūko,vadinamo "kaimo daraktoriaus".Negavo baigti pradžios mokyklos,kurią lankė nepilnus dvejus metus Griškabūdyje.Jį išvežė privatiniu būdu ruoštis į gimnaziją.Išlaikė egzaminus į pirmą klasę Vilkaviškio gimnazijos,ten mokėsi penkerius metus.Kunigų Seminariją pradėjo eiti lenkų kalba Seinuose 1913 m.,lietuvių kalba taip pat Seinuose 1918 m.,Zyplių dvare 1919 m.,Gižų dvare 1920 m.,Universiteto mokslą (apologetiką pas prof.Pruną Būčį) pradėjo eiti Kaune 1922 metais lig 1926 metų.Subdijakonu buvo įšvęstas 1922 metais rugsėjo mėn.1 d.,Marijampolėje,dijakonu - Naumiestyje 1922 metais rugsėjo mėn.15 d.,kunigu gi įšvęstas Prienuose 1922 metais rugsėjo mėn.22 dieną.

Kunigo pareigas ėjo šiose vietose: nuo 1923 lig 1924 metų mokė tikybos rusų gimnazijoje Kaune; nuo 1926 lig 1927 metų ėjo vikaro pareigas Pakuonio parapijoje; nuo 1927 lig 1932 metų buvo vikaru Pajevonio parapijoje; nuo 1932 lig 1951 m. buvo klebonu Santaikos parapijoje; nuo 1951 lig 1958 m. ėjo klebono pareigas Keturvalakių parapijoje; nuo 1958 lig 1959 m. buvo altaristu Keturvalakių parapijoje,o nuo 1959 m.rugsėjo mėn. buvo paskirtas altaristu Griškabūdžio parapijoje. Mirė Griškabūdyje 1970 metais rugsėjo mėn.27 dieną,palaidotas Griškabūdžio kapinėse tais pačiais metais rugsėjo mėn.30 dieną.

Kun.V.Birbilas buvo uolus tautosakos rinkėjas.Dainas užrašinėti Kun.V.Birbilas pradėjo jaunystėje ir nenutraukė jas rinkęs ligi savo amžiaus pabaigos.Lietuvių kalbos ir literatūros instituto lietuvių tautosakos rankraštynui jis 1965 m.įteikė 129 lietuvių liaudies dainų tekstus/~~su m~~/ ir 561 dainos melodijas,kurias buvo užrašęs 1921-1965 m.laikotarpiu.

Po Kun.V.Birbilo mirties lietuvių tautosakos rankraštynui buvo perduota jo įrašytų į magnetofono juostas dar apie 700 liaudies dainų.Kun.V.Birbilo surinktos medžiagos vertę padidina tai,kad jis nesitenkino dainų tekstų ir melodijų užrašymu,bet pateikė tikslias jų metrikas,aprašė dainininkių ir dainininkų gyvenimą,juos fotografavo ir paliko jų nuotraukas.

Kun.V.Birbilo surinktos zanavykų liaudies dainos žymiai papildo rankraštynuose esančius ir paskelbtus šio krašto žmonių dvasinės kultūros lobius.Jo sukaupta medžiaga kaip didelė vertybė liks lietuvių tautosakos rankraštyne,bus panaudota naujai leidžiamiems liaudies dainų rinkiniams ir moksliniams darbams apie lietuvių tautosaką. /Ištrauka iš "Gimtojo Krašto"1970.XII.10.N.50 / 202 / Ambraziejaus Jonyno./ "

1970 m.

KUN. ALBYNAS D R A Ž D Y S, Jurgio sūnus, gimė 1903 metais, rugsėjo mėn. 3 dieną Ėglupių kaime, Pajevonio parapijos, Vilkaviškio apskr. Mokėsi 1911-1916 metais, su pertraukomis Didžiojo karo metu, Pajevonio pradžios mokykloje, ir 1916-1922 metais Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. Baigęs šešias klases, įstojo į Vilkaviškio Vyskupijos Kunigų Seminariją Gižuose, tenmokėsi filosofijos ir Šv. Teologijos 1922-1928 metais, buvo įšvęstas į subdijakonus 1928 metais kovo mėn., o kunigu įšvęstas 1928 metais birželio mėn. 24 dieną.

Buvo Vilkaviškio bažnyčios vikaru 1928-1930 m., paskui vikaru Prienuose 1930-1932 m., iš Prienų išvyko pas Saleziečius į Toriną Italijoje, kur ruošėsi misijoms. Iš Italijos į Lietuvą grįžęs buvo paskirtas vikaru į Plutiškes, iš Plutiškių nuvyko į Ameriką ir ten Jungtinėse Valstybėse apie keturis metus vedė misijas įvairiose lietuviškose parapijose. Grįžęs iš Amerikos, gavo paskyrimą į Aukštąją Panemunę, ir ten 1938 metais ėjo administratoriaus pareigas. Iš Aukštosios Panemunės buvo paskirtas klebonu į Barzdus, tas pareigas ėjo 1939-1945 m., po to ~~[illegible]~~ buvo Upninkų parapijos klebonu, Kauno Arkivyskupijoje, 1946-1947 metais. Upninkuose greit buvo areštuotas ir dešimčiai metų nuteistas. Išbuvo Sibire aštuonerius metus, dirbdamas šachtose, anglių į vagonus pakrovėju, skalbykloje. Grįžęs Lietuvon buvo paskirtas Alytun II altaristu 1955 m. Kun. Drazdys į Alytų atvyko 1955 metais birželio 8 d. Tais metais, liepos 28 dien jis džiaugėsi Alytaus gamtos grožiu ir sveikatingumu, tikėdamasis, kad Alytus bus jam, kaip atlyginimas už aštuonerių metų nuskurusią Vorkutos gamtą, o sveikatos per pusmetį čia įgysiu tiek, jis sakė, kiek ten per aštuonerius metus jos nustojau. Užėjus karščiams, pasijutau labai blogai, bet gerų gydytojų pagalba ir puikių gamtos sąlygų dėka pavojus praėjo. Bažnyčios pamaldų tvarka man labai patinka. Darbo yra, o jo aš taip buvau pasiilgęs!" 1968 metais, birželio 11 d. buvo jis J.E. Vysk. J. Labuko atleistas iš Alytaus II bažnyčios altaristo pareigų ir paskirtas Rumbonių bažnyčios klebonu. 1969 metais vasario 4 d. Kun. A. Drazdys Rumbonių parapijos vykdomojo komiteto ir visų tikinčiųjų vardu nuoširdžiausiai dėkojo Jo Ekscelencijai Vysk. J. Labukui už skirtą dalį Rumbonių bažnyčiai iš a.a. Kunigo Albyno Žilinsko bažnytinių daiktų palikimo.

Kunigas Albynas Drazdys mirė 1970 metais, rugpiūčio mėn. 28 dieną ir ~~[illegible]~~ ~~xxxxxxxxxxx~~ ir palaidotas Rumbonių kapuose rugpiūčio mėn. 31 dieną.

Mirė Kun. A. Drazdys šitokioj aplinkumoj. Mirties dieną buvo jis nuvažiavęs į Alytų dėl Rumbonių parapijos bažnyčios remonto medžiagų ir autobusu grįždamas atgal išlipo Mikutiškių autobusų sustojimo vietoje, ėjo į savo namus ir kelyje, turėdamas silpną sveikatą, ypač širdį, staiga suklupo ir ant griovio krašto mirė.

Kunigo A. Drazdžio biografiją surašė Kun. Juozas Voveraitis, remdamasis asmeniškais pasikalbėjimais su velioniu, elenchu ir jo sesers Uršulės Drazdytės liudijimu.

Kun. J A N U Š K A I T I S JONAS, JUOZO S., gimė 1888 m. liepos mėn. 11 Mockabudžių kaime, Keturvalakių valsčiuje, augo pas tėvus. Pradžios mokyklą ėmė lankyti Keturvalakiuose, o baigė ją Šunskuose. Po to, buvo įstojęs į Mokytojų Seminariją Veiveriuose. Ten, metus pabuvęs, perėjo į Marijampolės gimnaziją. Baigęs keturias gimnazijos klases, įstojo į Seinų Kunigų Seminariją. Ten pradėjo mokytis Šv. Teologijos, baigė šventųjų mokslų mokytis Petrogrado Dvasinėje Kunigų Seminarijoje. Aukštųjų mokslų nėėjo. Kunigu buvo įšvęstas 1916 metais, birželio mėn. 26 dieną.

Kunigo vikaro pareigas ėjo Sasnavoje, Vyžainyje, Igliaukoje, Pakuonyje, Slavikuose, Keturvalakiuose, Rudaminoje. Klebono pareigas ėjo septynerius metus Riečiuose, dvyliką metų klebonavo Margininkuose, Rumbonyse ir altaristu buvo Riečiuose, Marijampolės apskrity, Gudelių valsčiuje.

1948 metais, vasario 4 d. buvo atleistas nuo Riečių parapijos administratoriaus pareigų ir komandiruotas į Naująją Ūtą laikinai eiti administratoriaus pareigas, tengyventi ir globoti Kun. Želvį. 1948 m., spalių 18 d. jis Kurijai pranešė, kad kaip kulto tarnautojas pasiliekąs jis gyventi Riečių parapijoje. Tada Kurija pageidavo, kad klebonas pamaldas laikytų vieną sekmadienį Naujojoje Ūtoje, o kitą sekmadienį - Riečiuose.

1949 m., gegužės 24 d. Kan. Dr. Stankevičius atleido jį iš Riečių bažnyčios klebono pareigų ir paskyrė jį Kapčiamiesčio bažnyčios klebonu. 1950 m., sausio 18 d. jis Riečiuose sirgo. 1951 m. Kovo 3 d. ~~jis~~ buvo paskirtas Simno bažnyčios altaristu išlaikytiniu. 1951 m. balandžio 21 d. buvo atleistas iš Simno altaristo pareigų ir paskirtas Rumbonių bažnyčios klebonu.

1957 m., rugsėjo 23 d. Kan. Stankevičius pagrasino Rumbonių klebonui Kun. Januškaičiui ir altaristui Kun. Žilinskui Albynui, jog abudu turi gyventi Rumbonių klebonijoje, laikyti pamaldas ir tvarkyti parapijos reikalus. Jei iki š.m. Visų Šventųjų nebus susitvarkyta, bus pakeistos pareigos: Kun. Januškaitis bus paskirtas altaristu, o Kun. Žilinskas - klebonu. 1957 m. lapkričio 11 d. taip šiem dviem kunigam ir buvo padaryta.

1958 m., Kovo 25 d. Riečių parapijiečiai prašė Valdytoją Kan. Stankevičių, kad jiems į Riečius klebonu paskirtų Kunigą Januškaitį, kuris prieš septynerius metus buvo Riečių klebonu apie 12 metų ir kuris pasitenkintų kukliu pragyvenimu mažoje jų parapijoje. 1958 m. Kovo 27 d. Kun. Januškaitis buvo atleistas iš Rumbonių altaristo pareigų ir paskirtas Riečių parapijos klebonu. 1964 m. rugpiūčio 13 d., ryšium su palaužta savo sveikata, prašė Valdytoją Kan. Stank., kad atleistų jį iš Riečių klebono pareigų. 1966 m., gegužės 7 d. Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkasis Administratorius Vyskupas Dr. J. Labukas atleido jį iš Riečių klebono pareigų ir paskyrė jį Riečių altaristu.

Kunigas Jonas Januškaitis pasimirė 1970 metais, balandžio mėn. 29 d., palaidotas 1970 m. gegužės mėn. 2 d. gražiose Riečių parapijos kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo 30 kunigų. Iš Kauno Kurijos laidotuvėse dalyvavo Vilkaviškio Vyskupijos Kancleris Kunigas Juozas Žakaitis, pamokslą pasakė Kun. Kazimieras Krušnauskas. Velionis buvo beveik 82 metų amžiaus. Riečiuose jis buvo daug metų darbavęsis V. Dievo garbei ir žmonių išganymui.

KUN. P U K E L I S JUOZAPAS, Aniceto s., gimė tūkst. aštuoni šimtai devyniasdešimt trečiais metais, liepos mėn. 12 dieną, Vilkijos parapijoj. 1906-1912 metais mokėsi Kauno gimnazijoje. 1912-1915 m. Šv. Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje, o 1915-1917 m. - Magiliavo Kunigų Seminarijoje. Subdijakonu buvo išvęstas 1917 m., vasario mėn. 7 d., kunigu gi - 1917 m., balandžio mėn. 16 d.

Kunigo vikaro pareigoms buvo paskirtas Magiliavo Arkivyskupijoje į Prelius 1917 m., birželio mėn. 1 d., ir ten prabuvo lig 1918 m., Kovo mėn. 20 d. Grįžus jam į Lietuvą, buvo jis paskirtas 1918 m., balandžio 19 d. į Krakės vikaru. Po vienerių metų, tai yra 1919 m., gegužės mėn. 8 d. jis buvo iškeltas į Betygalą vikaru. Betygaloje jis sykiu buvo ir Ūkininkų Sąjungos Vartotojų Bendrovės iždininku. Jo ten buvimas buvo pageidaujamas ir reikalingas, jam leidimą buvo davęs Vyskupas Karevičius. Betygaloje Kun. Pukelis prabuvo bene 11 metų. Buvo darbštus, uolus kunigas ir veiklus. Jis 1928 metais pats prašėsi iš Betygalos perkelti jį į kitą vietą. Todėl 1930 metais, balandžio 29 d. jis buvo perkeltas į Šiupylius kuratu. 1942 metais, liepos mėn. 21 d. buvo paskirtas Kėdainių Šv. Juozapo bažnyčios kuratu, o 1948 metais, rugpiūčio 18 d. buvo pakeltas į Kėdainių Šv. Juozapo bažnyčios klebonus. 1951 metais, birželio 18 d. buvo paskirtas Kėdainių dekanato vice-dekanu. 1952 metais, gruodžio mėn. 23 d. jis buvo paskirtas Kėdainių Šv. Jurgio bažnyčios altaristu ir atleistas iš vice-dekano pareigų.

Mirė Kun. Pukelis 1970 metais, balandžio mėn. 15 d., palaidotas balandžio 17 d. Dotnuvos parapijoje, Galainių kapinėse, savo tėvų kape. Ten norėjo būti palaidotas pats Kun. Pukelis. Laidotuvėse dalyvavo Kauno Arkivyskupijos Kancleris Monsinjoras Steponas Telksnys, apie 70 kunigų ir skaitlinga tikinčiųjų minia. Gedulingos laidotuvių pamaldos buvo atlaikytos Kėdainių ir Dotnuvos bažnyčiose. A.a. Velionis sirgo pūslės liga. Po pirmos operacijos jautėsi geriaus, bet po antros operacijos jau iš lovos nebeatsikėlė, žaizda nebeužgijo, širdis nusilpo ir mirė. Kun. Juozapas Pukelis buvo geras ir dorovingas kunigas, rekolekcijas jis atlikdavo beveik kiekvienais metais, kadatik kunigams rekolekcijos viešai būdavo laikomos, tada jose dalyvaudavo ir a.a. Kun. Pukelis. Tegul jo vėlę Viešpats Dievas palaimina Dangaus Karalyste.

KUN.S Y R U S ANTANAS,Kiprijono sūnus,gimė 1898 m.,Kovo mėn. 23 d.Šiluvos parapijoje,Šiaudininkų filijoje,krikštytas tų pačių metų Kovo mėn.25 d.,augo Palangoje.Nuo 1905 metų mokėsi trejetą metų Pa - langos liaudies mokykloje,po to šešetą metų,lig 1914,Palangos gimnazijoje.Žemaičių Kunigų Seminarijoje Kaune mokslą ėjo nuo 1918 lig 1923 m Tuo pat laiku lankė ir bendrąjį Teologijos-Filosofijos ruožą,5 ir 6 semestrą.Subdijakonu pašvęstas 1923 m.,vasario mėn.25 d.,dijakonu - 1923 m.Kovo mėn.17 d.kunigu gi 1923 m.,birželio mėn.10 d. Teologijos-Filosofijos fakultetą baigė,įgydamas diplomuoto kanonisto teises.

1925 m.,lapkričio 11 d.buvo paskirtas Žemaičių Vyskupijos Kurijos notaru (aktuaru).Tais metais jis rūpinosi,kiek galėdamas,savo brolio kunigo Zigmo reikalais.1926 metais jam buvo pavesta,Kanauninkui J.Stakauskui,Kauno Benediktinių bažnyčios rektoriui per rugpiūčio mėnesį atostogaujant,eiti Benediktinių bažnyčios rektoriaus pareigas.1926 metais,rugpiūčio mėn.30 d. buvo atleistas iš Kurijos notaro pareigų ir paskirtas Šančių bažnyčios vikaru.1929 m.~~gegužės mėn~~.birželio mėn.12 d paskirtas Vilkijos bažnyčios vikaru ir vidurinės mokyklos kapelionu. 1930 m. rugpiūčio 2 d.perkeltas vikaru prie Šiaulių šv.Jurgio bažnyčio 1931 m.liepos mėn.11 d. paskirtas Vandžiogalos vikaru.1932 m.,lapkriči 16 d. paskirtas Veliuonos vikaru su teise gyventi Raudonėje,aprūpinant Raudonės apylinkės tikinčiųjų reikalus ir sykiu steigiamos Raudonėje bažnyčios reikalus.1932 m.gruodžio 7 d.jis buvo paskirtas Raudonės bažnyčios kuratu.1947 m.Kovo mėn.15 d. Kun.Syrus buvo teisingumo organų sulaikytas ir OSO nubaustas pagal B.Kod.58 str.10 p. aštuoniems met. pataisos lagerio darbams.Bausmę atlikinėjo Krasnojarsko srityje: Kansk ir Reševotose.Buvo invalidinėje brigadoje ir dirbo invalydams skiriam lengvus darbus.Iš lagerio paleistas pagal amnestiją 1954 metais.Kai tais metais grįžo į Lietuvą,1954 m.spalių 9 d.buvo paskirtas Raudonės altaristu išlaikytiniu.1965 m.,sausio 13 d.buvo paskirtas Raudonės klebonu.1965 m.,gegužės 8 d.buvo atleistas iš Raudonės klebono pareigų,pa liekant jį Raudonės bažnyčios altaristu išlaikytiniu.1966 m.gegužės 1 d.paskirtas Dotnuvos bažnyčios altaristu-išlaikytiniu.1966 m.spalių 2 d.vėl buvo paskirtas Raudonės bažnyčios altaristu.

Kun.Syrus buvo gilaus tikėjimo ir labai dorovingas.Šias jo dorybes akcentuoja 1929 metais katalikiškos Šančių organizacijos,kurios su dau gybe parašų rašė prašymus Metropolitui Skvireckui,prašydami neiškelti iš Šančių Kunigo Syraus,tokio dorovingo,pavyzdingo ir šventai veikiant parapijiečius ir jaunimą.

Būdamas Vilkijos vikaras,Kun.Syrus ,kaip Vilkijos vidurinės mokyklos kapelionas aikštėn iškėlė vidurinės mokyklos mokytojų netinkamumą jų einamoms Vilkijos moksleivių auklėjimo pareigoms.

Šiauliuose šv.Jurgio bažnyčioje vikaraudamas,kun.Syrus buvo darbštu sąžiningas Darbo Federacijos vadas,o parapijiečiams geras,pamaldus,kul lus,nenuilstantis bažnyčios tarnas,savo pamaldumu~~mu~~ rodė parapijie - čiams gražų ir patraukiantį pavyzdį.Jis su tikru pasišventimu darbavos Angelo Sargo ir Pavasarininkų organizacijose.Tai pripažino ne tik Šiau lių Darbo Federacijos nariai,bet ir visi parapijiečiai.Jie Ordinariatu rašė šitaip:" Mes Šiaulių Šv.Jurgio parapijos žmonės tvirtai ir giliai visi iki vieno esame įsitikinę,kad joks kitas naujai atkeltas į mūsų p rapiją kunigas neįstengs taip pavyzdingai ir produktingai atlikti tą darbą,kurį dirbo mūsų mylimas ir gerasis kunigas Syrus".

1954 m.rugpiūčio 19 d.kun.Syrus rašė:"Grįžau iš 6.000 kilometrų~~k~~ ke lionės..Buvau nuvykęs į Telšius aplankyti tėvų kapus ir paskui atvykau į Raudonę,kur prie bažnyčios pasitiko mane parapijiečiai,pasimeldėm ka tu su tais,kurie prieš 22 su viršum metus,su Dievo pagalba,kūrėm Raudo nės bažnyčią,parapiją.Aplankiau mirusius kapinėse,o dabar guliu ligoni nėje Raudonėje".Prašė Kuriją,kad ~~[illegible]~~ paskirtų jį Raudonės bažny čios altaristu ir išrūpintų reikiamus civilinius dokumentus."Esu inval das I grupės ir jokių kitų pareigų ilgesnį laiką eiti negalėsiu". 1954 m.lapkričio 5 d. buvo atleistas iš Raudonės altaristo vietos ir p skirtas Paštuvos klebonu.Kadangi tais metais turėjo pakartotinių širdi priepuolių,o gydytojai patarė gulti ligoninėn,tai prašėsi palikti jį R donėje,nes ten yra ligoninė,gydytojas ir vaistinė.Todėl buvo paliktas Raudonėje.

Kaip praneša Raudonės Klebonas Kun.Juozapas Razminas,Kun.Antanas Syrus,ilgesnį laiką sirgęs kepenų vėžio liga,Šventais Sakramentais ap pintas,mirė Raudonėje 1970 m.,spalio mėn.4 d. Palaidotas iškilmingai

- Raudonės parapijos kapuose 1970 m.spalio mėn.8 d.,dalyvaujant 36 kunigams.Pamokslų sakė kun.Jonas Gudas ir kun.Vincentas Byla.Gedulo procesijai į kapus vadovavo Kauno Arkivyskupijos Kurijos atstovas Monsinjoras Šmm Steponas Telksnys.

Kun. Š T E L M O K A S J O N A S, Antano s., gimė tūkst. aštuoni šimtai devyniasdešimt šeštais metais, birželio mėn. 9 d. Šiluvos parapijoje, krikštytas birželio 11 d., augo Šiluvos miestelyje. 1903–1907 m. mokėsi Šiluvos pradinėje mokykloje, o 1907-1911 m. – Raseinių keturklasėje miesto mokykloje. Šv. Teologijos mokėsi 1914-1922 m. Kauno Kunigų Seminarijoje. Subdijakonu buvo įšvęstas 1921 m. vasario 13 d., o kunigu – 1922 metais, balandžio mėn. 2 d.

Kunigo pareigas laikinai ėjo Tauragės bažnyčios vikaro nuo 1922 m. birželio mėn. 6 d. lig 1922 m. liepos mėn. 20 d.. Viduklės bažnyčios vikaro pareigas ėjo nuo 1923 m. sausio 16 d. lig 1931 m. gruodžio 9d. Šia pastarąja data buvo perkeltas į Pabaiską vikaru. 1932 m. rugsėjo 28 d. buvo Pabaiske paskirtas vikaru-adjutoriu. Gi 1940 m. spalių 29d paskirtas Pabaisko bažnyčios klebonu. 1941 m. rugsėjo 9 d., jo paties prašymu, atleistas nuo Pabaisko klebono pareigų ir paskirtas Taujėnų bažnyčios vikaru. Į Taujėnus jis atvyko 1944 metais, Kovo mėnesį, turėdamas 19 metų kunigystės. Neminint kitų vikaro pareigų, jis Taujėnų parapijoje aprūpindavo trijų komplektų Taujėnų mokyklą, 2-jų komplektų Balalių kaimo mokyklą, 2-jų komplektų Šalnų kaimo mokyklą ir vieno komplekto Rudžiūnų kaimo mokyklą. Už tai atlyginimo gaudamas 120 rentenmarkių. Taujėnų parapijoje jis vadovavo Tretininkams, Švč. Sakramento ir Krikščioniškojo Mokslo brolijoms ir Angelaičiams. Vietos klebono liudijimu Kauno Arkivyskupui, Kun. Štelmokas visą pastoracinį darbą atlikdavo gerai, o elgesio būdavo be priekaišto. 1945 metais, gegužės 9 d. jis buvo paskirtas Veprių bažnyčios administratoriu. 1947 m. vasario 12 d. paskirtas Pernaravos bažnyčios vikaru-adjutoriu o 1949 metais, sausio 26 d. pakeltas Pernaravos bažnyčios klebonu. 1949 metais, gegužės 5 d. buvo paskirtas Ariogalos klebonu ir Veliuonos vice-dekanu. 1949 m., rugsėjo 15 d. paskirtas Ariogalos bažnyčios altaristu. 1951 metais, spalių 8 d. iš Veliuonos dekanato vice-dekano pareigų buvo atleistas. Tokie pakeitimai vyko dėl to, kad buvo sunkus laikas. 1952 m., sausio 2 d. jis buvo padarytas Lesčių parapijos klebonu. Gi 1956 metais, lapkričio 13 d. buvo atleistas iš Lesčių klebono pareigų ir paskirtas Ariogalos bažnyčios altaristu-išlaikytiniu. 1960 metais, rugsėjo 8 d. buvo paskirtas Šiluvos bažnyčios altaristu išlaikytiniu.

Čia dar galima pažymėti, kad 1929 metais, nuo birželio mėnesio 20 dienos lig liepos mėn. 20 dienos jis turėjo iš Kauno Arkivyskupo atlaidą važiuoti į Romą šventų vietų aplankyti. 1944 metais, gruodžio mėnesį buvo paskirtas laikinai pavaduoti sergantį Kurklių bažnyčios kleboną.

/Šklerozė, hypert., vidur. vėžys

Mirė Kun. Jonas Štelmokas Šiluvoje 1970 metais, Kovo mėn. 6 d., eidamas 74-tus metus amžiaus, ir 48-tus kunigystės metus. Laidotuvės įvyko Kovo mėn. 10 dieną, kunigų dalyvavo virš 50 ir nemažas būrys tikinčiųjų. Kunigai už a.a. kunigo Jono vėlę laikė Šv. Mišias, dvejos Šv. Mišios buvo iškilmingos su pamokslais, kuriuos pasakė kun. P. Bastys ir kun. P. Ščepavičius. Paskutines Šv. Mišias atlaikė Kauno Arkivyskupijos Kancleris Monsinjoras St. Telksnys. Kunigo Jono kūnas nuvo nulydėtas į Šiluvos kapines, kur prie duobės paskutinį atsisveikinimo žodį pasakė kun. P. Staškūnas, Raseinių dekanas.

Teisingai referavo Metropolitui apie Kun. Joną, kad jis pastoracijos darbus atlieka gerai, o elgesio yra be priekaišto. Jis jokių nusikaltimų neturėjo: buvo geras ir bažnyčioje ir gyvenime. Kiek tiktai būdavo Kauno Arkivyskupijoje kunigų rekolekcijų, jų visų atlikti atvažiuodavo ir Kun. Jonas Štelmokas. Kunigų draugystėje jis mokėdavo pajuokauti, bet niekada jo žodis nebūdavo nei užgaulus, nei kurį kunigą, ar šiaip žmogų, neigiantis. Kai iš Viduklės ir Pabaisko jį kėlė kitur, tai tų parapijų žmonės su daugeliu parašų kreipėsi į Metropolitą, prašydami palikti Kun. Štelmoką jų parapijoje, jų taip labai gerbiamą ir mylimą kunigą, geriausiai atsiliepdami apie bažnytinį jo veikimą. Šitomis, V. Dievui ištikimo kunigo savybėmis, jis pelnyjosi Dangaus Karalystę.

KUN. V A L A I T I S JERONIMAS, Juozapo sūnus, gimė tūkstantis aštuoni šimtai aštuoniasdešimt septintais (1887) metais, Kovo mėn. 12 d. Vilkaviškio parapijoje, pakrikštytas tais pačiais metais, Kovo mėn. 13 d., ten pat ir augo. Mokėsi 1894-1903 m. Paežerių kaimo ir valsčiaus mokykloje, Vilniaus ir Marijampolės gimnazijose, baigė penkias gimnazijos klases. Šv. Teologijos mokėsi 1903-1908 m. Seinų Kunigų Seminarijoje ir studijavo 1908-1909 m. Friburgo universitete Šveicarijoje. Į subdijakonus buvo įšvęstas 1908 m, lapkričio mėn. 15 d., į kunigus gi - 1909 metais, rugpiūčio mėn. 1 dieną.

Kunigo pareigas ėjo šiose vietose: 1909-1911 m. buvo vikaru Gižuose, 1911-1912 m. taip pat vikaru Dombruvkoj ir Miastkove, 1912-1913 m. vikaru Skriaudžiuose, klebonu 1913-1916 m. Jungtinėse Amerikos Valstybėse Shamokin, Pa, klebonu Mahanoy City, Pa, U.S.A, klebonu 1916-1920 m. Girardville, Pa, U.S.A, karo kapelionu 1920-1922 m., klebonu Aleksote 1922-1928m 1928-1931 m. klebonu San. Paulo, Brazilijoje, klebonu 1931-1937 m. Gižuose, kalėjimo kapelionu Marijampolėje 1937-1940 m., rezidentu Kudirkos Naumiestyje 1940-1941 m., rektoriu Pažerių koplyčios 1941-1949 m. Kol nebuvo uždaryta Pažerių koplyčia, Kun. Valaitis važinėdavo į ją ir laikydavo pamaldas, laidodavo mirusius, lankydavo ligonius. Kai koplyčia buvo uždaryta ir buvo kėsintasi ją nugriauti, Kun. Jeron. Valaitis energingai užprotestavo. Koplyčia, nors ir buvo uždaryta, tačiau liko nenugriauta. Paežeriai - tai Kun. J. Valaičio gimtinė, už 12 kilometrų nuo Vilkaviškio. Kun. Valaitis nuo 1949 metų lig 1955 atsėdėjo baudą Vladimiro kalėjime. Grįžęs į Lietuvą, Kun. Valaitis buvo paskirtas Vilkaviškio bažnyčios altaristu-vikaru nuo 1955 m.

1965 m. Kun. J. Valaitis, grįždamas iš Paežerių motociklu, turėjo avariją, kurios metu sulaužė koją. Rūpertingo gydymo dėka pagijo ir vėl uoliai darbavosi. 1970 m. žiemą apsirgo gripu, bet ir tą ligą nugalėjo ir po savaitės vėl grįžo prie darbo. Tačiau ši liga susilpnino atmintį, todėl jau nebesakė pamokslų ir nebegiedojo. Tų pačių metų, rugpiūčio mėnesio pradžioje ėmė rimtai negaluoti, skųstis apetito stoka. Rugpiūčio mėnesio 10 dieną atlaikytos šv. Mišios jau buvo paskutinės, po kurių jau iš lovos nebekėlė. Gydytojai konstatavo, kad pagijimo vilties nebėra ir kad reikia ruoštis laidotuvėms. Tai suprato ir pats kun. Valaitis. Testamentu sutvarkė medžiaginius reikalus, o rugpiūčio mėn. 18 dieną buvo aprūpintas pakutiniais sakramentais. Rugpiūčio mėn. 22 dieną /Švč. M. Marijos Nekalčiausios Širdies Šventėje/ 5 val. ryto, besimeldžiant vietos kunigams ir slaugytojams, mirė, eidamas 85-sius savo gyvenimo ir 61-sius savo kunigystės metus. Savo priešmirtiniame testamente nepareiškė valios kur palaidoti jo palaikus. Kadangi jo gimtinė netoli Vilkaviškio ir paskutinius 15 metų dirbo Vilkaviškio bažnyčioje, tai palaidotas Vilkaviškio miesto kapuose 1970 metais rugpiūčio mėn. 25 dieną. Jo laidotuvėse dalyvavo apie 80 kunigų ir daug tikinčiųjų, kurie atvyko jį pagerbti net iš aplinkinių parapijų, apie keturi tūkstančiai žmonių.

/Žinios surašytos iš Velionies Kunigo anketos ir iš pastarųjų metų biografinių žinių, Kurijai pateiktų Vilkaviškio Klebono Kun. J. Preikšo/.

Kn. L I G E I K A BALESLOVAS, Jono sūnus, gimė tūkst. devyni šimtai aštuntais /1908/ metais, spalių mėn. 20 dieną Jiezno parapijoje, Paveiknių kaime, Alytaus apskr. Nuo 1922 metų rugsėjo 1 dienos lig 1930 metų birželio mėn. 15 dienos mokėsi Prienų Žiburio gimnazijoj ir gavo brandos atestatą. Po to mokėsi Vilkaviškio Vyskupijos Kunigų Seminarijoje nuo 1932 metų rugsėjo 15 dienos lig 1936 metų birželio mėn. 12 dienos. Į kunigus buvo įšvęstas 1936 metais birželio mėn. 11 d

Nuo 1936 metų rugpiūčio 1 d. lig 1940 metų liepos mėn. 1 d. ėjo vikaro pareigas Krosnos parapijoje, Marijampolės apskr. Po to, buvo vikaru Vilkaviškio parapijoje nuo 1940 m. liepos mėn. 1 dienos lig 1941 m. gegužės mėn. 18 d., o nuo 1941 m. gegužės 18 d. lig 1946 m. liepos 26 d. buvo vikaru Lukšių parapijoje, Šakių apskr.

Nuo 1946 metų liepos 25 d. lig 1955 metų birželio 29 d. dirbo R.T.F.S.R. kaip baustas. Šia pastarąja data Kazachijos T.S.R. Karagandos Srities Teismo buvo išteisintas. Kadangi jo artimieji giminės, tėvas ir brolio šeima, tuo metu gyveno ištrėmime, tai vietos administracija davė jam paskyrimą vykti pas artimuosius gimines į Irkutsko sritį, į Usolje, Sibire. 1957 metais, gegužės 11 dieną, jo giminėms ir jam pačiam buvo nuimtas ištrėmimas ir leista sugrįžti į Lietuvos TSR. Į Lietuvą kunigas sugrįžo 1957 metais, liepos mėn. 23 dieną.

1958 metais, gruodžio 20 dieną Lietuvoje buvo paskirtas Naujosios Ūtos bažnyčios klebonu ir pradėjo ten pareigas eiti 1959 metais sausio mėn. 17 dieną.

1957 metais, lapkričio 29 dieną Ordinaras Kan. Dr. J. Stankevičius jį buvo paskyręs Rudaminos parapijos, Lazdijų rajone, altaristu išlaikytiniu, laikomu bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu Rudaminos vikaru Ten pareigas pradėjo eiti 1957 metais, gruodžio 8 dieną.

1961 metais, balandžio 18 dieną buvo paskirtas Rudaminos ~~parapijo~~ parapijos klebonu. Ten pareigas ėmė eiti 1961 m. gegužės 15 dieną.

Kunigas Baleslovas Ligeika, Rudaminos parapijos klebonas, mirė 1971 metais, liepos mėn. 6 dieną Kauno klinikose, esą nuo kepenų vėžio.

Kun. L U K O Š I U S Baleslovas, Vincento Lukošiaus ir Magdelenos Domanskytės sūnus, gimė 1902 metais, rugpjūčio mėn. 6 dieną, krikštytas to pat mėnesio 8 d. Surviliškio parapijoje, Miegėnų sodžiuje. Mokėsi Kedainių gimnazijoje 1922-1925 m., liciejuje Italijoje 1925-1928 m., Torino mieste Italijoje mokėsi filosofijos 1929-1930 metais. Teologijos mokslus išėjo Tarptautiniame Saleziečių Institute Torino mieste, Italijoje. Į subdiakonus įšvęstas Torine 1935 m., liepos mėn. 7 d., į kunigus gi - 1936 m., liepos mėn. 5 d. Torino mieste, Marijos, Krikščionių pagalbos, bazilikoje.

Vytėnuose, Saleziečių įstaigoje, ėjo mokslo tarėjo ir tikybos mokytojo pareigas 1936-1938 metais; ten pat, Vytėnuose ėjo prefekto pareigas 1938-1939 metais. 1939 metais, rugsėjo 1 d. buvo paskirtas xxxx Vaikelio Jėzaus amatų mokyklojedirektoriu ir tų pačių metų gruodžio mėn. 8 d. iš tų pareigų atšauktas. Gi 1939 m., gruodžio mėn. 11 d. Švietimo Ministerijos buvo paskirtas Vilniaus Saleziečių Draugijos xxxxxxx xxx amatų mokyklos direktoriu ir Vilniaus Seserų Saleziečių Draugijos mergaičių amatų mokyklos vedėju. 1940 m., rugsėjo 1 d. Švietimo Liaudies Komisaro raštu 23434 iš direktoriaus ir vedėjo pareigų atleistas. 1940 m., rugpiūčio mėn. Kurijos raštu Nr. 19 buvo paskirtas Kauno šv. Mykolo bažnyčios vikaru, ir tas pareigas ėmė eiti nuo tų metų rugsėjo 10 dienos. 1941 metais, kovo 27 d. buvo perkeltas į Raseinių bažnyčią vikaru. 1941 m., rugsėjo 9 d. atleistas iš Raseinių bažnyčios vikaro pareigų ir 1941 m. spalių 15 d. paskirtas Vytėnų bažnyčios kuratu. 1942 m., rugsėjo 24 d. paskirtas Raseinių bažnyčios vikaru, o tų pačių metų spalių 31 d. - ir kalėjimo kapelionu. Į Raseinių parapiją jis atvyko, būdamas septynių metų kunigystės. Turėjo kaimuose tris mokyklas, kiekvienoje turėdamas po dvi savaitines pamokas. Raseinių mieste turėjo 8 komplektus, po dvi savaitines pamokas kiekviename. Kaimų mokyklas lankydavo pačių tėvų parūpintomis susisiekimo priemonėmis. Mokyklų darbas jam sekėsi gerai. Katalikiškos organizacijos ir brolijos jam buvo pavestos šios: angėlaičiai, Švenč. Sakramento brolija, Šv. Rožančiaus brolija ir Vyrų Apaštalavimo brolija. Veiklą karo metu tegalima buvo išvystyti labai menkai. Kunigas ypatingai atsidavęs būdavo išpažinčių klausymui, mielai ir paklusniai atlikdavo kiekvieną pastoracinį darbą. Visos pajamos, kaip vienuolio gaunamos, eidavo į bendrą vienuolyno kasą, nuliekamos pajamos eidavo tėvui provincijolui, kuris jas skirdavo beturčio jaunimo auklėjimui. Salezietis kun. Lukošius, Vytėnuose klebono pareigas eidamas, jau buvo gerokai išvargęs iš persitempimo parapijiniame darbe. Reikalingas buvo pavaduojantis kunigas. Tuo tikslu buvo vikaro pareigoms paskirtas neopresbiteris kun. Baltrušaitis. 1947 m., rugsėjo 12 d. buvo paskirtas Kauno Švč. Trejybės bažnyčios vikaru, o 1949 m. vasario 3 d. nuo tų pareigų atleistas. 1949 m. kovo 5 d. buvo paskirtas Lygumų bažnyčios vikaru, o 1949 m., rugsėjo 16 d. paskirtas pavaduoti sergantį Karmelavos kleboną. 1951 m. balandžio 13 d. buvo paskirtas Slavikų parapijos klebonu. 1952 m., kovo 21 d. paskirtas Sintautų klebonu. 1957 m., spalių 5 d. paskirtas Žeimelio klebonu, o tų metų gruodžio 13 d. - Palonų klebonu, 1967 m., sausio 2 d. paskirtas Gruzdžių bažnyčios altaristu su vikaro teisėmis ir pareigomis. Dar prieš tai, 1949 metais, sausio 1 d., patenkinant kun. Lukošiaus prašymą, kurio pradžia siekė net 1942 metus, buvo Kan. J. Stankevičiaus, Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojo, iš Saleziečių kunigų skaičiaus ekskliaustruotas ir priimtas į pasauliečių kunigų skaičių. Religinių Kultų Reikalų Įgaliotinio 1949 m., sausio 28 d. įsakymu kun. Lukošius buvo atleistas iš Kauno Švč. Trejybės xxxxxx bažnyčios vikaro pareigų. Kaip vienuolis kun. Lukošius anuomet nebūtų galėjęs užimti jokių pareigų, bet kad jis jau nuo 1942 metų rūpinosi iš vienuolyno išeiti, tai Kan. Stankevičius jį iš vienuolyno išskliaustavo ir patarė dėl tolimesnės bažnytinės darbuotės pasitari su Religinių Kultų Įgaliotiniu.

Gruzdžių bažnyčios altaristas Kun. Baleslovas Lukošius mirė pas savo gimines Krakėse 1971 metais, lapkričio mėn. 26 dieną nuo liežiuvio vėžio. Mirčiai pasiruošė labai sąmoningai ir pamaldžiai. Paskutinį kartą Šv. Mišias atlaikė sekmadienį, lapkričio 21 dieną. Pirmadienį apsirengęs Mišioms, staiga pasijuto nusilpęs. Mišių laikyti nebegalėjo. Antradienį silpnumas padidėjo, ir kunigas trumpam laikui neteko sąmonės. Atgavęs sąmonę, paprašė kun. J. Birbilą aprūpinti jį šv. sakramentais. Apsivilkęs sutaną, kamžą ir užsidėjęs stulą, atsisėdo kėdėje ir laukė ateinant kunigo. Pamaldžiai ir sąmoningai atlikęs išpažintį, gavęs Ligonių Patepimą ir Popiežiaus palaiminimą, priėmė Švč. Sakramentą. Pasilikęs vienas, pasiėmė į rankas kryžių ir meldėsi, tarp kitų maldų kalbėdamas ir šitokią maldą: Amžiną atilsį duok man, Viešpatie, ir amžinoji šviesa man tešviečia. Po kelių valandų neteko sąmonės, ir apie parą su keliom valandom gulėjo ramus. Su ramybės išraiška veide, pirmomis lapkričio 26 dienos minutėmis atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Pašarvotas buvo giminių bute. Sekmadienio pavakariu mirusiojo kunigo Baleslovo kūnas karste buvo nuneštas į Krakių bažnyčią, kur jį palydėjo Krakių kunigai ir daug tikinčiųjų.

A.a. Kunigo Baleslovo Lukošiaus laidotuvės buvo lapkričio 29 dieną. Dalyvavo 46 kunigai oficialiai ir du kunigai buvo įsimaišę žmonių minioje. Gedulingą sumą atlaikė ir į kapus palydėjo Jo Ekscelencija Vyskupas Dr. R. Krikščiūnas, lydimas kunigų ir kelių šimtų minios tikinčiųjų.

Pamokslus bažnyčioje pasakė Šventybrasčio klebonas kun. Jagminas ir Gruzdžių klebonas kun. Vosylius. A.a. Kunigo Baleslovo Lukošiaus palaikai palaidoti senosiose Krakių kapinėse, jo giminių kape, šalia nesenai mirusio jo brolio.

N E K R O L O G A S

Kun.Jonas Marcinkus-Tauronis,gimė 1905m.kovo mėn.25d. Treigių kaime,Joniškio parapijoje.Mokėsi Šiaulių gimnazijoje ir Kauno Kunigų seminarijoje.1928m.baigė Teologijos-Filosofijos fakultetą.Kunigu įšventintas 1928m.birželio mėn.10d.

Buvo iš eilės vikaru:
Siesikuose 1928-1930m.,Tytuvėnuose1930-1932m.,Kauno Arkik-Bazilikoje 1932-1935m.Būdamas Bazilikos vikaru dar studijavo bažnytinės teisės studijas Teologijos-Filosofijos fakultete.

1935m.buvo paskirtas kapelionu į Šiaulių mergaičių gimnaziją.Kur tas pareigas eidamas dar kai kurį laiką kepelionavo Šiaulių Mokytojų seminarijoje,Amatų ir Prekybos mokyklose.Vėliau buvo paliktas vien Šiaulių Mergaičių gimnazijos kapelionu.Kur tas pareigas ėjo iki 1940m.1941m.vėl buvo paskirtas Šiaulių Mergaičių gimnazijos kapelionu.1945m.paskirtas šv.Jurgio bažnyčios administratoriumi,1947m.Šiaulių dekanato dekanu.1953-1957m.m.laikotarpyje dirbo Vorkutos lageryje. 1958m.paskirtas Joniškio bažnyčios altarista.Mirė 1971m. gruodžio mėn.10d.Joniškyje,eidamas į bažnyčią vakaro pamaldoms.Palaidotas gruodžio 13d.Joniškio bažnyčios šventoriuje. Laidotuvių paskutines iškilmingas šv.Mišias celebravo ir velionį į poilsio vietą palydėjo J.Eksc.Vyskupas Dr.Romualdas Krikščiūnas.Laidotuvėse dalyvavo 78 kunigai ir gausi tikinčiųjų minia.

Kun.Jonas Marcinkus yra daug pasidarbavęs Bažnyčios gerovei,ypač jaunosios kartos auklėjimo srityje kaip kapelionas ir rašytojas.Jis yra parašęs:

1.Aukso mintys Id. 1929m.
2.Aukso mintys IId. 1930m.
3.Vytautas pančiuose.Trijų aktų drama 1930m.
4.Adomo dukterys Trijų aktų komedija 1929m.
5.Angelaičiai į Vilnių Dviejų aktų vaid. 1931m.
6.Taurioji Genovaitė Šešių aktų drama 1933m.
7.Šventoji Teresėlė Šešių aktų drama 1933m.
8.Senatoriaus duktė Keturių paveikslų drama 1936m.
9.Ugnis iš Nemuno Keturių paveikslų pjesė 1938m.
10.Katalikų tikybos kursas 1939m.
11.Religijos mokymo metodika 1939m.

12.Mes alkstame Dievo Pamokslai

Velionis buvo malonaus būdo,pasižymėjo pastoraliniu uolumu,gerumu ir tauriu elgesiu.

x x x

Saulė leidžias ir vėl teka,
Su Saule ateina laiminga diena;
Gyvenimas niekad negrįžta-
Negrįš jis niekam niekada...
J.Tauronis

Koun. N. Česna.

Kun. R A Č I Ū N A S ANTANAS, Pranciškaus sūnus, gimė tūkstantis devyni šimtai septintais (1907) metais, rugsėjo mėn. 24 dieną Sintautų parapijoje, augo Klepų kaime, Sintautų valsčiuje, Šakių apskr. Prieš įstodamas į Kunigų Seminariją mokėsi Naumiestyje (Šakių apskr.) "Žiburio" vidurinėje mokykloje II, III ir IV klasėse nuo 1923 metų ir Kaune Pavasario suaugusiųjų gimnazijoje 1926-1927 mokslo metais, V klasėje. Kauno Kunigų Seminarijoje mokėsi 1927-1930 metais ir Vytauto Didžiojo Universitete 1930-1934 metais. Subdiakonu įšvęstas 1933 metais, balandžio mėn. 1 d., diakonu - tų pačių metų birželio 3 d. kunigu 1934 metais, gegužės mėn. 26 d.

Seminarijoje mokėsi apygeriai, elgėsi pavyzdingai, būdo buvo nusistovėjusio, uolaus ir kunigiško, nuolankus ir kuklus. Katalikiškos Akcijos darbe ypatingai sumanus ir veiklus. Blaivybės srityje, jaunimo ir vaikučių organizacijose turėjo kelių metų patyrimo. Balso buvo vidutiniško, klausos menkos, pamokslininkas labai geras. Tinka darbui ir mieste.

1934 metais, liepos 21 dieną buvo paskirtas Kedainių šv. Jurgio bažnyčios vikaru. Tų metų rugpiūčio 9 d. buvo dar paskirtas vice-kapelionu 2-me artilerijos pulke Kedainiuose. Tų pačių metų lapkričio 26 d. buvo paskirtas Lietuvių katalikių Moterų Draugijos Kedainių rajono religijos vadovu.

1937 metais, rugpiūčio 30 d. Ordinariatas jį skyrė vienam mėnesiui pavaduoti Kedainių šv. Jurgio kleboną kun. Kazimierą Pranckietį, išvažiuojantį taisyti savo sveikatos. Kai sveikatos kuracija turėjo nusitęsti iki tų metų gruodžio 24 dienos, Ordinariatas kun. Račiūnui pranešė, kad iki gruodžio 24 d. prailgina jam iki tos dienos ir klebonui pavaduoti laiką.

Kun. Račiūnas lankė Kedainių parapijos ribose esančią 10-ties komplektų pradžios mokyklą, duodamas 20 savaitinių pamokų. Kunigas į mieste esančias mokyklas eidavo pėsčias, į tolimesnes mokyklas važiuodavo dviračiu arba arkliais. Metinio atlyginimo už pamokas gaudavo apie 1500 litų. Pamokas atlikdavo geru pasisekimu.

Katalikiškose organizacijose turėdavo tokių pareigų: 1. buvo Kedainių apylinkės KVC instruktorius, 2. KVC skyriaus pirmininkas, 3. L. K. Vyrų Sąjungos Pirmininkas, 4. Pavasario Rajono dvasios vadas, 5. L. K. Moterų Skyriaus dvasios vadas, 6. Blaivybės Draugijos pirmininkas, 7. Angelaičių pulko vadas. Taip pat vadovaudavo Švč. Sakramento garbinimo ir Tretininkų Brolijų organizacinį darbą atlikdamas su pasisekimu.

Iš visų jura stolae metinių pajamų gaudavo 40%, tai sudarydavo 1620 litų. Kalėdos gaudavo 50 %, iš viso 550 litų.

Kun. Račiūnas iki tol laikėsi dvasinio gyvenimo tinkamoje aukštumoje. Dėl savo dievotumo ir takto, visame savo apsiėjime yra įgijęs visų parapijiečių bei vietos inteligentų garbingą vardą.

Šitaip Kun. Račiūną Arkivyskupui-Metropolitui atestavo Kedainių Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Kazimieras Pranckietis 1939 metais sausio mėn. 25 dieną.

1939 metais, vasario 4 d. buvo Metropolito atleistas iš L. K. J. Pavasario Federacijos Kėdainių Rajono dvasios vado pareigų.

1955 m. lapkričio 25 d. buvo atleistas iš Kedainių šv. Jurgio bažnyčios klebono pareigų ir paskirtas Griškabūdžio parapijos klebonu

1956 m., gegužės 22 d. buvo jam pavesta aptarnauti Žvirgždaičių parapijos tikinčiuosius ir kiek sąlygos leis atlaikyti Žvirgždaičiuose pamaldas, kol Žvirgždaičių parapijai bus paskirtas nuolatinis klebonas.

Kunigui A. Račiūnui sunkiai susirgus ir nebegalinčiam eiti Griškabūdžio klebono pareigų, 1962 m. sausio 23 d. buvo į jo vietą paskirtas kun. Pr. Liutvinas, o kun. Račiūnui buvo duotos atostogos, kol jam sveikata pasitaisys.

1962 m., kovo 29 d. kun. Račiūnui buvo pavesta laikinai eiti Barzdų parapijos klebono pareigas ir, ypač, ten atlikti velykinių švenčių pamaldas.

1962 m.,birželio 7 d.kun.Račiūnas buvo atleistas iš Griškabūdžio klebono pareigų,pažadant artimiausiu laiku jį paskirti klebonu Kauno Arkivyskupijoje.

Kun.Račiūnas,Kanauninko Dr.J.Stankevičiaus pavedimu,buvo nuvykęs pasižiūrėti Paštuvos parapijos.Po operacijos kun.Račiūnui tebebuvo taikomas ambulatorinis gydymas.Paštuvoje tada nebuvo ne tik ambulatorijos,bet nei gydytojo,nei medicinos punkto.Todėl kun.Račiūnas apsisprendė,kol galutinai nesusveiks,su įsidarbinimu neskubėti.

1962 m.,rugpiūčio 22 d.jis buvo atleistas iš Griškabūdžio klebono pareigų ir paskirtas Lyduvėnų parapijos klebonu.Į Lyduvėnus nuvyko tų metų rugsėjo 23 d.ir pradėjo eiti klebono pareigas.

1965 m.,gegužės 8 d.,Kauno Arkivyskupijos Valdytojas Prelatas Dr. J.Labukas jį atleido iš Lyduvėnų klebono pareigų ir paskyrė Gudžiūnų parapijos klebonu.

1969 m.,rugpiūčio 1 d. Gudžiūnų klebonas kun.Račiūnas nuo rugpiūčio 4 dienos lig 14 dienos ketino su savo giminėmis lengva mašina išvažiuoti atostogų turistinėj kelionėj į Kaukazą.

1971 metais,rugpiūčio 18 dieną J.E.Vyskupas Labukas kun.Račiūnui suteikė teisę kambaryje laikyti Šv.Mišias,kol tik sirgs.

Gudžiūnų parapijos klebonas Kun.Antanas R a č i ū n a s mirė vėžio liga 1971 metais,rugsėjo mėn.11 dieną Vilniaus miesto ligoninėje.Už velionio vėlę atlaikė Gudžiūnų bažnyčioje iškilmingas gedulingas pamaldas J.E.Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkasis Administratorius Vyskupas Dr.J.Labukas,dalyvavo Kauno Arkivyskupijos Kancleris Monsinjoras Steponas Telksnys,57 kunigai ir pilna bažnyčia tikinčiųjų.Kunigo A.Račiūno kūnas palaidotas Šakių rajone Sintautų parapijos kapuose šalia tėvų,Laidotuvėse dalyvavo 27 kaimynai kunigai ir nemažas skaičius tikinčiųjų.Laidotuvės įvyko 1971 metais.rugsėjo mėn.14 dieną.

KUN.Š I V O K A S STANISLOVAS.Domininko sūnus.Vilkaviškio Vyskup
jos kunigas.gimė 1920 metais.vasario mėn.6 dieną Alytaus valsčiuje.R
džiūnų sodžiuje.krikštytas gi tais pačiais metais Alytaus II parapij
bažnyčioje vasario mėn 16 d.,augo pas tėvus Radžiūnų sodžiuje.
1927 metais ėmė lankyti Radžiūnų pradinę mokyklą.1932 metais baig
ją ir įstojo į Alytaus valstybinę gimnaziją.į pirmąją klasę.1939 met
baigė joje šešias klases ir įstojo į Vilkaviškio Vyskupijos Kunigų S
minariją.į pirmąjį liciejinį kursą.baigė toje Seminarijoje gimnazi-
jos kursą,mokėsi filosofijos ir ketverius metus šv.teologijos.Iki
1944 metų pavasario baigė joje kunigui privalomus mokslus ir tais
pačiais metais buvo įšventintas į kunigus - gegužės mėn.7 dieną.
Nuo tų 1944 metų rugsėjo mėn.4 dienos ėjo kunigo vikaro pareigas
Kapčiamiesčio bažnyčioje.1946 metais.gegužės mėn.2 dieną buvo Vysku-
po atšauktas iš Kapčiamiesčio ir komandiruotas laikinai eiti vika-
ro pareigas Lazdijų bažnyčioje.Nuo 1945 metų birželio mėnesio lig
1949 m. balandžio mėn.30 d. ėjo Kapčiamiesčio bažnyčioje klebono
pareigas.1949 metais buvo areštuotas ir nuteistas.buvo laikomas Vor-
kutoje iki 1956 metų rugpiūčio mėn.pabaigos.Iš ten grįžęs į Lietuvą
buvo paskirtas Prienų parapijos altaristu išlaikytiniu,o 1958 metais
spalių 14 d.buvo paskirtas Metelių bažnyčios klebonu.Šiaip buvo ner-
vingas,bet Meteliuose pasižymėjo uolumu pastoracijoje,gražiai ir
pavyzdingai atremontavo bažnyčią,sutvarkė elektros įrengimus,atnauji
no bažnyčios grindis,padirbo naujus suolus,iš vidaus ir iš oro apda-
žė bažnyčią ir sutvarkė stogą.Bažnyčią suremontavus,paruošė medžia-
gos ir gavo leidimą ant Šventoriaus prie koplytėlės pasistatyti gy-
venamą namą ir kitus ūkinius pastatus uš Šventoriaus ribų.Jis pats,
bekasdamas gyvenamam namui pamatams griovius ir pervargęs staiga
mirė 1971 metais,gegužės mėnesio 12 dieną,pavakaryje 7-tą valandą.
Kadangi skrodimas nebuvo darytas,tai mirties priežastis nėra aiški.
Gali būti,kaip gydytoja,atvykusi iš Seirijų manė,kunigas mirė nuo
širdies kraujagyslių sklerozės.Iš Seirijų buvo pakviestas Seirijų
bažnyčios vikaras Kun.Jonas Būga,bet atvykęs rado Kun.Stanislovą
Šivoką jau mirusį.A.a.Kunigas Šivokas palaidotas Metelių kapinėse
1971 metais,gegužės mėn.15 d.dalyvaujant Vilkaviškio Vyskupijos
Kancleriui Kun.Bernardui Baliukoniui,didžiulei Metilių parapijiečių
miniai ir 80 kunigų.Velionis paliko brolį ir dvi seseris.

Kun. V U N D E R L I K A S VIKTORAS, Kazimiero sūnus, gimė tūkst. devyni šimtai devintais (1909) metais, rugsėjo mėn. 4 dieną, pakrikštytas tais pačiais metais, rugsėjo mėn. 22 d. Pašerėlių parapijoje, Jokūbonių kaime. Mokėsi Kriūkų pradinėje mokykloje, vėliau brandos atestatą gavo iš Valstybinės Egzaminų Komisijos. Nuo 1938 metų mokėsi Kauno Tarpdiecezinėje Kunigų Seminarijoje ir Teologijos Fakultete. Subdiakonu įšišventė 1942 metais, Kovo mėn. 21 d., diakonu – 1942 m., gegužės mėn. 17 d., kunigu įšišventė 1942 m. gruodžio mėn. 19 d. Kauno Arkikatedroje Bazilikoje.

Seminarijoje buvo sveikas, kiek pasilpusios nervų sistemos, balso silpno ir silpnos muzikalinės klausos. Mokėsi gerai, buvo gana gabus, labai rūpestingas ir smalsus mokslui. Buvo be įžvalgumo gabumų, bet labai geras praktikas. Išklausė bendrąjį Teologijos ruožą, mokėjo rusų kalbą ir su žodyno pagalba vokiečių kalbą. Būdą turėjo kultūringą, labai rimtą ir šaltą. Buvo įkyrus savo kalbėjimu, nesavimeilus, bet altruizmo nedidelio. Rimtai žiūrėjo į kunigiškas pareigas. Charakterio buvo susitvarkiusio, mokėdavo užsikirsti, bet valdėsi. Pavienėms pažintims buvo labai socialus, bet be ypatingesnių organizatoriaus savybių. Pamaldumo buvo be perdėjimų ir be kraštutinybių, bet atremto į įsitikinimą. Pamokslininkas buvo turiningas, bet apiscusis ir monotoniškas. Buvo tinkamas miesto pastoracijai.

1943 metais, balandžio 2 d. buvo paskirtas vikaro pareigoms Vilijampolės Šv. Juozapo parapijoje. Prieš įstojant į Seminariją, nuo 1934 metų lig 1938, buvo tarnavęs Kauno Universiteto kanceliarijoje ir sykiu privačiai mokęsis, ruošdamasis brandos atestatui. Baigęs Seminariją, turėjo paskutinį egz minų laikyti 1943 metais, balandžio 15 d. Visą laiką įtemptas proto darbas susilpnino jam sveikatą. Pasitaręs su gydytoju, prašė Arkivyskupą Skvirecką, kad išleistų jį šešiom savaitėm atostogų. sveikatai pataisyti. Jam buvo leista vieną mėnesį pailsėti, prieš išvykstant į paskyrimą. 1946 metais, Kovo 15 d., buvo paskirtas Kauno Šv. Juozapo bažnyčios Vilijampolyje vikaru substitutu.

1946 metais, rugpiūčio 19 d. jis prašėsi jį atleisti iš Lampėdžių kurorto koplyčios rektoriaus pareigų, nes jo buvimas tose pareigose esąs netikslus, nes eidamas pareigas Šv. Juozapo bažnyčioje negalįs laikyti Lampėdžių koplyčioje pamaldų nei šventadieniais nei šiokiadieniais. Lampėdžiuose gyvenantis kun. Lygutas toje koplyčioje kasdien laiko pamaldas, tai būtų visai teisinga jį paskirti tos bažnyčios rektoriu, kuris už visą tvarką koplyčioje būtų atsakingas.

1946 metais, Kovo 7 dieną kun. Vunderlikas buvo paskirtas Vilijampolės Šv. Juozapo bažnyčios administratoriu, ir juo išbuvo lig 1947 m. balandžio 25 d.

1947 m., sausio 11 d. buvo paskirtas Taujėnų bažnyčios altaristu išlaikytiniu, laikomu bažnytinės jurisdikcijos atžvilgiu Taujėnų bažnyčios vikaru. 1949 metais gegužės 9 dieną jis buvo atleistas iš Taujėnų altaristo-vikaro pareigų ir paskirtas Raseinių parapijos vikaru.

1961 metais, sausio 9 d. kun. Vunderlikas buvo paskirtas laikinai pavaduoti sergantį Taujėnų parapijos kleboną kun. Kazimierą Masį. Taujėnuose kun. Vunderlikui buvo suteikiamos visos klebono teisės ir jurisdikcijos, ir į Taujėnus buvo įsakyta vykti tuojau.

1962 metais, birželio 27 d. Lyduvėnų klebonas kun. J. Kazlauskas, dėl pasilpusios sveikatos, nebegalėjo eiti klebono pareigų. Tai Vunderlikui buvo pavesta Lyduvėnų bažnyčioje eiti visas klebono pareigas ir teikti tikintiesiems visus religinius patarnavimus.

1962 metais, rugpiūčio 22 d. buvo jis iš Raseinių bažnyčios vikaro pareigų atleistas ir paskirtas Baisogalos parapijos klebonu.

Šiaulių vicedekanas kun. A. Žilinskas atsiuntė pranešimą Kurijai, kad kun. Vunderlikas, Baisogalos klebonas, sveikata nenusiskundžia, esąs energingas, rūpestingas, uolus ir nuoširdus, gal kiek išdidus. Rezidavimas be priekaištų. 1966 metais, vasarą, per atostogas, jis gydėsi Likėnų kurorte. Pastoracijoje darbavosi rimtai, buvo blaivus, rekolekcijas atlikdavo. Baisogalos parapijiečiuose turėjo gerą autoritetą. Su parapijiečiais ir bažnyčios tarnautojais būdavo švelnus. Bažnyčios nelankomumu nenusi-

skundė.

Už Baisogalos bažnyčią per vienus metus mokesčių Valstybei mokėjo rub.996. Už bažnyčios apdraudimą mokėjo 830 rublių. Už Seminaristicum mokėjo 150 rublių.

1968 m.balandžio 29 d.buvo paskirtas Liolių bažnyčios klebonu.

1968 m.liepos 19 d.prašėsi atostogų sveikatai pataisyti.17 dienų laikotarpiui,kurį žadėjo praleisti Palangoje.Taip pat gydytis prašėsi jį išleisti į "Bangos" sanatoriją Palangoje 1969 metais,liepos 29 d. Ir į Druskininkų sanatoriją prašėsi gydytis išleisti 1970 m.gegužės mėn.25 d.

1971 metais,rugpiūčio mėnesį kun.Perminas telegrama Kurijai pranešė, kad kun.Vunderlikas jau guli pusiau paralyžiuotas.Tą patį mėnesį kita telegrama kun.Perminas davė Kauno Kurijai žinią,kad Kunigas Vunderlikas Viktoras jau mirė 1971 metais,rugpiūčio mėn.24 dieną ir kad jį laidos Lioliuose.Tą dieną Kun.Vunderlikas mirė po ilgos ir sunkios ligos (insulto),Liolių parapijos klebonas,62 metų amžiaus,28 metų kunigystės ir trijų metų klebonavimo Lioliuose.Palaidotas Liolių parapijos kapinėse 1971 metais,rugpiūčio mėn.26 dieną.Laidotuvėse paskutines iškilmingas Šv.Mišias laikė ir laidotuvių apeigas atliko Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Vyskupas Pagelbininkas Jo Ekscelencija vyskupas Dr.Romualdas Krikščiūnas.Laidotuvėse dalyvavo Vyskupas, 77 kunigai,2 klierikai ir gausi tikinčiųjų minia.

Kun.Ž I L I N S K A S ANTANAS,Antano sūnus,gimė tūkstantis devyni šimtai antraisiais metais (1902),balandžio mėn.15 d.,pakrikštytas tais pačiais metais,balandžio mėn.20 d. Augo visą laiką Miroslavo parapijoje,Balkūnų kaime.Mokslus ėjo Alytaus gimnazijoje nuo 1917 m. lig 1920 m. ir ten baigė keturias klases.Šv.Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje nuo 1921 metų lig 1924.Aukštuosius mokslus ėjo Lietuvos Universitete Teologijos-Filosofijos Fakultete,Teologijos bendrajame ruože. nuo 1924 lig 1928 metų.Į subdiakonus buvo įšvęstas 1927 metais,balandžio mėn.2 d.,į diakonus - 1927 m.rugsėjo mėn.24 d. ir į kunigus - 1928 m.Kovo mėn.24 d.

Kunigo pareigų neėjo lig 1928 metų liepos mėn.2 dienos.1928 metais birželio mėn.9 dieną buvo Kaune paskirtas Šv.Kryžiaus bažnyčios vikaru,ten nuo liepos 2 dienos pradėjo eiti kunigo pareigas.

1936 metais,kovo mėn.2 d. buvo paskirtas Karmelavos parapijos administratoriu,o1944 metais,kovo 18 d. - tos bažnyčios klebonu. 1948 metais ,kovo 2 d.buvo paskirtas Kauno dekanato vice-dekanu, o 1950 metais,gruodžio mėn.15 d. - Kauno dekanato dekanu.1960 metais rugpiūčio 16 d.buvo paskirtas Pabaisko parapijos klebonu,1961 metais gegužės mėn.16 dieną - Šaukoto parapijos klebonu.1966 metais,kovo21 d. paskirtas Šiaulių dekanato vice-dekanu,1967 metais,balandžio 28 d. paskirtas Babtų parapijos klebonu.

Kun.Žilinskas Antanas mirė 1971 metais rugpiūčio mėn.7 dieną Babtuose ir palaidotas Tais pačiais metais rugpiūčio mėn.10 dieną savo tėviškės Santaikos parapijos kapuose.

Velionis kunigų rekolekcijas atlikdavo gana dažnai.Savo dvasiniu gyvenimu būdavo rūpestingas.

Jam buvo suteikta atlaida nuo 1930 metų balandžio 23 dienos lig tų pačių metų gegužės 20 dienos išvykti į Eucharistinį Kongresą Kartaginoje,Afrikoje.

1931metais ,kovo mėn.6 d.jam buvo pavesta tikybos mokslą dėstyti ir kapelionauti Aukštutinių Šančių pradinėje mokykloje A. 1931 metais rugsėjo 7 dieną buvo paskirtas tikybos mokslą dėstyti dar Žemutinių Petrašiūnų pradinėje mokykloje.

1931 metais,rugsėjo18 dieną,Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios administratoriui kun.Vincentui Mieleškai gavus dešimčiai dienų leidimą iš parapijos išvykti,kun.Žilinskas buvo paskirtas jį per tąlaiką pavaduoti.

1932 metais,birželio 16 d. kunigui Mieleškai vėl trim savaitėm išvykstant sveikatai pataisyti,kun.Žilinskas buvo paskirtas savo kleboną pavaduoti.

1933 m.,rugsėjo 7 d.kun.Žilinskas buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir ~~kiek~~ kapeliono pareigų Kauno pradinėje mokykloje Nr.23,o tų metų rugsėjo 23 d. buvo nuo tų pareigų atleistas ir Petrašiūnų pirmojo komplekto pradinėje mokykloje.

1934 m.,balandžio 10 d.prašė Arkivyskupą leisti jam sveikatos pataisymo reikalu išvykti į Merano kurortą Italijoje nuo tų metų balandžio 21 dienos lig birželio mėn.1 dienos.Tas leidimas kun.Žilinskui buvo duotas.

1934 metais,lapkričio 19 d. kun.Žilinskas buvo paskirtas tikybos mokslo dėstytoju ir kapelionu Kauno dr.Vinco Kudirkos pradžios mokykloje Nr.9.

1935 metais,birželio 17 d.kun.Mieleška gavo leidimą iš parapijos išvažiuoti vieno mėnesio laikui,o kun.Žilinskas buvo paliktas tam laikui kun.Miešką pavaduoti.

1936 metais,kovo 2 d. kun.Žilinskas buvo perkeltas į Karmelavą tos bažnyčios administratoriu.Į tos bažnyčios klebonus buvo jis pakeltas 1944 m.,kovo mėn.18 d. Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios vikaru jis prabuvo aštuonerius metus.Kan.Dr.Stankevičius buvo galvojęs jį paskirti kuriai nors Kauno bažnyčiai.Bet kun.Žilinskas atsisakė dėl pašlijusios sveikatos.Gydytojų buvo konstatuota pas kun.Žilinską didelė mažakraujystė,stiprus nervų suirimas,plaučių susilpnėjimas ir virškinimo sistemos sutrikimas.Klebonavimas Karmelavoje šiek tiek jam sveikatą pataisė.

Karmelavoje jam esant, buvo jam padaryta apendicito operacija. Po operacijos jautėsi nestipriai. Darant operaciją, rasta ant žarnų kumščio didumo anglys.

1951 metais, balandžio 23 d. buvo pavesta jam aptarnauti Užusalio bažnyčios tikinčiuosius ir laikyti toje bažnyčioje pamaldas. Užusalio bažnytėlė skaitėsi Karmelavos parapijos filija. Kun. Žilinskas buvo abiejų tų bažnyčių klebonas.

1955 metais, sausio 15 d. buvo pavesta laikinai eiti ir Garliavos dekanato dekano pareigas.

1955 metais, rugpiūčio 20 dieną kun. Žilinskas buvo paskirtas Kan. Dr. J. Stankevičiaus ir į Kauno Kunigų Seminarijos Revizijos Komisiją patikrinti Seminarijos ekonominius reikalus.

1958 metais, sausio 11 dieną jis buvo atleistas iš Garliavos dekano pareigų.

1959 metais, balandžio 23 d. Palemono tikintiesiems prašant buvo duotas kun. Žilinskui leidimas atlaikyti gegužės 3 dieną Palemono kapinėse už mirusius pamaldas. Davė Kan. Stankevičius leidimą ir gegužės 31 dieną atlaikyti už mirusius pamaldas Palemono kapinėse. Buvo duotas leidimas atlaikyti pamaldas su egzekvijomis birželio 28 d. ir liepos 19 d. už mirusius Palemono kapinėse. Leista atlaikyti ten pat pamaldas už mirusius tose pat kapinėse tų metų rugpiūčio 30 d. ir rugsėjo 20 d.

1960 metais, sausio 19 d. buvo kun. Žilinskui pavesta laikinai globoti Lapių parapiją, t.y. atlikinėti visas Lapių klebono pareigas.

1960 m. rugpiūčio 16 d. jis buvo atleistas iš Karmelavos klebono pareigų ir paskirtas Pabaisko parapijos klebonu.

1960 m. rugpiūčio 4 d. jis buvo atleistas iš Kauno dekanato dekano pareigų.

1960 m., rugsėjo 3 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojui Kan. Dr. J. Stankevičiui kun. Žilinskas skundėsi, kad dienraštis "Kauno tiesa" nelauktai ir neteisingai jį apkaltino, Nr. 169/2611/, liepos mėn. 17 d. Nežinau, sako, ką daryti. Kreiptis į teisingumo įstaigas, ar ne? Prašau, Jūsų Ekscelencija, patarimo.

1960 m., lapkričio mėnesį perėmė jis Pabaisko parapijos ir bažnyčios klebono pareigas. Tačiau vos pusmetį Pabaiske pabuvęs, jau gavo iš Kan. Stankevičiaus naują paskyrimą - važiuoti klebonautį į Šaukotą. Tai buvo 1961 metais, gegužės mėn. 16 dieną.

Skundėsi jis ir Radviliškio rajono laikraščio "Komunizmo aušra" 1965 metų sausio 7 dienos O. Šulcaitės straipsniu apie jį "Kieno pusėje tiesa".

1966 m., kovo 21 d., ir toliau paliekant jį Šaukoto bažnyčios klebonu, jis buvo paskirtas Šiaulių dekanato vice-dekanu.

1966 metais, liepos mėnesį 10 dieną, papildydamas Ordinariatui savo raštą iš 1965 metų, sausio 18 d. dar kartą pranešа, kad jis, vokiečių okupacijos metais, rizikuodamas savo gyvybe, 1941 metais pas save Karmelavoje globojo, šelpė ir slėpė nuo vokiečių okupantų Tarybų Sąjungos didvyrį Juozą Vitą-Joną Valiūną. Atsiliepimu tai paliudija jojo sesuo Žvinakienė Vladislava, jo brolis Valūnas Ignas ir jo namų darbininkė Rozalija Rečkevičiūtė.

Būdamas Karmelavos parapijos klebonu, tikinčiųjų liaudžiai padedant ir medžiagiškai remiant, pastatė jis dvi medines bažnyčias: Užusalių kaime, Jonavos rajone, kuri dabar jau nugriauta, šv. Antano bažnyčią, 1939 metais, ir Karmelavos miestelyje, Kauno rajone, per karą sudegusios vietoje, šv. Onos bažnyčią 1944-1945 metais.

Kaip kunigas, jis buvo blaivus, rimtas, moraliniu atžvilgiu be priekaištų, pareigingas. Babtų klebonu būdamas, vietos bažnyčią išdažė iš lauko ir iš vidaus, apdengė bažnyčią šiferiu, šventorių aptvėrė geležine tvora ir aptvarkė visą šventorių. Babtų bažnyčiai savo testamentu užrašė tūkstantį rublių, taip pat tūkstantį rublių užrašė ir savo gimtinei Santaikos bažnyčiai.

Kun. A. Žilinskas, būdamas Kaune, Šv. Kryžiaus bažnyčios Vikaru, dirbo ir labdarybės srity, tai yra šv. Vincento a Paulo Draugijoje ir pastatė Kauno priemiestyje Petrašiūnuose dviejų aukštų senelių prieglaudą.

kurioje buvo išlaikomi 54 seneliai. Tuose pat namuose buvo ir beturčių šeimų vaikams darželis ir ambulatorija su kvarco ir solux lempomis. Neturtingiems Petrašiūnų gyventojams ten buvo teikiama medicinos pagalba nemokamai. Be to, dar Kaune, Gedimino g-vė, Nr. 1 buvo išlaikomas neturtingų šeimų vaikams darželis. Toks pat vaikų darželis buvo išlaikomas ir Aukštutiniuose Šančiuose. Kunigas A. Žilinskas dirbo šv. Vincento a Paulo Draugijoje Karmelitų skyriuje nuo 1928 iki 1936 metų pirmininko pareigose.

1967 metais, balandžio 28 dieną Kun. Žilinskas atleistas iš Šaukoto bažnyčios klebono pareigų ir iš Šiaulių dekanato vice-dekano pareigų ir paskirtas Babtų bažnyčios klebonu. 1971 metais, liepos mėn. 6 dieną jis raštu kreipėsi į Kauno Arkivyskupijos Kuriją, pranešdamas, kad jis yra susitaręs su Panevėžiuko Klebonu kun. Kazimieru Lapinsku, ir jis Kun. Žilinską išleidžia dviem savaitėm atostogų, nuo liepos mėn. 11 dienos lig liepos mėn. 24 dienos, priskaitomai. Prašo duoti sutikimą.

Buvo energingas kunigas, žmonių tarpe socialus - pakalbindavo ir paguosdavo.

Mirė Babtuose, nuo infarkto priepuolio, 1971 metais, rugpiūčio mėn. 7 dieną, palaidotas savo tėviškės, Santaikos parapijos, kapuose 1971 m., rugpiūčio mėn. 10 dieną. Iškilmingas laidotuvių Šv. Mišias Babtų bažnyčioje atlaikė Jo Ekscelencija Vyskupas Romualdas Krikščiūnas, pamokslą pasakė Vilkijos Klebonas Kun. J. Fabijonskas, pamaldose dalyvavo apie 70 kunigų ir gausi tikinčiųjų minia.

Po šių pamaldų, sulig testamente pareikštu noru, velionio kūnas buvo išlydėtas į jo gimtinės Santaikos bažnyčią, ten buvo atlaikytos kryžiškos Šv. Mišios, pasakytas pamokslas, jį pasakė Simno Klebonas Kun. J. Matulevičius, po to buvo palydėtas į Santaikos bažnyčios kapus ir ten palaidotas. Laidotuvių apeigas atliko Kauno Dekanas Kun. N. Cėsna, atsisveikinimo pamokslą kapuose pasakė Alytaus Kun. J. Grigaitis, laidotuvių pamaldose dalyvavo apie 30 kunigų ir skaitlinga minia žmonių.

Kun.Ž I L I N S K A S ANTANAS,Antano sūnus,gimė tūkstantis devyni šimtai antraisiais metais (1902),balandžio mėn.15 d.,pakrikštytas tais pačiais metais,balandžio mėn.20 d. Augo visą laiką Miroslavo parapijoje,Balkūnų kaime.Mokslus ėjo Alytaus gimnazijoje nuo 1917 m. lig 1920 m. ir ten baigė keturias klases.Šv.Teologijos mokėsi Kauno Kunigų Seminarijoje nuo 1921 metų lig 1924.Aukštuosius mokslus ėjo Lietuvos Universitete Teologijos-Filosofijos Fakultete,Teologijos bendrajame ruože. nuo 1924 lig 1928 metų.Į subdiakonus buvo įšvęstas 1927 metais,balandžio mėn.2 d.,į diakonus - 1927 m.rugsėjo mėn.24 d. ir į kunigus - 1928 m.Kovo mėn.24 d.

Kunigo pareigų neėjo lig 1928 metų liepos mėn.2 dienos.1928 metais birželio mėn.9 dieną buvo Kaune paskirtas Šv.Kryžiaus bažnyčios vikaru,ten nuo liepos 2 dienos pradėjo eiti kunigo pareigas.

1936 metais,kovo mėn.2 d. buvo paskirtas Karmelavos parapijos administratoriu,o1944 metais,kovo 18 d. - tos bažnyčios klebonu. 1948 metais ,kovo 2 d.buvo paskirtas Kauno dekanato vice-dekanu, o 1950 metais,gruodžio mėn.15 d. - Kauno dekanato dekanu.1960 metais rugpiūčio 16 d.buvo paskirtas Pabaisko parapijos klebonu,1961 metais gegužės mėn.16 dieną - Šaukoto parapijos klebonu.1966 metais,kovo21 d. paskirtas Šiaulių dekanato vice-dekanu,1967 metais,balandžio 28 d. paskirtas Babtų parapijos klebonu.

Kun.Žilinskas Antanas mirė 1971 metais rugpiūčio mėn.7 dieną Babtuose ir palaidotas Tais pačiais metais rugpiūčio mėn.10 dieną savo tėviškės Santaikos parapijos kapuose.

Velionis kunigų rekolekcijas atlikdavo gana dažnai.Savo dvasiniu gyvenimu būdavo rūpestingas.

Jam buvo suteikta atlaida nuo 1930 metų balandžio 23 dienos lig tų pačių metų gegužės 20 dienos išvykti į Eucharistinį Kongresą Kartaginoje,Afrikoje.

1931metais ,kovo mėn.6 d.jam buvo pavesta tikybos mokslą dėstyti ir kapelionauti Aukštutinių Šančių pradinėje mokykloje A. 1931 metais rugsėjo 7 dieną buvo paskirtas tikybos mokslą dėstyti dar Žemutinių Petrašiūnų pradinėje mokykloje.

1931 metais,rugsėjo16 dieną,Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios administratoriui kun.Vincentui Mieleškai gavus dešimčiai dienų leidimą iš parapijos išvykti,kun.Žilinskas buvo paskirtas jį per tąlaiką pavaduoti.

1932 metais,birželio 16 d. kunigui Mieleškai vėl trim savaitėm išvykstant sveikatai pataisyti,kun.Žilinskas buvo paskirtas savo kleboną pavaduoti.

1933 m.,rugsėjo 7 d.kun.Žilinskas buvo atleistas iš tikybos dėstytojo ir ~~kun~~ kapeliono pareigų Kauno pradinėje mokykloje Nr.23,o tų metų rugsėjo 23 d. buvo nuo tų pareigų atleistas ir Petrašiūnų pirmojo komplekto pradinėje mokykloje.

1934 m.,balandžio 10 d.prašė Arkivyskupą leisti jam sveikatos pataisymo reikalu išvykti į Merano kurortą Italijoje nuo tų metų balandžio 21 dienos lig birželio mėn.1 dienos.Tas leidimas kun.Žilinskui buvo duotas.

1934 metais,lapkričio 19 d. kun.Žilinskas buvo paskirtas tikybos mokslo dėstytoju ir kapelionu Kauno dr.Vinco Kudirkos pradžios mokykloje Nr.9.

1935 metais,birželio 17 d.kun.Mieleška gavo leidimą iš parapijos išvažiuoti vieno mėnesio laikui,o kun.Žilinskas buvo paliktas tam laikui kun.Mielešką pavaduoti.

1936 metais,kovo 2 d. kun.Žilinskas buvo perkeltas į Karmelavą tos bažnyčios administratoriu.Į tos bažnyčios klebonus buvo jis pakeltas 1944 m.,kovo mėn.18 d. Kauno Šv.Kryžiaus bažnyčios vikaru jis prabuvo aštuonerius metus.Kan.Dr.Stankevičius buvo galvojęs jį paskirti kuriai nors Kauno bažnyčiai.Bet kun.Žilinskas atsisakė dėl pašlijusios sveikatos.Gydytojų buvo konstatuota pas kun.Žilinską didelė mažakraujystė,stiprus nervų suirimas,plaučių susilpnėjimas ir virškinimo sistemos sutrikimas.Klebonavimas Karmelavoje šiek tiek jam sveikatą pataisė.

 221

Karmelavoje jam esant, buvo jam padaryta apendicito operacija. Po operacijos jautėsi nestipriai. Darant operaciją, rasta ant žarnų kumščio didumo auglys.

1951 metais, balandžio 23 d. buvo pavesta jam aptarnauti Užusalio bažnyčios tikinčiuosius ir laikyti toje bažnyčioje pamaldas. Užusalio bažnytėlė skaitėsi Karmelavos parapijos filija. Kun. Žilinskas buvo abiejų tų bažnyčių klebonas.

1955 metais, sausio 15 d. buvo pavesta laikinai eiti ir Garliavos dekanato dekano pareigas.

1955 metais, rugpiūčio 20 dieną kun. Žilinskas buvo paskirtas Kan. Dr. J. Stankevičiaus ir į Kauno Kunigų Seminarijos Revizijos Komisiją patikrinti Seminarijos ekonominius reikalus.

1958 metais, sausio 11 dieną jis buvo atleistas iš Garliavos dekano pareigų.

1959 metais, balandžio 23 d. Palemono tikintiesiems prašant buvo duotas kun. Žilinskui leidimas atlaikyti gegužės 3 dieną Palemono kapinėse už mirusius pamaldas. Davė Kan. Stankevičius leidimą ir gegužės 31 dieną atlaikyti už mirusius pamaldas Palemono kapinėse. Buvo duotas leidimas atlaikyti pamaldas su egzekvijomis birželio 28 d. ir liepos 19 d. už mirusius Palemono kapinėse. Leista atlaikyti ten pat pamaldas už mirusius tose pat kapinėse tų metų rugpiūčio 30 d. ir rugsėjo 20 d.

1960 metais, sausio 19 d. buvo kun. Žilinskui pavesta laikinai globoti Lapių parapiją, t. y. atlikinėti visas Lapių klebono pareigas.

1960 m. rugpiūčio 16 d. jis buvo atleistas iš Karmelavos klebono pareigų ir paskirtas Pabaisko parapijos klebonu.

1960 m. rugpiūčio 4 d. jis buvo atleistas iš Kauno dekanato dekano pareigų.

1960 m., rugsėjo 3 d. Kauno Arkivyskupijos Valdytojui Kan. Dr. J. Stankevičiui kun. Žilinskas skundėsi, kad dienraštis "Kauno tiesa" nelauktai ir neteisingai jį apkaltino, Nr. 169/2611/, liepos mėn. 17 d. Nežinau, sako, ką daryti. Kreiptis į teisingumo įstaigas, ar ne? Prašau, Jūsų Ekscelencija, patarimo.

1960 m., lapkričio mėnesį perėmė jis Pabaisko parapijos ir bažnyčios klebono pareigas. Tačiau vos pusmetį Pabaiske pabuvęs, jau gavo iš Kan. Stankevičiaus naują paskyrimą - važiuoti klebonautą į Šaukotą. Tai buvo 1961 metais, gegužės mėn. 16 dieną.

Skundėsi jis ir Radviliškio rajono laikraščio "Komunizmo aušra" 1965 metų sausio 7 dienos O. Šulcaitės straipsniu apie jį "Kieno pusėje tiesa".

1966 m., kovo 21 d., ir toliau paliekant jį Šaukoto bažnyčios klebonu, jis buvo paskirtas Šiaulių dekanato vice-dekanu.

1966 metais, liepos mėnesį 10 dieną, papildydamas Ordinariatui savo raštą iš 1965 metų, sausio 18 d. dar kartą praneša, kad jis, vokiečių okupacijos metais, rizikuodamas savo gyvybe, 1941 metais pas save Karmelavoje globojo, šelpė ir slėpė nuo vokiečių okupantų Tarybų Sąjungos did vyrį Juozą Vitą-Joną Valiūną. Atsiliepimu tai paliudija jojo sesuo Žvinakienė Vladislava, jo brolis Valūnas Ignas ir jo namų darbininkė Rozalija Rečkevičiūtė.

Būdamas Karmelavos parapijos klebonu, tikinčiųjų liaudžiai padedant ir medžiagiškai remiant, pastatė jis dvi medines bažnyčias: Užusalių kaime, Jonavos rajone, kuri dabar jau nugriauta, šv. Antano bažnyčią, 1939 metais, ir Karmelavos miestelyje, Kauno rajone, per karą sudegusios vietoje, šv. Onos bažnyčią 1944-1945 metais.

Kaip kunigas, jis buvo blaivus, rimtas, moraliniu atžvilgiu be priekaištų, pareigingas. Babtų klebonu būdamas, vietos bažnyčią išdažė iš lauko ir iš vidaus, apdengė bažnyčią šiferiu, šventorių aptvėrė geležine tvora ir aptvarkė visą šventorių. Babtų bažnyčiai savo testamentu užrašė tūkstantį rublių, taip pat tūkstantį rublių užrašė ir savo gimtinei Santaikos bažnyčiai.

Kun. A. Žilinskas, būdamas Kaune. Šv. Kryžiaus bažnyčios Vikaru, dirbo ir labdarybės srity, tai yra Šv. Vincento a Paulo Draugijoje ir pastatė Kauno priemiestyje Petrašiūnuose dviejų aukštų senelių prieglaudą.

kurioje buvo išlaikomi 54 seneliai. Tuose pat namuose buvo ir beturčių šeimų vaikams darželis ir ambulatorija su kvarco ir solux lempomis. Neturtingiems Petrašiūnų gyventojams ten buvo teikiama medicinos pagalba nemokamai. Be to, dar Kauno, Gedimino g-vė, Nr.1 buvo išlaikomas neturtingų šeimų vaikams darželis. Toks pat vaikų darželis buvo išlaikomas ir Aukštutiniuose Šančiuose. Kunigas A. Žilinskas dirbo Šv. Vincento a Paulo Draugijoje Karmelitų skyriuje nuo 1928 iki 1936 metų pirmininko pareigose.

1967 metais, balandžio 28 dieną Kun. Žilinskas atleistas iš Šaukoto bažnyčios klebono pareigų ir iš Šiaulių dekanato vice-dekano pareigų ir paskirtas Babtų bažnyčios klebonu. 1971 metais, liepos mėn. 6 dieną jis raštu kreipėsi į Kauno Arkivyskupijos Kuriją, pranešdamas, kad jis yra susitaręs su Panevėžiuko klebonu kun. Kazimieru Lapinsku, ir jis Kun. Žilinską išleidžia dviem savaitėm atostogų, nuo liepos mėn. 11 dienos lig liepos mėn. 24 dienos, priskaitomai. Prašo duoti sutikimą.

Buvo energingas kunigas, žmonių tarpe socialus - pakalbindavo ir paguosdavo.

Mirė Babtuose, nuo infarkto priepuolio, 1971 metais, rugpiūčio mėn. 7 dieną, palaidotas savo tėviškės, Santaikos parapijos, kapuose 1971 m., rugpiūčio mėn. 10 dieną. Iškilmingas laidotuvių Šv. Mišias Babtų bažnyčioje atlaikė Jo Ekscelencija Vyskupas Romualdas Krikščiūnas, pamokslą pasakė Vilkijos Klebonas Kun. J. Fabijanskas, pamaldose dalyvavo apie 70 kunigų ir gausi tikinčiųjų minia.

Po šių pamaldų, sulig testamente pareikštu noru, velionio kūnas buvo išlydėtas į jo gimtinės Santaikos bažnyčią, ten buvo atlaikytos kryžiškos Šv. Mišios, pasakytas pamokslas, jį pasakė Simno Klebonas Kun. J. Matulevičius, po to buvo palydėtas į Santaikos bažnyčios kapus ir ten palaidotas. Laidotuvių apeigas atliko Kauno Dekanas Kun. N. Čėsna, atsisveikinimo pamokslą kapuose pasakė Alytaus Dekanas. Laidotuvių pamaldose dalyvavo apie 30 kunigų ir skaitlinga minia žmonių.

1972 m. 225

N E K R O L O G A S

KUNIGAS KAZIMIERAS B R A Z A I T I S

1972 metų spalio 13 dieną Kauno Arkivyskupijos, o kartu ir visos Lietuvos kunigus bei tikinčiuosius pasiekė liūdna žinia: Kauno Klinikinėje ligoninėje mirė kunigas Kazimieras Brazaitis, mirė dvidešimtasis Upninkų parapijos klebonas, eidamas savo amžiaus septyniadešimt trečiuosius metus.

I. Biografinės žinios. Velionis kun. Kazimieras Brazaitis gimė 1900 metais vasario mėnesio 11 dieną Veliuonos parapijoje Šilaitiškių kaime. Krikštytas Veliuonos bažnyčioje tų pačių metų kovo mėn. 4 dieną. Augo, kaip ir visi kaimo vaikai, padėdamas tėvams ūkio darbuose. Nežinoma, kur gavo pradinį išsimokslinimą, tik aišku, kad 1924 metais įstoja į Kauno "Pavasario" gimnaziją, kur baigęs 1928 metais septynias klases, tų pačių metų rudenį pasuka į Kauno Kunigų seminariją. Čia gauna brandos atestatą ir toliau tęsia studijas Vytauto Didžiojo Universiteto Teologijos - Filosofijos fakultete, kurį užbaigia 1934 metais. Subdijakonatą priima 1933.IV.1., o tų pačių metų rugsėjo mėn. 23 dieną tampa dijakonu. Kunigu pašventinamas 1934. gegužės mėn. 26 dieną. Tų pačių metų liepos mėnesio 21 d. paskiriamas Skaistgirio parapijos vikaru. Ten bedirbdamas nuo 1934.X.22. iki 1936.VII.15. pavaduoja sergantį Rudiškių kleboną kun. J. Žiogą. 1936.VII.22. paskiriamas Pagirio vikaru, iš kur nuo 1937.VII.20. išleidžiamas studijuoti. Studijuoja Kaune ir Belgijoje, Liuveno universitete, renka disertacijai medžiagą. Studijas baigęs, 1940.X.25. skiriamas vikaru į Jurbarką, tačiau asmeniškais sumetimais atsisakęs, gauna tų pačių metų lapkričio mėn. 21 d. paskyrimą į Balninkus, kur vikarauja iki 1942.VIII.5 iki iškėlimo į Girkalnį toms pačioms pareigoms. Iš čia skiriamas Šimkaičių parapijos administratoriumi, tačiau aplinkybės taip sudėsto, kad ten nenuvykęs 1944.XI.8. skiriamas Juodaičių parapijos adminstratoriumi, nuo 1948.IV.6. jau pakeliamas tos parapijos klebonu, o nuo 1951.V.8. tenka eiti ir Veliuonos Vicedekano pareigas. 1953.XII.10. iš tų pareigų atleidžiamas ir paskiriamas Pernaravos klebonu. Tačiau Pernaravon neatvyksta ir 1954.III.4. perkeliamas į Kelmę altaristu. 1954.X.7. paskiriamas Šėtos klebonu. Čia gyvenimo įvykiai taip susidėsto, kad 1957.XII.17. lieka toje pačioje Šėtoje altaristu. Iš čia 1960.XI.11. iškeliamas į Daukšius, Vilkaviškio vyskupijoje klebono pareigoms, kur nuo 1961.VII.7. kartu eina ir Gudelių parapijos klebono pareigas. Iš ten 1962.VIII.22. perkeliamas klebonu į Vidiškius, Ukmergės dekanate. O nuo 1964.V.8. ėjo tame pačiame dekanate Upninkų klebono pareigas iki mirties.

II. Prisiminkime kunigą Kazimierą kaip žmogų ir kunigą. Vienu sakiniu išsireikšti galima, kad tai buvo geras žmogus ir uolus kunigas. Štai kaip velionį apibūdina Kunigų seminarijos rektorius, vicerektorius ir prefektas savo pasirašytoje charakteristikoje 1934.VI.12. "...Įstojo į Seminariją 1928 m. Joje mokėsi vidutiniškai, elgėsi pavyzdingai, būdo kieto su sodietiškumo atspalviu, mėgsta kitus kritikuoti ir, turėdamas aštrų liežuvį, sugeba skaudžiai įgelti savo priešininkui: tai turtingas savyje, bet nešlifuotas kritikas". Taip ir buvo geras žmonėms, tiesus, atviras, nuoširdus. Ypač mėgo kunigus. Jis sakydavo: "Pas mane atvyko svečias kunigas, tai mano klebonijoje šventa. Tai šventa visoje parapijoje. Juk ne kas kita, bet kunigas į mūsų parapiją atvyko". Savo gražiu sąmojumi, atsitikimais, moksliniais ginčais labai pagyvindavo pobūvius. Dažnai iškilmių metu pasakydavo kalbas ar tai lotyniškai, prancūziškai arba net graikiškai. Kur begyveno, kur bedirbo, buvo žmonių mylimas. Apie tai kalba žmonelių prašymai iš kelių parapijų, kur kun. Kazimierui teko dirbti. Galima paminėti Skaistgirio prapijiečių prašymą J.E. Arkivyskupui, kuriuo jie prašo kunigėlį atšaukti iš Rudiškių, rašytą 1934.X.31.

 227

Dar labiau mums Velionis prisimintinas kaip geras ir uolus kunigas. Štai kaip apie jį atsiliepia anuometinis Girkalnio klebonas kun. A.Šimkus, atsakydas į Kurijos pasiūstą anketą, kur prašoma žinių apie vikarą. Anketa iš 1944.II.26. Ten rašoma:"Į mokyklas važiuoja norisi, darbas sekasi..."Klausime apie atliekamas pastoracines pareigas, rašoma:"Viską mėgsta ir gerai atlieka". Apie elgesį pažymėta:"Elgesys geras."O apie jo darbus atstatant gerokai karo audrų apgriautą Juodaičių bažnyčią yra išsamus tuometinio Veliuonos dekano kun. St.Irtmano reportas Kauno Arkiv.Kurijai, rašytas 1954.V.31. Apie jo veiklą kalba atremontuota Šėtos bažnyčia, sutvarkyta, nauju skardiniu stogu besidžiaugianti ir viduje išdekoruota Upninkų bažnyčia bei iš laužo padoriais namais tapusi špitolė ir ūkiniai pastatai tuose pačiuose Upninkuose. Beto, kun.Kazimieras buvo uolus ir dvasiniuose bažnyčios reikaluose. Visuomet neatsisakydavo dalyvauti atlaiduose, mėgo klausyklą, norisi pasakydavo pamokslus. Tarnavo tikinčiajai liaudžiai nuoširdžiai ir savo pavyzdžiu visiems Dievo gerumą ir buvimą rodė.

III. Turime nepamiršti ir kun.Kazimiero mokslinės veiklos. Jis mėgo filosofiją ir įvairiausioms jos problemoms pašventė savo veiklą. Mus turi stebinti jo darbštumas. Paskutiniu metu skundėsi akių apsilpimu, tačiau vis nerimo, vis rašė, vis skaitė, naujų problemų ieškojo. Labai būtina jo mokslines problemas surinkti ir išsaugoti ateinančioms kartoms, kad mokslininkai ir istorija galėtų tarti savo žodį. Paskutiniu laiku jis norėjo išsamią studiją parašyti apie kentėjimus, išspręsti taip žmonijai seną, o kartu ir naują kentėjimų problemą. Tačiau ši studija liko nebaigta, nes Aukščiausiojo planai buvo kitokie. *Kunigai jį vadindavo "Vilkijos Daktaru", nes jis ruošė disertaciją "Materija".*

IV. Dar valandėlei sustokime prie paskutinių kun.Kazimiero gyvenimo dienų bei jo laidotuvių. Velionis prieš kelis metus persirgo infarktu ir gydėsi Kauno Klinikose. Po ligos kasmet savo sveikatą tikrindavo. 1972 m. rugpiūčio mėnesį jam buvo leidžiami vaistai - "kokarboksylazum". Po injekcijų kilo kažkoks viduje uždegimas. Daug kentėjo, kaimynai kunigai ragino susirūpinti sveikata, o gydytojai patarė daryti operaciją. Tačiau jis vis delsė ir tik X.9. leidosi operuojamas. Po opracijos viskas ėjo į gerą pusę, jau galvojo X.15. laikyti pamaldas. Tačiau spalio 12 anktų rytą nustojo sąmonės, buvo išvežtas į Kauno Klinikas, kur neatgavęs sąmonės spalio 13 dieną apie 16,30 val. mirė.

Iš pradžių buvo pašarvotas savo klebonijoje, iš kur spalio 15 d. buvo pavakaryje išlydėtas į bažnyčią, dalyvaujant Veprių klebonui ir iš Ukmergės kun. A.Masaičiui bei tikinčiųjų būreliui. Spalio 16 nuo 7.30 val. vyko šv.Mišios, o 10 val. J.E.Kauno ir Vilkaviškio Vyskupas Pagelbininkas R.Krikščiūnas, asistuojant kunigams, laikė iškilmingas šv.Mišias. Po šv.Mišių Velionis išlydimas į savo gimtąją Veliuoną. Upninkuose, be jau minėto Jo Ekscelencijos Vyskupo, Prelato Kanclerio, laidotuvių iškilmėse buvo virš 40 kunigų.

Veliuonoje taipat buvo virš 40 kunigų. Čia prie visų 5 altorių laikomos šv. Mišios, kurių pagrindines celebruoja Ukmergės Dekanas kun A.Danyla. Į kapus gedulingą procesiją veda kun. Pr.Staškūnas, Raseinių Dekanas. Kun.Kazimiero kūnas palaidotas Veliuonos kapų centre, prie jau begriūvančios istorinės Zalėskių koplytėlės.

Laidotuvių dieną pamokslus sakė: Upininkuos kun. V. Ramanauskas. Veliuonoje - bažnyčioje kun. E.Simaška, Kapinėse kurso draugų vardu atsisveikino kun. J. Buliauskas. Visų dalyvių, kunigų ir tikinčiųjų vardu atsisveikinimo žodį taria Ukmergės Dekanas. Tiek Upninkuose, tiek Veliuonoje dalyvauja ir gražus tikinčiųjų būrelis. O Upninkiečių dalis savo kleboną iki jo gimtosios parapijos kapų palydėjo.

Tegul ilsisi kun.Kazimiero kūnas savo gimtosios parapijos kapuose, o jo nemirtinga dvasia, būdama pas Viešpatį, tešviečia mums. Gi jo atsiminimas ir ypač uolumas sieloms ir mokslui visados bus gyvas jį pažinojusių širdyse.

Kun. Sac. Ramanauskas

Pabaiskas, 1973.1.16. Pabaisko bažnyčios administratorius.

1.

Kun.Lapinsko Kazimiero

nekrologas

1. Lapinskas Kazys,s.Izidoriaus,gimė 1907 m.liepos mėn. 7 d.Baisogalos parapijoje,Šilalių kaime. 1913-1921 m.mokinosi Šeduvos vidurinėje mokykloje,1921-1922 m.Šiaulių valstybinėje gimnazijoje,1923-1926 m.Kauno kunigų seminarijoje ir ten pat būdamas 1926-1930 m.Lituvos Universitėte,Teologijos-Filosofijos fakultėte,Teologijos skyriuje. Subdijakonu pašventintas 1929.III.16, kunigu 1930 m.birželio mėn.14 d.

2. Kunigavo ir kapelionavo:
1930.VII.12 paskirtas Baptų vikaru,vienus metus.
1931.vi.24 paskirtas Čekiškės vikaru,pusantrų metų.
1933.I.3 Joniškio vikaru,o nuo 1935.II.14 ten pat ir Vidurinės mokyklos kapelionu ir tikybos dėstytoju. Dėstė ten ir lotynų kalbą. Joniškyje išbuvo beveik 5 metus.

3. Kaune :
1937.XII.16 paskirtas Kauno arkikatedros vikaru.
1938.VIII.30 dėsto tikybą ir eina kapeliono pareigas Kauno "Aušros" berniukų gimnazijoje. 1938.VIII.21 -IX.3 dalyvauja Jugoslavijoje,Ljubljane "Pax Romana" katalikų studentų kongrese.
1939.VII.26 atleistas iš Bazilikos ir paskirtas Kauno "Pavasario" privatinės suaugusių gimnazijos kapelionu. 1939.VI.30 - 1929.VIII.3 praleido Prancūzijoje su tikslu "tobuliau išmokti prancuzų kalbą ir arčiau susipažinti su Prancūzijos religiniu gyvenimu,o ypač su katalikiškomis mokyklomis".
1939. VIII.26 paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno "Aušros" valst.bern.gimnazijos aukštesnėse klasėse ir atleidžiamas iš tokių pareigų "Pavasario" gimnazijoje.

Trumpam laikui iškeliamas į provinciją:
1940.VII.26 paskirtas Lygumų bažn.vikaru,4 mėnesius.
1940.XI.23 šv.Petro ir POvilo Šiauliuose bažn.vikaru.9 mėn.

Grįžus galimybei vėl dėstyti tikybą,grįžta į Kauną:
1941.IX.6 paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Kauno I gimnazijoje,3 metus.
1944.IX. 20 paskirtas Kauno ŠŠ.Sakramento bažn.vikaru,virš dviejų metų.

231

1947.I.30 paskirtas Kauno Metropolijos Tribunolo notaru.
1947.IV.8 paskirtas Tarpdiocezinės Kunigų Seminarijos profesoriumi.
1947.IV.17 paskirtas dar ir Kauno Metropolijos Kurijos kancleriu.
1947.VII.14 nuo kanclerio pareigų atleistas. Tose aukštose pareigose išbuvo apie 3 mėnesius.
1947.VIII.6 paskirtas Kauno šv.Kryžiaus bažn.administratoriumi.
1947.IX.11 paskirtas Švč.Jėz.Širdies parap.bažn.Šančiuose administratoriumi.
1948.lv.16 pakeltas Šančių Švč.Jėz.Širdies bažn.klebonu.
Šančiuose išbuvo apie vienus metus.
Kaune viso praleido virš 10 metų.

4. Nebe Kaune:
1948.VIII.7 paskirtas Tytuvėnų bažn.vikaru. Ten pusantrų metų.
1950.II.10 paskirtas Šiluvos klebonu.
1950.IX.13 paskirtas Šiluvos dekanato dekanu. Šiluvoj išbuvo pusketvirtų metų.
1953.IX.10 paskirtas Rumšiškės bažn.klebonu. Ten 3 metus.
1956.VIII.9 atleistas iš Rumšiškės ir duotas leidimas vykti į kitą vyskupiją.
1957.III.13 paskirtas Vidiškių klebonu. Ten virš 5 metų.
1962.VIII.22 paskirtas Radviliškio bažn.klebonu.Ten arti 2 metų.
1964.IV.1 paskirtas Ukmergės bažn.vikaru,greit neteko Registracijos pažymėjimo.
1965.IV.24 paskirtas Panevėžiuko bažnyčios klebonu.
Ten išbuvo iki mirties,virš 7 metų.
Per 42 metus teko keltis į 15 vietų.

5. Kapeliono pareigose buvo mokinių mylimas ir gerbiamas. Ramaus,tylaus būdo,santūrus,taktiškas.

Kauno Kurijoje kanclerio pareigose kun.K.Lapinskas su valdytoju kan.J.Stankevičiumi buvo kurso draugai,o kanclerio pareigose buvo tik 3 mėnesius.

Klebonui K.Lapinskui teko nemažai kilnotis. Kunigų luome yra senas posakis: "Vienas kunigas yra turgaunas,o kitas - ne", t.y. vienas turi pasisekimą žmonėse,o kitas neturi,tartum kokia prekė turguje,nežiūrint kunigo dorybių,išsimokslinimo ir kt.

Prie tokių,neturinčių laimės įtikti parapijai,gal priklausė ir kun.K.Lapinskas.

Nebuvo jis nei alkoholį mėgstantis,nei su moralinėmis ydomis,bet mėgo liuoslaikiu pabūvoti su žmonėmis,gal permažai kreipė dėmesį į tąi,kas ką pagalvos,kas ką pasakys. Atsirasdavo pavienių žmonių,greitų įtarinėti,net rašyti skundą.

Kad kunigas ir nekaltas,bet kai,kurijos nuomone,kitur jam geriau sektųsi,kurija jį keldavo. Tai skaudžiai pergyvendavo kun.K.Lapinskas. Jam atrodė,kad dėl niekų jis perskaudžiai baudžiamas,kad bažnytinė vadovybė vien tik asmeniškai jo nemėgsta. Dėl to bandė net išsikelti į kitą vyskupiją 1956 m.

Tvarkingai atlikdavo savo pareigas. Uoliai dalyvaudavo kunigų rekolekcijose,kai jos būdavo. Su kunigais būdavo draugiškas,tylus,nuoširdus. Su žmonėmis malonus,nematerialistas.

6. Vidutinio ūgio,taisyklingų veido bruožų,tamsių plaukų ir akių,nenutukęs,nesulysęs,nesirgdavo, 2- kitiems kunigams atrodė,kad ilgai pasaulyje pagyvens.

Tačiau pajuto aštrius vidurių skausmus,iš Panevėžiuko greitosios pagalbos mašina buvo nuvežtas į Kauno Didžiasias Klinikas. Vasaros metų geresnieji daktarai atostogavo. Paaiškėjo vėžys,darė operaciją,prisidėjo plaučių uždegimas,ir taip netikėtai,greitai užmigo Viešpatyje 1972 m.liepos mėn. 16 d.,aprūpintais šv.Sakramentais. Pasaulyje išgyveno 65 metus ir 9 dienas.

Panevėžiuko bažnyčioje laidotuvių šv.Mišias aukojo J.E. Vysk. Augzilijaras R.Krikščiūnas, pamokslą sakė velionio kurso draugas, Klaipėdos klebonas ir dekanas, kun. Jonas Baikauskas.

Palaidotas Baisogalos parapijoje, gimtojo kaimo kapinaitėse. Laidotuvėms vadovavo Mons. Kan. Juozapas Stankevičius.

Šį nekrologą parašė 1980 m. kun. P.Tuminas, Raudondvario klebonas.

Kun. Vaitiekūnas Antanas, Jurgio sūnus, gimė tūkstantis aštuoni šimtai aštuoniasdešimt šeštais met. spalių m. I3 dien. Vabalninke. Vidurinę mokyklą (gimnaziją) baigė Petrapilyje, gyvendamas pas savo brolį vaistininką. Šv. Kotrynos gimnazija buvo katalikiška, bet visi dalykai buvo dėstomi rusų kalba. Tą kalbą Velionis įsisavino taip gerai, kad ja kalbėjo lygiai taip lengvai, kaip ir lietuviškai.

Tuo metu Rusijos jaunimo tarpe brendo revoliucinės mintys. Nesvetimos jos buvo ir velioniui. Tik jam atrodė, kad darbininkų klasei nieko neduos revoliucija ir socializmas be krikščionybės. Todėl jaunuolis, baigęs Petrapilio gimnaziją, nesusižavėjo kitais mokslais, bet grįžo į Lietuvą ir įstojo į Kauno Kunigų Seminariją. Jis nutarė būti geru kunigu, kad galėtų padėti darbininkų klasei.

Baigęs seminariją I910.VI.20 Velionis buvo įšventintas kunigu.

Pirmoji jo vikaravimo vieta - Rietavas, nes tada beveik visa Lietuvos dalis dešiniajame Nemuno krante priklausė Žemaičių Vyskupystei. Vėliau buvo iškeltas į Radviliškį, o paskui į Šeduvą.

Kadangi Šeduvos klebonas buvo vaišingas, o Velionis laikėsi net griežtos abstinencijos, tai susidarydavo mažų nesklandumų. Pats Velionis pasiprašė Vysk. P. Karevičių, kad jį iškeltų kitur.

Vyskupas Velionį paskyrė karo kapelionu. Velionis kapeliono pareigas ėjo VI-me ir XI-me pulke, užsitarnavo majoro laipsnį ir buvo kareivių mylimas. Kartu su kariuomene kilnodamasis, jis yra buvęs prie Daugpilio, Giedraičiuose, Druskininkuose, S. Kalvarijoje, Seinuose, Marijampolėje, Aukštadvary ir pagaliau Kaune Šančiuose. Visur, kur tik eidavo, jis gindavo kareivių reikalus. Tas nepatiko karininkams. Velionis vėl prašė Vyskupo jį paskirti kitur.

Vyskupas tuo tarpu neturėjo tinkamesnių vietų ir paskyrė kunigą-majorą į Žalpius. Greit po to jis buvo iškeltas į Viduklę, o paskui vėl į Šeduvą.

Tuo metu mūsų šalyje vyko kovos tarp valstiečių ir dvarponių. Iš Šeduvos pasitraukus dvarponiams, vieną sekmadienį po pamokslo kun. Vaitiekūnas paskelbė, kad po pamaldų mokyklos salėje šaukiamas visų valstiečių ir darbininkų susirinkimas. Susirinkusiems Velionis tarė:

- Dabar dvarai priklauso tiems, kurie juose dirba. Sudarykime "Krikščionių Darbininkų Sąjungą" ir pastatykime tų dvarų valdytojus"..

Žmonėms pasiūlymas patiko. Buvo išrinkti valdytojai, sudarytas komitetas, o to komiteto pirmininku buvo išrinktas pats Kun. Vaitiekūnas. Tada jam teko valdyti I7 dvarų. Velionis valdė protingai, saugojo turtą nuo beprasmio naikinimo. Tačiau valdė neilgai. Sugrįžę dvarponiai suruošė jam karo lauko teismą, kuriame jis dar šiaip taip apgynė save ir savuosius tik dėl to, kad buvo kunigas. Jam buvo pasakyta, kad jei ne sutana, tai būtų buvęs sušaudytas.

Po visų tų įvykių Šeduvoje nebesisekė, nors čia jo rūpesčiu buvo įkurta vidurinė mokykla.

Iš Šeduvos vyskupas kun. Vaitiekūną paskyrė Žeimelio klebonu, o Švietimo Ministerija Žeimelio vidurinės mokyklos direktoriumi. Išbuvęs Žeimelyje apie 3 metus, Velionis buvo paskirtas Lauksodžio klebonu. Tada Velioniui buvo dar tik 39 m. amžiaus ir I5-ji kunigystės. Atsidūręs visiško kaimo parapijoje, Velionis pasijuto tarp tokių žmonių, kurių dalį troško palengvinti.

Visur, kur tik Velionis praėjo, skelbė Kristų ir Pats visomis galiomis ilgėjosi Jo atėjimo.

Kun. Vaitiekūnas visada būdavo linksmas. Gana dažnai jis, senas, pralinksmindavo mus - jaunus. Kartais jo linksmumas būdavo lyg ir nesuprantamas. Pav. paskutiniais metais jis kartodavo:
- Jau man laikas mirti. - Ir pasakęs tuos žodžius nuoširdžiai šypsodavosi.

Kai kam atrodydavo tai, kaip nevykęs juokavimas su mirtimi. Tačiau tai būdavo jo stipraus tikėjimo prasiveržimo minutėlės. Juk niekas negali įeiti į amž. džiaugsmą kitaip,kaip tik per mirtį.

Velionis gražiai mokėjo mylėti savo parapijiečius, draugus ir priešus. Jis neatsakydavo gražaus palaidojimo, jei kas dorai gyveno,bet laidojimui neturėjo pinigų. Neturtinguosius ir visai veltui laidodavo.

Kadaise buvusį kilnų Žeimelio evangelikų-liuteronų kunigą Lejerį jis laikė savo geriausiu draugu. Velionis mokėjo savo santykius grįsti su liuteronais visai kitu pagrindu,kaip kad tai būdavo daroma kituose kraštuose. Mūsų krašte niekada nebus tokių kruvinų riaušių tarp katalikų ir evangelikų, kokios šiandien vyksta šiaurės Airijoje, ir už tai reikia padėkoti Velioniui kun. Vaitiekūnui.

Velionis visada rasdavo kalbą su samdiniais ir žemvaldžiais, su lietuviais ir svetimtaučiais,su tikinčiais ir netikinčiais. Tačiau labiausiai jis mylėjo paprastus liaudies žmones. Kadangi paskutinieji popiežiai labiau ėmė kreipti dėmesį į paprasčiausią darbininkų masę,tai Velionis šiuo Bažnyčios gestu labai džiaugėsi ir pranašavo ateities Bažnyčiai didingą ateitį.

Parapijiniame darbe Velionis tartum nepavargdavo. Rūpestingai jis ruošdavo pamokslus. Su malonumu jo klausydavo žmonės, kai prakalbėdavo iš sakyklos Linkuvos Škaplėrinėje. Iš klausyklos jis išeidavo tik tada,kai nelikdavo einančių. Prieš karą religinis gyvenimas Lauksody buvo gilus.Dar tik po karo per rekolekcijas būdavo didelės eilės vyrų, moterų ir jaunimo prie klausyklų.Kai gavėnioje būdavo giedami Kryžiaus Keliai,tai šitos jaukios bažnytėlės skliautai drebėte drebėdavo nuo vyrų balsų. Savu laiku labai sėkmingai Velionis organizavo parapijos vyrus, moteris ir jaunimą.

Atgailos pavyzdžiu visada jis stengdavosi būti pats. Daug kartų jis yra buvęs išpažinties pas mus - savo pažįstamus kunigus. Atgailos dvasioje jis priimdavo nepasisekimus,o jų netrūkdavo. Gal dėl to ir priešams jis mokėjo atleisti, kad jų priešiškumą priimdavo kaip Dievo uždėtą bausmę.

Kartu su atgailos dvasia ateina ir maldingumas.
Velionis ypatingą pamaldumą turėjo į Švč. Jėzaus Širdį ir į Nek. Marijos Širdį.

Beveik kasdien (net ir laidotuvėse) šv. Mišias Velionis laikydavo prie Švč. Širdies altoriaus. Sekmadienio pamaldas jis visada baigdavo Švč.J. Širdies litanija. Lauksodyje, kaip niekur kitur, buvo daug metinių Švč.J.Širdies atlaidų:keturi kvartaliniai ir 10 eilinių.Visus tuos atlaidus Velionis uoliai skelbdavo ir švęsdavo.Savo parapijoje jis nuolat plātino Švč.Jėz.Širdies Intronizaciją - Švč. Širdies įvedimą į šeimą. Amžiaus pabaigoje jis džiūgavo,kad prie kelio buvo atnaujinta Jo paties statytoji Švč.Jėzaus Širdies statula.

Velionis džiaugėsi,kad jo parapijoje yra Nekalto Prasidėjimo atlaidai. Tuos atlaidus jis ne tik brangindavo,bet į juos žiūrėdavo,kaip į parapijos pakilimo ar smukimo rodiklį:jei per tuos atlaidus būdavo daug šv.Komunijos,tai džiaugdavosi,kad sustiprės šeimos,jei mažai - liūdėdavo,nes turės smukti šeimų patvarumas. Prieš karą apskritai šv. Komunijų skaičius didėjo, bet po karo jis nusmuko. Ir Velionis skaudžiai morališkai dėl to kentėjo... Negalėdamas nieko daugiau savo mylimiems padėti,jis ėmėsi rožančiaus maldos. Prieš pabaigą tą maldą jis ypatingai pamėgo. Anksčiau jis mėgdavo kunigų apsilankymus,bet prieš mirtį dažniausiai

jis būdavo.....užimtas. Jo rankose rožančius. Truputį linksmai pakalbėjęs, jis prisipažindavo,kad jam nebeįdomus šitas pasaulis. Greitai jis su mylimais kunigais atsisveikindavo ir duodavo suprasti, kad jam daug maloniau pasilikti vienatvės maldoje su Dievu.

Švč.Dievo Motina išklausė Velionio maldų.- Viešpats jo sielą pasišaukė pas save pirmo mėnesio šeštadienio paskutinę valandą. Juk tai Švč.Dievo Motinos diena.

Jo valanda atėjo...

Jausdamas artėjančią mirtį, išvakarėse atsisveikino kun. Vaitiekūnas su savo jaunų dienų draugu ir kaimynu Feliksu Stepulioniu, o mirties dieną pasiprašė Lauksodžio kleboną kun. V. Polikaitį, kad aprūpintų paskutiniais sakramentais. Viskuo apsirūpinęs jis pradėjo merdėti. Paėmęs į rankas grabnyčią,ją ir numiręs laikė rankoje degančią. Kristaus šviesa jam tapo tartum sava būvio dalis.

Veliuonis buvo pašarvotas savo rūpesčiu pastatytame name. Iš anksto jis buvo pasidirbinęs karstą, nusiliejinęs laidotuvėms žvakes ir prie šventoriaus tako pasistatęs rūsį savo kapui. Nepamiršo išsikaldinti ir parašo savo kapo paminklui.

Lauksodžio tikintieji,sužinoję kad mirė jų ilgametis klebonas, gausiai lankėsi į budėjimą ir daugelis kaimų atnešė vainikus.

Vasario 8 d. vakaro 5 val. buvo Velionio kun. A. Vaitiekūno iškilmingas išlydėjimas į bažnyčią. Susirinko daug žmonių ir kai kurie kaimynai kunigai. Lauksodžio klebono kun. V. Polikaičio rūpesčiu bažnyčia buvo šventiškai - gedulingai išpuošta. Atlydėjus į bažnyčią,kunigai pagiedojo gedulingus mišparus.Kun.A.Mocius atlaikė šv.Mišias ir kun.A. Banza pasakė pamokslą. Po pamokslo buvo sugiedotas "Gelbėk mane,Viešpatie" ir"Viešpaties Angelas"

Laidotuvių dieną (vasario 9) nuo ankstyvo ryto rinkosi tikintieji.

Pirmąsias šv. Mišias paaukojo naujasis Lauksodžio klebonas kun. Vaclovas Polikaitis. Po Mišių jis visą dieną buvo užimtas vadovavimu laidotuvių iškilmėms. Tų iškilmių tvarka buvo labai graži ir pavyzdinga.

Nors šiaip lauksodiečiai nepasižymi dideliu maldingumu, bet tą dieną beveik visą laiką turėjo kunigai darbo klausyklose ir išduota apie 400 šv. Komunijų.

Į laidotuves atvyko Jo Ekscelencija Vysk. R. Krikščiūnas, prel. K. Žitkus, kan. N. Čėsna, kan. J. Danys, Kauno Bazilikos klebonas kun. P. Juozapavičius, dauguma Kauno arkv. dekanų,Velionio pažįstami kunigai ir giminės. Viso kunigų suskaičiuota 52. Tarp jų buvo ir du Velioniui ypač brangūs kunigai,kurie Lauksodžio parapijoje gimę ir Velioniui valdant parapiją įšventinti kunigais, - tai Skirsnemunės klebonas kun. Vladas Požėla ir Veprių klebonas kun. Juozas Vaičeliūnas. Beveik trečdalis kunigų laikė už Velionį šv.Mišias. Dažnai buvo su šv. Mišiomis užimti visi šeši Lauksodžio bažnyčios altoriai.

Baigiamąsias šv. Mišias celebravo Jo Eksc. Kauno vyskupas augzil. R. Krikščiūnas. Jo Eksc. vadovavo ir palydėjimui į amžino poilsio vietą.

Pamaldose vyskupui asistavo kun. J. Vaičeliūnas ir kun. V. Ramanauskas.

Votyvos pamokslą apie kunigystės didingą vertę pasakė Joniškio dekanas kun. P. Lažinskas, o po sumos kalbėjo apie Velionio gyvenimą ir darbus Žeimelio kleb. kun. A. Budrikis.

Velionis kun. A. Vaitiekūnas buvo liaudies žmonių kunigas. Todėl labai jaudinantį įspūdį sudarė jo buvusieji tarnai,kurie atvyko į laidotuves: buvę zakristijonai - Juozas Kislauskas ir Ignas Kažakevičius,buvę vargonininkai - Stasys Steponavičius ir Betsonis.

Per pamaldas grojo Steponavičius, Betsonis, dabartinis Lauksodžio varg. Milašius ir sumai dirigavo Joniškio varg. Vyt. Bikulčius. Muzikalinę dalį išpildyti padėjo susirinkę kunigai.

Išlydint Velionį iš bažnyčios buvo sudaryta didinga procesija, kurioje buvo nešama Velionio jubilėjinė lazda - kryžius, kurs priminė Velioniui ne tik Kunigystės Aukso Jubilėjų 1960 m., bet dar ir Kunigystės Brilijanto Jubilėjų 1970 m. Toje procesijoje išsiliejo gedulu pasipuošusios bažnyčios vėliavos ir 22 vainikai. Artimieji ir pažįstami nešė daugybę gyvų gėlių.

Velionio kapą palaimino ir baigiamąsias maldas atgiedojo Jo. Eksc. vysk. R. Krikščiūnas. Tada visa minia sugiedojo "Viešpaties Angelas" ir "Marija, Marija".

Apgailėjo kun. Vaitiekūno visi, kurie galėjo ir kurie negalėjo dalyvauti. Labai gražią užuojautos telegramą pasiuntė Žeimelio - Alkiškių evangelikų - liuteronų vyr.-kunigas G. Rauskinas. Telegramos mintys paliko gilų įspūdį visiems Velionio draugams, kad jis sugebėjo tokius nuoširdžius santykius sukurti su mums broliška krikščionių bendruomenę.

Visi susirinkusieji troško dar kažko atmintino, kažko ypatingai neužmirštino iš savo ilgamečio draugo ir klebono. Neužmiršo Velionis ir to. Keli metai prieš mirtį Jis buvo į magnitofono juostelę įrašęs kalbą savo laidotuvėms. Toje kalboje Velionis troško sužadinti tikėjimą ir parodyti, kad be tikėjimo doras gyvenimas neįmanomas. Ta kalba iš juostelės buvo pasakyta nuo altoriaus po votyvos pamokslo. Gal būt tai pirmą kartą buvo atlikta laidotuvėse. Kažkoks nepaprastas įspūdys, kai girdime Velionio kalbą nuo altoriaus, kai jis Pats jau guli čia pat grabe.

Po laidotuvių prie duobės padėkojo kun. V. Polikaitis Jo Eksc., Prelatui, Kanauninkams, Dekanams, kunigams ir visiems dalyviams.

Ant Velionio kapo sudėti vainikai ir paminklinė lenta su reikšmingu parašu:

- Žmogus praeina kaip šešėlis (Ps.38,9).

Kun. A. .Budrikis.

NEKROLOGAS

KUNIGAS JUBILIJATAS AUGUSTINAS ADOMAVIČIUS

Saulėtą 1973 metų liepos mėn. 12 vidūdienį nuskambėjo Ukmergės bažnyčios varpai pranešdami visiems parapijiečiams ir tikintisiems, kad mirė Ukmergės altarista kun. Jubilijatas Augustinas Adomavičius, eidamas savo amžiaus 85 metus.

Kunigas Augustinas Adomavičius gimė 1888 metais rugpiūčio mėn. 28 dieną Žostautų km. Pernaravos parapijoje, Kėdainių apsk. Auga kaip visi tuometinio kaimo vaikai, gražioje 3 sesučių ir 4 broliukų šeimoje. Pradžioje mokosi namie, vėliau lanko Pernaravos pradinę mokyklą. Vienas iš įspūdingesnių jo vaikystės metų prisiminimų yra jo kaimyno ir parapijiečio 1898 metais atlaikytos kun. J. Underio primicijos. Nuo 1904 iki 1908 metų mokosi Kaune, o egzaminus laiko Maskvoje. 1909 metais peržengia Kunigų Seminarijos slenkstį. Joje sėkmingai mokosi ir Seminariją užbaigia 1913 metais. Subdijakonu pašventinamas 1912. V. 26. Kunigu pašventinamas 1913 metais gegužės mėn. 11 dieną. Jų kurse tuomet buvo 31 jaunas kunigas, kurie išėjo į visą Lietuvą apaštalauti.

Pirmoji kun. Augustino darbo vieta Gruzdžiai. Čia tada klebonu buvo kun. Gaudiešius. Bet jaunas vikaras ilgai čia nepabūna. Kaip žinome, kyla Did. Karas. Kunigėlis kartą užlipa į bažnyčios bokštą pasižvalgyti. Vokiečių kariai jį palaiko šnipu ir jam reikia bėgti. Taip 1915 metais jis prisiglaudžia pas tėvus Žostautuose, iš kur jį žemietis kun. J. Underis pasikviečia į Rusiją. J. E. vysk. Cepliakas jį paskiria tremtinių kapelionu Turgajaus / Orenburgo / apskryčiui. Čia velionis išbūna iki 1921 metų ir sugrįžta į Lietuvą.

Lietuvoje jis 1921 metų sausio 22 d. paskiriamas Palonų bažnyčios kuratu. Dirva pastoracijai sunkoka, nes kaip žinome, prieš jį čia dirbo k. L. Adomauskas. Iš čia 1926 m. IX. 3 d. perkeliamas į Butkiškę.

Butkiškė sena, nedidelė parapija, labai gražioje aplinkoje prie Dubysos, netoli Ariogalos. Čia vasara suvažiuodavo poilsiauti angelaičiai Dubysos lankose daug klegesio būdavo. Mūsų kun. Augustinas čia gražiai eina visas pareigas. Kartą, kelionėje, netyčia susitinka su Radviliškio klebonu kun. Kasperavičiumi. Kalbasi apie parapijas, ir kai kun. Kasperavičius paklausia, kaip toji Butkiškė atrodo, kas ten per vieta? Kun. Augustinas atsako, kad tai "aukso obuoliukas". Radviliškio klebonas pasiūlo keisti vietomis ir kun. Adomavičius 1932. XII. 22. paskiriamas Radviliškio klebonu.

Radviliškyje kun. Adomavičius išbūna 11 metų. 1934. III. 3. kun. Adomavičius paskiriamas Šiaulių Dekanato Vice-Dekanu. Ir klebono, ir vicedekano pareigas eina iki 1943. II. 17., kada nusilpnėjus sveikatai, jis prašo J. E. Arkivyskupą, kad jį perkeltų į mažesnę parapiją ir kartu atsisako nuo Šiaulių vice-dekano posto. J. E. Arkivyskupas jo prašymą patenkina ir 1943. II. 22. kun. Adomavičius paskiriamas Kairių klebonu. Tačiau kun. Augustinas Kairių klebonu titulu tik nepilnas dvi savaites. Mat, klebonu į Radviliškį, tuomet skiriamas iš Eržvilko kun. A. Petraitis. Kun. Adomavičius vėl prašo Ekscelenciją, kad jį atleistų iš Kairių klebono pareigų ir skirtų į Eržvilką. Jiems būtų lengviau persikelti ir materialinių nuostolių mažiau būtų. Ekscelencija sutinka.

1943 metų kovo 3 dieną kun. Adomavičius paskiriamas Eržvilko klebonu, kur išgyvena 20 metų. Čia jam tenka praleisti sunkiausių dienų ir pergyvenimų. Praūžia karo audra, eina pokario sunkumai ir nelaimės. Nuo 1950 metų kovo 29 dienos kun. Adomavičius Raseinių Dekanato Dekanas. Garbingai ir uoliai klebono ir dekano pareigas eidamas, kun. Adomavičius Eržvilke sulaukia ir garbingo savo amžiaus jubiliejaus, čia jis atšvenčia savo Kunigystės 50 Metų - Auksinį Jubiliejų, kuris Eržvilke buvo

245

1963 metų gegužės mėnesio 26 dieną. Iškilmėse dalyvavo tuometinis Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas Mons. Juozapas Stankevičius, kancleris kan. St. Telksnys, kan. Cėsna, daug kunigų ir tikinčiųjų. Buvo iškilmėse ir trukdymų, kada pareigūnai tikrino atvykstančių dokumnetus, net ir uniformuotiems Kurijos atstovams išimties nedarė. Po šių gražių iškilmių Jubilijas kun. Adomavičius vėl pergyvena skausmingą įvykį. 1963 metais liepos 19 dieną kun. Jubilijatą bažnyčioje bekatekizuojantį - egzaminuojantį besiruošiančius pirmajai išpažinčiai vaikus, užklumpa Jurbarko rajono ir Eržvilko apylinkės darbuotojų komisija, surašo aktą ir Jurbarko rajono laikraštyje "Šviesa" nr. 75, 1963. VII. 30. dar straipsniu kun. Jubilijatą išgarsina.

1964 metų kovo mėn. 24 dieną kun. Jubilijatas Augustinas Adomavičius atleidžiamas iš Eržvilko parapijos klebono ir Raseinių Dekano pareigų ir paskiriamas Ukmergės bažnyčios altaristu. Čia jis uoliai ir pavyzdingai savo pareigas Dievo ir žmonių tarnyboje atlieka iki mirties. Ukmergėje 1973. VI. 14. kunigas Jubilijatas atšvenčia savo kunigystės 60 metų Jubiliejų, dalyvaujant būreliui kunigų, gausiai tikinčiųjų būriui Ukmergės bažnyčią pripildžiusiam. Iškilmėse kun. Jubilijatas jaučiasi gerai, dalyvauja pokalbiuose. Po geros savaitės suserga ir 1973. metų liepos 12 dieną 11,30 val. savo bute Ukmergėje, D. Darbininkų gt. 19 nr. ramiai užmiega Viešpatyje.

Kun. Jubilijato Augustino Adomavičiaus laidotuvės buvo 1973 m. liepos 14 dieną. Jos pradedamos Ukmergėje. Dalyvauja Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos J.E. Vyskupas - pagelbininkas L. Povilonis, Kancleris, apie 60 kunigų. Pamokslą sako Taujėnų klebonas kun. J. Voveris. Paskui velionis išlydimas į gimtinę Pernarav̶o̶s parapiją, kur dalyvaujančių kunigų ir parapijiečių su visa bažnytine procesija nuo kapų sutiktas, atlydėtas į bažnyčią. Čia vėk kryžinės šv. Mišios. Pamokslą sako Pabaisko administratorius kun. Vac. Ramanauskas. Vėl velionis su visa procesija išlydimas į kapines, kur jo kūnas amžinam poilsiui atsigula šalia savo brolio ir jo sūnaus.

Amžino garbės vainiko pas Viešpatį atsiimti nuėjęs velionis kun. Jubilijatas Augustinas Adomavičius visų jį pažinusių draugų, kunigų ir tikinčiųjų širdyse paliko gražų atsiminimą. Jis buvo visiems malonus ir geras. Neveltui seminarijoje jis buvo vadinamas "Prieteliumi" o kunigiškame gyvenime visiems buvo žinomas kaip "Lordas". Tegul jo gerumas ir malonumas būna pavyzdžiu mums, kurie jį pažinome ir su bendravome. Ypač to gerumo ir malonumo pasigendame mes, kuriems tenka eiti savo pašaukimo pareigas šiais nervuotais ir greitais laikais. To iš velionio ir pasimokykime.

Requiescat in pace.

Vandžiogala, 1975. III. 5.

Kun. Vac. Ramanauskas
Vandžiogalos bažnyčios administratorius.

N E K R O L O G A S

Kunigas Jubilijatas Augustinas A D O M A V I Č I U S

Saulėtą 1973 m. liepos mėn 12 d. vidudienį Ukmergės bažnyčios varpai nuskambėjo pranešdami visiems parapijiečiams ir tikintiesiems, kad mirė Ukmergės altaristas kun. jubilijatas Augustinas Adomavičius, eidamas savo amžiaus 85 metus.

Kunigas Augustinas Adomavičius gimė 1888 m. rugpiūčio mėn. 28 d. Žostautų km.,Pernaravos parapijoje, Kėdainių apskr. Augo kaip visi tuometinio kaimo vaikai, gražioje 3 sesučių ir 4 broliukų šeimoje. Pradžioje mokosi namie, vėliau lanko Pernaravos pradinę mokyklą. Vienas iš įspūdingesnių jo vaikystės meyų prisiminimų yra jo kaimyno ir parapijiečio 1898 m. atlaikytos kun. J. Underio primicijos. Nuo 1904 iki 1908 metų mokosi Kaune, o egzaminus laiko Maskvoje. 1909 m. peržengia Kunigų Seminarijos slenkstį. Joje sėkmingai mokosi ir Seminariją užbaigia 1913 metais. Subdijakonu pašventinamas 1912.V.26. Kunigu pašventinamas 1913 m. gegužės mėn. 11 d. Jų kurso tuomet buvo 31 jaunas kunigas, kurie išėjo į visą Lietuvą apaštalauti.

Pirmoji kun. Augustino darbo vieta Gruzdžiai. Čia tada klebonu buvo kun. Gaudiešius. Bet jaunas vikaras ilgai čia nepabūna. Kaip žinome, kyla Did. Karas. Kunigėlis kartą užlipa į bažnyčios bokštą pasižvalgyti. Vokiečių kariai jį palaiko šnipu ir jam reikia bėgti. Taip 1915 metais jis prisiglaudžia pas tėvus Žostautuose, iš kur jį žemietis kun. J. Underis pasikviečia į Rusiją. J.E. vysk. Čepliakas jį paskiria tremtinių kapelionu Turgajaus /Orenburgo/ apskričiui. Čia velionis išbūna iki 1921 metų ir sugrįžta į Lietuvą.

Lietuvoje jis 1921 metų sausio 22 d. paskiriamas Palonų bažnyčios kuratu. Dirva pastoracijai sunkoka, nes kaip žinome, prieš jį čia dirbo k. L. Adomauskas. Iš čia 1926 m.IX.3 d. perkeliamas į Butkiškę.

Butkiškė sena, nedidelė parapija, labai gražioje aplinkoje prie Dubysos, netoli Ariogalos. Čia vasarą suvažiuodavo poilsiauti angelaičiai. Dubysos lankose daug klegesio būdavo. Mūsų kun. Augustinas čia gražiai eina visas pareigas. Kartą, kelionėje, netyčia susitinka su Radviliškio klebonu kun. Kasperavičiumi. Kalbasi apie parapijas, ir kai kun. Kasperavičius paklausia, kaip toji Butkiškė atrodo, kas ten per vieta? Kun. Augustinas atsako, kad tai "aukso obuoliukas". Radviliškio klebonas pasiūlo keistis vietomis ir kun. Adomavičius 1932.XII.22 paskiriamas Radviliškio klebonu.

Radviliškyje kun. Adomavičius išbūna 11 metų. 1934.III.3 kun. Adomavičius paskiriamas Šiaulių Dekanato Vice-Dekanu. Ir klebono, ir vicedekano pareigas eina iki 1943.II.17. Nusilpnėjus sveikatai, jis prašo J.E. Arkivyskupą, kad jį perkeltų į mažesnę parapiją ir kartu atsisako nuo Šiaulių vice-dekano posto. J.E. Arkivyskupas jo prašymą patenkina ir 1943.II.22 kun. Adomavičius paskiriamas Kairių klebonu. Tačiau kun. Augustinas Kairių klebono titulu išbūna tik nepilnas dvi savaites. Mat, klebonu į Radviliškį, tuomet skiriamas iš Eržvilko kun. A. Petraitis. Kun. Adomavičius vėl prašo Ekselenciją, kad jį atleistų iš Kairių klebono pareigų ir skirtų į Eržvilką. Jiems būtų lengviau persikelti ir materialinių nuostolių mažiau būtų. Ekselencija sutinka.

1943 metų kovo 3 dieną kun. Adomavičius paskiriamas Eržvilko klebonu, kur išgyvena 20 metų. Čia jam tenka praleisti sunkiausių dienų ir pergyvenimų. Praūžia karo audra, eina pokario sunkumai ir nelaimės. Nuo 1950 metų kovo 29 dienos kun. Adomavičius Raseinių Dekanato Dekanas. Garbingai ir uoliai klebono ir dekano pareigas eidamas, kun. Adomavičius Eržvilke sulaukia ir garbingo savo amžiaus jubiliejaus. Čia jis atšvenčia savo kunigystės 50 metų - Auksinį jubiliejų, kuris Eržvilke buvo 1963 metų gegužės mėn. 26 d. Iškilmėse dalyvavo tuometinis Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas Mons. Juozapas Stankevičius, kancleris kan. Telksnys, kan. Čėsna, daug kunigų ir tikinčiųjų. Buvo iškilmėse ir trukdymų, kada pareigūnai tikrino atvykstančių dokumentus, net ir uniformuotiems Kurijos atstovams išimties nedarė. Po šių gražių iškilmių Jubilijatas kun. Adomavičius vėl pergyvena skausmingą įvykį. 1963 metais liepos 19 dieną kun. Jubilijatą bažnyčioje bekatekizuojantį-egzaminuojantį besiruošiančius pirmajai išpažinčiai vaikus, užklumpa Jurbarko rajono ir Eržvilko apylinkės darbuotojų komisija, surašo aktą ir Jurbarko rajono laikraštyje "Šviesa" Nr. 75, 1963.VII.30 dar straipsniu kun. Jubilijatą išgarsina.

1964 metų kovo mėn. 24 d. kun Jubilijatas Augustinas Adomavičius atleidžiamas iš Eržvilko parapijos klebono ir Raseinių Dekano pareigų ir paskiriamas Ukmergės bažnyčios altaristu. Čia jis uoliai ir pavyzdingai savo pareigas Dievo ir žmonių tarnyboje atlieka iki mirties. Ukmergėje 1973.VI.14 kun. Jubilijatas atšvenčia savo kunigystės 60 metų Jubiliejų, dalyvaujant būreliui kunigų, gausiam tikinčiųjų būriui Ukmergės bažnyčią pripildžiusiam. Iškilmėse kun. Jubilijatas jaučiasi gerai, dalyvauja pokalbiuose. Po geros savai-

tės suserga ir 1973 metų liepos 12 dieną 11 val. 30 min. savo bute Ukmergėje, D. Darbininkų gt Nr.19 ramiai užmiega Viešpatyje.

Kun. Jubilijato Augustino Adomavičiaus laidotuvės buvo 1973 m. liepos 14 d. Jos pradedamos Ukmergėje. Dalyvauja Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos J.E. Vyskupas - pagalbininkas L. Povilonis, Kancleris ir apie 60 kunigų. Pamokslą sako Taujėnų klebonas kun. J. Voveris. Paskui velionis išlydimas į gimtinę Pernaravos parapiją, kur dalyvaujančių kunigų ir parapijiečių su visa bažnytine procesija nuo kapų sutiktas ir atlydėtas į bažnyčią. Čia vėl kryžinės šv. Mišios. Pamokslą sako Pabaisko administratorius kun. Vac. Ramanauskas. Vėl velionis su visa procesija išlydimas į kapines, kur jo kūnas amžinam poilsiui atsigula šalia savo brolio ir jo sūnaus.

Amžino garbės vainiko pas Viešpatį atsiimti nuėjęs velionis kun. Jubilijatas Augustinas Adomavičius visų jį pažinusių draugų, kunigų ir tikinčiųjų širdyse paliko gražų atsiminimą. Jis buvo visiems malonus ir geras. Neveltui seminarijoje jis buvo vadinamas "Prieteliumi", o kunigiškame gyvenime visiems buvo žinomas kaip "Lordas". Tegul jo gerumas ir malonumas būna pavyzdžiu mums, kurie jį pažinome ir su juo bendravome. Ypač to gerumo ir malonumo pasigendame mes, kuriems tenka eiti savo pašaukimo pareigas šiais nervuotais ir greitais laikais. To iš velionio ir pasimokysime.

R e q u i e s c a t   i n   p a c e.

Vandžiogala, 1975. III. 5.

Vandžiogalos bažnyčios
administratorius

Kunigas PETRAS BISKIS
/N e k r o l o g a s/

Kun.P.Biskis gimė 1909.X.25 Nekraušiūnų kaime,Radviliškio parapijoje.Šeimoje buvo jauniausias,turėjo du vyresnius brolius ir seserį.Tėvai turėjo 30 ha ūkį.

Mokėsi vietos pradžios mokykloje,ketverius metus Radviliškio progimnazijoje ir ketverius metus Šiaulių valstybinėje berniukų gimnazijoje,kurią baigė 1930 m. 1930/31 m. mokėsi Kauno Kunigų Seminarijos trečiame filosofiniame kurse,o 1931/35 m. Vytauto D.Universitete Teologijos-Filosofijos fakultete Teologijos skyriuje,kurį baigė,išlaikydamas diplominius egzaminus,ir 1935.VI.15 Kauno Arkivyskupo-Metropolito Juozapo Skvirecko įšventintas kunigu.

Vikaro pareigas ėjo prie Vilkijos /1935.VIII.3 - 1936.I.2/ ir Seredžiaus /1936.I.2 - 1943.VI.12/ bažnyčių.

1943.V.13 paskirtas Milašaičių bažn.kuratu,kur išbuvo 10 m.

1953.VII.27 paskirtas Gruzdžių parapijos klebonu ir aptarnauti Šiupylių bažnyčią.Šiose pareigose išbuvo dvylika metų ir devynis mėnesius..

1965 metų pabaigoje nuo klebono pareigų atsisakė ir paprašė,kad būtų paskirtas altarista.Atleistas iš klebono pareigų,vikaro pareigas ėjo prie šių bažnyčių: Raseinių /1966.VI.17 - 1967.I.22/, Kauno-Petrašiūnų /1967.I.22 - 1972.I.19/ ir Kauno-Šančių /1972.I.19 - iki mirties/.

Mirė 1973.V.10 tarp 11-12 val.parapijos raštinėje tik grįžęs iš ligonio.

Buvo labai ramus,sugyvenamas,nieko neužkliudantis,visiems duodąs kelią,labai sąžiningas atsiskaityme su vikarais ir su bažnyčios kasa.Labai mėgo vienumą,laisvą laiką praleisdavo daugiausia vaikštinėdamas šventoriuje.Kaip parapijos administratorius buvo prastas,labai nesugebėjo daryti remontus ir ramiai galėjo žiūrėti į griūvančius pastatus.Buvo taupus ir bažnyčios kasoje visuomet turėjo solidžią sumą.

Visą pastoracinio darbo stilių buvo pasisavinęs iš Seredžiaus parapijos ir visa stengėsi daryti taip,kaip buvo daroma Seredžiaus bažnyčioje.

Buvo vidutinių gabumų,pamokslams naudojosi literatūra tik lietuvių kalba,nieko nesukurdamas savo,pamokslus sakydavo per daug šaukdamas,kas kartais erzindavo daugiau išprususius klausytojus.

Savo kunigiškose pareigose buvo labai uolus ir rūpestingas, keldavosi anksti,į bažnyčią niekad napavėluodavo,nors būtų buvęs labai išvargęs ir nemiegojęs.

Buvo tikrai paklusnus ir labai gerbė bažnytinę vyresnybę. Visuomet stengėsi išlikti garbingu kunigu ir tokiu išliko.

Palaidotas Kauno-Petrašiūnų kapuose.

Ant jo kapo paminklo galima drąsiai įrašyti žodžiai: "Dabar matau,ką tikėjau ir skelbiau".

KUNIGO KAZIMIERO GARMAUS NEKROLOGAS. 1973.X.1.

Po ilgos ir sunkios ligos 1973 metais,rugsėjo mėn.28 d.,pirmą valandą nakties,penktadienį,(po ilgos ir sunkios ligos) mirė kunigas Kazimieras GARMUS.Paskutinius dvejus savo gyvenimo metus jis gyveno savo nuosavame name,darbavosi prie Kudirkos Naumiesčio bažnyčios altarista ir nuo 1971 metų Naujųjų Metų visai pradėjo sirgti plaučių liga-plaučių uždegimu,kas tikrumoj jau buvo plaučių vėžio pastebimas pasireiškimas.Prisimenant kai kurių gydytojų tvirtinimą,kad kartais 15-18 metų užtrunka vėžio latentinis laikotarpis,kol jis ima pilnai reikštis,galima bus suprasti dėl ko jis jau gana daug metų vengė giedoti ir labai tyliai kalbėjo.Nuo jaunų dienų stipriai rūkė ir to stipraus įpročio nepametė nė savo ligoj, tik dvi savaites prieš mirtį jis rūkyti metė.Ligoj jis buvo kantrus, prieš pusę metų savo turtą paskirstė broliui / 3/4 /ir jo slaugytojai / 1/4 /,priėmė ligonių sakramentus,rugsėjo mėn.12 d. kambaryje atlaikė paskutines Šv.Mišias ir po to jau nestengė.Tada kasdien priimdavo Šv.Komuniją,kol tik turėjo sąmonę.Paskutines 5 dienas labai klejojo,kol ketvirtadienio rytą jį aplankė gydytojas ir davė migdančius vaistus.Už keletos valandų jis atrodė jau bemirštąs, taigi buvo atkalbėta maldos prie mirštančio,tačiau jo agonija nusitęsė iki po vidurnakčio,kada ir mirė.

Dabar šiek tiek žinių iš jo gyvenimo:
Kunigas Kazimieras gimė 1907 metais,vasario mėn.20 d.Šaltiniškių kaime,Prienų parapijoj.Mokėsi to paties kaimo mokykloje,Prienų gimnazijoj ir Vilkaviškio Kunigų Seminarijoj.Kunigų Seminariją baigė 1935 metais ir tų metų birželio mėnesio 16 d.buvo įšventintas kunigu.

Pirmiausiai jis buvo paskirtas vikaru į Alvitą.Ten klebonu ir Vilkaviškio dekanato dekanu buvo kun.Andriejus Povilaitis.Jis buvo tarp kitko užgimęs baikininkas.Jaunajam kunigėliui jis labai patiko,stengėsi juo pasekti ir savo kalbomis-špossais jį tikriausiai pralenkė.Taigi Alvite jaunasis kun.Kazimieras darbavosi 1935-1938 m.

Nuo 1938 metų iki 1940 metų jis buvo vikaru Višakio Rūdoj. Alvitą ir Višakio Rūdą jis buvo labiausiai pamėgęs,nes ligoj jam būdavo maloniausia prošvaistė prisiminti Alvitą,Višakio Rūdą ir tuos laikus.1940 metais neilgai vikaravo Sudarge,po to perkeltas į Gižus vikaru pas kun.Joną Grigaitį.

1941-1942 m.buvo vikaru Ž.Panemunėj,o po to nuo 1942-1944 metų talkininkavo kunigui klebonui J.Palukaičiui Zapyškyje.

Neilgą laiką jis buvo Pažėrų parapijos vikaru ir,klebonui Jonui Rugiui iš ten pasitraukus,tuoj po karo jis ėjo Pažėrų par. klebono pareigas.Iš čia jis buvo komandiruotas į Balbieriškį talkininkauti sergančiam Balbieriškio klebonui,kol 1945 metais buvo paskirtas į Žaliąją klebonu.Tas kraštas per karą buvo labai sunaikintas,bažnyčia sudeginta,klebonija išdraskyta,kiti trobesiai sunaikinti.Bažnyčiai jis remontavosi buvusią klebonijos klėtį ir ten pasidarė Žaliosios parapijos bažnyčia.Ir būtų buvę geriau statyti lentinę šiopą ant bažnyčios vietos,tada ir šiandien būtų kapinių koplytėlė,o dabar toji buvusi bažnyčia yra miltų mainymo vieta.Apsitvarkė kleboniją,daug dirbo pats ir taip Žaliojoj klebonavo iki 1949 metų pavasario.

1949.III.31.mirė Naumiesčio parapijos klebonas,kan.Antanas Dailidė,o 1949.IV.11.Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas,kanauninkas Vincentas Vizgirda,jį paskyrė Naumiesčio parapijos administratoriumi. Ir taip jis tapo "pralotų parapijos" klebonu.Kadaise didžiausia ir gražiausia Vilkaviškio Vyskupijos bažnyčia buvo be stogo,apdaužyta. Su šia bažnyčia buvę taip:1944.VIII.20.,šeštadienį,4 val.po pietų rusai bombardavo miestą ir jį uždegė.Kai miestas ėmė gesti,tai ėmė degti bažnyčia.Taigi galėjo pataikyti bomba ir uždegti,galėjo nuo namų užsid gti ar kas tyčia uždegė.Tuoj po to rugpiūčio mėn.28 vokiečiai žmones ir kanauninką Dailidę iševakavo,o spalio 16 d. K.Naumiestį užėmė Tarybinė Armija.

259

Kan.Dailidė teįstengė uždengti zokristijas ir apsaugoti Marijos altorių nuo lietaus,o visa bažnyčia mirko mažiausiai penkerius metus,nes ir kunigas Garmus ne iš karto griebėsi bažnyčios remonto. Ieškojosi leidimo remontams,po to telkė medžiagas ir darbas ėjo labai sunkiomis sąlygomis.Tuo laiku pamaldos vyko kapų koplyčioj,o darbai tęsėsi kelerius metus.Bažnyčios atstatymo projektus sudarė inžinierius St.Laurinkskas ir darbus vykdė architektas Bazevičius, o pavojingiausius darbus atliko tai meistras Juozas Jablonskis. Žmonės talkininkavo,klebonas ieškojo medžiagų,vinių,skardos ir taip darbas pagrindinis po daugelio metų buvo atliktas.
Aš siūliau kunigui Kazimierui surašyti visą darbų eigą,tačiau jis nežadėjo,tada norėjau,kad jis į magnetofoną įkalbėtų,bet ir nuo to jis atsisakė ir taip daugelis dalykų liks pamiršta.Tuose atstatymo darbuose padėjo buv.Vyskupijos Valdytojas Kan.J.Stankevičius, Vyskupijos bažnyčiose darė rinkliavas ir tokiu būdu bažnyčia nuo tolimesnio griuvimo buvo apsaugota. Tuose darbuose kunigas Kazimieras "atšipo" ir jau nenorėjo po 16 metų vėl stogą perdengti, kada verkiant reikėjo: pro lubas vietomis sunkėsi vanduo ir lubos juodavo.7 altoriai buvo vėl aptinkuoti,nudažyti,tačiau D.altorius vis stovėjo apšepęs,vargonai vis tylėjo išdraskyti, šoninė nava buvo užversta lentomis,šventoriaus vartai ir tvora griuvo,gyvenamas namas buvo apšepęs,o kun.Kazimierui dirbti ir dirbti nusibodo.Ir štai pradėjo kai kurie žmonės nerimauti. Nemalonumo susidarė,atleidus ilgalaikį zakristijoną Daugėlą Joną.

1966.IV.14. kun.Kazimieras buvo paskirtas Šakių dekanato vice-dekanu.Pasidarė nesmagumai su paskutiniais vikarais. 1966 metais pasipylė skundai į Kauną ir į Vilnių.

1967.II.20. kun.Kazimieras buvo J.E.Vyskupo pasveikintas "garbingo Šešiasdešimties metų amžiaus jubiliejaus" proga, o už keletos mėnesių,balandžio 28 d.buvo atleistas iš Kudirkos Naumiesčio klebono pareigų ir paskirtas Gelgaudiškio katalikų bažnyčios klebonu.To jis labai nenorėjo,tačiau liepos 3 d. oficialiai perėmė Gelgaudiškio par.klebono pareigas.

4 metus jis darbavosi Gelgaudiškyje,bet jo akys buvo vis tiek nukrypę į Kudirkos Naumiestį.Čia jis statėsi savo namą.J.E. Vyskupas jam siūlė orientuotis į Kapsuką,ten ruoštis vietą senatvei ten jis būtų Ekscelencijos Vyskupo paskirtas pagalbininku prie Kapsuko bažnyčios,tačiau jis likosi prie K.Naumiesčio.

Ir taip 1971 metais,liepos mėnesio 16 d.labai tykiai kun.Kazimieras vėl sugrįžo į K.Naumiestį jau ne kaip klebonas,bet kaip altarista.Jis laikėsi labai ramiai,visą laisvą laiką panaudojo savo valdos tvarkymui ir gana daug fiziniai dirbo.Taip prabėgo pusė metų ir jis susirgo,nepagydomai susirgo.Jį kamavo plaučių vėžys su išsisėjimu į vidaus organus ir smegenis.

Mirė 1973.IX.28.,sulaukęs 66 metus,septynis mėnesius ir 8 dienas.Kunigu darbavosi 38 metus,3 mėnesius ir 12 dienų.

Buvo pašarvotas jo paties namuose,o rugsėjo mėn.30 d.,sekmadien,17 val.jo žemiški palaikai buvo pernešti į K.Naumiesčio bažnyčią.Čia jis per naktį ilsėjosi,o ant rytojaus,spalio mėn.1 d. suvažiavo 86 kunigai,jų tarpe du Vyskupai: J.E.Vyskupas L.Povilonis Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Vysk.Koadjutorius, Vysk.Dr.Romualdas Krikščiūnas,Panevėžio Vyskupijos Apaštališkasis Administratorius.Gedulingą sumą celebravo J.E.Vysk.L.Povilonis, gedulingos sumos pamokslą sakė Jo Prakilnybė Mons.Kan.J.Stankevičiu buvęs Vilkaviškio Vyskupijos Valdytojas,prie duobės atsisveikino velionio kurso draugas kun.A.Gustaitis,Metelių klebonas.Dar atsisveikino su velioniu bažnyčioj jo kurso draugas kun.A.Šukevičius ir jo buvęs vikaras,kun.B.Čegelskas.Žmonių dalyvavo virš 1.000 Dabar jis ilsisi ilgam K.Naumiesčio kapinėse,VIVAT INTER SANCTOS.

Surašė kun.Juozas Jakaitis,

K.Naumiestis, Naumiesčio parapijos klebonas

1973,X.30.

Kun. Juozas I n k r a t a s

1894 - 1973.

Kun. Juozas Inkratas gimė 1894.2 d. liepos Gutkaimio kaime, Alvito parapijoj. Mokėsi Gražiškiš, prad. mokykloj, Marijampolės ir Vilkaviškio gimnazijose. 1910 m. įstojo Seinų Dvasinėn seminarijon. Pradėjus V-ąjį kursą, seminarija buvo karo iškrikdyta. Turėjo rinktis Mohilevan. Ten jie ne visi buvo priimti. Jis atsidūrė Petrapilio seminarijon. Čia nesusidarė jo mokslo lygiui kurso ir, po dviejų mėnesių atleistas, išėjo latvių Rezeknėn į lenkų mokyklą dirbti. Netrukus lenkai jį nusikratė ir jis perėjo dirbti į pradinę lietuvių pabėgėlių mokyklą. Po metų įstojo Peterburgo Dvasinėn Akademijon, nes buvo per jaunas gauti šventimams. Mokėsi metus ir 1917.IV.14. vysk .Ciepliakas savo koplyčioj suteikė šventimus. Dirbo lietuvių tremtinių komitete ir įgaliotiniu Lietuvos Tarybos. Grįžęs 1918 m. vikaravo Pajevonyje iki 1922 ir perėjo pas savo dėdę prel. Dabrilą į Vilkaviškį. Čia buvo žymiu organizatoriumi kooperatyvų. 1926-30 m. vikaravo Sintautuose. Mirus Slavikų Duobai, paskirtas ten klebonu, bet su titulu vicarius fungens munera, nes tada buvo beprasidedą kivirčai tautininkų partijos su Bažnyčia.

1934. XI. paskleista piktos valios žmonių labai kvailų pletkų link jo asmens. Koadjutorius Reinys ėmėsi netaktingo tardymo ir įžeidė jį. Šis revanšavo ir del konflikto iškeltas į Šeštokus klebonu. Čia dirbo gana pasekmingai ir, laike hitlerinės okupacijos, gelbėjo žydus. 1950.V. mėn. perkeltas į Lazdijus klebonu ir dekanu, nes tada buvo labai ištuštėjęs Lazdijų apskrityj kunigais. Čia patyrė daug vargo, nes neturėjo buto ir bažnyčia vis buvo sužalota granatų sviedinių laike fronto. Iki viską sutvarkė ir pasistatė butą, išsibaigė jo kantrybė ir 1964m. atsisakė čia nuo pareigų ir persikėlė Kaunan, kur prie šv. Antano bažnyčios užėmė altaristos postą. Vėliau perkeltas altarista į Karmelitus. Sirguliavo širdies infarktu ir 1973. 22-23 naktyje rastas negyvas. Laidotuvių apeigos daryta Karmelituose, kurias celebravo J. E. koadjiutorius Povilonis ir 26. XI. palaidotas A. Panemunės kapų rytiniame patvoryje.

Buvo tai gabokas vyras knygose ir gyvenime, gana sąmoningas ir jumoro pilnas, draugiškas, nešykštus. Nemėgo kištis, kur jam nereikia, nekarijeristas, nemėgstąs kivirčų, be veidmainystės, labai vaišus, bet po konflikto su Reiniu, jo būdas labai pasikeitė: iki tol jis , nors ir nejaunas, o buvo jaunuoliu, o po konflikto greitai ėmė virsti jaunu seniu ir labiau uždaru, vengiančiu žmonių, kunigu. Pareigose buvo uoliu ir nuoširdžiu kunigu. Nemo remuneravit illi in terris, remunera Domine, abundanter illi in coelis ...

Lazdijai, 1973.XI.30.

K.V. Stnimaiti

N e k r o l o g a s.

Kunigas J u o z a p a s J u š k e v i č i u s.

KunigasJuozapas Juškevičius, s. Povilo, gimė 1900m, rugsėjo 20d. Plátelių parap. ten ir pakrikštytas rugsėjo 22d. Juozapo vardu. Pradžios mokyklą lankė Šačių miestelyje, kurią baigęs mokėsi 1912-1913m. Palangos progimnazijoje. Laike pirmojo pasaulinio didžiojo karo nėkur nesimokė, nes nebuvo mokyklų, padėjo tėvams prie žemės ūkio darbų. 1918-19m. mokėsi Skuodo progimnazijoje, o nuo 1920m. Telšių "Saulė" gimnazijoje, kurią ir baigė gerais pažymiais 1923metais. Baigęs gimnaziją, Kaune tarnavo V.R.M. valiutos biržoje, kartu ir studijavo mediciną Vytauto Didžiojo Universitete. 1930metais iš penkto medicinos kurso Dievo malonės šaukiamas stojo į Jėzuitų vienuolyną. Pagryžuvyje atlikęs dviejų metų naujokyną, pasimokinęs lotynų ir graikų kalbų, filosofiją ir teologiją studijavo Valkenburgo kolegijoje, Olandijoje. Studijose labai uolus ir kruopštus, viską stengėsi gerai suprasti ir įsisavinti. Jis norėjo-galvojo vykti misijų kraštus, į Afriką-Zambezį arba į Indiją. Vyreniujų patariamas ėmėsi mokytis estų kalbos, ir ruošesi Estijoje dirbti kaip katalikų kunigas. Kunigu iššventintas Valkenburge 1937m. gegužės 22d. Baigęs teologijos studijas 1938m. išvažiavo į Austriją-Tirolį, kame atlikęs tercijatą. t.y. paskutinį pasiruošimą apaštališkam kunigystės darbui 1939m, grįžo į Lietuvą. Pasikeitus aplinkybėms, pasiliko dirbti prie Pagryžuvio vienuolyno ekonomu-reikalų vedėju, kame išbuvo iki 1947m. kadą panaikintas buvo vienuolynas. 1947m. birželio 12d. gavo paskirimą vikti į Vilkiją vikaro pareigoms, o nuo 1948m. vasario 12d., Vilkijos klebonui kun. Simonaičiui išvykus ilgesniam laikui gydytis, ėjo kaipo vikaras substitutus klebono pareigas. 1950m. liepos 24d. gavo paskirimą vykti į Žemaitkiemi (Ukmergės Dekanate) klebono pareigoms, o 1956m. buvo perkeltas, ttame pačiame dekanate į Liduokius, tom pačiom pareigom.

Žemaitkiemyje nebuvo reikalinga didelių remontų daryti, tik eiliniai darbeliai, grindis bažnyčios kur buvo sugedusios palopyta, klausyklos pataisyta, bažnytiniai-liturginiai rubai atnaujinta-pataisy-

ta ir kiti smulkus eiliniai darbeliai. Liduokių bažnyčia nuo karo audros smarkiai buvo nukentėjusi. Okupantai-vokiečiai begdami iš Lietuvos(kadangi bažnyčia stovi ant aukštumos,toli nuo jos matyti) išsprogdino bokštus,sunaikino sprogdinant vargonus,visi langai ir duris su rėmais išplėšti,lubų tinkas beveik visur išbirėjęs. Atkeltas į Liduokius kun.Juozapas tuojau ėmėsi darbo.Bažnyčios bokštai buvo atstatyti jo pirmtako Kun.V.Grauslio,kiti darbai nespėta padaryti.Kun.Juozapas pasikviete iš Tytuvėnų - Pagryžuvio broliuką Joną Bandžiuką,kuris buvo geras stalius ir murininkas,per trejus metus,daugiausiai dirbo runį ir žiemą zakistijoje(zakristija buvo šildoma) padarė 33didelius langus ir duris.Ištinkavo lubas,ir sienas kur buvo tinkas ištrupėjęs. Išdekoravo bažnyčios vidų,grindis išdažė,iš lauko bažnyčią du kartus dažė.Nuliedino didelią Šv. Mykolo Arkangelo statulą užkėlė ant bažnyčios fasados tarp bokštų.Naują geležinį katafolį padarė ant ratelų stumiamą,baldakimą naują padarė,vėliavas 7 naujas,arnotus kelis naujus pasiūdino,kitus atnaujino.Nupirko du didelis žerondelius,dų mažus, pasiudino mergaitėm adorotojom 6 sukneles ir veliumus.Bažnyčios reikalams niekomnsigailėjo nei darbo nei lėšų.Sau nieko nesitaise,labai kukliai beveik skurdiai gyveno.Paskutinis jo didelis rupestis buvo įtaisyti vargonus.Viskas jau buvo paruošta nupirkta,tik nebespėjo pastatyti.

Kun.Juozapas Jųškevičius visuomet buvo labai draugiškas,vaišingas,bet ir saikingas,be išdidumo,be puikybės.Savo duoto žodžio griežtai laikidavosi.Vyresniųjų žodis jam buvo Dievo žodis.Nemėgo girtis apie save kalbėti,nei nei vyresniųjų ar šiaip ko kritikuoti.Kaipo kunigas -uolus savo pareigose.

Pirmą kartą insulto priepuolis jį ištiko birželio 25d.Atlaikęs šv.Mišias,po puryčių pasiėmęs dalgį išėjo šieno piauti.Pradalgės neišpiovęs sustojo,paklaustas,kas atsitiko,sako nieko nebematau.Tokių mažesnių priepuolių,jam pasitaikydavo ir ankščiau,bet greitai praeidavo,sakydavo, kad galvos viena pusė skauda,bet į gydytoją nesikreipė.Šiuo kartu vos namus besurado.Iškarto buvo manyta,kad Saulė smugis.Gydytojas liepė 10dienų nesikelti-gulėti.Jis neiškentėjo kitą d

dieną bandė keltis, bet sukrito prie lovos. Išvežtas į Ukmergę į ligoninę, išbuvo iki liepo 20dienos. Atrodė pavojus praėjo, grįžo į namus, bet jėgų nebuvo. Lyduokiuose Marijos Magdalenos atlaidai, į bažnyčią neėjo, nes silnai jautėsi. Po atlaidų atliko išpažintį pas kun. A. Macaitį. Liepos 25d. paskutinį kartą atlaikė šv. Mišias, naktį į 26 antras insulto priepuolis. Atėmė kalbą, visa dešinė pusė suparaližuota, greitoji pagelba vėl išvežė į ligoninę. Ligoninėje šiek tiek kalba pasitaise, bet vistiek sunkiai galima buvo suprasti, ką jis nori pasakyti. Ligoninėje paskutiniais sakramentais aprupino kun. Dekanas A. Danyla. Prašėsi pats parvežamas namuo. Parvežtas namuo mirė rugpiučio 29d. 4[30] v. Palaidotas rugpiučio 31d. Liduokiu parap. kapuose, dalyvaujant apie 60kunigų, ir didžiulei parapijėčių miniai. Gėdulingas pamaldas už amžinos atminties kun. Juozapo vėlę laikė jo Ekscelencija Vyskupas L. Povilonis, pamokslą bažnyčioje pasakė kun. Karolis Garuckas, kapuose prie duobės kalbėjo Ukmergės Dekanas kun. A. Danyla ir kun. J. Katinas.

Amžinos atminties kun. Juozapas Juškevičius, kur tik buvo, kur tik dirbo visur paliko apie save gerą prisiminimą, labiausiai Liduokių parapijos tikintiesiems

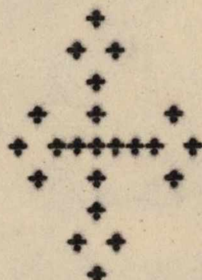
Kun. J. Smilgevičius, S.J.

11. III. 1974.

A + A

KUN. J U O Z A S PETRAITIS

+ + + + + + + + + + + + + + + + +

1973 m., rugpiūčio mėn. 22 d. Kauno Respubl. Klinikose mirė kun. Juozas P e t r a i t i s.

Velionis gimė 1926 m. sausio mėn. 10 d., Čiudiškių km., Marijampolės apskrityje, Prienų parapijoje, ūkininkų šeimoje. Sulaukęs 8 metų, 1934 m. pradėjo lankyti pradžios mokyklą, esančią gretimame Šiauliškių kaime. Iš pat pradžių pasirodęs gabus, todėl, pradžios mokyklą baigęs per dvejus metus, 1936 metų rudenį įstojo į Prienų "Žiburio" gimnaziją. 1943 m. Juozas Petraitis jau Vilkaviškio kunigų seminarijos auklėtinis.

Rytuose kaskart vis labiau girdėjosi patrankų gausmas. Karo banga ritosi vis labiau vakarų šalin. 1944 metų vasaros atostogos pasirodė esančios visų neramiausios, ir buvo pirmos ir paskutinės jo, Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Praūžęs frontas, ilgokai užsilaikydamas ties Vilkaviškiu, su savimi nusinešė daug žmonių, o su jais kartu ir visą Vilkaviškio kunigų seminarijos mokomąjį sąstatą ir dalį auklėtinių. Kauno kunigų seminarija tapo Alma Mater buvusiems Vilkaviškio kunigų seminarijos auklėtiniams.

1944 metų rudenį, Juozas Petraitis Tarpdiecezinės kunigų seminarijos Kaune teologijos studentas.

Labai stokojant parapijose dirbančių kunigų, 1946 metų žiemą, gavęs pagreitintai dijakonato šventimus, išvyko parapijiniame darbe pagelbėti Šilavoto parapijos klebonui, kartu ruošdamasis seminarijos studijų užbaigimui.

1947 metų rugpiūčio mėn. 25 d. vyskupas Kazimieras Paltarokas, Panevėžio katedroje, suteikė kunigystės šventimus.

Tų pačių metų rudens viduryje, spalio mėn. 13 d., kun. Juozas Petraitis, paskirtas tuometinio Vilkaviškio vyskupijos valdytojo kan. V. Vizgirdos, atvyko į Gelgaudiškį ir prisistatė klebonui Augustaičiui pagalbininku - vikaru parapijiniam darbui.

Esant nepaprastam kunigų trūkumui, kurija, ypač jaunus, dažnai kilnodavo ten, kur rasdavo svarbiau. Tat ir kun. J. Petraičiui teko pereiti per trumpą laiką keletą parapijų.

Nė pusmečio neišbuvęs Gelgaudiškyje, 1948 m. vasario mėn. 10 d. skiriamas Kaimelio parapijos vikaru, pavaduoti sergantį kleboną, kun. J. Juodviršį. Šiam mirus, ir paskyrus naują kleboną, kun. J. Petraitis 1948 m. balandžio mėn. 13 d. buvo pasiųstas panemune aukštyn, į Plokščius, klebonui pagalbon. Iš kur, 1948 m. rugpiūčio mėn. 12 d. vėl sugrąžintas į Gelgaudiškį, baigti pradėto savo vikaravimo.

Su 1949 m. kovo mėn. 16 d. paskyrimu vikarauti į Šakius, judrus parapijų kaitaliojimas ima po truputį stabilizuotis. Čia išbūna iki 1950 m. gegužės mėn. 24 d., kai buvo iškeltas į Seirijus toms pačioms pareigoms. Čia bedirbant, 1950 m., per Žolinę, rugpiūčio mėn. 15 d., iki 1956 m. liepos mėn. 9 d., likimas jam buvo paskyręs išbandymo dienas, Tarybų Sąjungos šiaurėje, brandinti savo jaunystės jėgas būsimoms dvasios aukštumoms.

Kad taip įvyko, parodė jo tolimesnioji veikla.

Grįžęs į Tėvynę, 1956 m. paskirtas Garliavos parapijos vikaru, vėl įsijungė kunigiškan darban, pasižymėjo gražia kunigiška veikla. Būdamas gabus ir darbštus, dirbdamas parapijoje, surado galimybių tvirtai prisėsti prie knygų ir, prof. prelatui Kuraičiui padedant, įsigijo teologijos mokslų licencijato laipsnį.

1967 m. rugsėjo mėn. 17 d., mirus kun. J. Baltramonaičiui, paskiriamas Ūdrijos parapijos klebonu. Čia, sumaniai vadovaudamas, išbuvo iki mirties, 1973 m. rugpiūčio mėn. 22 d., - tai jo kunigystės šventimų diena, pakirstas vėžio ligos.

Palaidotas 1973 m. rugpiūčio mėn. 25 d., jo motinai ir broliui pageidaujant, Prienų kapuose, šalia savo tėvo. Laidojant dalyvavo J. E. vyskupas L. Povilonis, Vilkaviškio vyskup. kancleris kun. B. Baliukonis, 57 kunigai ir keli tūkstančiai tikinčiųjų.

Kun. Juozo Petraičio mirtimi Lietuvos Bažnyčia neteko aktyvaus ir labai pavyzdingo asmens.

Kun. J. Kazoolianskas.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

a.a. kun. ANTANAS BANDZA.

Kunigas Antanas BANDZA, s. Jurgio, gimė 1913 metais liepos mėn. 10 dieną Dargaičių kaime, Gruzdžių parapijoje. Pradinį mokslą ėjo Gruzdžiuose. 1930/31 m.m. mokėsi Kauno "Pavasario gimnazijoje ir vėliau Kauno Profesinės Mokytojų Sąjungos gimnazijoje. 1933 metais buvo įstojęs į Telšių Kunigų Seminariją, kur mokėsi vienus metus. 1935 metų rudenį įstojo į Kauno Metropolinę Kunigų Seminariją, kurioje baigęs du licėjinius ir filosofinį kursus, nuo 1938 metų tęsė studijas Kauno V.D. Universiteto Teologijos - Filosofijos Fakulteto Teologijos skyriuje. 1941 m. balandžio 19 d. pašvęstas subdijakonu. 1942 m. kovo 27 dieną - dijakonu. 1942 m. balandžio 13 d. J.E Vyskupas Vincentas Brizgys pašventino kunigu.

Kunigo pareigose dirbo vikaru N. Žagarėje /1942.VII.18-1943.V.20/, Joniškyje /1943.V.20 - 1944.VI.19/, Skirsnemunėje /1944.VI.19 - 1946.I.4/. 1946.I.4 paskirtas Šimkaičių Administratoriumi, kur dirbdamas, kurį laiką lygiagrečiai ėjo ir Vadžgirio Administratoriaus pareigas. 1948 m. kovo 8 d. buvo suspenduotas nuo bet kurių kunigo pareigų Kauno Arkivyskupijos ribose, bet tų pačių metų liepos mėn. 30 d. buvo paskirtas Palonų bažnyčios Administratoriumi. 1951 m. liepos mėn. 18 d. buvo paskirtas Šaukoto parapijos Klebonu. 1961 m. gegužės 15 d. perkeliamas klebonu į Pabaiską, kur dirbo iki 1971 m. birželio mėn. 16 d., kada buvo paskirtas Kriukų parapijos Administratoriumi. Dirbdamas Kriukuose, 1973 m. gruodžio mėn. susirgo širdies infarktu ir apie du mėnesius gulėjo Joniškio ligoninėje. Išėjęs iš ligoninės, vėl ėjo pareigas, kol vėl pasikartojus širdies infarktui, 1974 m. gegužės mėn. 25 dieną staiga mirė, turėdamas nepilnus 61 metus ir 32 metus kunigystės.

Palaidotas 1974 metų gegužės 28 dieną gimtosios Gruzdžių parapijos bažnyčios šventoriuje J.E. Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Ap. Administratoriaus Vyskupo Koadjutoriaus Vysk. L. Povilonio, dalyvaujant Kauno Arkivyskupijos Kancleriui, kurso draugams ir gausiam skaičiui kunigų.

Amžinąjį atilsį duok jam, Viešpatie!...

K. L. M.

A u t o b i o g r a f i j a.

Gimiau 1899 m. vasario mėn. 17 d. Narūčių kaime, Taujėnų valsčiuje, Ukmergės apskr. Mano tėvai: Sakalauskas Vladas ir Dlugaborskaitė Veronika buvo žemdirbiai, bet nuosavos žemės neturėjo. Nuo 1909 m. iki 1911 m. tarnavau pas ūkininkus piemeniu. Per 1911 ir 1912 mokslo metus lankiau Vidiškių pradžios mokyklą. Dėl medžiaginių trukumų jos toliau lankyti ir užbaigti negalėjau. Nuo 1912 m. iki 1916 m. dirbau pas tėvus ir protarpiais tarnavau pas ūkininkus. Nuo 1916 m. iki 1920 m. mokiausi pas Buteikius Petrą ir Vaclovą kalvio ir šaltkalvio amato. Nuo 1920 m. liepos mėn. 20 d. iki 1923 m. spalio mėn. 1 d. tarnavau Lietuvos kariuomenėje ir buvau pakeltas jaun. puskarininkiu. Vienus metus tarnavau Gelžkelių Batalione, o du metu Artilerijos dirbtuvėse Kaune. 1922 m. dar tebetarnaudamas kariuomenėje pasirengiau privačiai ir įstojau į Kauno "Pavasario" suaugusiems gimnazijos antrą klasę. Pasiliuosavęs iš kariuomenės dirbau toje pačioje artilerijos dirbtuvėje laisvai samdomu šaltkalviu ir vakarais lankiau minėtą gimnaziją. 1928 m. baigiau minėtą gimnaziją ir tais pačiais metais įstojau į Kauno Metropolijos Kunigų Seminariją. Joje vienus metus studijavau filosofiją ir keturis metus teologiją. 1933 m. baigiau teologiją ir tapau pašventintas kunigu.

Nuo 1933 m. iki 1939 m. studijavau Vytauto Didžiojo Universitete Matematikos - Gamtos Fakultete fiziką ir 1939 m. baigiau Fizikos Skyrių.

1934 m. Spalio mėn. 1 d., dar būnant studentu, buvau paskirtas Metropolijos Kunigų Seminarijos Licėjinių kursų matematikos ir fizikos dėstytoju. Minėtų ir kitų dalykų Seminarijoje dėstytoju išbuvau iki 1949 m. birželio mėn. 15 d. Be to, nuo 1941 iki 1943 mokslą metų dar dėsčiau fiziką IX-je gimnazijoje Kaune.

1949 m. liepos mėn. 21 d. buvau paskirtas Meškuičių parapijinės bažnyčios administratoriumi. Tas pareigas ėjau iki 1953 m. vasario mėn. 1 d.

Nuo 1953 m. vasario mėn. 1 d. ėjau klebono pareigas Krakių bažnyčioje.

Nuo 1956 m. vasario mėn. 1 d. iki 1965 m. birželio mėn. 1 d. ėjau klebono pareigas Gudžiūnų bažnyčioje.

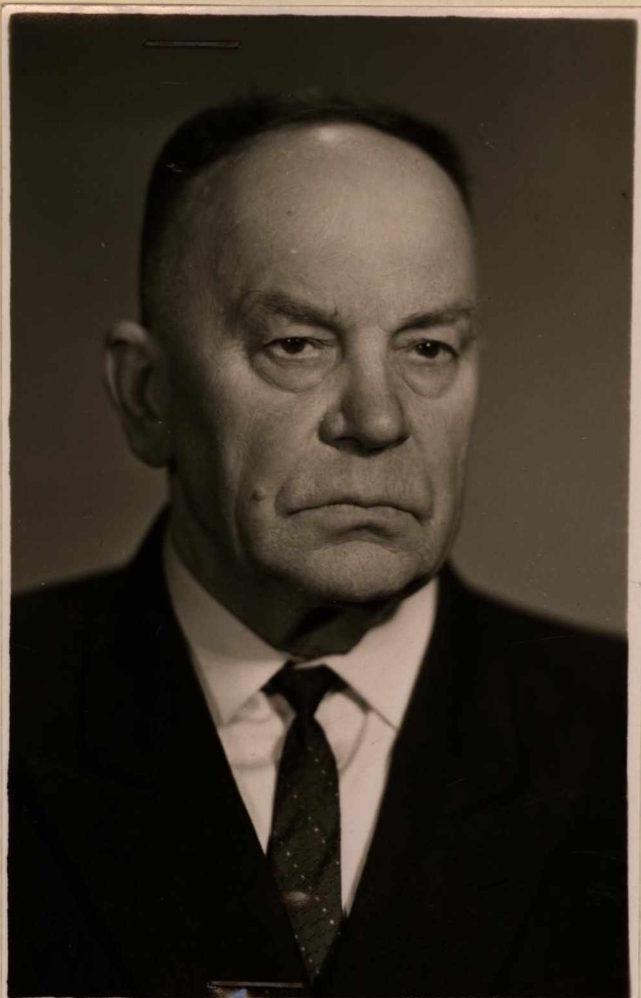
Nuo 1965 m. birželio mėn. 1 d. iki 1966 m. birželio mėn. 1 d. buvau Raseinių bažnyčios altarista.

Nuo 1966 m. birželio mėn. 1 d. esu Šiaulių Šv.Petro ir Povilo bažnyčios altarista.

Šiauliai, 1966.XI.10 d. Kunigas Bronius Sakalauskas

1977 m. 72 byla 275

129 bylos nėra

Kun. Br. Sakalauskas

KUNIGAS SAKALAUSKAS BRONISLOVAS

1899.II.17 - 1977.VIII.20.

N e k r o l o g a s

Kunigas Bronislovas Sakalauskas, sūnus Vlado, gimė Vidiškių parapijoje , Naručių kaime, Taujėnų valsčiuje, Ukmergės apskrityje 1899 m. vasario 17d.. Krikštytas Vidiškių parapijos bažnyčioje 1899 m. vasario 18 dieną.

1910 - 11 m. mokėsi Vidiškių pradžios mokykloje.Buvo vo gabus ir troško mokytis, bet nebuvo jam galimybės. Paimamas į kariuomenę. Ją atitarnavęs ryžtasi vykti į Kauno gimnaziją, kad ją galėtų užbaigti, nes iš pat jaunystės ugdė savyje vidinį troškimą - būti kunigu.

1922 - 28 m. mokėsi Kaune "Pavasario" gimnazijoje ir 1928 m. ją baigė.

1928 m. įstojo į Kauno Metropolijos Kunigų Seminariją, o 1929 -33 m. studijavo Vytauto Didžiojo Universitete - Teologijos - Filosofijos fakultete Teologijos skyriuje.

Kunigų Seminarijos Rektorius Kun. Br. Penkauskas klieriko studijas įvertino labai gerai: "Sakalauskas Bronislovas stojo Seminarijon 1928 m.. Joje būdamas, mokėsi gerai, ne tiek gabus, kiek darbštus ir uolus. Seminarijos regulos laikėsi pavizdingai, būdo nusistovėjusio, rimto; vir ecclesiasticus, taktingas, autoritetas draugų tarpe, buvo šv. Vincento a Paulo fondo Pirmininkas, dalyvavo chore, balsą turi tvirtą. Pamokslininkas geras, sveikatos tvirtos, atitarnavo kariuomenę puskarininko laipsniu. Gimnaziją baigė uždarbiaudamas šaltkalvio amatu. Tinka kaip parapijos

 283

taip ir mokyklos darbui". Tai toks teigiamas Kunigų Seminarijos įvertinimas.

Kunigas Br. Sakalauskas pašvęstas subdijakonu 1932 metais kovo 12 d.ir tais pačiais metais gruodžio 17 d.- dijakonu, o kunigystės šventimus priėmė 1933 m. balandžio 1 d. šeštadienį prieš Kančios sekmadienį.

Ruošdamasis kunigystei kun. Br. Sakalauskas pasižymėjo kaip gabus ir uolus klierikas, Seminarijos vadovybės buvo numatytas tolimesnėms studijoms. Jaunas kunigas siunčiamas į Universitetą studijuoti fiziką ir matematiką.

Kunigas studentas Br. Sakalauskas skiriamas kartu ir pastoraciniam darbui. 1933 m. rugsėjo 1 d. Vyskupo paskiriamas tikybos mokslo dėstytoju ir kapelionu 1/ "Vaikelio Jėzaus" draugijos prieglaudoje Vilijampolėje esančioje prad. mokykloje Nr. 24 ir 2/ tos pat draugijos Berniukų amatų Mokykloje Vilijampolėje. Šias pareigas ėjo su nuoširdumu, bet po metų laiko buvo nuo jų atleistas, nes Ekscelencija J. Skviereckas buvo numatęs kun. Br. Sakalauską didesnėms pareigoms.

1934 m. spalio 1 d. kun. Bronislovas gauna naują paskirimą - paskiriamas dėstytoju Kauno Metropolijos Kunigų Seminarijoje. Dirbdamas tose pareigose tęsia studijas fizikos ir matematikos mokslų Universitete. Kad galėtų įsigytas žinias panaudoti gyvenime prašo Ekscelenciją, kad leistų eiti t.p. mokytojo pareigas gimnazijoje ir mokiniams dėstyti fiziką - matematiką. Ekscelencija J. Skviereckas, jausdamas jauno kunigo kilnius siekimus, ant pareiškimo užrašo: "Leidžiama" - 1940. VIII. 9..

Praėjus keliems metams jau 1943 m. kun. Br.Sakalauskas paskiriamas profesoriumi Kauno Kunigų Seminarijoje ir

kapelionu šv.Nikalojaus bažnyčiai seserims Benediktinėms. Tas visas pareigas eidavo su didžiausiu nuoširdumu ir gero kunigo uolumu. Prie tų visų parėigų dar 1947.II.14 d. paskiriamas Kauno Metropolijos Tribunolo prosinodaliniu Teisėjumi.

Tais pačiais metais 1947 rugsėjo 20 d. Kun. Br. Sakalauskas paskiriamas Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos Vice Rektoriumi ir tuo pačiu atleidžiamas iš Kauno šv. Mikalojaus bažnyčios Rektoriaus pareigų ir t.p. atleistas iš šv. Benedikto Seserų kongregacijos kapeliono pareigų. Kadangidabar turės dirbti grynai jaunųjų kunigų vadovavimui tai ir paskiriamas šv. Jurgio bažnyčios Rektoriumi Kaune, nes ši bažnyčia priklausė Kunigų Seminarijai.

Kunigų Seminarijos auklėtiniai - alimnai džiaugėsi, kad Kun. Br. Sakalauskas paskirtas jiems globoti. Buvę auklėtiniai prisimena rūpestingą ir nuoširdų Vice Rektorių. Kun. Jonas Survyla prisimena, kad kai mokėsi Seminarijoje turėjo galimybę pajusti savo viršininko nuoširdumą: "Tuo metu sirgo ir gulėjo ligoninėje mamutė - tai tekdavo dažnai prašyti leidimo ją aplankyti. Kartą kuomet paprašiau vice Rektoriaus leidimo, tai Kun. Br. Sakalauskas išsiėmė piniginę ir išėmęs iš jo penkiasdešimt rublių padavė sakydamas - šia , nes žinau, kad reikia vaistams" Ir iki šios dienos prisimena Vice Rektoriaus nuoširdumą ir gerą - užjaučiančią širdį."9 ypač, - kaip sakė kitas Kunigas Bronislovas, - mes buvom sužavėti Vice Rektoriaus kilnia širdimi, nes jei būdavo vežamas koks nors klierikas į Sibirą, tai tuojau atvykdavo Vice Rektorius atnešdavo du ar tris kepalus duonos, vieną kitą

kilogramą lašinių, kad šis kelionėje nemirtų iš bado ir dar surasdavo ir įdėdavo šiltų drabužių. Visi buvom dėkingi už nuoširdų Ganytojišką rūpestį." Tačiau Kunigų Seminarijoje Vice Rektoriaus pareigose neteko ilgiau pabūti, nes praėjus nepilniems dviem metams jau skiriamas klebono pareigoms.

1949 m. liepos 21d. Kun.Br. Sakalauskas skiriamas Meškuičių bažnyčios Administratoriumi. Atvykęs į Meškuičius ir perėmęs parapiją - atsidavė pastoraciniam darbui. Bažnyčia Meškuičių didelė, lankomumas geras ir darbo pastoracinio būdavo daug, o ypač daug būdavo Išpažinčių sekmadieniais. Čia turėjo talkininką altaristą Kun. Antaną Steišį, kuris daug talkininkaudavo

Praėjus metams laiko Kun. Br. Sakalauskui priskiriama 1950 m. rugsėjo 24d. dar aptarnauti Rudiškių bažnyčią ir tikinčiuosius, nes tuo metu buvo jaučiama kunigų stoka. Žinoma klebonas Br. Sakalauskas su tuo sutinka, bet aptarnauti kitą, kada savoj daug darbo sunku, o dar žiemos metu susirgo altarista ir pasidarė nuvykimas į Rudiškes dar sunkesnis. Ir klebonas Br. Sakalauskas rašo raštą Kauno Arkivyskupijos Valdytojui Kan.Dr. J.Stankevičiui, kad atleistų nuo Rudiškių bažnyčios aptarnavimo, nes fiziškai darosi neimanoma, nes kuomet išvyksta į Rudiškes lieka nuskriausta Meškuičių bažnyčia. Tačiau vyskupijos Valdytojas primena, "kolkas kitaip padaryti negalima. Kiek pajėgiate, tiek aptarnaukite abi bažnyčias. Ir klebonas sutinka su tomis pareigomis. Tvarko abi bažnyčias, rūpinasi jų grožiu, bet pabaigoje 1952 metų keliamas į naują parapiją.

Jau 1953 m. vasario 3 d. perima Krakių parapiją ir

tampa jos klebonu. Krakių bažnyčia didinga ir lankomumas tikinčiųjų , tad ir čia pastoracinio darbo susidaro daug. Klebonas Br. Sakalauskas su didžia energija viską atlieka kuo nuoširdžiausiai. Jausdamas, kad klebono pareigose per daug pavargsta pats prašosi, kad būtų paskirtas altarista ir 1954 m. sausio 21 d. paskiriamas Krakių bažnyčios altarista - išlaikytiniu su vikaro teisėmis ir tose pareigose esti dvejus metus.

1956 m. sausio 2?d. paskiriamas Gudžiūnų parapijos Klebonu. Ši parapija savo apimtimi ir tikinčiųjų skaičiumi daug mažesnė už Krakių parapiją. Gudžiūnų parapijoje Kleb. Br. Sakalauskas ilgiausiai dirbo net devynius metus. Čia ir sveikata sustiprėjo. Tikinčiųjų buvo mylimas, nes su nuoširdumu visus priimdavo ir stengdavosi visiems patarnauti.

1965 m. gegužės 8 d. atleidžiamas iš Gudžiūnų parapijos klebono pareigų ir skiriamas Raseinių bažnyčios altaristu - išlaikytiniu su vikaro teisėmis. Raseiniuose Kun. Br. Sakalauskas pasižymėjo kaip uolus savo kunigiškų pareigų atlikėjas ir klausykloje ir sakykloje.

Praėjus metams laiko 1966 m. gegužės 17d. Kun. Br. Sakaluskas iš Raseinių skiriamas į Šiaulius Šv. Ap. Petro ir Povilo bažnyčią altarista - išlaikytiniu su vikaro teisėmis. Šioje didingoje bažnyčioje nuoširdžiai įsijungė į pastoracinį darbą ir tai įvertino kunigai bendradarbiai. Kunigas vikaras Jonas Babonas taip atsiliepia: " Kunigą Bronislovą Sakalauską šiek tiek pažinojau dar būdamas klieriku. Teko atostogauti Baisogaloje, o kun. Br. Sakalausk

kas tuo laiku ėjo klebono pareigas Gudžiūnuose, Kėdainių dekanatas. Jis atsilankydavo Baisogaloje pas kun. kleboną Petrą Lažinską. Kun. Br. Sakalauskas patraukė mano dėmesį, kai sužinojau, kad jis dėl tikėjimo į Dievą ir Bažnyčios lankymo pašalintiems mokiniams padeda pasiruošti matematikos ir fizikos egzaminams neakivaizdiniu būdu vidurinės mokyklos baigimo atestatui gauti.

Su kun. Br. Sakalausku iš arčiau teko susipažinti, kai 1972 m. buvau paskirtas į Šiaulių šv. Petro ir Povilo bažnyčią vikaro pareigoms, kur dirbo ir kun. Br. Sakalauskas altaristo - vikaro pareigose.

Man dižuruojant pirmosiomis savaitėmis, kartą atėjo kun. Br. Sakalauskas truputį neramus, trūputį susirūpinęs, pavaikščiojo pok mano kambarėlį ir pradėjo kiek jaudindamasis kalbėti. "Tai, pypkis žino, gal aš nesugebu, gal nemoku, kad man nieko neskiri nei pas ligonį, nei mirusį palaidoti, atrodo, dar galėčiau nueiti pas ligonį, reikalui esant, ir mirusį palaidoti."

Jam paaiškinau, kad iš pagarbos kaip vyresnio amžiaus žmogų nenoriu varginti. Jis pareiškė, kad su malonumu nueis pas ligonį, jei reikės ir mirusį palydės į kapines. Pažadėjau, kai reikės, pakviesti ir jis patenkintas išėjo. Taip kun.Br. Sakalauskas labai dažnai mane ir kun. P.Meilų vaduodavo, kai reikėjo aprūpinti ligonius, galima sakyti, didesnę dalį ligonių jis aprūpindavo šv. Ligonių sakramentais.

Kun. Sakalauskas labai uoliai klausydavo išpažinčių. Dažnai pirmas nueidavo į klausyklą ir paskutinis grįždavo. Taip pat labai mėgdavo egzaminuoti ir mokytivaikučius, besiruošiančius Pirmai Šv. Išpažinčiai ir Šv.Komunijai. Nemažesniu uolumu dalyvavo pamokslų sakyme ir šv. Mišių aukojime. Nebuvo

mėgėjas įvairių vaišių ir pobuvių. Juose dalyvaudamas dažnai būdavo tylus, bet kartais įdomus ir pasakydavo gražaus sąmojc."

Taip pat gražiai atsiliepia kun. Petras Meilus buvęs vikaru šv. Petro ir Povilo bažnyčioje apie Kun.Br. Sakalauską: " Galiu charekterizuoti kaip labai darbštų, uolų nuodėmklausį. Vienais metais Šv. Ketvirtadienį penitentų pas jį mažiau buvodėl to, kad garbinimo altorius buvo priešingoj pusėj negu jo klausykla, tai žmonės jo ir nepastebėjo. Tada man su ašaromis kalbėjo, kad gal jau jis nebereikalingas, žmonės jo matyt nebemėgsta. O kad jo nepastebėjo tai jau buvo kita priežastis. Bendrai, tai jis po išpažinčių kai jau visi išsiskirsto, dar pusę valandos pasėdėdavo ~~kla~~ klausykloje. Nežiūrint žmonių gausumo prie klausyklos kalbėdavo visas keturias išrišimo maldas.

Pamoksluose stengdavosi nenusileisti jauniems kunigams. Ir po kiekvieno pamokslo jau eidamas iš sakyklos klausinėdavo žmonių ar girdėjot, ar supratot. Paskui klausdavo kunigų - vikarų ar supratot ir taip po kiekvieno pamokslo.

Rašė pasaulėžiūros klausimais apie visatos kilmę, šviesos prigimtį.

Mėgo jaunimą, buvo geros širdies." Tai taip gražiai atsiliepia kunigai apie savo bendradarbį.

Labai prasmingai Kun. Bronislovo Sakalausko gyvenimą apibūdina Klebonas Dekanas Šiaulių Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Mons. Liudvikas Mažonavičius: "Nuo 1966 metų gyveno ir energingai dirbo prie Šiaulių Šv. Petro ir Povilo bažnyčios. Ypatingai pasižymėjo klausykloje, sakykloje ir ligonių lankyme. Šalia to, didžiąją laiko dalį skyrė gvildenimui kai kurių mokslinių matematinių bei filosofinių problėmų, mažai skirdamasis su plunksna."

295

Kunigas Bronislovas Sakaluskas Šiaulių Šv. Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios altarista mirė 1977 m. rugpjūčio 20 d. 3 val. 40 min. Šiauliuose po ilgos varginančios ligos / širdies kraujagyslių nepakankamumas III laipsnio/ ir prisidėjusio plaučių uždegimo.

Velionis a + a Kun.Bronislovas Sakalauskas buvo pašarvotas bažnyčios šoninėje navoje,o vėliau perkletas į bažnyčią. Pamaldos už velionies vėlę vyko tris dienas. Pamokslus sakė vietos klebonas dekanas Mons.L.Mažonavičius, Šiaulių Šv.Jurgio bažnyčios klebonas kun.J. Jokubonis, Kelmės klebonas kun. V. Ramanauskas.

Laidotuvių dieną rugpjūčio 22-ją , dalyvaujant apie 170 kunigų ir dideliam tikinčiųjų skaičiui, kurių didelė dalis sekmadienį ir laidotuvių dieną - pirmadienį ėjo šv.sakramentų ir už velionį aukojo šv. Komuniją, pagridines Šv.Mišias aukojo Jo Eksc. Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Ap. Administratorius Vyskupas L. Povilonis, pamokslą sakė Kauno Arkivyskupijos Kurijos Kancleris Kun. Iz. Butkus.

Į Ginkūnų kapus lydėjo J.Eksc. Vyskupas L.Povilonis. Prie kapo kalbėjo buvęs velionies bendradarbis, Ukmergės vikaras kun. P. Meilus ir kurso draugas kun. S. Pelešynas.

Šiaulių Ginkūnų kapinių žemelė priglaudė uolaus ir pamaldaus Kunigo Brinislovo Sakalausko palaikus.

Amžinąjį atlsį duok mirusiojo vėlei, Viešpatie !

Radviliškis. Kun. L. Vaičiulionis

A. A.

Kun. Staškūnas Pranciškus

Nekrologas

1. Pranciškus Staškūnas, s.Petro, gimė 1909 m.kovo mėn.26 d. Siesikų parapijoje, Miliūnų km. Ten baigęs pradžios mokyklą, toliau mokinosi 1924 - 1927 m.Ukmergės Valdžios gimnazijoje, 1927 - 1928 m.Kaune Jezuitų gimnazijoje ir ten baigė 6 klases. 1928 - 1931 m.mokinosi Kauno Kunigų Seminarijoje, 1931-1935 m. ten pat Teologijos-Filosofijos fakultete, kurį baigė diplomu "gerai". Įšventintas subdijakonu 1934.III.17 ir kunigu 1935 m. birželio mėn.15 d.arkivysk.J.Skvirecko.

Ištrauka iš atestacijos, duotos Kunigų Seminarijos Vadovybės vyskupui: "...mokėsi gerai, gabumai geri,...būdo kunigiško, paslaugus kitiems patarnauti, sugyvenamas, gal kiek paviršutiniškas. Katalikiškoje Akcijoje tinkamas darbininkas, mėgsta ir mėgiamas vaikų tarpe,...tinka darbui parapijoje ir jaunimo tarpe."

2. 1935.VIII.1 paskirtas vikaru į Viliampolę. Taip pat ten dėstė tikybą įvairiose mokyklose. L938 m.buvo išvykęs į Eucharistinį kongresą Budapešte. Kai jis buvo skiriamas į Ukmergę, Viliampolės parapijiečiai prašo Kauno arkivyskupą jį palikti, "...nes tik Jis mus užtaria ir padeda eiti slidžiais gyvenimo keliais. Tik Jis mums yra nuoširdus ir artimas." Įdomu, kad ir skautų organizacijos vadovybė prašo jį palikti. Viliampolėje išbuvo 4 metus.

1939.VII.24 perkeltas vikaru į Ukmergę. 1942.VIII.22 atleistas iš Ukmergės parap.vikaro pareigų ir paskirtas tikybos dėstytoju ir kapelionu Ukmergės gimnazijoje. Mokinių prisiminimai apie jį šviesūs, geri. Ukmergėje išbuvo 5 metus.

3. Siesikų klebonui M.Gyliui dėl karo aplinkybių pasitraukus, 1944.VIII.31 kun.P.Staškūnas skiriamas savo gimtinėje parapijoje vikaru substitutu. Ten išbuvo 3 metus. Kaip žinoma, vikaras substitutas eidavo visas klebono pareigas.

1947.IX.18 paskirtas į Kauną Šančių šv.Kryžiaus Išaukštinimo bažnyčios rektoriumi. 1948.X.14 paskirtas Šančių parapijinės Švč.Jėzaus Širdies bažnyčios klebonu. Kaune išbuvo beveik 3 metus. Kauno Arkivyskupijos, Kaišiadorių ir Vilkaviškio Vyskupijų

Valdytojas kan.dr.J.Stankevičius jam rašo: "Vykdant 1949.XII.6 d. Religinių Kultų Reikalų Tarybos Prie TSRS MT Įgaliotinio Pušinio įsakymą,Tamsta esi atleistas iš Šančių ŠŠ.Jėzaus Širdies bažnyčios Klebono pareigų. Laikinai paliekamas be pareigų."

1950.VI.26 paskirtas Gelgaudiškio parap.klebonu. Ten dirbo su pasisekimu,žmonių mėgiamas. Gelgaudiškyje išbuvo beveik 9 metus.

1959.IV.11 paskirtas Raseinių klebonu,tuoj 1959.V.11 ir Raseinių dekanato vice-dekanu,o po 5 metų 1964.VI.13 Raseinių dekanato dekanu. 1969.IX.11 jam dar pridėtos ir Kalnujų bažn. klebono pareigos. 1972 m.Raseiniuose Pionierių g.nr.11 nupirko bažnyčiai medinį namą ir ten apsigyveno. Prieš tai kunigai ir jis gyveno buvusio dominikonų vienuolyno labai apdaužytuose nuo karo mūruose,beveik griuvėsiuose. Raseiniuose išbuvo 18 metų,iki mirties.

4. Artimas kun.P.Staškūno draugas kun.Edv.Simaška apie jį rašo: "Kun.P.Staškūnas turėjo palinkimų ir gabumų visuomeniniam darbui. Gimnazijoje buvo aktyvus ateitininkas,Seminarijoje uoliai dalyvavo klierikų organizacijose. Vikaraudamas taip pat buvo uolus katalikiškų organizacijų veikėjas,daug dirbo vargšų šelpimui - Vilijampolėje statė seneliams prieglaudą,Ukmergėje buvo Savitarpinės Pagalbos pirmininku.

Dalyvavo katalikiškoje spaudoje,rašydamas pamokslus.

Gražiai dirbo su jaunimu kaip gimnazijos kapelionas,jaunimo buvo mėgiamas,nes turėjo gerą balsą,buvo muzikalus - grojo smuiku,akordeonu,skambino pianinu.

Būdamas eilę metų dekanu,visuomet buvo taktiškas,draugiškas, norėjo visiems padėti."

5. Buvo keletas paskyrimų,kurie buvo labai greit pakeisti, atrodo,jam pačiam prašant. Ten jis pareigų nėjo ar ėjo labai trumpai. Jie čia nepažymėti.

Kurijoje,jo asmens byloje,nėra nė vieno skundo iš parapijiečių. Raseiniuose valdžios buvo puolamas už vaikų ruošimą pirmai Komunijai,aprašytas vietos laikraštyje "Stalinietis", 1960.VIII.13.

Buvo žmonių mėgiamas,kviečiamas į svečius,neatsisakydavo,pabūvodavo. Geroj nuotaikoj,mielai prisidėdavo prie dainų.

Eilę metų turėjo savo nuosavą lengvą mašiną. Mėgo filateliją.

Mėgdavo siūtis kostiumus pas gerus siuvėjus,visad tvarkingai, net puošniai apsirengęs. Tvarkingas išviršiniame apsirengime ir pareigose,punktualus,uolus. Draugai pajuokaudavo jam,kad jis "nei perdaug pasako,nei permažai; nei perdaug kur nors pasielgia,nei permažai".

Malonus su interesantais,mandagus,nepasikarščiuodavo,vengdavo ką nors užgauti,su kuo nors susipykti. Kantrus su bendradarbiais kunigais,kurie kartais pareikšdavo pretenzijas dėl atsiskaitymo,nedarydavo ginčo,atsilygindavo pagal vikaro nusiskundimą.

Į bažnyčią eiti,ar kokias pareigas atlikti,- nelaukdavo kol vikaras nueis: eidavo pirmas,nežiūrėdamas į kitus. Uoliai lankydavo ligonius,net važiuodavo savo mašina. Kai mirė,bendroji kunigų nuomonė buvo,kad mirė dėl persidirbimo.

Mėgo poeziją. Sveikindamas draugus kuria nors proga,savo sukurtu eilėraščiu ne kartą pasveikindavo. Kunigystės 40 metų sukakties proga 1975 m.savo artimiesiems padarė foto-atvirutę, kurioje įrašė:

"Iš Tavo rankosDieve,gaunu savo rytą,
Iš Tavo rankos ir šviesi darbų diena.
Iš Tavo rankos man ir laimė mano krito
Ir praeitis,ir dabartis,ir rytdiena."

6. Vidutinio ūgio,šiek tiek pilnesnis,negu vidutinis,šviesaus veido. Kartais kiek negerai jausdavosi su širdimi. Paskutiniais metais jautėsi ytin gerai. Netikėtai pajuto aštresnį širdies priepuolį,teko atsigulti į Raseinių ligoninę,medicina nebesugebėjo išgelbėti ir po dienos,aprūpintas ŠŠ.Sakramentais,užmigo Viešpatyje 1977 m.kovo mėn.12 d. Pasaulyje išgyveno 68 metus be dviejų savaičių.

Jo populiarumą liaudyje parodė jo laidotuvės. Raseiniuose žmonių susirinko,kun.kanclerio Butkaus nuomone,buvusio ten Raseiniuose vikaru,nemažiau 5000. Laidotuvėse dalyvavo J.E.vysk. Povilonis ir apie 100 kunigų. Raseiniuose per Mišias-votivą pamokslą pasakė kun.M.Buožius,Jurbarko klebonas, o per Sumą - kun.Butkus Izidor.,kurijos kancleris.

Palaidojo,pagal jo testamentinį pageidavimą, Siesikuose kovo mėn.15 d. Siesikuose dalyvavo apie 40 kunigų. Bažnyčioje kalbėjo kun.Danyla,Ukmergės dekanas,o prie kapo - kun.Fabijanskas Jonas, Vilkijos klebonas,jo kurso draugų vardu.

Ypač ispūdingai, gražiai pakalbėjo, kaip jis ir visada prie kunigo karsto, kun. Fabijanskas.

Tarp ko kito pasakė:

" Sugrįžai į kūdikystės takelius... Čia močiutė atvesdavo Tave ir aukojo DIEVUI. Čia išgirdai Kristaus kvietimą: "Sek mane..." Daugelį Kristus šaukia, ne visi atsiliepia. Vieniem gaila pasaulio, kiti pabūgsta. Jo jauna širdis nepabūgo, o pasirinko: "Viešpats bus mano dalis..."

Jau 42 metus išdirbo Viešpaties piūtyje, įvairiausiose vietose. Užteko ir vargo ir baimės, ir skausmo bei džiaugsmo, ir DIEVO palaimos ir ganomųjų meilės, užuojautos.

Jis Kristaus neapvylė. Šiandien mes minime tą, kuris iki pat mirties išlaikė ištikimybę. Išnešė vėliavą iki galo. Mes su pasididžiavimu galime sakyti: mūsų kursinis draugas savo priesaikas išlaikė iki galo!

Šiandien Raseiniai ašarose: Kodėl, o DIEVE, atėmei? Graudu ir jums, tarp kurių užaugo, ypač sesutėms ir motinai. Ji tikėjosi, kad ją sunelis palaidos, o dabar ji DIEVO Motinos dalioj. Paguos ją DIEVO Motinėlė.

Ateis prie Tavo kapo ir DIEVĄ mylintys tikintieji: " DIEVE, čia Tavo žmogus! Ir tau iš širdies sukalbės amžiną atilsį... ".

Šį nekrologą parašė 1979 m. kun. P. Tuminas, Raudondvario klebonas.

kun. P. Tuminas

1.

A.a. kun.ŠNIUKŠTA PRANAS

1908 - 1977

N e k r o l o g a s

1. Pranas Šniukšta,s.Petro,gimė 1908 m.spalio mėn.25 d. Betygalos parap.Diržionių km. Mokėsi Raseinių gimnazijoje 4 metus,baigė ten 6 klases. 1928-1931 m.Kauno Kunigų Seminarijos filosofiniuose kursuose ir 1931-1935 m.ten pat Teologijos-Filosofijos fakultėte,Teologijos skyriuje. Subdijakonu pašvęstas 1934.III.14, o kunigu - 1935 m.birželio mėn.15 d.

Buvo prel.Maironio-Mačiulio giminaitis.

2. Išrašas iš Metropolijos Kunigų Seminarijos duotos atestacijos apie jį vyskupui:
" ... mokėsi gerai,gabumai geri,turi gabumų paišyboje,karikaturistas,... būdo pastovaus,bet paviršutiniško,truputį laksistas, linkęs į kriticizmą,reikalingas taktingo ir įtakingo klebono."

Vėliau,atsiminęs tuos seminarijos laikus,kun.P.Šniukšta rašo 1963.II.24 kan.Stankevičiui:
"... būdamas Tarpdiecezinės Kauno Kunigų Seminarijos studentu, užgavėnių proga,pirmą kartą Lietuvos Kunigų Seminarijos istorijoje,išleidau satyrinį žurnalą "Bizūną". Jei prisimenate,tai buvo didelė sensacija ir klierikų,ir profesorių ir kunigų tarpe. ... Buvo sušauktas spec.viso dėstomojo kolektyvo posėdis,ir aš turėjau būti iš seminarijos išvytas. Bet Maironis,kurio karikatūrą taip pat buvau padaręs,taip prabilo: "Nieko čia baisaus ir tragiško. Tegul lavinasi. O kad pastebėjo mūsų silpnybes,tai reiškia,kad jos yra. Kai nebus,ir nesišaipys. Vaistai beveik visi yra kartūs,bet neišvengiami." Po to dar du "Bizūnai" išėjo. "

3. 1935.VIII.1 paskirtas vikaru į Vandžiogalą. Po 4 mėnesių 1935.XII.6 skiriamas vikaru į Ariogalą. Po 9 mėnesių 1936.IX.16 skiriamas į Kauną,į Viliampolę - šv.Juozapo bažnyčios vikaru. Po 2 savaičių,1936.IX.28,pakeitus dispoziciją,vėl paliekamas Ariogalos vikaru,nes prašėsi paliekamas. Ariogaloj iš viso vikaru išbuvo beveik 4 metus.

Klebono A.Simanavičiaus atestacija 1939.I.25 apie jį:
"Pavestos 7 liaudies mokyklos su 20 val.pamokų. Mokyklose darbas sekasi gerai.Susisiekimo priemones į mokyklas duoda vietos

klebonas ... Pavestos organizacijos "Angelo Sargo","Pavasario", "Vyrų Sąjunga". Organizacijose darbas sekasi gerai. ...Sekasi pamokslai."

1939.XI,14 paskirtas Kalnaberžio Nepilnamečių nusikaltėlių drausmės ir auklėjimo įstaigos kapelionu,ten išbuvo 8 mėnesius. 1940.VII.29 paskirtas Grinkiškio bažn.vikaru,ten išbuvo 4 mėn. 1940.XII.18 perkeltas Kelmės bažn.vikaru,o už metų - 1941.IX.10 ir tikybos dėstytoju bei kapelionu Kelmės gimnazijoje. Kelmėj išviso išbuvo beveik 2 metus. 1942.VIII.18 perkeltas į Kauną VIII gimnazijos tikybos dėstytoju ir kapelionu.

4. Prasideda klebonavimo laikotarpis.
1944.IX.14 paskirtas Kauno šv.Kryžiaus Paaukštinimo bažnyčios Šančiuose rektoriumi,ten išbuvo beveik 3 mėnesius.
1944.XII.6 paskirtas Ariogalos bažn.administratoriumi. Ten pat būdamas 1945.VIII.25 paskirtas Veliuonos dekanato vicedekanu, o 1948.III.2 ir Veliuonos dekanu,1948.IV.17 pakeltas į Ariogalos klebonus. Ariogaloj klebonu išbuvo beveik 4 metus. Ankščiau Ariogaloj yra buvęs 4 metus vikaru,viso Ariogaloj 8 metus.

5. Prasideda gyvenimas Kaune iki pat mirties /29 metai Kaune/.
1948.X.26 paskirtas Tarpdijecezinės Kunigų Seminarijos Kaune prokuratoriumi.
1952.VII.17 paskirtas Petrašiūnų bažn.klebonu. Ten 7 metus.
1959.IV.13 paskirtas Švč.Jėzaus Širdies bažn.Šančiuose klebonu.
1959.V.14 Kauno Arkivyskupijos Bažnytinio Tribunolo teisėju.
1960.VII.5 Paliekamt Šančių bažn.klebonu,paskirtas Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos dėstytoju.
1963.VII.20 paskirtas Vytauto bažn.altarista-išlaikytiniu.
1965.VIII.20 paskirtas šv.Antano bažn.Kaune administratoriumi. Ten išbuvo iki mirties 12 metų.

1963.VII.2 rašo kurijai,kad "jau keturioliktąjį kartą kraustausi". Jo gyvenime gan charakteringi įvairūs paskyrimai ir greiti jų pakeitimai,kurie čia ne visi paminėti,net neįrašyti kurijoj asmens lape "Žinios apie kunigą",bet matyti iš asmens byloje įsegtų dokumentų.

6. Klebonas P.Šniukšta nemažai pasidarbavo suremontuodamas, sutvarkydamas bažnyčias.

1963.VII.2 rašo Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijų valdytojui kan.dr.J.Stankevičiui:
" ... pokario metais teko atstatyti net trys bažnyčios.

1944 m.buvau paskirtas į Ariogalą. Bažnyčia buvo nuo karo labai nukentėjusi. Labai sunkiomis sąlygomis teko ją,ypač stogą, remontuoti. Savo pareigą dalinai atlikau.

1952 m.buvau paskirtas į Petrašiūnus. Parapiją radau apatiškoje nuotaikoje. Nebuvo nei lėšų,nei pritarimo. Teko išmokti mūrininko amatą. Visą vasarą praleidau apmūrydamas šventorių. Iki šiol šventorius buvo paverstas kasyklomis. Čia Petrašiūnų parapijiečiai ėmė smėlį,žvyrą ir vertė šiukšles. Sekančius metus praleidau šventoriuje. Su zakristijonu rankomis iš laukų atvežėme apie 50 vežimų juodžemio,apsodinome liepaitėmis,gyvatvorėmis ir šventorius tapo,gal vienintėlis Lietuvoje,panašus į gėlyną. Po to beveik savo rankomis įsiruošiau 4-rių kambarių butą bažnyčios požemyje,pratūnojęs beveik pusę metų nuo ryto iki vėliausios nakties. Baigęs butą,sekančiais metais išdekoravau bažnyčią. Pusę darbų taip pat pats atlikau.

1959 m.buvau perkeltas į Šančius. Tris mėnesius karščiausi stalažais kol buvo statomas altorius. Po to tris mėnesius praleidau ant stogo bažnyčios.

Tuo pat laiku buvau paskirtas dėstytoju į Kunigų Seminariją. Paskaitas teko ruošti naktimis ir miegui labai dažnai likdavo trys-keturios valandos. To pasėkoje išsivystė didelis širdies nepakankamumas ir pusantrų metų išgyvenau su širdies aritmija. Niekam nesiskundžiau,nes galvojau,kad reikalas yra svarbesnis, nei mano sveikata ir gyvybė. Tai ir buvo priežastis dėl ko tada norėjau tapti altarista. Prieš pusę metų aritmija liovėsi ir aš laikinai nurymau. Dabar ji vėl atsinaujino su žymiai audringesniais padariniais ir šiuo momentu dieną ir naktį esu kandidatas į mirtininkus".

Šančių parapijiečių prašyme,kad jo neiškeltų rašoma:
"Jis ... svarbiausia,išgelbėjo bažnyčią. Šimtai parapijiečių dalyvavome talkoje,kai su siaubu pamatėme,kas būtų atsitikę su mūsų bažnyčia,jei dar bent metai būtų pavėluota.Jis ne tik perdengė stogą,bet pakeitė jo konstrukciją,ko nedrįso imtis nei vienas prieš tai buvusių klebonų." ..."Ištisus tris mėnesius klebonas purvinas ir šlapias laipiojo ant stogo nurodydamas ir tvarkydamas darbą."

Apie buvimą Kauno Kunigų Seminarijos prokuratoriumi rašo rašte 1963.II.24 kurijai7: "Aš buvau prokuratoriumi,kai tris kartus reikėjo perkelti seminariją,naujai susitvarkyti,įsirengti ir tai ne su penkiasdešimčia auklėtinių. Nuo stambiausių iki smulkmenėlių supirkti ne krautuvėse,bet,Dievas žino kur...."

1974 m.atremontavo ir gražiai išdekoravo šv.Antano bažnyčios vidų Kaune. Keletą paveikslų nupaišė savo ranka.

7. Pateikė Kauno Kurijai 1964.III.11 "Katalikų Kultūros Fondo" projektą,kame,tarp ko kito,rašo:"Juk nepaslaptis,kad milžiniškas lėšas už devocionalijas,bažnytinius indus,rūbus, liturgines knygas,menkavertį religinį meną,susišluoja į savo kišenes privatūs gamintojai ar biznieriškos organizacijos. Jei visą tai Bažnyčia paimtų savo žinion - susidarytų milžiniški fondai,kuriais būtų galima premijuoti gerus muzikos, meno kūrinius,krikščioniškos dvasios romanus...Tam tikslui ...Prie kiekvienos diocezijos ...iš kapitulos narių,sudaroma Katalikų Kultūros Fondo Valdyba,kuri pasikviečia atatinkamų sričių specialistus -ekspertus."

1967 m.ruošė "Lietuvos Bažnyčių albumą". Su vysk.Labuko pritarimu pats ir su foto reporteriu važinėjo,darė ir rinko bažnyčių foto nuotraukas.

Liuoslaikiu užsiiminėdavo tapyba. Jau 1963 m.rašte Kurijai mini,kad turi nupaišęs virš 300 tapybinių darbų. Iki amžiaus galo tą skaičių dar padidino.

Nors iškalbą buvo dėstęs Kunigų Seminarijoje,bet klebonaudamas turėjo skundų Kurijai,kad netinkamus pamokslus sakąs.

8. Neaukšto ūgio,petingas,vidutinio stambumo,juodais plaukais,tamsiomis akimis,kiek sangviniško būdo. Greit įsigydavo prietelių,net aukštosios dvasiškijos tarpe,bet neretai jų ir nustodavo dėl kiek ekscentriško,staigaus savo būdo,ne visada saikingo žodžio. Geros širdies,vaišingas.

Kaune Aušros g.65 buvo įsigyjęs pusę namo,ten ir gyveno. Liuoslaikį mėgdavo kartais praleisti ir savo auto mašiną tvarkydamas.

Pradėjo stipriai jausti širdies skausmus,negalavimus. Nepadėjo atostogos. Kreipėsi į Kauno širdies gydytojus specialistus įžymybes. Operacija, - įdėti širdies vožtuvą, - buvo rizikinga. Pradžioje buvo nusistatęs operacijos nedaryti. Vėliau,ligos priveiktas,nuvažiavo į Vilnių pas garsų chirurgą Marcinkevičių. Ten pagulėjo apie 2 savaites, darė operaciją. Mirė 1977 m.gruodžio mėn.1d. neatgavęs sąmonės,prieš tai aprūpintas ŠŠ.Sakramentais. Pasaulyje išgyveno 69 metus ir 35 dienas.

Parvežtas iš Vilniaus,buvo pašarvotas Kauno šv.Antano, savo parapijos,bažnyčioje. Pamaldose dalyvavo J.E.vyskupas Povilonis ir virš 100 kunigų. Per votivą pamokslą pasakė kurijos kancleris Butkus,o per sumą - kleb.Fabijanskas,jo kurso draugas,Vilkijos klebonas.

Buvo palaidotas gruodžio 5 d.,pagal jo testamentinį pageidavimą - Betygaloje,savo gimtinėje parapijoje.Ten dalyvavo virš 30 kunigų. Ten,bažnyčioje,pamokslą pasakė kancleris Butkus,priminęs,kad a.a.velionis grįžo į savo gimtinę kaip karys po savo pergalės. Prie duobės kalbėjo jo kurso draugas kun.Bagdonas,~~Utenos~~ Šaškūnų klebonas.Į kapines palydėjo jau su žvakėmis,jau buvo pritemę. Amžinoji Šviesa jam tešviečia!

Šį nekrologą parašė 1979 m.kun.P.Tuminas Raudondvaryje.

Kun P. Tuminas

1978 m.

NEKROLOGAS

KUNIGAS daKTARAS (JURGIS) AUGUSTINAS Š I M K U S

Šių metų balandžio 10 dieną Vadžgirio katalikų kapinėse buvo supiltas naujas kapas,pridengęs kun.daktaro Augustino Šimkaus kūną.Tai buvo seniausias Kauno Arkivyskupijos kunigas,nuėjęs ilgą ir labai įvairų gyvenimo kelią,daug studijavęs,mokslo žmogus ir daug vargęs.

Pirmiausia pastaba dėl jo vardų.Iki 1938 metų visuose dokumentuose bei raštuose kun.Šimkus minimas kaip Jurgis.Nuo 1938.VIII.20.jis jau vadinasi Augustinu.Tai liūdija Kauno Arkivyskupijos Tribunolo metrikų skyriaus raštas:"Šiuo pažymime,kad kun.Šimkaus dokumentuose vartojamas vardas "Jurgis" yra klaidingas.Tikras jo vargas yra "Augustinas".Šis raštas yra pasirašytas 1938.VIII.30 ir dar vėliau 1939.I.12. dar prel. K.Šiaulys patvirtinas.Taip visur čia dabar vartosime Augustino vardą.

Kun.Augustinas Šimkus gimė 1887.XI.23.Akmeniškių km.,Juodaičių parapijoje.Augo pas tėvus,lankė Misiūnų pradžios mokyklą 1905 - 7 metais. Šešių klasių kursą nuo 1911 iki 1915 metų išėjo pas tėvus Benediktimus šv.Bernardo kolegijoje Šiaurės Amerikoje.Mokėsi nuo 1915 iki 1919 metų šv.Sulpicijaus prancūzų seminarijo Montrelyje Kanadoje.Aukštuosius teologijos mokslus baigė Romoje.Subdijakonu buvo pašventintas 1919 m. Kunigystės šventimus gavo 1919 metų gegužės mėn.4 dieną.

Pirmoji darbo vieta Montrealyje.Čia jis šv.Kazimiero parapijos klebonas nuo 1919 iki 1922 metų.Tais pačiais 1922 metais išvyksta į Romą kur iki 1924 metų studijuoja Romoje teologiją.Nuo 1924.X.24. iki 1925. VII.22. kun.A.Šimkų matome Kaune vikaraujantį šv.Kryžiaus - Karmelitų parapijoje.Tačiau tais pačiais metais jis vėl išvykta į Kanadą,kur iki 1938 metų eina Montrealyje šv.Kazimiero parapijoje klebono pareigas.

1938 grįžta pastoviam gyvenimui į Lietuvą,inkardinuotas Kauno Arkivyskupjoje ir 1938.VIII.11. skiriamas Kauno Metropolinės Kunigų Seminarijos Dvasios Tėvu.Tas pareigas eina iki 1931.VIII.27. ir siunčiamas į Pašvitinį laikinai pagelbėti klebonui pastoracijoje.Ten išbūna tik kelias dienas ir 1931.IX.2.gauna leidimą išvykti studijoms į užsienį ir studijuoja Paryžiuje iki 1932.IX.1.Nuo tada jis skiriamas Kauno Arkivyskupijos notaru ir kartu eina Arkikatedralinio Konfesarijaus pareigas.Taipat kartu skiriamas ir tikybos dėstytoju Kauno "Pavasario" Aukštesniosios Komercijos mokykloje,kur kapeliono pareigas eina iki tų pačių metų gruodžio 31 dienos.Iš Arkiv.Kurijos notaro pareigų atleidžiamas 1933.XII.4. ir skiriamas Kurtuvėnų bažn.klebonui kaip vicarius adiutor.Tačiau susipažinęs su padėtimi Kurtuvėnuose į juos nevyksta,prašosi atleidžiamas ir gauna paskyrimą 1934.II.19. kapeliono pareigoms į Kalnaberžės nepilnamečių nusikaltėlių auklėjimo įstaigą.

1935.III.30. laikinai skiriamas švč.Trejybės parapijos Kaune vikaru.Čia išbūna tik iki 1936.II.14.,atsisako savo noru ir gauna leidimą išvykti į Šiaurės Ameriką,kur ir gyvena iki 1939 metų vasaros.

Grįžęs iš Š.Amerikos 1939.VII.31.gauna paskyrimą kapeliono - tikybos dėstytojo pareigoms Kauno šv.Kazimiero seserų kongregacijos gimnazijoje.Prašosi išleidžiamas į Romą studijuoti.Tokį leidimą gauna 1940. VII.10.,tačiau dėl tuometinių sąlygų studijuoti neišvyksta ir paskiriamas 1940.VII.25. Girkalnio bažnyčios vikaru,o nuo 1942.IX.24. paskirtas Girkalnio parapijos klebonu.Čia yra vienas neaiškumas,tai pranešimas,kad kun.Dr.A.Šimkus 1942.X.1.paliuosuojamas nuo Kauno sunkių darbų kalėjimo kapeliono pareigų.Neaišku,kada jis ten paskirtas,ar iš vis tas pareigas ėjo.O Girkalnyje kun.Šimkus klebonauja iki 1946.XII.11. Čia jis praleidžia karo audras,čia vyksta ar ne vadinamieji Girkalnio "stebuklai",sudega graži Girkalnio bažnyčia...

Iš Girkalnio kun.A.Šimkus perkeliamas kelbonu į Vadžgirį.Nuo čia ir prasideda kun.A.Šimkus "vargai",toji nerami "Odisėja",kada jis niekur ilgai nepabūna ir vis prašosi iškeliamas,vis neranda sau vietos ir beveik visą Lietuvą apkeliauja.Taip ir Vadžgiryje jis būna iki 1947.V.30 Iš čia iškeliamas į Panevėžiuką klebonu.Gi po gero pusmečio mes kunigą A.Šimkų jau sutinkame Aliejuose,kur jis buvo iš Panevėžiuko perkeltas 1948.I.27.Nespėjame susigaudyti,o kun.A.Šimkus vėl Vadžgirio klebonas, į kurį antrą kartą atvyksta 1948.IV.20.,o jau tų pačių metų gruodžio mėnesio 29 iš Vadžgirio klebono pareigų atleistas ir žada vykti į Telšių vyskupiją.

Tačiau kun.A.Šimkus į Telšių vyskupiją neišvyko ir 1949.II.19. buvo paskirtas Leščių klebonu,kur išbūna iki 1950.XI.9.Keliams į Pabaiską,bet ten nenuvyksta.Laikinai gyvena Vilkaviškio vyskupijoje, kur buvo Didvyžių,kartu aptarnaudamas ir Žaliosios parapiją,klebonu. Paskui klebonas Sudarge,o nuo 1952.V.21. jau skiriamas klebonu į Rudiškes.Metų neišbuvęs prašosi iškeliamas ir jau 1953.IV.9.skiriamas Raudonės parapijos klebonu.Tačiau ir ši graži vietelė prie Nemuno nesulaikė klebono ir jis po pusmečio 1954.I.18. jau keliamas į Lietuvos pakraštį,į Kriukus klebonu.Čia tai galėjo gyventi,nes žmonės materialiai visko turi,dvasiniuose dalykuose neišrankūs,kunigą išlaiko viskuo aprūpindami.Tačiau kun.A.Šimkus vos kelis mėnesius pagyvena ir jau 1954.V.7. gauna paskyrimą klebonu į Bukonius.Čia tik nespėja, kaip liaudis sako"sušilti"ir jau tų pačių metų spalio 7 dieną jis kraustosi klebonauti į Barzdus Vilkaviškio vyskupijoje.Ir čia jis nepabūna,iškeliamas 1955.XI.5. į Skarulius.

Skaruliuos pagyvena kiek ilgiau ir 1959.I.28.iškeliamas klebonu į Stakius.Čia labai sunki padėtis,teišbūna tik tris mėnesius ir 1959.VI.12 skiriamas Betygalos altarista.Tačiau ten nenuvyksta,o persikelia į Vadžgirį,kur privačiai gyvena iki 1963.V.13.,kada gauna iš Kurijos ir iš Įgaliotinio dokumentus,kaip Vadžgirio altarista.Paskui 1964.XI.21. vėl skiriamas į Leščius klebonu.Tačiau ten gyventi nenuvyksta ir 1965.IV.24. skiriamas Viduklės altarista.Gyvena Vadžgiryje, Viduklėje padeda,tačiau senatvė,sveikata silpnėja ir pagaliau vėl paskiriamas 1966.V.17.paskiriamas Vadžgirio altarista,kur 1969 metais atšvenčia savo Kunigystės Auksinį Jubiliejų.Čia gyvena iki mirties,padėdamas vietos klebonui,kiek jėgos leidžia,pastoracijos darbuose.

Kunigas Daktaras Augustinas Šimkus mirė 1978 metų balandžio mėn.7 dieną.Palaidotas balandžio 10 dieną Vadžgirio kapuose.Laidotuvėse dalyvavo apie 70 kunigų.Laidotuvėms vadovavo J.E.Vyskupas L.Povilonis.Per iškilmingąsias laidotuvių šv.Mišias pamokslą sakė kun.A. Svarinskas iš Viduklės,o kapuose labai gražiai atsisveikino Veprių klebonas kun.J.Vaičeliūnas.

Kunigas Daktaras Augustinas Šimkus buvo geras,tačiau neramios dvasios žmogus.Ypač sunkesnės dienos jam prasidėjo į senatvę,kada papuolė valdžion savo tarnaitės,kuri jam daug nemalonumų sudarydavo.Ir jo gerumą ji menkindavo,ir parapijiečiuose visokių kalbų ir net vaidų sukledavo.Taip ir teko parapijas dažnai keisti,pastovios vietos nerasti.Matyt,jau Aukščiausiojo jam toks kryželis buvo duotas,kad amžinybėje kentėti nereikėtų.

Tegul dabar ilsisi ramybėje pas Viešpatį,žemėje ramybės neradęs,o gal ir nesuprastas buvęs.

A.Sm. Ramanauskas
Kelmės parapijos adminstratorius

Kelmė,1978.XI.30.

NEKROLOGAS

KUNIGAS VACLOVAS TAMAŠAUSKAS

Skaudžiai sukrečianti žinia mums visiems buvo,kai sužinojome, kad mirė Baisogalos klebonas kun.V.Tamašauskas.O jis dar jaunas buvo,dar taip reikalingas Lietuvos bažnyčiai,kada čia kunigų eilės vis retėja ir neoprezbiteriai mirusiųjų eiles neužpildo.

Kunigas Vaclovas Tamašauskas gimė 1920 m.sausio 18 dieną Laukodimos kaime Kelmės parapijoje.Baigęs pradinę mokyklą nuo 1934 metų iki 1941. birželio mėn.mokėsi Kelmės gimnazijoje.Į Kauno Tarpdiecezinę kunigų Seminariją įstojo 1941.IX.8. ir ją baigė 1946 metais. Subdijakonu pašventintas 1946.IV.6.dijakonu IV.7.,o Kunigu pašvęstas 1946.birželio 16 dieną.Pirmoji darbo vieta Kauno šv.Juozapo - Vilijampolės parapijos vikaras.Juo išbūna iki 1947.II.22.,kai būna perkeltas tame pačiame Kaune Prisikėlimo bažnyčios vikaru.Iš čia tais pačiais metais VIII.4.perkeliamas į Šv.Antano parapiją,o jau nuo spalio 1 dienos jis vikarauja Šančių bažnyčioje.Iš čia,paliekant Šančių vikaro poste,laikinai skiriamas į Lygumus pavaduoti sergančio klebono kun.A.Kleibos vikaro substituto teisėmis.Iš Šančių tai pat vikaru perkeliamas į Arkikatedrą - Baziliką 1949.IX.22.Vėliau,tų pačių metų gruodžio mėn.12 dieną skiriamas Tribunolo Teisėju.Gi 1952.VIII.30. paskiriamas Kauno šv.Kryžiaus - Karmelitų parapijos klebonu.Šias pareigas eina iki 1953.XI.16.,kol būna paskirtas Kauno Arkivyskupijos Kancleriu.Šiose pareigose dirba iki 1959 metų rudens.

1959.IX.30.paskiriamas Naujosios Žagarės klebonu,o 1960.IV.5. atleidžiamas iš Tribunolo Teisėjo pareigų.Iš Žagarės iškeliams į Joniškį, 1960.VII.1.Ten sėkmingai klebonauja,kartu būdamas ir Joniškio Dekanu iki 1962.VIII.22.,kai gauna paskyrimą į Pačtuvą.Šioje ramioje,gražioje vietukėje išbūna iki 1966.V.17.,kai būna iškeliamas į Šiaulėnus.Iš Šiaulėnų į Baisogalą perkeliamas 1968.IV.28.,kur ir užbaigia savo žemiškąjį gyvenimo kelią.Baisogaloje gražiai tvarkosi, žmonių mylimas,pradeda sunkiau sirgti.Jau ligos palaužtas ruošia iškilmes,Tai buvo 1977.VII.3. ir išvakarėse teikiamas Sutvirtinimo Sakramentas.Vaikų čia iš Vyskupo L.Povilonio rankų Sutvirtinimo Sakramenta priėmė 778.Matėme,kad pats klebonas ligos išvargintas,tačiau viską nugalėdamas kaip geras šeimininkas tvarkėsi.O po tų iškilmių išvažiavo į ligoninę.Būdavo įvairių pagerėjimų,parapiją padėjo aptarnauti Šaukoto ir Vosiliškio klebonai.Nuo šių metų kovo mėnesio pasiprašė Vyskupo atleisti iš klebono pareigų ir pasilikti Baisogaloje gydytis.Vyskupas prašymą patenkina ir 1978.III.3.paskiria Baisogalai naują kleboną kun.A.Lileiką.Kai naujasis klebonas spėjo atvažiuoti ir pabuvo vos pusę savaitės,kun.Vaclovas Tamašauskas šių metų balandžio 19 dieną mirė.Palaidotas Baisogalos šventoriuje 1978.IV.20. šalia kun.Jurgio Kudirkos.

Laidotuvėse dalyvavo ir iškilmingas pamaldas atlaikė J.E.Vyskupas L.Povilonis.Pamokslus sakė per votyvines šv.Mišias k.V.Ramanauskas, per pagrindines,kadangi kurso draugas k.A.Remeikis iš Panevėžio neatvyko,kalbėjo pats Vice-dekanas k.L.Vaičiulionis iš Radviliškio.Prie kapo gražiai ir turiningai atsisveikino kurso draugas iš Vilniaus šv.Rapolo bažnyčios k.K.Vasiliauskas.

Kunigas Vaclovas Tamašauskas buvo gero būdo,švelnus,malonus.Atsimenu,kai mokimės seminarijoj,jis buvo "kupčius",kooperatyvėlio pardavėjas,į mus jaunučius kreidavosi "ko nori,angeliuk".Seminarijos charakteristikoje rašoma apie jo temperamentą ir būdą:"Dominuoja flegmatiškumas,sugyvenamas,pasiduodąs sugestijai,reikalingas priežiūros gyvenime".Taigi,būdamas nuoširdus,gyvas,vaišingas,daug gyvenime nemalonumų turėjo ir ne kartą nukentėdavo gana skaudžiai ir neteisingai. Sirgdamas labai atgailavo,daug meldėsi,šaukėsi Dievo Tarno Jurgio užtarymo.Dabar tegul ilsisi ramybėje pas Viešpatį,kuriam žemėje tarnavo,kitiems Jo Evangeliją skelbė.

k.Vac.Ramanauskas

Kelmės parapijos administratorius.

Kelmė,1978.XII.1.

Kun. J. Smilgevičius

…smilgevičius Jurgis, s. Igno, gimiau 1902 m. gruodžio 2 d. valstiečių
šeimoje, Brazdikių km. Lieplaukės parap. Telšių apyl. Iki 12-kos metų
ganiau bandą. 1925 m. baigiau Telšių vidurinę mokyklą, tais pačiais
metais stojau Kaune į Universitetą technikos fakultetą, kurį nebaigęs
1927 m. stojau į Jėzuitų ordiną. Nuo 1928 m. iki 1936 m. mokiausi
kun. Seminarijoje Valkenburge, Olandijoje. Kunigu buvau išventintas
1936 m. liepos 26 d. Miunchene. Baigęs kun. seminariją dirbau Pagryžuvy
Vienuolyno rektoriaus padėjėju-vikaru. 1939 m. buvau perkeltas į Kauną
Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios rektorium. 1949 m. uždarius minėtą bažnyčią
buvau paskirtas į Skaruliu klebonu. 1950.IV.5 areštuotas ir teistas 58-10
(Особое совещание) 10 metų į priverstinius darbus. 1956 m. VII. 10 amnestuotas.
1956 VIII 30 paskirtas prie Žeimių parap. altarista. Giminių ir pažįstamų
kviečiamas nuvažiavau į Tomską. 1959 m. gegužės mėn. grįžau

326

į Žeimius, 1961 m. VI. 24. buvau paskirtas Lauksodžio klebonu ir nuo 1965 m. V. 7 d. einu klebono pareigas Lyduvėnuose, Raseinių r-ne.

Kun. J. Semilgevičius.

KUN. J. S M I L G E V I Č I A U S

/N e k r o l o g a s/

Kun. Jurgis Smilgevičius gimė 1902 m. gruodžio 2 d. Žemaitijoje - Lieplaukės parapijoje, gausioje ūkininko šeimoje. Vienas jo brolis, užsienyje baigęs aukštuosius elektrotechnikos mokslus ir svajodamas, kad Lietuva turėtų pigios elektros, savo iniciatyva ir savo lėšomis prieš II Pasaulinį karą paruošė projektą statyti elektros jėgainei ant Nemuno; deja, šiai jo svajonei tada nebuvo lemta išsipildyti.

Velionis vidurinę mokyklą baigė 1925 m. Telšiuose, paskui Kauno universitete studijavo architektūrą. Baigęs du kursus, 1928 m. atsisveikina su šiomis studijomis ir stoja į Jėzaus Draugiją. Naujokyną ir visas kunigiškas studijas atliko Olandijoje, Valkenburge. Kunigo šventimus gavo 1936 m. Vokietijoje, Miunchene. Dar metus pastudijavęs grįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas Pagrįžuvio jėzuitų naujokyno ekonomu. 1939 m. skiriamas Kauno jėzuitų namų superioru ir bažnyčios rektoriumi. Šiose pareigose išbuvo 10 metų - iki vienuolyno uždarymo. /1949 m./.

Tada išvažiuoja į Skarulius klebonauti, kur po 13 mėnesių areštuojamas /1950/. Nuteisiamas 10-čiai metų. Bausmę atliko įvairiuose Sverdlovsko srities lageriuose - dirbo miške, lentpjūvėje. 1956 m. Aukšč. Tarybos nuosprendžiu išleidžiamas laisvėn nuimant teistumą.

Nusivilkęs kalinio drabužius negrįžta Lietuvon, bet patraukia giliau į Rusiją, norėdamas patarnauti Sibiro tikintiesiems. Daugiausiai laikėsi apie Tomską. Pamokslus sakydavo lietuviškai, rusiškai ir vokiškai. Rytuose pastoracinį darbą dirbo 5 metus.

1961 m. parvyksta į Lietuvą. Kurį laiką aptarnauja Bukonių ir Panoterių parapijas. Tais pačiais metais skiriamas Lauksodžio parapijos klebonu, kur išbūna 4 metus. 1965 m. keliamas į Lyduvėnus. Čia dirbo 12 metų - iki mirties. Suremontavo bažnytėlę. Netikėtai ėmė negaluoti - galvoje buvo auglys. 1979 m. vasario 23 d. užbaigė savo gyvenimo kelią 78-tuose metuose.

Ligoje velionis parodė daug krikščioniško kantrumo. Šiaip jam niekada nestigo kunigiško uolumo. Buvo ramaus būdo, visada vienodas, giedrios nuotaikos. Sunkesniuose momentuose buvo tvirtas, neprarandantis pusiausvyros.

Kun. Jonas Lauriūnas

Kabeliai, 1981.VI.25.